

PROGRAM PROGRAM AND ABSTRACTS ÉS ABSZTRAKTOK

IX. International Interdisciplinary Conference

IX. Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia

Organizers/Szervezők:

K+F STÚDIÓ Kft.
www.kpluszf.com

DETEP
Debreceni Egyetem
Tobetségpótló Program

KOCKA KÖR
www.kockakor.hu

Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottsága

ial
INNOVAZIONE
APPRENDIMENTO
LAVORO

Partiumi
Keresztény
Egyetem

ÜNNEPI EGYETEM
MAGYAR TUDOMÁNYOS TUDÓSKÖZÖSSÉG SZABADKA
HUNGARICUS UNIVERSITATIS SCIENTIARUM ET ARTIUM
PÉTELI KÖZTISZTSÉGI BIZOTTSÁG

ILEARN
INTERNATIONAL LEARNING RESEARCH NETWORK

GÁL FERENC
EGYETEM

Media (journals/folyóiratok): OXIPO Mesterséges intelligencia Lélektan és hadviselés

Edited by Szerkesztette:

Ferenc Mező (Ph.D)
Katalin Mező (Ph.D.)

2024

ISBN 978-615-82511-0-5

PROGRAM AND ABSTRACTS

IX. INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY CONFERENCE

PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK

IX. NEMZETKÖZI INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

Edited by

Freenc Mező & Katalin Mező

Szerkesztette

Mező Ferenc és Mező Katalin

(2024)

K+F STÚDIÓ Kft.

Mező, Ferenc – Mező, Katalin (2024): Program and Abstracts / Program és absztraktok
– IX. *International Interdisciplinary Conference* / IX. *Nemzetközi Interdiszciplínáris Konferencia*.
K+F Stúdió Kft, Debrecen. ISBN 978-615-82511-0-5

CONTENT / TARTALOM

FOREWORD / ELŐSZÓ	13
PROGRAM	15
ABSTRACTS / ABSZTRAKTOK	27
Abuczki Marianna: A bűnözés és a jövedelemegyenlőtlenség közötti összefüggésvizsgálat Latin-Amerikában.....	28
Albrecht Zsófia: <i>Az internetfüggőség napjainkban</i>	30
Aye, Su Hnin: <i>Understanding the Push-Pull Factors of Myanmar Students Studying in Hungary: A Pilot Study</i>	33
Bacsa Vivien: <i>Az ismeretlen ismerős – Paramnézia</i>	35
Balangué, Climson: <i>Migration and Well-being: The Case of Overseas Filipino Workers (OFW) in Rural Hungary</i>	37
Balogh Dóra: <i>Mesterséges intelligencia és a földrajz oktatás kapcsolata</i>	40
Balogh Dóra: <i>Az MI használata a 3D nyomtatásban</i>	42
Barilla Adrienn: <i>A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei a fizika oktatásában</i>	44
Barilla Adrienn: <i>A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia kapcsolata</i>	46
Barta Inez: <i>A Brexit hatása az európai kereskedelemre</i>	49
Barta Lili Panna: <i>Sport a zene szolgálatában</i>	51
Bawa, Asulada; Badrakh, Oyunzaya; Chaafi, Melek and Abdullah, Masuk: <i>Advancing Sustainable Aviation using Electric and Hybrid Propulsion Systems for Zero-Emission Flights</i>	53
Beck-Zaja, Mónika: <i>Financial Socialisation in the Secondary School Students' Education</i>	55
Békési Hanna Zsófia: <i>A digitális kultúra oktatása mesterséges intelligencia támogatottságával</i>	57
Békési Hanna Zsófia: <i>Híres festők munkáinak elemzése a mesterséges intelligencia segítségével</i>	61

Belényesi Ádám: <i>Mesterséges intelligencia használata a kémia oktatásban</i>	64
Belényesi Ádám: <i>Mesterséges intelligencia használatának előnyei a régészetben</i>	66
Bencsik Dominik: <i>AI hatása a művészetre</i>	68
Bene, Ágnes: <i>Joy Dance to overcome ageism</i>	70
Beőr Anett: <i>Báthory István lengyel királyvá választása</i>	72
Bergmann Hanna Laura: <i>Műelemzés a mesterséges intelligencia segítségével</i>	74
Bergmann Hanna Laura: <i>A Magyar Irodalom Oktatása és Mesterséges Intelligencia Lebetőségei</i>	76
Berkes Panna: <i>Napelemmel az energiaválság megszüntetéséért</i>	78
Bernáth Melinda: <i>A tehetséggondozás egyik formája: ifjúsági tűzoltók munkája</i>	80
Bézi Fruzsina: <i>Reflexiók a képzőművészetterápiáról</i>	82
Bódis Károly: <i>Digitalizált diákok a mesterséges info-óceánban</i>	84
Botos Dorina: <i>Fametszés, avagy a természeti elemek felhasználása a művészetben</i>	86
Bozóki Lídia: <i>A Tisza szennyezettsége</i>	88
Bugár Dóra: <i>Van-e létjogosultsága a házi feladatnak, ha igen milyen formában és mennyiségben?</i>	90
Chandran, Aswin; Maidar, Anudari; Razzaque, Abdul and Abdullah, Masuk: <i>Implementing AI Technologies for Fatigue Management in Aviation</i>	92
Csibi Melinda: <i>Művész életutak irodalmi műveken keresztül különböző korokban és kultúrákban</i>	94
Csontos Tamás: <i>A kelet-közép európai felzárkózási modellek külső finanszírozása a 2008-as válság után</i>	96
Csorba Lilla Bianka: <i>A művészet kapcsolata a természettel</i>	98
Csuhai Flóra: <i>A könnyűzene szerepe az idegennyelv oktatásban és tanulásban</i>	100

Czapák Dániel: <i>Inno Metal educraft</i>	102
Czapák Dániel: <i>Zöld Debrecen</i>	104
Czapák Dániel: <i>Scooter-Dust-Meter</i>	106
Dankó Krisztián: <i>Klímaváltozás – behízek</i>	108
Dankó Krisztián Bence: <i>Klímaváltozás hatása az élőlényekre</i>	110
Deák Enikő: <i>Az erdélyi gyermekvédelmi rendszerben nevelkedő fiatalok jövő perspektívái</i>	112
Denhoffer Dóra: <i>Reflexió Csíkszentmihályi Mihály - Ting-Jui Chou és Chih-Cben Ting gondolatairól a Flow élményről</i>	115
Ekochu, Luke and Abdullah, Masuk: <i>Comparing Overall Efficiencies: Progress D-27 vs PW1500G Engines</i>	117
Fehér Botond: <i>Ökobázisok</i>	119
Fehér Botond: <i>Klímaváltozás hatása a járványokra</i>	121
Fejes Csenge: <i>A nomenklatúra veteránjairól történő gondoskodás Budapesten</i>	123
Ferencz Heidi: <i>Angol nyelv tanítása mesterséges intelligenciával</i>	125
Ferencz Heidi: <i>Növényhatározás az MI segítségével</i>	127
Ferencz Mátyás Benedek: <i>Modern számítógépes árnyékolási technikák</i>	129
G. Nagy Gvendolin: <i>Az alkímia és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései</i>	131
G. Nagy Gvendolin: <i>Életvitel és gyakorlat tantárgy a mesterséges intelligenciával</i>	133
Gál Viktória: <i>Környezetbarát építőanyagok</i>	135
Gebregergis, Werede Tareke: <i>Relating Learner Empowerment to Student Engagement through Psychological Capital in College Students</i> ...	137
Gelegonya Dóra: <i>A hazai labdarúgó csapatok optimális stratégiai működése</i>	139
Gergő Perlaki: <i>Idővel változó művészeti alkotások</i>	142

Grünwald Eszter Anna: <i>Kapcsolat a mesterséges intelligencia és az etika oktatás között</i>	144
Grünwald Eszter Anna: <i>A mesterséges intelligencia szerepe a deep fake jelenségben</i>	146
Gulyás Dávid: <i>A klímaszorongás lehetséges kezelése: Cselekvés a megértés tükrében</i>	149
Gulyás Géza és Varga Nóra: <i>A jövő hadviselésének emberi dimenziója</i>	151
Gulyás, Géza: <i>The potential role of AI in the development of field artillery</i>	154
Hadar Vanessza: <i>A diabétesz és metabolikus szindróma előfordulását befolyásoló tényezők Magyarországon</i>	156
Harangozó Péter: <i>Közéleti szereplők személyiségi jogainak védelme</i>	158
Harsányiné Petneházi, Ágnes: <i>Examining the anxiety of disadvantaged gifted children</i>	160
Hatahet, Mais: <i>Complementary and Alternative medicine for children with Autism</i>	162
Hegedűs Máté: <i>A klímaváltozás hatása a turizmusra</i>	164
Hegedűs Máté: <i>Vállalatok a környezettudatosság érdekében</i>	166
Hegedűs, Roland: <i>Family background and specific learning disability in the context of competence assessment</i>	168
Hegy, Flóra: <i>Learning from nature</i>	170
Horák Rita és Samu János: <i>Az iskoláskor előtti intézmények új programjának integrációja a magyar nyelvű óvodapedagógusok képzésébe</i>	172
Igbeghe, Felix N.: <i>The Role of Human–Robot interaction in Enhancing Efficiency and Safety in Industrial Robotics</i>	174
Ilyés Sára: <i>Erdőirtás</i>	178
Ilyés Sára: <i>Klímváltozás emberekre való hatása</i>	180
Iván Tamás: <i>Tudatos vásárlás</i>	181
Juhász Szilvia: <i>Az irodalom szerepe serdüülőkorbán</i>	183

Juhász, Máté Péter: <i>Fiction and reality</i>	185
Kabassova, Kanziya: <i>Using electronic platforms for effective learning of English by non-linguistic students in the digital era</i>	187
Kárpáti, Noémi: <i>The usage of Escape Rooms in Education and Social Integration</i>	189
Katona, Krisztina: <i>ChatGPT and children's poetry writing</i>	191
Kheng, Meyly: <i>Adopting a learner-centered approach to online English teacher education: A teacher-research study on peer teaching in Cambodia</i>	193
Király Kata: <i>Városokon belüli biodiverzitás</i>	195
Király Kata: <i>Az éghajlaltváltozás általános következményei</i>	197
Kocsis Lóránt Zsombor: <i>Fejlesztésgeneráló gazdasági mutatók székegyföldi helyzete</i>	199
Kolcsiter Ákos: <i>Az közösségi média hatása az emberek mindennapjaira</i>	201
Koltay Tibor: <i>Az adatműveltség kapcsolatrendszere</i>	203
Kónya Dániel: <i>Mozgásfejlődés és fejlesztés</i>	205
Kopcsó Mandula Hanna: <i>Az orvoslás és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései</i>	207
Kopcsó Mandula Hanna: <i>Az állampolgári ismeretek tanítása a mesterséges intelligencia segítségével</i>	209
Köpe Viktória Dzszenifer: <i>Művészet és mentális egészség</i>	211
Koromházi Máté: <i>Izomláz</i>	213
Kós, Nóra: <i>Trauma therapy</i>	215
Kovács, Írisz: <i>Minority languages in the Spanish Parliament</i>	216
Kővári Tamás: <i>A blues története</i>	218
Kulcsár Ábel: <i>Műanyag az óceánban</i>	220

Kulcsár Ábel: <i>Klimaváltozás hatása a technológiára</i>	222
Ládi Tünde: <i>Matematika készség fejlesztése Tankockával – egy kísérlet tapasztalatai</i>	224
Lengyel Laura: <i>A „that girl” tiktok trend és annak hatásai a fiatalokra</i>	226
Lengyel, Attila: <i>Mindfulness and sustainability</i>	228
Lestyán, Erzsébet: <i>Teacher’s Responsibility in Discovering Talent</i>	229
Lupó Patrik: <i>Adatbázis kiépítése inflációs kozmológiai modellek összetételére</i>	231
Lupó Patrik: <i>Társadalmi, gazdasági problémák hatása a klímára</i>	233
Lupó Patrik: <i>Új röntgen képalkotási módszer kidolgozása Geant4 szimulációkkal</i>	235
Mády, Réka: <i>The effect of family background on the word association abilities of mild intellectual disability and typical developed students</i>	237
Magyari Dóra: <i>Erdőtűzek</i>	239
Makrai Réka: <i>Korallzátonyok és eltűnések</i>	241
Mándoki, Réka: <i>Foreign language and national language in kindergarten</i>	243
Mártai Liliána: <i>Mester és diák kölcsönhatások</i>	245
Mashele, Mashinga: <i>An investigation of the social and economic impacts of ageism in South Africa</i>	247
Mátrai Judit: <i>Konfliktuskezelési stratégiák és módszerek</i>	251
Mezei Emese: <i>Kisiskolások szokásainak és egészség tudatának feltérképezése a közétkeztetés tükrében</i>	253
Mező Ferenc: <i>A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” projekt</i>	255
Mező Ferenc: <i>Felfedező tanulás az O×IPO-modell aspektusából (nemcsak tebetészeknek)</i>	257
Mező Ferenc: <i>A Kocka Kör „Kreatív diákok kutató és alkotó köre”</i>	259

Mező Katalin: <i>Az interdiszciplinaritás az O×IPO-modell aspektusából</i>	261
Mikelayi, Wumaier: <i>A brief overview of climate change education</i>	263
Millei Rita: <i>A Pál utcától a Pantheráig</i>	265
Miranda Hesti: <i>Students involvement analysis in schools along the border regions of Indonesia</i>	267
Molnárné Kóródi Gréta: <i>A mese szerepe és fejlesztő hatása óvodáskorban</i>	270
Müller Anetta: <i>Sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek mozgásfejlesztése</i>	272
Nagy Anna Maja: <i>Népművészet aktualitása a fiatalok körében</i>	274
Nagy Sándor: <i>A mesterséges intelligencia felhasználása a matematika oktatásában</i>	276
Nagy Sándor: <i>Az egyenruhák és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései</i>	278
Nagyné Balogh Zita: <i>Artificial intelligence in the English class / A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei a nyelvórán – egy jó gyakorlat bemutatása</i>	281
Nemes, Magdolna: <i>Issues of teaching foreign languages to students with SEN</i>	283
Nwozor, Faith: <i>Discourse Features and Strategies for Enhancing Recall and Retention in Selected Medical Encounters</i>	284
Pethő-Tóth Ádám: <i>Ételpazarlás</i>	287
Pintér Anna: <i>A rajz, mint terápiás eszköz</i>	289
Pócs Blanka: <i>A megterhelő kommunikációs helyzetek kezelése</i>	291
Pólyik Noémi: <i>A mesterséges intelligencia és az erkölcs</i>	293
Pólyik Noémi: <i>A mesterséges intelligencia használata a történelem oktatásában</i>	295
Pšenanáková, Ildikó; Daňo, Pavol; Glončák, Damian and Valo, Euboš: <i>Applications for Creating Teaching Material for Flipped Classroom</i>	297
Rácz Levente: <i>A sportolás népszerűsége és szükségessége az informatika szakos hallgatók körében</i>	299

RÁCZ SÁNDOR: <i>Videójáték potenciálja (a tanulásban)</i>	301
RIMÓCZI BENCE: <i>Angol nyelv helyzete Magyarországon</i>	303
RUBÓCZKI VIVIEN: <i>A Down szindrómás gyermekek kommunikációja</i>	305
RUSLI, NOR AMALINA: <i>Issues Faced by Subject Teachers in Implementing Digital Learning to Teach Autism Spectrum Disorder (ASD) Students in Inclusive Classrooms</i>	307
SAFARPOUR, ALIREZA: <i>Artificial Intelligence and the Challenges to Freedom of Choice in Democratic Societies</i>	309
SÁFRÁNY JUDIT: <i>Szorongás, pánik, iskolafóbia</i>	311
SASNÉ VENCZEL ILDIKÓ: <i>MÓD - SZER - TAN</i>	313
SERKÉ NÁRCISZ: <i>Olvadási szokások változása a digitizáció korában</i>	315
SERUCZA KITTI: <i>Goli Otok 1949-1952</i>	317
SIMÓ, FERENC ZOLTÁN: <i>Asimov's psychobiography and its connection with Foucault's thresholds of science</i>	319
SOÓS LUKÁCS SZABOLCS: <i>Klimaváltozás hatásai a pénzügyre</i>	321
SÜVEG ESZTER: <i>Festészeti kiállítás: Családon belüli kimondatlan állapotok</i>	323
SZABÓ VIVIEN: <i>Kenyérhelyettesítő élelmiszerek kifejlesztése mesterséges intelligencia segítségével</i>	325
SZABÓ VIVIEN: <i>A természettudományok oktatása mesterséges intelligencia segítségével</i>	327
SZABÓ, ZSOMBOR ZOLTÁN: <i>Sterilization of S. Aureus contaminated surfaces</i>	329
SZABÓNÉ BALOGH, ÁGOTA: <i>Sustainability and artificial intelligence</i>	331
SZALAI MÁTÉ: <i>Interdiszciplinaritás a pályaprofilozásban</i>	333
SZÁVA BOGLÁRKA: <i>Hatnak-e az erőszekes/horror videójátékok a tanulásban akadályozott fiatalok szociális képességeire?</i>	335
SZÉL VIVIEN: <i>A Videójáték és a Művészet kapcsolata</i>	337

Szepesi Zoltán: <i>Cormac McCarthy irodalma</i>	339
Szijgyártó Jázmin Száva: <i>Klímaváltozás hatása a népvándorlásra</i>	341
Szögi Lilian Eszter: <i>Hűsmentes étkezés</i>	343
Szögi Lilian Eszter: <i>Klímaváltozás hatása a jéghegyekre</i>	345
Szöllösi, Noel: <i>The Effects of Early Multilingual Education for Children</i>	347
Tajti Emma: <i>Miért tűnik érdektelennek a Z generáció – avagy a kiábrándult nemzedék</i>	349
Takács Rebeka: <i>Kerámia felnőtteknek – Énidő</i>	351
Tivadar Jázmin: <i>Anyá, mesélj nekem! Avagy a mesekönyv illusztráció szerepe a kisgyermek fejlődésében</i>	353
Tódor Imre: <i>A tanulók idegennyelv-tudás és idegen nyelvi teszt eredményeit befolyásoló magyarázó változók vizsgálata</i>	355
Tóth András és Tóth Ágoston: <i>A ChatGPT felhasználása a szótanításban</i>	357
Tóth Eliza Bella: <i>A vizuális kultúra oktatásának lehetőségei mesterséges intelligencia segítségével</i>	359
Tóth Eliza Bella: <i>Titkos írárok dekódolása a mesterséges intelligencia segítségével</i>	361
Tóth Sándor Bence: <i>Az ének-zene tantárgy oktatása a mesterséges intelligencia támogatottságával</i>	364
Tóth Sándor Bence: <i>A néptánc és a mesterséges intelligencia lehetséges kapcsolatai</i>	366
Treszkot Regina: <i>A mesék hatása a gyermekek személyiségfejlődésére</i>	368
Trixler, Bettina: <i>The role of robots in the development of people with autism</i>	371
Váczai Sándor Ede: <i>A mesterséges intelligencia lehetséges használata a biológia oktatásában</i>	373
Váczai Sándor Ede: <i>A szerzői jog és a mesterséges intelligencia</i>	375
Vanczákné Svercsok Erika: <i>Mesterséges intelligencia, játék, játékoság</i>	376
Váradi Loretta: <i>Anyagi biztonság</i>	378

Varga Nóra: <i>A katonapszichológia múltja, jelene, jövője</i>	380
Werunga, Damaris: <i>Cultural Hybridity Conundrum</i>	382
Zsigmond Anna: <i>A fotográfia felhasználása a képzőművészetben</i>	384
Zsilinszki Amarilla: <i>A számítógépes játékok világa</i>	386
Zsíros Dávid: <i>Hogyan csökkentheted a saját ökológiai lábnyomodat</i>	388
Zsíros Dávid: <i>A klímagazdálkodás hatása a vízgazdálkodásra</i>	390
Zurashvili, Salome: <i>Exploring Medical Students' Interest in Family Medicine: Motivating Factors, Character and Temperament Assessment</i>	392

FOREWORD / ELŐSZÓ

This publication contains abstracts of the IX. International Interdisciplinary Conference (03 May 2024).

E kiadványban a IX. Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia (2024. május 3.) absztraktjai találhatók.

IX. International Interdisciplinary Conference	IX. Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia
Deadline of Registration: Apr 25, 2024 E-Conference: May 03, 2024	A regisztráció határideje: 2024. április 25. E-konferencia: 2024. május 3.
	<p>Organizers/Szervezők:</p>
Media (journals/folyóiratok): OxIPO Mesterséges intelligencia Lélektan és hadviselés	

The main organizer of this conference is: **A konferencia főszervezője:**

K+F Stúdió Kft. (HU)

Co-organizers are: **Társszervezők:**

Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programja (DETEP, Hungary)

Gál Ferenc Egyetem (Hungary)

IAL Toscana (Italy)

ILEARN – International Learning Research Network (Hungary)

Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület (Hungary)

Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága (Hungary)

Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Kar (Hungary, Papp Sándor, Ph.D.)

Nagyszombati Egyetem Nagyszombat Pedagógiai Kara (Slovakia)

Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-Európai Tanulmányok Kara (Slovakia)

Partiumi Keresztény Egyetem (Romania)

Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (Serbia)

The script of the conference:

A konferencia forgatókönyve:

IX. INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY CONFERENCE

IX. NEMZETKÖZI INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

TYPE OF THE CONFERENCE: online conference

A KONFERENCIA TÍPUSA: online konferencia

REALIZATION OF THE CONFERENCE:

The performers submit their registration (with their abstract & ppt) by this form. **Deadline:** April 25, 2024, 12:00 noon (Hungarian time)

1 A KONFERENCIA MEGVALÓSÍTÁSA:

Az előadók ezen az űrlapon nyújtják be regisztrációjukat (absztraktot és ppt-t). **Határidő:** 2024. április 25., 12:00 (magyar idő szerint)

The organizer publishes the abstracts in an e-volume. **Deadline:** May 1, 2024

2 A szervező az absztraktokat e-kötetben teszi közzé. **Határidő:** 2024. május 1.

Registered participants will receive a link to a real-time discussion on an online interface on May 1, 2024.

3 A regisztrált résztvevők linket kapnak egy valós idejű beszélgetésre egy online felületen 2024. május 1.-én.

The organizer makes .ppt, .pdf etc. presentations viewable from May 3 to May 4, 2024

4 A szervező láthatóvá teszi a .ppt, .pdf stb. előadásokat 2024. május 3-4. között.

Date of lectures, professional discussion: May 3, 2024.

5 Előadások, szakmai megbeszélés időpontja: 2024. május 3.

Place: online and the Headquarters of the Debrecen Academic Committee of the Hungarian Academy of Sciences (Address: Hungary, Postal code: 4032, City: Debrecen, Street: Thomas Mann u. 49.)

6 Helyszín: online és az MTA Debreceni Akadémiai Bizottságának Székhelye (Cím: Magyarország, Irányítószám: 4032, Város: Debrecen, Utca: Thomas Mann u. 49.)

Participants will receive a certificate in English and Hungarian languages of their participation in the conference

7 A résztvevők angol és magyar nyelvű igazolást kapnak a konferencián való részvételükről

The K + F Stúdió Kft. gives a free publication possibilities in its journals (these journals are registered in ISSN, DOI, EPA, MTMT, MATARKA databases).

A K + F Stúdió Kft. ingyenes publikációs lehetőséget biztosít folyóirataiban (ezeket a folyóiratokat az ISSN, DOI, EPA, MTMT, MATARKA adatbázisokban regisztrálják).

Deadline for submitting studies: May 30, 2024
Format: 20.000-40.000 karakter (doc/docx file), APA style

A tanulmányok benyújtásának határideje: 2024. május 30. Formátum: 20.000-40.000 karakter (doc / docx fájl), APA stílus

PRICES:

Students (BA, MA, Drs.): free
Teachers, professors: free

ÁRAK:

- Hallgatók (BA, MA, Drs.): ingyenes
- Tanárok, professzorok: ingyenes
- Projektből finanszírozott részvétel: 30 000 Ft/fő
- Cégek által delegált résztvevő: 30 000 Ft / fő. Arra kérjük a cégek vezetését, hogy a részletekkel kapcsolatban küldjenek e-mailt Mező Katalin (PHD) kapcsolattartó számára. Kapcsolat e-mail: info@kpluszf.com

For members delegated by projects: 30 000 HUF/Person
Delegated member of companies: 30 000 HUF/person
We would like to ask the management of companies to send an e-mail to our contact person Katalin Mező (PHD) about details. Contact e-mail: info@kpluszf.com

Contact person:
Ferenc Mező (PhD)
info@kpluszf.com

Kapcsolattartó:
Mező Ferenc (PhD)
info@kpluszf.com

PROGRAM

Date: 03 May 2024

Dátum: 2024. május 3.

09.30-09.35: **Opening of the event / A rendezvény megnyitása (PERSONAL AND ONLINE)**

Langue /Nyelv: English & Hungarian / Angol és magyar

Lecturer / Előadó: Dr. Mező Ferenc

Place: The Headquarters of the Debrecen Academic Committee of the Hungarian Academy of Sciences (Address: Hungary, Postal code: 4032, City: Debrecen, Street: Thomas Mann u. 49.)

Helyszín: A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottságának Székháza (Cím: Magyarország, Irányítószám: 4032, Város: Debrecen, Utca: Thomas Mann u. 49.)

09.35-09.55: **Plenary lecture /Plenáris előadás (PERSONAL AND ONLINE)**

Langue /Nyelv: English / Angol

Lecturer / Előadó: Colonel Dr. Géza Gulyás

Title / Cím: The potential role of AI in the development of field artillery

Place: The Headquarters of the Debrecen Academic Committee of the Hungarian Academy of Sciences (Address: Hungary, Postal code: 4032, City: Debrecen, Street: Thomas Mann u. 49.)

Helyszín: A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottságának Székháza (Cím: Magyarország, Irányítószám: 4032, Város: Debrecen, Utca: Thomas Mann u. 49.)

10.00-20.00: **Presentations in sections and a poster section / Prezentációk a szekciókban és egy poszterszekcióban**

Section 1 / 1. Szekció (PERSONAL)

Langue /Nyelv: English / Angol

Chairman / Szekcióvezető: Gulyás Géza (Ph.D.)

Place: The Headquarters of the Debrecen Academic Committee of the Hungarian Academy of Sciences (Address: Hungary, Postal code: 4032, City: Debrecen, Street: Thomas Mann u. 49.)

Helyszín: A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottságának Székháza (Cím: Magyarország, Irányítószám: 4032, Város: Debrecen, Utca: Thomas Mann u. 49.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Mashele, Mashinga: An investigation of the social and economic impacts of ageism in South Africa
  - 2) 10.10-10.20 Aye, Su Hnin: Understanding the Push-Pull Factors of Myanmar Students Studying in Hungary: A Pilot Study
  - 3) 10.20-10.30 Balangue, Climson: Exploring the Quality of Life of Filipino Migrant Workers in Hungary: Barriers to healthcare access and impacts of migration on well-being
  - 4) 10.30-10.40 Gebregergis, Werede Tareke: Relating Learner Empowerment to Student Engagement through Psychological Capital in College Students
  - 5) 10.40-10.50 Kheng, Meyly: Adopting a learner-centered approach to online English teacher education: A teacher-research study on peer teaching in Cambodia
  - 6) 10.50-11.00 Miranda Hesti: Students involvement analysis in schools along the border regions of Indonesia
  - 7) 11.00-11.10 Rusli, Nor Amalina: Issues Faced by Subject Teachers in Implementing Digital Learning to Teach Autism Spectrum Disorder (ASD) Students in Inclusive Classrooms
  - 8) 11.10-11.20 Zurashvili, Salome: Exploring Medical Students' Interest in Family Medicine: Motivating Factors, Character and Temperament Assessment
  - 9) 11.20-11.30 Werunga, Damaris: Cultural Hybridity Conundrum
-

Section 2 / 2. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: English / Angol

Chairman / Szekcióvezető: Nemes, Magdolna (Ph.D.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Bene, Ágnes: Joy Dance to overcome ageism
- 2) 10.10-10.20 Lengyel, Attila: Mindfulness and sustainability
- 3) 10.20-10.30 Safarpour, Alireza: Artificial Intelligence and the Challenges to Freedom of Choice in Democratic Societies

- 4) 10.30-10.40 Simó, Ferenc Zoltán: Asimov's psychohistory and its connection with Foucault's thresholds of science
  - 5) 10.40-10.50 Szabó, Zsombor Zoltán: Sterilization of S. Aureus contaminated surfaces
  - 6) 10.50-11.00 Nwozor, Faith: Discourse Features and Strategies for Enhancing Recall and Retention in Selected Medical Encounters
  - 7) 11.00-11.10 Nemes, Magdolna: Issues of teaching foreign languages to students with SEN
-

Section 3 / 3. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: English and Hungarian / Angol és magyar

Chairman / Szekcióvezető: Lestyán Erzsébet (Ph.D.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Lestyán, Erzsébet: Teacher's Responsibility in Discovering Talent
  - 2) 10.10-10.20 Mező Ferenc: Felfedezettő tanulás az OxIPO-modell aspektusából (nemcsak tehetségeseknek)
  - 3) 10.20-10.30 Harsányiné Petneházi, Ágnes: Examining the anxiety of disadvantaged gifted children
  - 4) 10.30-10.40 Katona, Krisztina: ChatGPT and children's poetry writing
  - 5) 10.40-10.50 Szabóné Balogh, Ágota: Sustainability and artificial intelligence
  - 6) 10.50-11.00 Mező Katalin: Az interdiszciplinaritás az OxIPO-modell aspektusából
  - 7) 11.00-11.10 Kós, Nóra: Trauma therapy
  - 8) 11.10-11.20 Müller Anetta: Sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek mozgásfejlesztése
-

Section 4 / 4. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Ládi Tünde (Ph.D.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Bernáth Melinda: A tehetséggondozás egyik formája: ifjúsági tűzoltók munkája
- 2) 10.10-10.20 Bódis Károly: Digitalizált diákok a mesterséges info-óceánban
- 3) 10.20-10.30 Ládi Tünde: Matematika készség fejlesztése Tankockával – egy kísérlet tapasztalatai
- 4) 10.30-10.40 Millei Rita: A Pál utcától a Pantheráig
- 5) 10.40-10.50 Nagyné Balogh Zita: A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei a nyelvórán – egy jó gyakorlat bemutatása

- 6) 10.50-11.00 Szalai Máté: Interdiszciplinaritás a pályaprofilozásban
  - 7) 11.00-11.10 Koltay Tibor: Az adatumveltség kapcsolatrendszere
  - 8) 11.10-11.20 Gelegonya Dóra: A hazai labdarúgó csapatok optimális stratégiai működése
  - 9) 11.20-11.30 Beőr Anett: Báthory István lengyel királlyá választása
-

Section 5 / 5. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Mező Katalin (Ph.D.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Rimóczi Bence: Angol nyelv helyzete Magyarországon
  - 2) 10.10-10.20 Süveg Eszter : Festészeti kiállítás: Családon belüli kimondatlan állapotok
  - 3) 10.20-10.30 Szepesi Zoltán: Cormac McCarthy irodalma
  - 4) 10.30-10.40 Takács Rebeka: Kerámia felnőtteknek – Énidő
  - 5) 10.40-10.50 Treszkot Regina: A mesék hatása a gyermekek személyiségfejlődésére
  - 6) 10.50-11.00 Vanczáné Svercsok Erika: Mesterséges intelligencia, játék, játékoság
  - 7) 11.00-11.10 Váradi Loretta: Anyagi biztonság
  - 8) 11.10-11.20 Csibi Melinda: Művész életutak irodalmi műveken keresztül különböző korokban és kultúrákban
  - 9) 11.20-11.30 Gulyás Dávid: A klímaszorongás lehetséges kezelése: Cselekvés a megértés tükrében
  - 10) 11.30-11.40 Koromházi Máté: Izomláz
  - 11) 11.40-11.50 Lengyel Laura: A „that girl” tiktok trend és annak hatásai a fiatalokra
-

Section 6 / 6. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Müller Anetta (Prof., Ph.D.) és Tajti Emma

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Albrecht Zsófia: Az internetfüggőség napjainkban
- 2) 10.10-10.20 Bencsik Dominik: AI hatása a művészetre
- 3) 10.20-10.30 Bézi Fruzsina: Reflexiók a képzőművészetterápiáról
- 4) 10.30-10.40 Csuha Flóra: A könnyűzene szerepe az idegennyelv oktatásban és tanulásban
- 5) 10.40-10.50 Denhoffer Dóra: Reflexió Csíkszentmihályi Mihály – Ting-Jui Chou és Chih-Chen Ting gondolatairól a Flow élményről
- 6) 10.50-11.00 Harangozó Péter: Közéleti szereplők személyiségi jogainak védelme

- 7) 11.00-11.10 Kolcsiter Ákos: Az közösségi média hatása az emberek mindennapjaira
  - 8) 11.10-11.20 Köpe Viktória Dzsenifer: Művészet és mentális egészség
  - 9) 11.20-11.30 Mártai Liliána: Mester és diák kölcsönhatások
  - 10) 11.30-11.40 Rác Levente: A sportolás népszerűsége és szükségessége az informatika szakos hallgatók körében
-

Section 7 / 7. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: English and Hungarian / Angol és Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Horák, Rita (Ph.D., Prof.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Hegyi, Flóra: Learning from nature
  - 2) 10.10-10.20 Molnárné Kóródi Gréta: A mese szerepe és fejlesztő hatása óvodáskorban
  - 3) 10.20-10.30 Sáfrány Judit: Szorongás, pánik, iskolafóbia
  - 4) 10.30-10.40 Tóth András és Tóth Ágoston: A ChatGPT felhasználása a szótanításban
  - 5) 10.40-10.50 Horák Rita és Samu János: Az iskoláskor előtti intézmények új programjának integrációja az magyar nyelvű óvodapedagógusok képzésébe
  - 6) 10.50-11.00 Abuczki Marianna: A bűnözés és a jövedelemegyenlőtlenség közötti összefüggésvizsgálat Latin-Amerikában
  - 7) 11.00-11.10 Kocsis Lóránt Zsombor: Fejlesztésgeneráló gazdasági mutatók székelyföldi helyzete
  - 8) 11.10-11.20 Rubóczki Vivien: A Down szindrómás gyermekek kommunikációja
  - 9) 11.20-11.30 Deák Enikő: Az erdélyi gyermekvédelmi rendszerben nevelkedő fiatalok jövő perspektívái
-

Section 8 / 8. Szekció (PERSONAL AND ONLINE)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Mező Ferenc (Ph.D.)

Place: The Headquarters of the Debrecen Academic Committee of the Hungarian Academy of Sciences (Address: Hungary, Postal code: 4032, City: Debrecen, Street: Thomas Mann u. 49.)

Helyszín: A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottságának Székháza (Cím: Magyarország, Irányítószám: 4032, Város: Debrecen, Utca: Thomas Mann u. 49.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 12.00-12.10 Gulyás Géza és Varga Nóra : A jövő hadviselésének emberi dimenziója
  - 2) 12.10-12.20 Varga Nóra: A katonapszichológia múltja, jelene, jövője
  - 3) 12.20-12.30 Barta Inez: A Brexit hatása az európai kereskedelemre
  - 4) 12.30-12.40 Tódor Imre: A tanulók idegennyelv-tudás és idegen nyelvi teszt eredményeit befolyásoló magyarázó változók vizsgálata
  - 5) 12.40-12.50 Czapák Dániel: Scooter-Dust-Meter
  - 6) 12.50-13.00 Czapák Dániel: Zöld Debrecen
  - 7) 13.00-13.10 Lupó Patrik: Új röntgen képalkotási módszer kidolgozása Geant4 szimulációkkal
  - 8) 13.10-13.20 Lupó Patrik: Adatbázis kiépítése inflációs kozmológiai modellek összevetésére
  - 9) 13.20-13.30 Mező Ferenc: A Kocka Kör „Kreatív diákok kutató és alkotó köre”
  - 10) 13.30-13.40 Sasné Venczel Ildikó: MÓD – SZER – TAN
  - 11) 13.40-13.50 Mező Ferenc: A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” projekt
-

Section 9 / 9. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: English and Hungarian / Angol és magyar

Chairman / Szekcióvezető: Müller Anetta (Prof., Ph.D.) és Tajti Emma

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 12.00-12.10 Bozóki Lídia: A Tisza szennyezettsége
  - 2) 12.10-12.20 Dibuz András Vilmos: Videójátékok és gyerekek
  - 3) 12.20-12.30 Ferencz Mátyás Benedek: Modern számítógépes árnyékolási technikák
  - 4) 12.30-12.40 Gergő Perlaki: Idővel változó művészeti alkotások
  - 5) 12.40-12.50 Nagy Anna Maja: Népművészet aktualitása a fiatalok körében
  - 6) 12.50-13.00 Sándor Rácz: Videójáték
  - 7) 13.00-13.10 Szél Vivien: A Videójáték és a Művészet kapcsolata
  - 8) 13.10-13.20 Szöllősi, Noel: The Effects of Early Multilingual Education for Children
  - 9) 13.20-13.30 Tajti Emma: Miért tűnik érdektelennek a Z generáció – avagy a kiábrándult nemzedék
  - 10) 13.30-13.40 Rácz Sándor: Videójáték potenciálja (a tanulásban)
  - 11) 13.40-13.50 Mezei Emese: Kisiskolások szokásainak és egészségtudatának feltérképezése a közétkeztetés tükrében
-

Section 10 / 10. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: English and Hungarian / Angol és magyar

Chairman / Szekcióvezető: Mikelayi, Wumaier (Drs)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 12.00-12.10 Igbeghe, Felix N.: The Role of Human Robot Interaction in Enhancing Efficiency and Safety in Industrial Robotics
  - 2) 12.10-12.20 Bawa, Asulada; Badrakh, Oyunzaya; Chaafi, Melek and Abdullah, Masuk: Advancing Sustainable Aviation using Electric and Hybrid Propulsion Systems for Zero-Emission Flights
  - 3) 12.20-12.30 Chandran, Aswin; Maidar, Anudari; Razzaque, Abdul and Abdullah, Masuk: Implementing AI Technologies for Fatigue Management in Aviation
  - 4) 12.30-12.40 Ekochu, Luke and Abdullah, Masuk: Comparing Overall Efficiencies: Progress D-27 vs PW1500G Engines
  - 5) 12.40-12.50 Mikelayi, Wumaier: A brief overview of climate change education
  - 6) 12.50-13.00 Juhász, Máté Péter: Fiction and reality
  - 7) 13.00-13.10 Hatahet, Mais: Complementary and Alternative medicine for children with Autism
-

Section 11 / 11. Szekció (ONLINE)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Szabóné Balogh Ágota (Ph.D.)

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 14.00-14.10 Bacsa Vivien: Az ismeretlen ismerős – Paramnézia
  - 2) 14.10-14.20 Botos Dorina: Fametszés, avagy a természeti elemek felhasználása a művészetben.
  - 3) 14.20-14.30 Csorba Lilla Bianka: A művészet kapcsolata a természettel
  - 4) 14.30-14.40 Kónya Dániel: Mozcásfejlődés és fejlesztés
  - 5) 14.40-14.50 Kővári Tamás: A blues története
  - 6) 14.50-15.00 Mátrai Judit: Konfliktuskezelési stratégiák és módszerek
  - 7) 15.00-15.10 Serki Nárclisz: Olvasási szokások változása a digitálzáció korában
  - 8) 15.10-15.20 Tlvadar Jázmin: Anya, mesélj nekem! Avagy a mesekönyv illusztráció szerepe a kisgyermekek fejlődésében.
  - 9) 15.20-15.30 Zsigmond Anna: A fotográfia felhasználása a képzőművészetben
  - 10) 15.30-15.40 Zsilinszki Amarilla: A számítógépes játékok világa
  - 11) 15.40-15.50 Csontos Tamás: A kelet-közép európai felzárkózási modellek külső finanszírozása a 2008-as válság után
-

Junior Section 12 / 12. (Junior) Szekció (PERSONAL)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Fekete József

Place / Helyszín: MFG Room 1

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Balogh Dóra: Az MI használata a 3D nyomtatásban
- 2) 10.10-10.20 Balogh Dóra: Mesterséges intelligencia és a földrajz oktatás kapcsolata
- 3) 10.20-10.30 Barilla Adrienn: A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia kapcsolata
- 4) 10.30-10.40 Tóth Eliza Bella: A vizuális kultúra oktatásának lehetőségei mesterséges intelligencia segítségével
- 5) 10.40-10.50 Barilla Adrienn: A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei a fizika oktatásában
- 6) 10.50-11.00 Tóth Eliza Bella: Titkos írások dekódolása a mesterséges intelligencia segítségével
- 7) 11.00-11.10 Békési Hanna Zsófia: A digitális kultúra oktatása mesterséges intelligencia támogatottságával
- 8) 11.10-11.20 Tóth Sándor Bence: A néptánc és a mesterséges intelligencia lehetséges kapcsolatai
- 9) 11.20-11.30 Békési Hanna Zsófia: Híres festők munkáinak elemzése a mesterséges intelligencia segítségével
- 10) 11.30-11.40 Tóth Sándor Bence: Az ének-zene tantárgy oktatása a mesterséges intelligencia támogatottságával
- 11) 11.40-11.50 Bergmann Hanna Laura: A Magyar Irodalom Oktatása és Mesterséges Intelligencia Lehetségei
- 12) 11.50-12.00 Váczi Sándor Ede: Biológia Oktatásában Történő Mesterséges Intelligencia Lehetséges Használata
- 13) 12.00-12.10 Bergmann Hanna Laura: Műelemzés a mesterséges intelligencia segítségével
- 14) 12.10-12.20 Belényesi Ádám: Mesterséges intelligencia használata a kémia oktatásban
- 15) 12.20-12.30 Belényesi Ádám: Mesterséges intelligencia használatának előnyei a régészetben
- 16) 12.30-12.40 Ferencz Heidi: Angol nyelv tanítása mesterséges intelligenciával
- 17) 12.40-12.50 G. Nagy Gvendolin: Az alkímia és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései
- 18) 12.50-13.00 Ferencz Heidi: Növényhatározás az MI segítségével
- 19) 13.00-13.10 G. Nagy Gvendolin: Életvitel és gyakorlat tantárgy a mesterséges intelligenciával

- 20) 13.10-13.20 Grünwald Eszter Anna: A mesterséges intelligencia szerepe a deep fake jelenségben
  - 21) 13.20-13.30 Grünwald Eszter Anna: Kapcsolat a mesterséges intelligencia és az etika oktatás között
  - 22) 13.30-13.40 Kopcsó Mandula Hanna: Az állampolgári ismeretek tanítása a mesterséges intelligencia segítségével
  - 23) 13.40-13.50 Kopcsó Mandula Hanna: Az orvoslás és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései
  - 24) 13.50-14.00 Nagy Sándor: A mesterséges intelligencia felhasználása a matematika oktatásában
  - 25) 14.00-14.10 Nagy Sándor: Az egyenruhák és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggései
  - 26) 14.10-14.20 Pólyik Noémi: A mesterséges intelligencia használata a történelem oktatásában
  - 27) 14.20-14.30 Szabó Vivien: A természettudományok oktatása mesterséges intelligencia segítségével
  - 28) 14.30-14.40 Szabó Vivien: Kenyérhelyettesítő élelmiszerek kifejlesztése mesterséges intelligencia segítségével
  - 29) 14.40-14.50 Pólyik Noémi: A mesterséges intelligencia és az erkölcs
  - 30) 14.50-15.00 Váczi Sándor Ede: A szerzői jog és a mesterséges intelligencia
-

Junior Section 13 / 13. (Junior) Szekció (PERSONAL)

Langue /Nyelv: Hungarian / Magyar

Chairman / Szekcióvezető: Borbélyné Dr. Bacsó Viktória

Place / Helyszín: MFG Room 2

Time & Presentation/ Időpont és prezentáció:

- 1) 10.00-10.10 Szögi Lilian Eszter: Húsmentes étkezés
- 2) 10.10-10.20 Szögi Lilian Eszter: Klímaváltozás hatása a jéghegyekre
- 3) 10.20-10.30 Zsíros Dávid: A klímagazdálkodás hatása a vízgazdálkodásra
- 4) 10.30-10.40 Berkes Panna: Napelemmel az energiaválság megszüntetéséért
- 5) 10.40-10.50 Zsíros Dávid: Hogyan csökkentheted a saját ökológiai lábnyomodat
- 6) 10.50-11.00 Dankó Krisztián: Klímaváltozás – belvizek
- 7) 11.00-11.10 Dankó Krisztián Bence: Klímaváltozás hatása az Élőlényekre
- 8) 11.10-11.20 Fehér Botond: Klímaváltozás hatása a járványokra
- 9) 11.20-11.30 Fehér Botond: Ökoházak
- 10) 11.30-11.40 Gál Viktória: Környezetbarát építőanyagok
- 11) 11.40-11.50 Hegedüs Máté: A klímaváltozás hatása a turizmusra

- 12) 11.50-12.00 Hegedűs Máté: Vállalatok a környezettudatosság érdekében
  - 13) 12.00-12.10 Ilyés Sára : Erdőirtás
  - 14) 12.10-12.20 Iván Tamás: Tudatos vásárlás
  - 15) 12.20-12.30 Király Kata: Az éghajlaltváltozás átlános következményei
  - 16) 12.30-12.40 Király Kata: Városokon belüli biodiverzitás
  - 17) 12.40-12.50 Kulcsár Ábel: Műanyag az óceánban
  - 18) 12.50-13.00 Kulcsár Ábel: Klímaváltozás hatása a technológiára
  - 19) 13.00-13.10 Lupó Patrik: Társadalmi, gazdasági problémák hatása a klímára
  - 20) 13.10-13.20 Ilyés Sára : Klímaváltozás emberekre való hatása
  - 21) 13.20-13.30 Magyari Dóra: Erdőtüzek
  - 22) 13.30-13.40 Makrai Réka: Korallzátonyok és eltűnések
  - 23) 13.40-13.50 Pethő-Tóth Ádám: Ételpazarlás
  - 24) 13.50-14.00 Soós Lukács Szabolcs: Klímaváltozás hatásai a pénzügyre
  - 25) 14.00-14.10 Sziogyártó Jázmin Száva: Klímaváltozás hatása a népvándorlásra
  - 26) 14.10-14.20 Czapák Dániel: Inno Metal educraft
-

Poster Section / Poszterszekció (ONLINE)

Please click on the title of an presentation. / Kérjük, kattintson az előadás címére!

The e-poster presentations could be opened on May 3, 2024, between 10:00 and 20:00.

Az e-poszter prezentációk előadások 2024 május 3.-án 10:00-20:00 óra között voltak megnyithatók.

Langue /Nyelv: English and Hungarian / Angol és Magyar

- Barta Lili Panna: Sport a zene szolgálatában
- Beck-Zaja, Mónika: Financial Socialisation in the Secondary School Students' Education
- Bugár Dóra: Van-e létjogosultsága a házi feladatnak, ha igen milyen formában és mennyiségben?
- Fejes Csenge: A nomenklatúra veteránjairól történő gondoskodás Budapesten
- Hadar Vanessza: A diabétesz és metabolikus szindróma előfordulását befolyásoló tényezők Magyarországon
- Hegedűs, Roland: Family background and specific learning disability in the context of competence assessment
- Juhász Szilvia : Az irodalom szerepe serdülőkorban
- Kabassova, Kanziya: Using electronic platforms for effective learning of English by non-linguistic students in the digital era
- Kárpáti, Noémi: The usage of Escape Rooms in Education and Social Integration

- Kovács, Írisz: Minority languages in the Spanish Parliament
- Mády, Réka: The effect of family background on the word association abilities of mild intellectual disability and typical developed students
- Mándoki, Réka: Foreign language and national language in kindergarten
- Pintér Anna: A rajz, mint terápiás eszköz
- Pócs Blanka: A megterhelő kommunikációs helyzetek kezelése
- Pšenáková, Ildikó; Daňo, Pavol; Glončák, Damián and Valo, Ľuboš: Applications for Creating Teaching Material for Flipped Classroom
- Seruczka Kitti: Goli Otok 1949-1952
- Száva Boglárka: Hatnak-e az erőszakos/horror videójátékok a tanulásban akadályozott fiatalok szociális képességeire?
- Trixler, Bettina: The role of robots in the development of people with autism

ABSTRACTS / ABSZTRAKTOK

A BŰNÖZÉS ÉS A JÖVEDELEMEGYENLŐTLENSÉG KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSVIZSGÁLAT LATIN-AMERIKÁBAN

Contact / Kapcsolat: abuczki89@gmail.com

Latin-Amerika a bűnözés és a jövedelemegyenlőtlenség összefüggésének egyik legérdekesebb és legkomplexebb példája. Az elmúlt évtizedekben azonban e két jelenség közötti kapcsolat mélyebb megértése és elemzése elengedhetlenné vált a régió társadalmi és gazdasági stabilitásának fenntartása érdekében. A cikkben a bűnözés és a jövedelemegyenlőtlenség kapcsolatát vizsgálom Latin-Amerikában, kiemelve a legfontosabb tényezőket és mechanizmusokat, amelyek fenntartják ezt a komplex dinamikát. Az előző évszázadok folyamán a régióban tapasztalt gazdasági szerkezetátalakulások, az elnyomás és a kizsákmányolás történelmi gyökerei, valamint az egyenlőtlenségek fokozódása mind hozzájárultak a bűnözés terjedéséhez és mértékének növekedéséhez. Figyelembe véve a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket és azok bűnözésre gyakorolt hatásait a térségben, megfigyelhető, hogy szorosan kapcsolódik a szegénység és a munkanélküliség magas szintjéhez, valamint az oktatási és egészségügyi ellátás hiányához, ami növeli a bűnözés előfordulását és terjedését. A bűnözés és a jövedelemegyenlőtlenség vizsgálata lehetővé teszi azonosítani azokat a tényezőket, amelyek megakadályozzák a régió számára a fenntartható és inkluzív fejlődés megvalósítását.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI által teremtett automatizálásból fakadó munkahelyi változások hatással lehetnek az egyenlőtlenségekre. Ha az MI csak bizonyos csoportoknak biztosítanak hozzáférést a technológiához vagy a szükséges képzéshez, az tovább súlyosbíthatja az egyenlőtlenségeket a munkaerőpiacon. Így a bűnözés és az egyenlőtlenség közötti kapcsolat a társadalmi-gazdasági körülményekből ered, amelyek korlátokat állítanak az alacsonyabb társadalmi státuszú emberek számára, ezáltal növelve a bűnözésre való hajlamot.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ha kapcsolatot keresek a bűnözés és az egyenlőtlenség problémája és az OxIPO modell között, akkor az OxIPO modell hasonló logikát alkalmaz azáltal, hogy elemzi a rendszerek működését és az adatok feldolgozását. A bűnözés és az egyenlőtlenség kérdéseit is meg lehet vizsgálni olyan rendszerszintű megközelítésekkel, amelyek elemzik az adatok bevitelét (társadalmi tényezők), a feldolgozásukat (gazdasági erőforrások eloszlása), valamint az eredményeket (bűnözési ráta, társadalmi egyenlőtlenség).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A bűnözés és az egyenlőtlenség növekedése egy adott társadalomban biztonsági kockázatokat jelenthet, és instabilitást teremthet az országban. Ez olyan környezetet teremthet, amely kedvez az erőszakos cselekményeknek, beleértve a belső konfliktusokat vagy akár a lázadásokat is, valamint az egyenlőtlenségek és a bűnözés jelenségei gyengíthetik az állami intézmények legitimitását és stabilitását, ami végül hadviseléshez vezethet.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha történne terraformálás, az számos társadalmi-gazdasági hatással járhatna. Például a területfejlesztés és a kolonizáció lehetőségei további egyenlőtlenségeket eredményezhetnek a birtoklás és a hozzáférés terén. Továbbá az űrhajózás nagy költségekkel járó projekt. A bűnözés és az egyenlőtlenség együttes hatása befolyásolhatja, hogy milyen gyorsan és hatékonyan fejlődik ez a terület, valamint a gazdagabb országok előnyben részesülnek a nagy egyenlőtlenséggel terhelt országokhoz képest.

AZ INTERNETFÜGGŐSÉG NAPJAINKBAN

Contact / Kapcsolat: zsofialbrcht@gmail.com

Az internetfüggőség valóban egy olyan téma, amelyet már sokat boncolgattak, mégis folyamatosan érdekes és aktuális marad. Az internet és az online tevékenységek szerepe egyre nő, ami természetesen felveti az internetfüggőség problémáját is. Mind nemzetközi, mind hazai szinten kutatott téma az internetfüggőség. Az internetfüggőség kutatása jelentős figyelmet kap a tudományos közösségekben és az egészségügyi szektorban is. Az elmúlt években egyre nőtt az érdeklődés az internetfüggőség okainak, következményeinek és kezelési lehetőségeinek vizsgálata iránt. Számos kutatás foglalkozik az internetfüggőség különböző aspektusaival, például a függőség kialakulása, a függőség megnyilvánulási formái illetve kezelési és megelőzési stratégiák. Primer adatgyűjtéssel gyűjtöttünk információkat, a Kábítószerfüggők Rehabilitációs Központja (CPLDZ) segítségével. 1422 diák töltötte ki és az eredményből kiderül, hogy a megye diákjainak zöme napi 4 óránál többet tölt el internetezéssel. Egy nemzetközi statisztika kitöltőinek 22,38%-a pedig nyíltan elismeri, hogy internetfüggőségben szenvednek és fel is ismerik ennek negatív aspektusait. Az internetfüggőség témakörében fontos tudnunk, hogy attól, ha valaki egy nap, többet foglalkozik az internettel, az még korántsem jelenti azt, hogy függőségről beszélünk. Azonban fel kell hívni a figyelmet bizonyos határookra, hogy el tudjuk különíteni a függőséget az egészséges mértékig tartó használattól.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az internetfüggőség és a mesterséges intelligencia (MI) között számos összefüggés létezik. Az internetfüggőség, amelyet gyakran túlzott internetes tevékenységek, például közösségi média használat vagy videojáték-függőség jellemez, gyakran azért alakul ki, mert az interneten található tartalmak és szolgáltatások nagyon vonzóak és addiktívak lehetnek.

A mesterséges intelligencia pedig a digitális kor egyik legjelentősebb fejlesztése, amely számos területen megjelenik az interneten. Az MI algoritmusok segítségével a személyre szabott tartalmak, hirdetések, ajánlatok és szolgáltatások könnyen elérhetővé válnak az interneten, ami tovább növelheti az internet használatának vonzerejét és az emberek

időbeli elkötelezettségét. Emellett az MI technológiákat alkalmazzák az internetes platformokon a felhasználói élmény javítása érdekében, például a tartalom ajánlások, a chatbotok vagy a virtuális asszisztensek formájában. Ezek az intelligens rendszerek képesek személyre szabottabb és relevánsabb tartalmakat nyújtani, ami még inkább ösztönözheti az embereket az internetes tevékenységek folytatására és a platformokon való időtöltésre.

Ezen túlmenően az MI-t alkalmazzák az internetes tartalmak és felhasználói adatok elemzésére is, ami lehetővé teszi a felhasználói viselkedés alaposabb megértését és a szolgáltatások további testreszabását. Ez a fajta adatvezérelt megközelítés még inkább növelheti az internetes tevékenységek iránti hajlandóságot és az esetleges függőséget.

Összességében az internetfüggőség és a mesterséges intelligencia közötti kapcsolat azt mutatja, hogy az MI nagyban befolyásolja az internetes platformok használatát és az internetfüggőség kialakulásának lehetőségét. A platformok fejlesztői és a felhasználók egyaránt fontosnak tartják felismerni és kezelni ezt az összefüggést az egészségesebb és kiegyensúlyozottabb online élmény érdekében.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az internetfüggőség és a tanulás közötti kapcsolatot az OxIPO-modell alapján meg lehet vizsgálni. Például egy tanuló, aki az interneten keresztül sok időt tölt identitása felfedezésével vagy szociális kapcsolatok kialakításával, hajlamos lehet arra, hogy túlzottan belemerüljön az online világba, és ennek eredményeként kialakuljon nála az internetfüggőség. Ugyanakkor az internet segíthet a tanulásban is, például azáltal, hogy hozzáférést biztosít különböző oktatási forrásokhoz és eszközökhöz. Ezáltal az internet használata lehet pozitív hatással is lehet a tanulásra és a személyes fejlődésre. Az OxIPO-modell és az internetfüggőség közötti kapcsolat megértése segíthet abban, hogy felismerjük azokat a tényezőket és mechanizmusokat, amelyek hozzájárulnak az internetes függőség kialakulásához, és ezáltal hatékonyabb megelőzési és kezelési stratégiákat dolgozhatunk ki.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az internetfüggőség és a hadviselés, valamint a lélektani hadviselés között nem közvetlen kapcsolat áll fenn, de vannak olyan összefüggések és hatások, amelyeket érdemes lehet megvizsgálni. Ilyen például a kommunikációs stratégia és a manipuláció, a propaganda és a dezinformáció illetve a mentális egészség és függőség. Bár közvetlen kapcsolat nincs az internetfüggőség és a hadviselés vagy lélektani hadviselés között, az internet és a digitális média szerepe és hatása mind a konfliktusok, mind pedig a mentális egészség területén komoly figyelmet igényel. Fontos, hogy felismerjük az internet használatának lehetséges káros hatásait, és megfelelő intézkedéseket tegyünk annak csökkentése érdekében.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az internetfüggőség és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése között elsőre talán nem nyilvánvaló a kapcsolat, de vannak összefüggések. Az internetfüggőség gyakran azért alakul ki, mert az emberek keresik az online tartalmak által nyújtott szórakozást és elszórakozást, különösen akkor, ha a valódi életben hiányzik ez a kielégülés. A Földön kívüli életfeltételek megteremtése, például az űrhajózás vagy a terraformálás célja az emberiség számára új területek és források elérhetővé tétele, valamint az élőhelyek bővítése. Ezek a törekvések egyfajta menekvés lehetnének a Földön esetlegesen bekövetkező környezeti vagy más katasztrófák elől. Az internetfüggőség és az űrhajózás/térszínterület keresése közötti kapcsolat részben abban rejlik, hogy az internet lehetőséget nyújt az embereknek, hogy elmeneküljenek a mindennapi problémáiktól, vagy éppen szórakozást találjanak, miközben a valóságtól eltávolodnak. Az űrhajózás és a terraformálás hasonlóan szolgálhat menekülési lehetőségként vagy új kalandként, amelyben az emberek másfajta élményekre vágyhatnak az elfoglaltságuk, a kutatás és az új területek felfedezése révén. Emellett mindkét területen, az interneten és az űrkutatásban, nagy szerepet játszik az innováció és a technológia fejlődése. Az internetes platformokon a tartalom és a szolgáltatások folyamatos fejlődése vonzza és tartja meg az embereket, míg az űrkutatásban az új technológiák és módszerek lehetővé teszik az emberiség számára, hogy megvalósítsa a Földön kívüli élet lehetőségét. Összességében az internetfüggőség és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat összetett, de mindkét területen az emberek vágya a kalandra, az új élményekre és az elszakadásra a mindennapi rutintól közös tényező lehet.

Aye, Su Hnin

UNDERSTANDING THE PUSH-PULL FACTORS OF MYANMAR STUDENTS STUDYING IN HUNGARY: A PILOT STUDY

Contact / Kapcsolat: suhninaye.edu@gmail.com

This qualitative pilot study aims to explore the study abroad motivations of international students from Myanmar studying in Hungary from push-pull perspectives. Through Semi-structured interviews and thematic analysis, the study identified nine push factors and fourteen pull factors that influence Myanmar students' decisions regarding studying abroad, host country choice, and host institution choice. The push factors identified include political instability, financial considerations, cultural misalignment, professional development, desire for better quality education, future career prospects, and a personal quest for new experiences. The Myanmar students in this study were drawn to Hungary for its geographical position in Europe, peacefulness, safety, affordability, generous offer of scholarships, wider recognition of degrees awarded, future career prospects, wide availability of majors and program duration, and social links. They were attracted to their currently enrolled institution based on the availability of preferred majors, convenience in the application process and admission requirements, ranking and reputation, location, easy pronunciation of the institution name, physical appeal of the institution, and the social links they had with a particular institution. By spotlighting this underrepresented group, the research offers fresh insights and aids Hungarian higher education in tailoring recruitment strategies to diverse international students.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

As my research topic falls within the field of international student mobility research, I don't think I have a direct connection with artificial intelligence. However, artificial intelligence has supported me considerably in conducting research, particularly in writing research reports. I have utilized AI websites that assist me in creating figures, diagrams, and models, as well as checking grammar, writing, and paraphrasing text.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

This is a new concept for me, so I quickly researched this model. All the articles I found were published in Hungarian, but luckily, I stumbled upon a YouTube video that explained this model. It was quite inspiring; the video mentioned that this model is suitable for learning diagnostics and development, behavior modification, researching artificial intelligence, and cultural history. I believe I can also apply this model to my presentation. As a new researcher, attending a conference is also a new experience, and we may not be very skilled in public presentations yet. However, we can use this model to prepare our PowerPoint slides and practice our presentation skills. Moreover, I think proofreading and modifying our research report before submitting is quite similar to IPO, we have our paper as input, then we process it proofreading or repeated reading, modifying the text, and then we have our published paper as output.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

There is no connection between my presentation and psychological warfare.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

There is no connection between my presentation and the creation of extraterrestrial living conditions.

AZ ISMERETLEN ISMERŐS – PARAMNÉZIA

Contact / Kapcsolat: vivien.bacsa.0630@gmail.com

Az előadás témája egy már sokak által megtapasztalt érzés, a paramnézia. Talán egyelőre nem is világos, hogy miről szól ez a kutatás, de ha azt mondjuk, hogy „déljá vu”, akkor mindenkinek világossá válik. A prezentációban szóba kerülnek a jelenség értelmezései, elméletei és ezek csoportosítása Findler által. A témához kapcsolódóan elengedhetetlen, hogy beszéljünk az álomnapló vezetéséről, hasznosságáról. A téma azért rendkívül fontos, mert ez a jelenség mindenkivel megtörténhet és meg is történik, akár heti szinten. Hogyha ez a jelenség hozzátartozik a mindennapi élethez, akkor legyünk tisztában azzal, hogy hogyan tudjuk ezt kihasználni, tudatosítani. Ugyanis a jelenség értelmezésével akár saját magunkat is jobban megismerhetjük vagy megfejthetjük álmaink jelentését.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia felhasználásával és a robotok közreműködésével egyszerűbben és gyorsabban válaszokat kaphatnánk a „déljá vu” érzéssel kapcsolatban. Könnyebben megfejthetnénk vele álmainkat és egyszerűbb lenne összekapcsolni a jelenben és az álomban megélt dolgokat. Nem kellene álomnaplót vezetni, mert a mesterséges intelligencia egy szempillantás alatt kielemezné ezeket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az álomnapló készítésével megtanulnánk kezelni a való életben lejátszódó konfliktusokat, megjelenő nehézségeket. Az álmainknak köszönhetően már eleve meg tudnánk szervezni, hogyha majd előben szembetaláljuk magunkat a szituációval, akkor hogyan reagáljunk.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

„A történelem megismétli önmagát.” Ezt az ikonikus közmondást szinte már mindenki hallotta. Ennek értelmében a történelemben tájékozottakat sokszor foghatja el a „déljávú” érzés, főleg a hadviselés és a háborúk kitörésének okán. Erről írtak a Rubicon oldalán is: <https://rubicon.hu/cikkek/hogyan-kezdodhet-el-egy-vilaghaboru-egy-folyoso-miatt?rovat=aktualtortenelem>

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az álmainkat valamilyen szinten a fantáziánk, megnézett filmek, elolvasott könyvek is befolyásolják. Ezek segítségével képesek leszünk álmainkban akár a Földöntúli életfeltételek megteremtésére. Mégpedig úgy, hogy megálmodjuk az ahhoz szükséges feltételeket és a megfelelő folyamat kidolgozásához vezető utat. Az ezzel kapcsolatos álmaink álomnaplóba vezetve hasznosak lehetnek.

Balangue, Climson

MIGRATION AND WELL-BEING: THE CASE OF OVERSEAS FILIPINO WORKERS (OFW) IN RURAL HUNGARY

Contact / Kapcsolat: clbalangue@gmail.com

Responding to a significant increase in Filipino migrant workers in Hungary (3,000% over 2018-2022), a phenomenon that represents a significant departure from Hungary's historically restrictive immigration policies, with the nation now embracing foreign labour on an unprecedented scale, this study examined their quality of life and well-being. Using a mixed-methods approach, the research explored their perceived quality of life (WHOQOL-BREF), barriers to healthcare access, and the impact of migration.

Findings revealed an overall good average score for quality of life (74.01 ± 20.59) and health (67.11 ± 20.90). Social relationships emerged as the highest-rated domain, followed by environment, psychological, and physical domains. Demographic and socioeconomic factors such as age, education, income, job category, years of contract, and present illness, significantly influenced quality of life, while communication, work dynamics, transportation, negative health-seeking behaviors, and financial constraints were identified as key barriers to healthcare access.

Additionally, the study identified themes related to the economic, social, cultural, psychological, and personal development impacts of migration. This research contributes to understanding the experiences of Filipino migrant workers in Hungary and highlights the need for interventions addressing identified challenges, particularly regarding healthcare access and negative impacts of migration.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The relationship between artificial intelligence (AI) and migration is complex and evolving field that encompasses various dimensions. Beduschi (2020) highlights that AI technology can impact international migration management by deepening existing asymmetries between states, modernizing traditional practices, and reinforcing calls for evidence-based migration management and border security. This suggests that AI plays a significant role in shaping how migration is governed and managed on a global scale.

In terms of healthcare, a research by Mohammed et al. (2022) and Lin et al. (2019) highlights the transformative potential of AI in automating digital health systems and

revolutionizing primary care. AI has the capacity to enhance risk assessment, improve health outcomes, and streamline healthcare delivery processes, thereby revolutionizing the way healthcare is practiced and delivered.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The OxIPO model of learning could be particularly applicable to foreign workers who temporarily reside in a location for a specific purpose.

Filipino migrant workers, for example, might be hired based on the belief that they already possess the necessary skills. However, the organizations or companies that hire them play a crucial role in ensuring that proper inputs, processes, and outputs are observed to achieve the desired performance or learning outcomes. These outcomes could involve improved communication skills, proper handling of new machinery, or enhanced compliance with company policies.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Migration, often a response to ecological stress, can sometimes lead to warfare, particularly in cases of mass migration to occupied territories Zhang et al. (2014). Conversely, warfare can result in increased migration due to factors such as labor relocation, casualties, and disruptions in societal structures (Kuil et al., 2016). Research indicates that warfare and migration are interconnected phenomena with significant impacts on societies and individuals.

Moreover, the psychological effects of warfare on migrants, such as trauma symptoms and anxiety levels, underscore the mental health challenges faced by individuals in conflict situations (Reuveny & Moore, 2009).

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Migration is a fundamental human phenomenon driven by the basic needs for survival and betterment. It has historically impelled people to move beyond their immediate surroundings in search of food, safety, and opportunities.

Looking towards the future, migration might not be limited to Earth. As we face challenges like climate change and unforeseen disasters, the ability to create extraterrestrial living conditions could become crucial. This would necessitate adaptation to entirely new environments, potentially pushing the boundaries of human migration beyond our planet.

While large-scale space migration is difficult to imagine at present, it's a concept worth considering for the long-term security of human species.

Balogh Dóra

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS A FÖLDRAJZ OKTATÁS KAPCSOLATA

Contact / Kapcsolat: balogh.dora0804@gmail.com

A mesterséges intelligencia (MI) gyors fejlődése az oktatási területen új lehetőségeket teremt, különösen a földrajzoktatásban. A tanulmány célja, hogy feltárja az MI és a földrajz oktatásának kapcsolatát, valamint bemutassa az e két terület közötti szinergiák és lehetőségek kiaknázásának módjait.

Az MI alkalmazása a földrajzoktatásban számos előnnyel jár. Egyrészt lehetővé teszi számítógépes modellek létrehozását, amelyek segítségével életszerű környezetekben vizsgálhatók a földrajzi folyamatok és jelenségek. Ezek a modellek lehetővé teszik a diákok számára, hogy interaktív módon tanuljanak és kísérletezzenek a földrajzi fogalmakkal, javítva ezzel a tanulási élményt és megértést. Az adaptív tanulási platformok képesek felmérni a diákok erősségeit és gyengeségeit, és ez alapján személyre szabott tananyagot kínálni számukra. Ezáltal a tanítás hatékonyabbá válik, mivel minden diák saját tempójában és szintjén haladhat.

Az MI alkalmazása a földrajzoktatásban azonban kihívásokkal is jár. Ezek közé tartozik az adatok minősége és hozzáférhetősége, valamint az etikai és adatvédelmi kérdések. Fontos, hogy az MI fejlesztése és alkalmazása során figyelembe vegyünk ezeket a kihívásokat, és megfelelő intézkedéseket tegyünk azok kezelésére.

Összességében az MI és a földrajz oktatása közötti kapcsolat lehetőségeket kínál az oktatás hatékonyságának növelésére és a diákok tanulási élményének javítására.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI segítségével készített adaptív tanulási rendszerek képesek azonosítani a diákok erősségeit és gyengeségeit a földrajzterületen. Ez lehetővé teszi számukra, hogy testreszabott tananyagot kínáljanak, amely jobban megfelel az egyes diákok igényeinek és tanulási stílusának.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A földrajz oktatás során az OxIPO-modell segíthet strukturálni a tanulási folyamatot és elősegíteni a diákok kritikus gondolkodását és problémamegoldó képességét. Azáltal, hogy a diákokat bevonják a megfigyelés, értelmezés, előrejelzés és működés folyamatába, a földrajz oktatása valós és gyakorlatias tapasztalatokkal gazdagodik, amelyek segítenek a tudás elmélyítésében és alkalmazásában a valódi életben.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A földrajzi ismeretek fontosak a hadviselés tervezése és végrehajtása során. Az egyes területek földrajzi jellemzői, például földrajzi fekvés, domborzat, éghajlat és erőforrások elérhetősége befolyásolhatja a hadműveletek sikerét vagy kudarcát. A katonai stratégiák és tisztviselők gyakran felhasználják a földrajzi adatokat a katonai helyzet elemzésére és a stratégiák kidolgozására.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A földrajzi ismeretek és a tájvizsgálati készségek kulcsfontosságúak lehetnek más égitesteken, például a Holdon vagy a Mars felszínén. Az űrhajózás és a terraformálás során a tudósoknak meg kell érteniük az adott területek domborzati jellemzőit, geológiai felépítését és környezeti paramétereit annak érdekében, hogy hatékonyan tervezhessék és kezelhessék a telepítéseket és az infrastruktúrát.

Balogh Dóra

AZ MI HASZNÁLATA A 3D NYOMTATÁSBAN

Contact / Kapcsolat: balogh.dora0804@gmail.com

Az MI alkalmazása a 3D nyomtatásban számos területen előnyös lehet. Először is, az MI segítségével optimalizálhatók a 3D nyomtatási folyamatok és paraméterek. Ez lehetővé teszi a gyorsabb és hatékonyabb nyomtatást, valamint a kész termékek jobb minőségét és teljesítményét. Másodsorban, az MI alapú tervezési és tervezési eszközök lehetővé teszik a komplex és innovatív termékek tervezését és előállítását a 3D nyomtatási technológiák felhasználásával.

A mesterséges intelligencia továbbá segíthet az anyagok és szerkezetek optimalizálásában a 3D nyomtatás során. Az MI alapú algoritmusok képesek elemzéseket végezni az anyagok tulajdonságairól és azok viselkedéséről a különböző körülmények között, lehetővé téve a fejlett anyagok és szerkezetek tervezését és készítését. Emellett az MI segíthet az automatizált minőségellenőrzésben a 3D nyomtatási folyamatok során, biztosítva a termékek minőségét és teljesítményét.

Az MI alkalmazása a 3D nyomtatásban kihívásokkal is jár. Ezek közé tartozik az adatok minősége és mennyisége, valamint az algoritmusok megbízhatósága és skálázhatósága. Fontos, hogy az MI fejlesztése és alkalmazása során figyelembe vegyünk ezeket a kihívásokat, és megfelelő intézkedéseket tegyünk azok kezelésére.

Összességében az MI és a 3D nyomtatás közötti kapcsolat sok ígéretet hordoz az ipar és a tudomány számára.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segítségével fejlett algoritmusokat fejleszthetünk, amelyek optimalizálják a tervezési folyamatokat a 3D nyomtatáshoz. Ezek az algoritmusok képesek automatikusan generálni és felülvizsgálni tervezési lehetőségeket, figyelembe véve az adott tervezési paramétereket és célokat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A 3D nyomtatás integrálása az OxIPO-modellbe lehetővé teszi a diákok számára, hogy valós és gyakorlatias tapasztalatokat szerezzenek a tervezés és gyártás terén. Ez javíthatja a tanulási folyamat hatékonyságát és élményét, valamint elősegítheti a diákok kritikus gondolkodását és problémamegoldó képességeit a térbeli objektumok létrehozása során.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A 3D nyomtatás lehetővé teszi a gyors prototípusok és alkatrészek előállítását a katonai fegyverekhez és eszközökhöz. Ez lehetővé teszi a katonai szervezetek számára, hogy rugalmasabban és hatékonyabban reagáljanak a változó igényekre és körülményekre a harctéren.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A 3D nyomtatás lehetővé teszi az építési anyagok helyben történő előállítását más égitesteken, például a Holdon vagy a Marson. Ez lehetővé teszi az űrhajósoknak, hogy bázisokat és településeket hozzanak létre, amelyek támogatják az életfeltételeket és a kutatást.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATÁNAK LEHETŐSÉGEI A FIZIKA OKTATÁSÁBAN

Contact / Kapcsolat: adry.mfb@gmail.com

A fizika oktatása jelentős kihívások elé állítja az oktatókat és diákokat egyaránt. A mesterséges intelligencia (MI) fejlődése azonban új lehetőségeket kínál a fizika oktatásában. Ez az absztrakt áttekinti az MI használatának potenciális területeit a fizika tanításában, ideértve az adaptív tanulást, szimulációkat és személyre szabott oktatást.

Az MI alkalmazása lehetővé teszi az adaptív tanulást a fizika oktatásában. Az intelligens rendszerek képesek azonosítani a diákok erősségeit és gyengeségeit, és személyre szabott tananyagot kínálni számukra, ezáltal segítve az egyéni tanulási igények kielégítését.

Emellett az MI lehetővé teszi a fizikai jelenségek szimulációját és modellezését. A számítógépes szimulációk és virtuális környezetek segítségével a diákok interaktív módon tanulhatnak a fizikai törvényekről és jelenségekről, ami segíthet a fogalmak jobb megértésében és gyakorlati alkalmazásában.

Az MI által támogatott személyre szabott oktatás javíthatja a diákok motivációját és tanulási eredményeit a fizika terén. Az adaptív értékelés és visszajelzés révén az oktatók képesek pontosabb és hatékonyabb módon támogatni a diákokat azáltal, hogy az oktatási folyamatot az egyéni igényekhez igazítják.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI használata a fizika oktatásában és más MI alkalmazások között összekapcsolja az oktatás és technológia terén rejlő lehetőségeket. Az ilyen rendszerek segíthetik a diákokat a fizika iránti érdeklődés növelésében és a komplex fizikai fogalmak jobb megértésében, ezáltal elősegítve az innovációt és tudományos fejlődést.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az MI használata a fizika oktatásában támogatja és elősegíti az OxIPO-modell által leírt tanulási folyamatot. Az adaptív oktatási eszközök és intelligens rendszerek segítségével az MI lehetővé teszi a tananyag hatékonyabb szervezését, gazdagabb input biztosítását, hatékony feldolgozást és személyre szabott kimenetet, ezáltal javítva a diákok tanulási tapasztalatát és eredményeit a fizika tanulásában.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI széles körű alkalmazása a fizika oktatásában és a hadviselés terén egyaránt hozzájárulhat a technológiai fejlődéshez és innovációhoz. Az oktatásban alkalmazott MI-eszközök segíthetik a diákokat a tudományos gondolkodás és problémamegoldás fejlesztésében. Ugyanakkor a hadviselés területén az MI-re alapozott technológiák a hadviselés hatékonyságának és eredményességének növelését célozhatják.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a fizika oktatásában és a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében összekapcsolja a tudományos kutatás, technológiai fejlesztés és emberiség jövőjének kihívásait. Az MI által nyújtott technológiai előnyök segíthetnek a bolygók felfedezésében és kolonizációjában, ami hosszú távú tudományos és technológiai fejlődést eredményezhet.

A KOZMETIKAIPAR ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA KAPCSOLATA

Contact / Kapcsolat: adry.mfb@gmail.com

A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia (MI) közötti kapcsolat egyre növekvő figyelmet kap a modern technológia és szépségipar integrációjának köszönhetően. Az absztrakt bemutatja az MI alkalmazásának lehetséges területeit a kozmetikaiparban, ideértve az egyedi bőrápolást, sminkalkalmazást és vásárlói élmények személyre szabását. Az MI alapú technológiák felhasználása lehetővé teszi az egyedi bőrápolást és szépségápolást. Az intelligens eszközök képesek elemző adatokat gyűjteni a bőrtípusról és állapotról, majd személyre szabott ajánlásokat tesznek a megfelelő termékek és rutinok kiválasztásához.

Emellett az MI alkalmazása a sminkalkalmazásban újító lehetőségeket kínál. Az intelligens sminkalkalmazó eszközök segíthetik a felhasználókat a megfelelő színek és technikák kiválasztásában, valamint a virtuális próbálgatásban, ami elősegíti a vásárlási döntések meghozatalát.

Az MI továbbá javíthatja a vásárlói élményt a kozmetikai termékek és szolgáltatások terén. Az intelligens chatbotok és személyre szabott ajánlórendszerek segíthetik az ügyfeleket a termékek kiválasztásában és használatában, így növelve az elégedettséget és hűséget.

Összességében az MI alkalmazása a kozmetikaiparban számos újító lehetőséget kínál a személyre szabott szépségápolás és vásárlói élmény terén. Az intelligens technológiák segíthetik az iparágat a hatékonyabb és innovatívabb szolgáltatások és termékek kifejlesztésében, amelyek javítják az ügyfélélményt és a szépségipar hatékonyságát.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia (MI) közötti kapcsolat számos területen megnyilvánul, és az MI különböző formái, mint például robotok vagy tanulni képes algoritmusok, sokféle módon hozzájárulhatnak a kozmetikai ipar fejlődéséhez és innovációjához: Termékfejlesztés és kutatás, Személyre szabott bőrápolás, Ügyfélélmény javítása, Robotika és automatizáció, Adatfeldolgozás és elemzés

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell alkalmazása segíthet megérteni a kozmetikaipar és az MI közötti kapcsolatot, amely az információk szervezését, feldolgozását és hasznosítását hangsúlyozza. Az MI által nyújtott technológiai előnyök lehetővé teszik a cégek számára, hogy hatékonyabban válaszoljanak az ügyféligenyekre és piaci kihívásokra a termékfejlesztés és üzleti működés terén.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia (MI) közötti kapcsolat és a hadviselés vagy lélektani hadviselés területe között látszólag távoli, de néhány érdekes összefüggés és párhuzam azért érzékelhető: Technológiai fejlesztés és kutatás, Adatfeldolgozás és elemzés, Robotika és autonóm rendszerek, Biztonság és adatvédelem, Ügyfélélmény és befolyásolás. Bár látszólag különböző területek, mind a kozmetikaipar, mind a hadviselés kihasználhatja az MI technológiai előnyeit a hatékonyabb működés és innováció terén. A kapcsolatok felismerése és az átfedések kihasználása lehetővé teszi az intelligens technológiák szélesebb körű alkalmazását és előnyeinek maximalizálását.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A kozmetikaipar és a mesterséges intelligencia (MI) felhasználása között, valamint a Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) közötti kapcsolat valóságalapú vizsgálata összetett és izgalmas területet fed le, mivel mindkét terület komoly technológiai fejlődést igényel. Néhány lehetséges kapcsolat és összefüggés a következők: Adatfeldolgozás és modellezés, Technológiai innováció és kutatás, Biomimetikus tervezés és kutatás, Intelligens rendszerek és autonómia, Környezetvédelem és fenntarthatóság. Ezen kapcsolatok és összefüggések alapján

látható, hogy az MI használata mind a kozmetikai iparban, mind az űrkutatásban új lehetőségeket teremt a technológiai fejlődés és tudományos kutatás terén. Az intelligens technológiák alkalmazása hozzájárulhat a bolygók felfedezéséhez és megértéséhez, valamint az emberi egészség és jólét előmozdításához a kozmetikai területen.

Barta Inez

A BREXIT HATÁSA AZ EURÓPAI KERESKEDELEMRE

Contact / Kapcsolat: inezbrta@gmail.com

A Brexit, az Egyesült Királyság kilépése az Európai Unióból, mélyreható változásokat hozott a kontinens kereskedelmi dinamikájában. Az elemzésem azon alapul, hogy milyen mértékben érinti ez a változás az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi kapcsolatokat, valamint hogyan befolyásolja az Európai Unió többi tagállamának kereskedelmét. Szeretném hangsúlyozni a Brexit által okozott bizonytalanságokat és kihívásokat, továbbá felvázolni a Brexit által nyújtott lehetőségeket is, például az új kereskedelmi megállapodások kötésének lehetőségét harmadik országokkal. A kutatásom összefoglalja azokat a stratégiákat és intézkedéseket, amelyeket az érintett felek alkalmaznak a Brexit által okozott kihívások kezelésére, és azok hatását az európai kereskedelem jövőjére. A Brexit jelentős hatással van az európai kereskedelemre, mivel megváltoztatja az Egyesült Királyság és az EU közötti kereskedelmi dinamikát. Igyekszem feltárni azt, hogy a Brexit hogyan és milyen mértékben változtatta meg az európai kereskedelmet. Az előzetes kutatásaim és a rendelkezésemre álló szakirodalmak, elemzések, valamint felmérések segítségével szeretném megtudni, hogy mekkora veszteség (esetleges nyereség) érte a briteket a kilépés hatására. Kutatásom kezdeti szakaszában a téma feltérképezése a célom, és a jövőben szeretném a kérdéskört mélyebben tárgyalni.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A Brexit hatása az európai kereskedelemre való prezentáció és a mesterséges intelligencia közötti kapcsolat elsősorban az információszerzés, elemzés és előrejelzés terén rejlik. A mesterséges intelligencia (MI), beleértve a gépi tanulást és az adatelemzést, lehetővé teszi a gazdasági folyamatok és tendenciák mélyebb megértését, valamint azoknak a következményeit a kereskedelemre és más területekre nézve.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

„A Brexit hatása az európai kereskedelemre” című prezentáció és a tanulás OxIPO-modellje közötti kapcsolat az, hogy mindkettőnek központi eleme a szervezés és a tanulási folyamat strukturált megközelítése. A prezentáció során az Input az összegyűjtött adatok és információk, amelyeket feldolgoznak és átadnak (Process), hogy kimenetként az előadás résztvevői megértsék a Brexit hatásait az európai kereskedelemre. Ez a megértés pedig a tanulás OxIPO-modelljének Output részét alkotja, vagyis az elvárt tanulási eredményt. Ezzel a prezentáció és a tanulási modell közötti kapcsolat teljes körűen megjelenik.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

„A Brexit hatása az európai kereskedelemre” című prezentáció és a hadviselés, valamint a lélektani hadviselés közötti kapcsolat egy metaforikus összefüggésen alapul. A Brexit folyamata és következményei olyan helyzeteket idézhetnek elő, amelyek hasonlóak lehetnek a hadviseléshez vagy a lélektani hadviseléshez. Például az EU és az Egyesült Királyság közötti tárgyalások során feszült politikai helyzetek és érdeellentétek jelentkezhetnek, amelyek hasonlíthatnak egy konfliktus során felmerülő feszültségekhez.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A „Brexit hatása az európai kereskedelemre” című prezentáció és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat a globális kihívások és az emberi erőforrások közös felhasználásában rejlik. Bár első pillantásra a Brexit és az űrkutatás vagy a földön kívüli életfeltételek megteremtése között nincs közvetlen kapcsolat, mindkét téma kihívásokat és lehetőségeket hordoz magában, amelyekre az emberiségnek reagálnia kell.

Barta Lili Panna

SPORT A ZENE SZOLGÁLATÁBAN

Contact / Kapcsolat: barta.pannus21@gmail.com

Egész életünket áthatja a mozgás és a zene. Hol egyik, hol másik kerül előtérbe, attól függően, hogy életünk melyik szakaszában vagyunk. Mi az ami megnyugtat, vagy éppen felélénkít. Egyik nélkül sem tudnánk már élni. Csecsemőkorban édesanyánk ütemes ringatása, mozgása, már nyugtatólag hat, éppen úgy, mint az általa dúdolt dallam. Kisgyermekként már ütemesen mozog a láb a ritmusra, a dallamra, akár táncra is perdülhetünk, vagy éppen mozoghatunk rá. A fiatalok pedig már előszeretettel végeznek különböző gyakorlatokat zenére, vagy éppen sportolás közben zenét hallgatnak. A helyes mozgás, a sport a testet élteni, a zene pedig a lelket szólítja meg. Így egész életünkre hatással vannak, ezek éltetnek bennünket.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Egyszeri meghallgatás után a robot már rögtön eltudná játszani az adott hanganyagot, valamint a bele programozott helyes testtartásra is figyelne, ezáltal nekünk is korrigálni tudná ezeket a hibákat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A feladatok elvégzése során a cél az, hogy a gyerekek hatékonyan és helyesen tudják elsajátítani a kapott tudást.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A testnevelés a honvédelem eszköze lehet, a zene pedig évszázadok óta használt toborzási eszköz – lásd verbunkosokat verbuválására használták a 18. században.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Alacsony gravitációjú környezetben kiemelt figyelmet érdemel a testnevelés a fizikum megőrzése érdekében, a zene pedig a mentális egészséget javíthatja.

Bawa, Asulada; Badrakh, Oyunzaya; Chaafi, Melek and Abdullah, Masuk

ADVANCING SUSTAINABLE AVIATION USING ELECTRIC AND HYBRID PROPULSION SYSTEMS FOR ZERO-EMISSION FLIGHTS

Contact / Kapcsolat: asuladab@gmail.com

This research suggests the need for electric and hybrid technologies as part of reducing emissions and improving performance in the aviation industry. Electric and hybrid propulsion systems powered by batteries or fuel cells represent a promising way to achieve zero-emission aviation. However, there are challenges, including battery weight and power density limitation requirements, as well as range and load holding limitations in heavy commercial aircraft. Short-space flights, regional aviation, and unmanned aerial vehicles use this requirement system because their limitations are less stringent. Government policies, incentives, and investments play an important role in driving the growth and benefits of electric and hybrid systems in aviation. These systems' environmental benefits contribute to a reduction in human greenhouse gas emissions and air pollution. Compared to initial investment costs, electric and hybrid-electric aircraft are likely to be economically viable in the long term, given the low operating costs and potential economic incentives. This study also reiterates the importance of gathering, improving, and investing in the full potential of electric and hybrid technologies. The importance of reaching out to these technologies to propel aviation into a credible future is paramount.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The main objective of my research is to research and explore areas of need for electric and hybrid technologies in the aviation industry. In this case, artificial intelligence and machine learning algorithms can be used to generate causal relationships and concepts through data analysis.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The main objective of my research is to explore electric and hybrid technologies in the aviation industry and in areas of need. This research motivates the OxIPO model to determine organizational structure sensitivity, process output and outcomes. This model subsumes organizational relationships and concepts through technology and processes, and simultaneously connects my research to my scientific area in the learning process.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

My research mainly refers to the development of electric and hybrid technology in the aviation industry and the necessity of scientific research. These technologies can be used for the purpose of gaining new direction during warfare and psychological warfare. The contribution of technology in warfare is quite significant and important in environmental conservation. May be associated with adverse effects.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

There is a great connection between the organization of my scientific chapter and the creation of external life conditions. This suggests that through our global discipline, planning and, more recently, technological advancements, the inspired creation of extraterrestrial life within Earth's natural environment is possible. This technology requires scientific practice, expert technology in multiple innovations, and a strong support.

FINANCIAL SOCIALISATION IN THE SECONDARY SCHOOL STUDENTS' EDUCATION

Contact / Kapcsolat: zajamoni@gmail.com

The financial literacy of secondary school students is strongly linked to family patterns, so the financial socialisation is family-based, but their financial knowledge and awareness does not necessarily depend on the educational level of their parents.

Émile Durkheim argues the education system provides what he terms secondary socialisation as opposed to the primary socialisation which is delivered by the family. The socialisation shapes our identity and through our education in the family and at school, we are reborn as social beings (Durkheim, 1922).

In this context, vocational education and training institutions are playing an important role in the economic and financial education of students, particularly in the catching-up of disadvantaged students, as well as for students whose family financial socialisation has been damaged or not achieved.

References

Durkheim, Emile (1922): Education and Sociology, edition published by Felix Alcan

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Digitális pedagógia eszközei és módszerei.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Pénzügyi kultúra (tanulás) = Az elsődleges és másodlagos szocializáció (input) + pénzügyi-gazdasági nevelés (folyamat)+pénzügyi tudatosság (output).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Csoportnorma nem egyezik a társadalmi értékekkel, akkor a sérülten szocializálódott diákok fogékonyabbak lehetnek a deviáns csoportnormák átvételére.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A pénzügyileg tudatos diákok, később felnőttként, az anyagi javak megszerzése mellett akár űrsétát is tehetnek a jövőben.

A DIGITÁLIS KULTÚRA OKTATÁSA MESTERSÉGES INTELLIGENCIA TÁMOGATOTTSÁGÁVAL

Contact / Kapcsolat: bekesihanna100@gmail.com

A digitális kultúra oktatása és a mesterséges intelligencia (MI) támogatottsága közötti kapcsolat egyre növekvő jelentőséggel bír az oktatási rendszerek fejlődése során. Az MI által nyújtott technológiai lehetőségek átalakítják az oktatási módszereket és tartalmakat, így elősegítve a diákok digitális készségeinek és tudatosságának fejlődését. Ez az absztrakt bemutatja a digitális kultúra oktatásának fontosságát az MI támogatottságával, kiemelve az ezen területen megvalósuló fejlődés és innováció főbb aspektusait.

A digitális kultúra oktatása az oktatási rendszerben kulcsfontosságú téma, amely felkészíti a diákokat a digitális világban való hatékony és felelős részvételre. Az MI által támogatott oktatási módszerek számos előnnyel járnak, beleértve a személyre szabott tanulási tapasztalatokat, a hatékony visszajelzést és a diákok fejlődésének folyamatos követését.

Az MI alkalmazása a digitális kultúra oktatásában lehetővé teszi a tanárok és diákok számára, hogy új technológiai eszközöket és alkalmazásokat használjanak, amelyek segítik az információfeldolgozást, a kreativitást és a problémamegoldást. Az oktatási tartalmak és kurzusok személyre szabott módon állíthatók össze az egyéni igényeknek megfelelően, így támogatva a diákok egyedi tanulási stílusát és tempóját.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Személyre szabott tanulás és adaptív oktatás:

Az MI lehetővé teszi a személyre szabott tanulási tapasztalatokat a diákok számára. Intelligens tanulási platformok és alkalmazások képesek az egyéni tanulási stílusok és igények felmérésére, így testreszabott tananyagot és feladatokat kínálva. Ezáltal a diákok hatékonyabban tanulhatnak és fejleszthetik digitális készségeiket.

Automatizált értékelés és visszajelzés:

Az MI alapú rendszerek automatizált értékelést és visszajelzést nyújthatnak a diákoknak. Például tanulórobotok vagy chatbotok képesek segíteni a diákoknak megérteni az oktatási anyagot, valamint azonnali visszajelzést adni a feladatok teljesítéséről. Ez segíti a tanulók fejlődésének folyamatos követését és támogatását.

Adatvezérelt oktatási döntéshozatal:

Az MI által gyűjtött és feldolgozott adatok segíthetik az oktatókat és iskolavezetőket az oktatási folyamatok és stratégiák optimalizálásában. Az adatok alapján beavatkozásokat lehet tervezni a tananyagban vagy a tanulók támogatásában, ami hozzájárulhat az oktatási eredmények javulásához.

Tanulás támogatása új technológiákkal:

Az MI segítségével bevezethetők és alkalmazhatók új technológiák az oktatásban, például virtuális valóság (VR) vagy kiterjesztett valóság (AR) alkalmazások. Ezek az interaktív eszközök segíthetik a diákokat abban, hogy jobban megértsék a digitális kultúra fogalmait és gyakorlati alkalmazásait.

Kritikai gondolkodás és problémamegoldás fejlesztése:

Az MI támogathatja a diákokat abban, hogy kritikusabban gondolkodjanak a digitális kultúrával kapcsolatos kérdésekben. Az MI által vezérelt projektek és feladatok segíthetik a diákokat a problémamegoldásban és az innovatív gondolkodás fejlesztésében.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A digitális kultúra oktatása mesterséges intelligencia (MI) támogatottságával és a tanulás OxIPO-modellje közötti kapcsolat az oktatási folyamat különböző aspektusainak összekapcsolását mutatja be. Az OxIPO-modell (Szervezés * (Input + Process + Output)) olyan keretet nyújt, amelyben az oktatás és tanulás különböző részei az információ szervezésétől a tanulási folyamat befejezéséig összefüggésbe hozhatók az MI támogatásával. Az MI támogatása révén a digitális kultúra oktatása hatékonyabbá és interaktívabbá válhat, lehetővé téve a tanulók számára a személyre szabott tanulási tapasztalatokat és a tudás hatékonyabb elsajátítását az oktatási folyamat különböző szakaszaiban.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Technológiai fejlődés és kutatás:

Mind a digitális kultúra oktatása, mind a hadviselés területén fontos szerepet játszik a technológiai fejlődés és kutatás. Az MI segítségével mindkét területen komplex

adatelemzést és szimulációkat lehet végezni, amelyek segítik a döntéshozókat és szakértőket a tanulási módszerek és stratégiák, illetve hadviselési taktikák optimalizálásában.

Adatfeldolgozás és elemzés:

Az MI által vezérelt rendszerek képesek nagy mennyiségű adat gyors feldolgozására és elemzésére mind a digitális kultúra oktatásában, mind a hadviselésben. Az adatok alapján készülő modellek segíthetnek a döntéshozóknak a különböző helyzetek vagy környezeti változások előrejelzésében és kezelésében.

Intelligens rendszerek és autonómia:

Az MI alapú intelligens rendszerek mind a digitális kultúra oktatásában, mind a hadviselésben növelhetik az autonómia szintjét. Például az oktatási rendszerekben az MI segíthet az adaptív tanulási rendszerek fejlesztésében, míg a hadviselésben az autonóm rendszerek és drónok használatával lehet hatékonyan felügyelni és kezelni a katonai műveleteket.

Kommunikáció és befolyásolás:

Az MI alkalmazása segítheti mind a digitális kultúra oktatását, mind a hadviselést a hatékonyabb kommunikáció és befolyásolás terén. Az intelligens rendszerek képesek személyre szabott tanácsokat vagy információkat nyújtani a diákoknak és katonai személyzetnek a különböző helyzetek kezeléséhez vagy döntéshozatalhoz.

Adatvédelem és biztonság:

Mind a digitális kultúra oktatásában, mind a hadviselésben kulcsfontosságú a biztonság és adatvédelem. Az MI által vezérelt rendszereknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az adatok biztonságos kezelésére és a rendszerek védelmére a külső támadásokkal szemben. Bár a digitális kultúra oktatása és a hadviselés vagy lélektani hadviselés között látszólag kevés közös pont van, az MI támogatásának technológiai előnyei mindkét területen elősegíthetik az oktatási és stratégiai célok hatékonyabb elérését. Fontos azonban hangsúlyozni a technológia etikai és társadalmi szempontjait mindkét kontextusban.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A digitális kultúra oktatása mesterséges intelligencia (MI) támogatottságával és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése között összekapcsolódás látszólag kevésbé nyilvánvaló, azonban néhány érdekes kapcsolatot lehet azonosítani:

Technológiai fejlődés és innováció:

Mind a digitális kultúra oktatása, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás) során kulcsfontosságú a technológiai fejlődés és innováció. Az

MI által vezérelt rendszerek lehetővé teszik a hatékony adatfeldolgozást és tervezést mind a tanulási folyamatok, mind a kozmoszbeli kutatások során.

Adatfeldolgozás és elemzés:

Az MI alkalmazása segíthet mind a digitális kultúra oktatásában, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében az adatfeldolgozás és elemzés terén. Az intelligens rendszerek képesek nagy mennyiségű adat gyors feldolgozására és interpretálására, amely segíthet az oktatási folyamatok optimalizálásában és az űrtechnológia fejlesztésében.

Kreativitás és problémamegoldás:

Az MI támogatása révén mind a digitális kultúra oktatásában, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében ösztönözhető a kreativitás és problémamegoldás. Az intelligens rendszerek segíthetik a diákokat új módon gondolkodni és megközelíteni a digitális kultúra fogalmait, valamint innovatív megoldásokat találni az űrkutatás kihívásaira.

Mérnöki és tervezési folyamatok:

Az MI által támogatott tervezési és mérnöki folyamatok kulcsszerepet játszanak mind az oktatásban, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében. Az intelligens rendszerek segíthetik a tervezési folyamatokat, például az űrhajók vagy terraformáló eszközök tervezését, optimalizálását és tesztelését.

Kommunikáció és globális együttműködés:

Az MI támogatása révén javítható mind a digitális kultúra oktatásában, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében a kommunikáció és globális együttműködés. Az intelligens rendszerek segíthetik a diákokat a digitális kommunikáció és kollaboráció terén, valamint a kutatókat és tudósokat a nemzetközi űrkutatási projekteken.

Bár elsősre nem nyilvánvaló, az MI támogatása révén mind a digitális kultúra oktatása, mind a Földön kívüli életfeltételek megteremtése során felhasználhatók az intelligens technológiák előnyei. Az adatvezérelt döntéshozatal és tervezés segíthet a kihívások leküzdésében mind a földi, mind az űrtechnológiai területeken.

HÍRES FESTŐK MUNKÁINAK ELEMZÉSE A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: bekesihanna100@gmail.com

A festészettörténet kutatásában és művészeti oktatásban egyre növekvő érdeklődés mutatkozik a mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása iránt a híres festők műveinek elemzésében. Ez az absztrakt áttekintést nyújt az MI által támogatott festőművészeti elemzés lehetséges alkalmazásairól és előnyeiről.

Az MI segítségével számos újító módszer vált elérhetővé a híres festők munkáinak vizsgálatára. Az intelligens algoritmusok képesek felismerni és elemezni a festői stílusokat, a színhasználatot, az elrendezést és más jellemzőket. Ezek az analitikus eszközök lehetővé teszik a művek összehasonlító elemzését és a művészeti tendenciák felderítését, hozzájárulva a festészettörténet jobb megértéséhez és értékeléséhez.

Az MI által támogatott festőművészeti elemzés nemcsak a múlt művészetének felfedezését szolgálja, hanem inspirációt is nyújthat a kortárs művészek számára. Az intelligens rendszerek által felfedezett mintázatok és jellemzők új irányokat nyithatnak a művészi kifejezés és alkotás számára.

Az absztrakt bemutatja az MI potenciálját a festőművészeti elemzés terén, kiemelve azokat az előnyöket, amelyek segíthetik a festészettörténelemszereket, művészeti tanárokat és művészeket a művészi kreativitás és innováció fokozásában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A híres festők munkáinak elemzése mesterséges intelligencia (MI) segítségével és általános MI alkalmazások között számos érdekes kapcsolat és párhuzam mutatkozik.

Néhány fontos kapcsolódási pont a következők:

Algoritmusok és analitikai módszerek:

Az MI által vezérelt analitikai algoritmusokat és technikákat alkalmazhatjuk a festőművészeti elemzésben és egyéb területeken egyaránt. Például a gépi tanulás és képfelismerés algoritmusai segíthetnek azonosítani a festői stílusokat és karakterisztikákat, hasonlóságokat és különbségeket a művek között.

Adatbázisok és adatelemzés:

Az MI támogatott festőművészeti elemzéshez nagy adatbázisokat és adatelemzést használhatunk. Az intelligens rendszerek képesek strukturált adatokat gyűjteni és elemző eszközöket kifejleszteni a művek tulajdonságainak vizsgálatára. Ez a módszer hasznos lehet a művészettörténészek és kutatók számára az információk könnyebb elérésében és feldolgozásában.

Kreativitás és innováció:

Bár az MI maga nem kreatív, az általa nyújtott adatok és elemzések inspirációt nyújthatnak a művészeti területeken dolgozók számára. A festőművészeti elemzés során az MI által felfedezett mintázatok és jellemzők új lehetőségeket nyithatnak a festészet területén, elősegítve az innovációt és kreatív kifejezést.

Tudásbázisok és tanulás:

Az MI képes folyamatosan tanulni és fejlődni az adatok alapján. A festőművészeti elemzésben az intelligens rendszerek folyamatosan bővíthetik tudásbázisukat a művészeti stílusokról és trendekről. Ez segíthet a művészet iránt érdeklődőknek, hogy mélyebben megértsék a festőművészetet és annak történetét.

Technológiai áttörések és alkalmazások:

Az MI fejlesztései és technológiai áttörései nemcsak a festőművészeti elemzésre, hanem más területekre is hatással vannak. Az intelligens rendszerek fejlesztése elősegítheti az új művészeti alkotások létrehozását és az alkotói folyamatokat.

Ezek a kapcsolódási pontok mutatják, hogy az MI alkalmazása a festőművészeti elemzésben része egy szélesebb technológiai fejlődési trendnek, amely a tudomány és művészet közötti kapcsolatokat erősíti és új perspektívákat nyit az alkotói tevékenység terén. Az MI által támogatott festőművészeti elemzés segíthet a festészettörténészeknek és művészeti szakembereknek jobban megérteni és értékelni a művészet világát és annak különböző aspektusait.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az MI által támogatott festőművészeti elemzés egyértelműen kapcsolódik a tanulás OxIPO-modelljéhez, mivel az intelligens rendszerek által nyújtott információk és feldolgozási módszerek elősegítik és támogatják a tudásszerzés és művészeti fejlődés folyamatát a festészettörténet területén.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Mind a festőművészeti elemzés, mind a hadviselés területén kulcsfontosságú szerepet játszik az adatfeldolgozás és elemzés. Az MI által vezérelt rendszerek nagy mennyiségű adatot képesek gyorsan feldolgozni és elemzési eredményeket produkálni. Ez a képesség mindkét területen segíthet a döntéshozóknak az információk jobb felhasználásában és az optimális stratégiák kidolgozásában.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI által támogatott festőművészeti elemzés és Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat azt mutatja, hogy az intelligens technológiák által nyújtott előnyök számos területen felhasználhatók az inspiráció, tervezés és kutatás terén. Ez az integrált megközelítés új perspektívákat nyithat az űrkutatás és művészettörténet területén egyaránt.

Belényesi Ádám

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATA A KÉMIA OKTATÁSBAN

Contact / Kapcsolat: adambelenyesi28@gmail.com

Az MI számos módon hozzájárulhat a kémia oktatásához és kutatásához. Először is, az MI segítségével fejlett modellezési és szimulációs technikák alkalmazhatók a kémiai folyamatokra. Ezek a modellek lehetővé teszik a diákok és kutatók számára, hogy jobban megértsék a kémiai reakciók mechanizmusát és dinamikáját, valamint előrejelezzék azok viselkedését különböző feltételek mellett. Másodsorban, az MI alapú eszközök és alkalmazások segíthetnek a kémiai adatok elemzésében és értelmezésében. Például az MI algoritmusok képesek azonosítani a kémiai szerkezetekben és tulajdonságokban rejlő mintázatokat és összefüggéseket, ami lehetővé teszi az adatok jobb kihasználását és értelmezését. Harmadszor, az MI rendszerek segítségével személyre szabott oktatási tartalmak és tanulási útvonalak készíthetők a diákok számára. Ezek az adaptív oktatási rendszerek lehetővé teszik a tanulók egyedi igényeinek és képességeinek figyelembevételét, és optimalizálják a tanulási folyamatot annak érdekében, hogy hatékonyabban értsék meg a kémiai fogalmakat és módszereket.

Azonban az MI alkalmazása a kémia oktatásában és kutatásában számos kihívással is jár. Ezek közé tartozik az adatok minősége és mennyisége, valamint az algoritmusok megbízhatósága és interpretálhatósága.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI algoritmusok segíthetnek a kémiai modellezésben és szimulációkban, amelyek segítségével a diákok jobban megérthetik a kémiai folyamatokat és reakciókat. Például egy MI alapú szimulációs rendszer lehetővé teszi a diákok számára, hogy különböző kémiai reakciókat vizsgáljanak és megértsék azok mechanizmusát a laboratóriumi környezetben való kockázatok nélkül.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A kémia oktatása és a tanulás OxIPO-modellje közötti kapcsolat segíti a tanárokat és diákokat abban, hogy strukturált és hatékony módon tanuljanak és tanítsanak kémiai fogalmakat és jelenségeket. Ez a modell segíthet a diákoknak abban, hogy aktívan részt vegyenek a tanulási folyamatban, és jobban megértsék és alkalmazzák a kémiai ismereteket a gyakorlatban.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI rendszerek képesek lehetnek felismerni és elemezni a kémiai fegyverek vagy vegyi anyagok jelenlétét a harctéren vagy biztonsági környezetben. Ez segíthet a hadviselőknek a veszélyes anyagok azonosításában és megfelelő válaszlépések meghozatalában.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI segíthet a tápanyagok és energiaforrások előállításában a Földön kívüli körülmények között. Az MI alapú rendszerek képesek lehetnek kiválasztani és optimalizálni azokat a kémiai folyamatokat és reakciókat, amelyek segítségével a megfelelő tápanyagok és energiaforrások előállíthatók a Mars vagy más égitestek kolonizálása során.

Belényesi Ádám

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATÁNAK ELŐNYEI A RÉGÉSZETBEN

Contact / Kapcsolat: adambelenyesi28@gmail.com

Az MI rendszerek számos előnyt kínálnak a régészeti kutatásokban. Először is, az MI algoritmusok segíthetnek az óriási mennyiségű régészeti adat feldolgozásában és elemzésében. Ez lehetővé teszi a kutatók számára, hogy gyorsabban és hatékonyabban dolgozzák fel az adatokat, és azonosítsák a jelentős mintázatokat vagy összefüggéseket.

Másodsorban, az MI képes lehet a régészeti leletek és területek virtuális rekonstrukciójára és modellezésére. Ez segíthet a kutatóknak abban, hogy jobban megértsék az ősi tárgyak és építmények eredeti kinézetét és funkcióját, valamint azok történeti és kulturális kontextusát.

Harmadszor, az MI alapú gépi tanulási és adatbányászati módszerek lehetővé teszik a kutatók számára, hogy automatizáltan azonosítsák és osztályozzák a régészeti leleteket és jelenségeket. Ez segíthet a kutatóknak abban, hogy gyorsabban és pontosabban értékeljék a leletek jelentőségét és értékét.

Az MI alkalmazása a régészetben azonban nem csupán technikai előnyökkel jár. Az MI lehetőséget kínál a régészeti kutatások számára, hogy új perspektívákat nyissanak meg és átfogóbb megértést érjenek el az emberiség történetének és kultúrájának fejlődéséről. Ezenkívül az MI segíthet abban is, hogy a régészeti eredményeket és felfedezéseket szélesebb közönség számára hozzáférhetővé tegyék és megoszthassák.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI lehetőséget kínál a régészeti leletek és területek virtuális rekonstrukciójára és modellezésére. Ez segíthet a kutatóknak abban, hogy jobban megértsék az ősi építmények és tárgyak eredeti megjelenését és funkcióját, valamint azok történeti és kulturális kontextusát.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A régészet során a megfigyelés az alapvető lépés, amely lehetővé teszi a régészeti leletek, területek és struktúrák feltárását és az azokban rejlő információk észlelését. A diákoknak lehetőséget kell adni arra, hogy megfigyeljék a régészeti leleteket, helyszíneket és tárgyakat, valamint tanulmányozzák azokat az információkat, amelyeket ezek a leletek és helyszínek nyújthatnak az emberi múlttal kapcsolatban.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselés során bekövetkezett események és csatateretek jelentős nyomokat hagynak az emberekben és a környezetben egyaránt. A régészet lehetővé teszi a hadászati nyomok, például az elhagyott csatateretek, bunkerek vagy katonai táborok tanulmányozását, amelyek segíthetnek az események háttérében álló pszichológiai és lélektani hatások megértésében.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A régészet segíthet az idegen civilizációk nyomainak keresésében és tanulmányozásában más égitesteken. Bár ez egy jövőbeli lehetőség, a régészetnek fontos szerepe lehet abban, hogy azonosítsa és megértse az esetleges idegen civilizációk építményeit, művészetét és egyéb nyomait.

Bencsik Dominik

AI HATÁSA A MŰVÉSZETRE

Contact / Kapcsolat: bencsikdomi@gmail.com

Szamos grafikus és cikk számolt be az esetleges félelmekről azzal kapcsolatban, hogy lecserélhetik-e a mesterséges intelligencia által generált képek az emberek által alkotott műveket. E kérdésekörben felmerült lehetséges félelmek áttekintése után bővebben betekintést adok a témakörrel kapcsolatos jogi kérdésekbe.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációmban a mesterséges intelligencia hatását vizsgálom a művészetre nézve.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

AI képalkotás által a tanulás kép formában történhet.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A művészet lélektani hatást okozhat és az AI képalkotással személyre szabott képeket lehet a katonáknak alkotni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A földön kívüli élethez is szükség van képekre és művészetre és ennek a legegyszerűbb formája a kép generálása mesterséges intelligenciával.

Bene, Ágnes

JOY DANCE TO OVERCOME AGEISM

Contact / Kapcsolat: beneagnes6@gmail.com

One of the manifestations of ageism is the negative attitudes and stereotypes that are constructed and enforced specifically in relation to older people. An effective method, as with all stereotypes and prejudices, is to get in close contact with the target group, such as a different gender or age group, an ethnic minority, or even a group of people in a particular profession.

An effective form of sensitisation in the case of ageism is the implementation of intergenerational joint programmes and activities.

In the presentation the author presents the good practice of the Gerontology Department of the University of Debrecen, Faculty of Health Sciences. In the Intergenerational Senior Joy Dance Programmes, university students, sometimes high school students, dance together with elderly people following specific choreographies to specific music.

These programs not only bring different age groups together, but the sharing of knowledge and getting to know each other also contributes to a broader understanding of the participants' age groups.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A digitalizáció követésében az időskorúak hátrányból indulnak, hisz ők koruknál fogva mindannyian digitális bevándorlók. Ugyanakkor bebizonyosodott különösen a Covid pandémia kihívások közepette, hogy ez a digitális szakadék csökkenthető. Ha a fiatalabb korosztályok tagjai, akik gyakran családtagokkal osztják meg tudásukat, használják fel jártasságukat az idősebbek oktatásában, például okos eszköz használatban, akkor az intergenerációs tudásmegosztással új platform nyílna a generációk közötti kapcsolatteremtésben. Ugyanez a helyzet a az AI eszközök területén is.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A megfelelő platformok, azaz a szervezés elengedhetetlen része a bemutatott jó gyakorlatnak (intergenerációs programok szervezése és megvalósítása ténccal), és egyben katalizátora is az intergenerációs tanulásnak.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A prezentációmban szereplő jó gyakorlat a béke megőrzését segíti elő, a lélektani hadviselésből adódó stressz csökkentésével :)

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A földön kívüli életfeltételek megteremtésének egyik fontos kérdése a különböző generációk együttműködésének, együtt élésének modellezése, illetve a különböző modellek tesztelése. Az intergenerációs együttműködést támogató jó gyakorlatok kialakítása ezt segítheti elő.

Beőr Anett

BÁTHORY ISTVÁN LENGYEL KIRÁLYYÁ VÁLASZTÁSA

Contact / Kapcsolat: beoranett589@icloud.com

Báthory István neve sok mindenkinek ismerősen csenghet, mint erdélyi fejedelem. Viszont kevesen tudják, hogy a lengyel trónon is uralkodott feleségének köszönhetően. Előadásom célja bemutatni Báthory izgalmas útját a lengyel trónig, illetve viszonyát feleségével. Előadásom segítségével a hallgatóság betekintést nyerhet a 16. századi politikai viszonyokra és a már akkor fenálló oszmán befolyásra.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Báthory korában mesterséges intelligencia segítségével lebonyolíthatóak lettek volna az ilyesfajta királyválasztások és a diplomáciát is megkönnyítette volna.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A prezentációm történelem tudományágba tartozik, ami számos ponton kapcsolódik a tanulással, hiszen a történelmet tanítják, tanuljuk, hogy megértsük a múltat és ez egy iránytűként szolgál a jelen számára.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A történelem csupa háborúk és békék sorozata, Báthory korában főként az oszmán birodalommal szembeni küzdelmek nehezítették meg az emberek és a hadsereg mindennapjait.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha Báthory István nem lett volna lengyel király vagy uralkodó, lehet, hogy csillagászzal foglalkozott volna, mert éles eszű emberként tartották számon és lehet már akkor elkezdte volna az űrkutatást.

MŰELEMZÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: hannabergmann16@gmail.com

A műelemzés területe egyre inkább nyit az Mesterséges Intelligencia (MI) által nyújtott lehetőségek felé. Ez a prezentáció áttekinti, hogyan használható az MI a művek elemzésében és értelmezésében, ideértve az automatizált feldolgozást, tematikus elemzést és stílusazonosítást.

Az MI algoritmusok lehetővé teszik az irodalmi és művészeti művek nagy volumenű elemzését és kategorizálását. A gépi tanulás és természetes nyelvfeldolgozás révén az MI képes automatikusan azonosítani a művek témáit, jelentős motívumait és stilisztikai jellemzőit.

Emellett az MI segítségével fokozható az irodalmi kritika és értékelés hatékonysága. Automatizált módon értékelhetők az irodalmi művek struktúrája, szereplői és cselekményei, elősegítve az értelmezést és kritikai analízist.

Az MI által támogatott műelemzés új perspektívákat nyithat az irodalomtudomány és művészettörténet terén. Az ilyen technológiák lehetővé teszik az eddig nem látott adatmennyiségek feldolgozását és a művek rejtett összefüggéseinek feltárását, ezáltal gazdagítva az irodalom és művészet megértését.

Ezen áttekintés alapján látható, hogy az MI alkalmazása a műelemzés terén új lendületet adhat az irodalom és művészet tanulmányozásának, elősegítve az objektív értékelést és a művek mélyebb megértését.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a műelemzés terén sokoldalú és mélyreható lehetőségeket kínál. Az MI által támogatott műelemzés nemcsak hatékonyabbá és objektívebbé teszi az irodalmi kutatásokat, hanem új irányokat is nyithat az irodalom és technológia kreatív egyesítésében.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a műelemzés terén hozzájárulhat a tanulási folyamat strukturáltabbá és hatékonyabbá tételéhez. Az OxIPO-modell segítségével a tanulás folyamatának elemeit és szakaszait lehet alkalmazni az irodalmi művek vizsgálatára és értelmezésére, ezáltal elősegítve a diákok számára a mélyebb és gazdagabb irodalmi tapasztalatokat.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI-alapú műelemzés és a hadviselés vagy lélektani hadviselés közötti kapcsolatok az információs technológiák és adatelemzés területén mutatkoznak meg. Az MI segítségével hatékonyabban lehet kezelni és értelmezni az információkat, ami fontos tényező lehet a modern hadviselés és stratégiai döntéshozatal során, valamint a lélektani hadviselés és propaganda terén is.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI-alapú műelemzés által nyújtott inspiráció és tudományos kreativitás hozzájárulhat a Földön kívüli életfeltételek megteremtésének lehetőségeinek jobb megértéséhez és vizsgálatához. Az irodalom és tudomány közötti kapcsolatok által új perspektívák nyílhatnak meg az űrkutatás és terraformálás terén, elősegítve az emberiség jövőbeli felfedezéseit és technológiai fejlesztéseit.

Bergmann Hanna Laura

A MAGYAR IRODALOM OKTATÁSA ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETŐSÉGEI

Contact / Kapcsolat: hannabergmann16@gmail.com

A magyar irodalom oktatása és a mesterséges intelligencia (MI) közötti kapcsolatok egyre növekvő érdeklődést váltanak ki az oktatási technológiák fejlődésével. Ez az absztrakt áttekinti a lehetséges kapcsolódási pontokat a magyar irodalom oktatása és az MI között, ideértve az adaptív tanulást, tartalomajánlást, automatizált értékelést és az irodalmi elemzések felgyorsítását.

Az MI képes személyre szabott tanulási utakat kínálni a diákok számára a magyar irodalom terén, figyelembe véve az egyéni erősségeket és gyengeségeket. Az adaptív tanulási rendszerek segítségével a diákok hatékonyabban tanulhatnak és fejleszthetik irodalmi érzékenységüket.

Továbbá, az MI alapú technológiák javaslatokat tehetnek a tananyagokhoz és irodalmi művekhez kapcsolódóan. A gépi tanulás és természetes nyelvfeldolgozás segítségével az irodalmi tartalmak elemzése és kategorizálása automatizált módon történhet, elősegítve az oktatók munkáját és bővítve a diákok irodalmi ismereteit.

Ezen felül, az MI által támogatott irodalomoktatási eszközök kiterjeszthetik az oktatás hatókörét és hozzáférhetőségét. Virtuális tanulási környezetek és online platformok révén a diákok bármikor és bárhol hozzáférhetnek az irodalmi tartalmakhoz és tanulási eszközökhöz.

Ezek az MI által kínált lehetőségek elősegíthetik a magyar irodalom oktatását, gazdagítva és innovatívvá téve az irodalomtanítást, miközben támogatják a diákok személyes fejlődését és irodalmi tudásának bővítését.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A magyar irodalom oktatása és a mesterséges intelligencia (MI) között számos kapcsolat és lehetséges alkalmazás mutatkozik, amelyek javíthatják az oktatási folyamat hatékonyságát és interaktivitását. Néhány fontos kapcsolódási pont: Adaptív tanulás és személyre szabott oktatás, Tartalomajánlás és irodalmi elemzés, Automatizált értékelés és visszajelzés, Interaktív tanulási eszközök, Távoli oktatás és hozzáférés

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell segítségével értelmezhetjük a magyar irodalom oktatásának strukturált felépítését és a tanulási folyamat lépéseit. Az oktatási szervezés meghatározza az inputot, amelyet a diákok feldolgoznak (Process), és ezáltal különböző kimeneteket (Output) hoznak létre az irodalmi tudás és készségek terén. Fontos hangsúlyozni, hogy az OxIPO-modell segíthet az oktatási folyamat hatékonyabbá és strukturáltabbá tételében, mivel a tanulás szervezeten és célorientáltan valósulhat meg az irodalmi oktatás terén is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A magyar irodalom oktatása és a hadviselés vagy lélektani hadviselés közötti kapcsolatok kicsit specifikusak és általában nem közvetlenül kapcsolódnak egymáshoz. Az irodalom oktatása inkább az emberi kultúra, gondolkodás és kreativitás megértésére és fejlesztésére összpontosít, míg a hadviselés és lélektani hadviselés katonai vagy politikai tevékenységekkel kapcsolatos fogalmak.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Bár elsőre talán nem nyilvánvaló, hogy mi lehet a közös a magyar irodalom oktatása és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése között, az irodalom inspirációt adhat az emberiség jövőbeli vízióihoz és azokhoz az etikai, kulturális és morális kérdésekhez, amelyekkel az űrkutatás és a terraformálás kapcsolatban állnak. Az irodalom oktatása ezen keresztül elősegítheti a kreatív gondolkodást és a tudományos innovációt, amelyek elengedhetetlenek az emberiség előrelépéséhez és a jövőbeli kihívások kezeléséhez.

Berkes Panna

NAPELEMMEL AZ ENERGIAVÁLSÁG MEGSZÜNTETÉSÉÉRT

Contact / Kapcsolat: b.panna2804@gmail.com

Az egyre növekedő energiaárak csökkentésének érdekében egyre több család dönt úgy, hogy napelemeket telepít. Pályázattal hozzá lehetett jutni ezekhez a rendszerekhez. Használhatják a ház áramellátására, elektromos autók töltésére, és fűtésre is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A napelemek is programozhatóak. Ha összekötünk egy napelemet egy MI-vel, akkor az megtanulhatja, hogy melyek a legjobb időszakok az energiatermelésre akár napokra levezetve az évben és egyre tökéletesebb rendszerműködés alakítható ki.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Készíthetünk napelemes üvegházat növénytermesztésre: ez egy középiskolás projekt, amelyben a gyerekek megterveznek egy napelemes üvegházat előzetes számítások elvégzése alapján.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Házilag is lehet energiát termelni napelemmel, nem vagyunk kiszolgáltatva háborús időben semm, ha van egy akkumulátor, ahol el is lehet az energiát tárolni és bármikor felhasználni, amikor szükséges.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Földön kívül is szükség lesz energiatermelésre. Mivel a Föld légköre sokat véd a napsugárzástól, más bolygón, ahol nincs légkör, erőteljesebb a sugárzás, így még hatékonyabb lehet a napelem használata.

Bernáth Melinda

A TEHETSÉGGONDOZÁS EGYIK FORMÁJA: IFJÚSÁGI TŰZOLTÓK MUNKÁJA

Contact / Kapcsolat: bernathm79@gmail.com

A mozgásfejlesztés alapvető célja az, hogy támogassa ezeket a gyerekeket az egészséges fizikai, érzelmi és szociális fejlődésben. Ez a folyamat nem csupán a testmozgásra, hanem a motoros készségek fejlesztésére, az egyensúlyérzék javítására, a térbeli tájékozódás és a testtudatosság kialakítására is kiterjed. Mindez nem csupán a motoros képességekben hozhat eredményeket, hanem jelentős hatással lehet a gyerek önbizalmára, szociális kapcsolataira és tanulási képességeire is. Az SNI-s gyerekek mozgásfejlesztése során kiemelten fontos a differenciált megközelítés, hiszen minden gyerek más-más szinten áll a fejlődésben, és más-más jellegű kihívásokkal küzd. Az egyéni

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Mint az élet szinte minden területén, úgy a tűzoltóság szempontjából is hasznos lehet a MI használata. (pl. káreset, tűzeset bejelentésekor) Robotokat sokszor alkalmaznak is tűzoltási tevékenység során.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Képességfejlesztés és személyiségfejlesztés történik az ifjúsági tűzoltókkal való foglalkozásaim során. Információkat dolgoznak fel, amit gyakorlás során készségszintre fejlesztenek, és alkalmazni tudják a versenyfeladatoknál.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A harcászat, honvédelem és a katasztrófavédelem kapcsolata fontos, akár hadi állapotban, akár a béke időszakában hadgyakorlatok kapcsán is.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrkutatás veszélyes foglalkozás. Egy űrállomás megépítésekor, üzemeltetésekor, emberek űrbe való juttatásakor kiemelt fontosságú a tűzbiztonság.

REFLEXIÓK A KÉPZŐMŰVÉSZETTERÁPIÁRÓL

Contact / Kapcsolat: bezi.fruzsina@gmail.com

Az előadásom során a képzőművészetterápia hasznosságáról és módszereiről lesz szó. A világon széleskörben kutatják. Én egy amerikai adatbázisra fogok most reflektálni. De hoztam néhány hazai példát is. Főbb témakörei az előadásnak: hogy általánosságban mi is az a képzőművészetterápia, az Amerikában vizsgált csoportok, és hogy azon belül hogyan hatott rájuk ez a terápiás módszer. Az előadás végén kitérek arra is hogy mire lehetne még esetleg felhasználni a képzőművészetterápiát. Valamint hogy hogyan lehetne az oktatásban, gyógyászatban ezeket alkalmazni.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Kiváló táptalajt nyújt ahhoz hogy bárki használja mint képzőművészetterápiás eszköz. A mesterséges intelligencia által generált művészet ugyanúgy tudja nyújtani az alkotás örömét. Hiszen generálódik egy olyan alkotás ami az egyén preferenciáin nyugszik

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Erre egy idézettel válaszolnék. „A fogalmak megértéséhez többet ad az alkotás közben átélt tapasztalat, mint a kész objektumok szemlélése, elemzése.” – Bagota Mónika (2017)/ Szépség-játék-matematika

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A képzőművészetterápia bizonyítottan segíti a PTSD által okozta mentális bajokat feldolgozni. Rengeteg veteránon segített már. Maga az alkotás folyamata nem csak a közvetlen résztvevőknek segít feldolgozni a háború okozta nehézségeket, hanem az őket körül vevőket is. Azokat akiket csak közvetetten érintenek ezek a nehézségek.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli életfeltételek sikeres megteremtéséhez elengedhetetlen hogy mindez egészséges mentális környezetben történjen. És ilyen messze a szülőhelyünktől komoly probléma lehet a honvágy. Ennek feldolgozásához pedig remek segédeszköz lehet a képzőművészetterápia.

DIGITALIZÁLT DIÁKOK A MESTERSÉGES INFO-ÓCEÁNBAN

Contact / Kapcsolat: bodis.karesz@gmail.com

Terápiás tervek kidolgozása és végrehajtása során figyelembe kell venni az adott gyermek egyedi képességeit, erősségeit és korlátait. Ezért elengedhetetlen a multidiszciplináris együttműködés, ahol pedagógusok, terapeuták és szakemberek közösen dolgoznak a gyermek fejlődésének támogatásán. Az SNI-s gyerekek mozgásfejlesztésének hatékonyságát számos módszerrel lehet növelni. Ezek közé tartozik a játék alapú tanulás, az akadálypályás mozgásfejlesztés a szenzomotoros torna a személyre szabott gyakorlatok, a speciális terápiás eszközök és a pozitív megerősítés alkalmazása. Fontos, hogy a fejlesztés ne csak az iskolai környezetben történjen, hanem a szülők otthonában is megvalósuljon, hiszen a konzisztens gyakorlás és támogatás itt is kulcsfontosságú a gyermek fejlődése szempontjából. Az SNI-s gyerekek mozgásfejlesztése tehát komplex és sokrétű folyamat, amely szakértelmet, türelmet és együttműködést igényel minden résztvevőtől. Azonban a megfelelő módszerek és a szakszerű támogatás révén ezek a gyerekek is képesek lehetnek elérni a saját egyéni potenciáljukat, és teljes életet élni a társadalomban. Kulcsszavak: SNI, mozgásfejlesztés, differenciált módszerek, egyéni terápiás tervezés, hatékonyság.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mai diákok életét már végig fogja kísérni az MI. Az eszköz tanítása folyamatosan történik, akik használják, ezáltal tanítják az MI-t. Ezen mesterséges tudás egyre eredményesebb utat tör az emberi tevékenység szolgálatában. Sok kérdést és bizonytalanságot hívott életre a megjelenése: A működése, felhasználhatósága lehet jó, de akár rosszindulatú is? Kik rendelkeznek az MI eszközökkel? Ha az emberi „tudás: hatalom”, akkor az MI tudása mekkora hatalom lesz majd a tulajdonosai kezében?

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A diákok általi MI használatra egy példa az OxIPO-modell alapján: ha a diák az MI eszközt a házi feladat ellenőrizetlen megoldására használja, akkor a Szervezés = csak a feladatkiadás, Input = jól adta-e be a feladatot az MI-nek, Process = nincs, mivel az MI dolgozik, Output = az MI válaszának ellenőrizetlen felhasználása. Ebben az esetben a feladat megoldásának nincs szellemi építő hatása, nincs tanulás. Az MI számára azonban eredményesen érvényesül az OxIPO-modell.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A diákok szívesen használják az MI eszközöket, így például a képek szerkesztését, amivel tanítják az MI-t, finomítják képességeit. A hadászatban nagyon fontos elem a képi információk (műhold, drón, kamera) feldolgozása. A rossz minőségű képek javítása, illetve a képen található elemek MI általi értelmezése a hadászatban lerövidítheti a döntési időt, sőt, az emberi tényezőt is kizárhatja a harci cselekmények során.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI fejlesztésével, fejlődésével lehetőség nyílt arra, hogy a szélsőséges körülmények közötti életfeltételek biztosítására, mint rendkívül komplex feladat ellátására használják. A földön kívüli eszköz meghibásodása esetén az MI gyors javaslatai, esetleg automatikus beavatkozása műszaki eszközt, illetve életet is menthet.

Botos Dorina

FAMETSZÉS, AVAGY A TERMÉSZETI ELEMEK FELHASZNÁLÁSA A MŰVÉSZETBEN.

Contact / Kapcsolat: botosdorina03@gmail.com

A magasnyomás ágai közül a fametszés generációk óta foglalkoztatja a művészeket, ennek a témának bemutatására fog szolgálni az előadás.

Ez a magasnyomású technika az ókortól a mai napig a világ rengeteg pontján megtalálható valamilyen formában. Pont ezért, érdemes foglalkoznunk vele, hogy tovább éljen ez az ősi művészet. A prezentációban szó lesz a magasnyomás bemutatásáról, a fametszés technikájáról, anyaghasználatáról, hazai és nemzetközi alkotókról. Jól ismert képzőművészeti eljárás, rengeteg mesterrel akik elsajátították a technikáját évszázadok óta. Mindenkinek nyereség lenne, ha mélyebben bele látna, ki próbálnák esetleg csak egy kicsi tudást megszerezni róla.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Nem tudja helyettesíteni a mesterséges intelligencia a fametszés/ magasnyomás folyamatát, technikáját. Kellenek emberek, akik ezt csinálják, hiszen ez a sok évi tapasztalat és tudás, ami kifinomította ezt a mesterséget, géppel nem leutánozható. Képeket generálhat ugyan egy mesterséges intelligencia, de a tradíciót nézve nem ugyanaz a végeredmény.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A régi mesterek kísérleteztek különböző anyagokkal, metszőkésekkel, és kifinomították ezt a tudást amit ma ismerünk, ezt kell nekünk is megtanulni. A jobb, bal agyféltekét is

fejleszti, hiszen fejben kell kiszámolni, eltervezni, kikalkulálni hogy fog a mintánk ki nézni. Csak akkor látjuk meg a végeredményt, miután „lenyomtuk” a mintánkat.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A világháborús propaganda plakátokat is sokszorosító grafikával állították elő: magasnyomással, azon belül pedig litográfiával (kőnyomás).

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha más bolygóra megyünk, vagy űrállomásokon vagyunk termelhetünk fákat, abból kapnánk papírt, oxigént. Kísérletezhetnénk, hogy mennyire alkalmas művészetekre a fa: jobb-e vagy használhatatlan a Földön kívüli környezeti feltételek között.

Bozóki Lídia

A TISZA SZENNYEZETTSÉGE

Contact / Kapcsolat: bozoki.lidia@gmail.com

Ebben a munkában a célunk elvégezni a szakirodalomban fellelhető valamennyi modellre egy analízist, az úgynevezett lassú-legördülés analízist, ami lehetővé teszi a modell jóslatainak összehasonlítását a legújabb Planck adatokkal. Ezután szeretnénk egy olyan adatbázis kiépíteni, amely tartalmazza valamennyi modell legújabb Planck adatokkal való összevetését, így a kutatók könnyen tájékozódhatnak a jelenlegi legjobb modellek tulajdonságairól és felhasználhatják azt a kutatásukhoz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segítségével elemezhetjük a folyók vízminőségét, melyet az rögtön ki is értékel. Ezáltal ez a folyamat lényegesen gyorsabb, könnyebb lenne és egy esetlegesen vízbe jutott mérgező anyagot rendkívül gyorsan lehetne kimutatni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Fontos a kisgyermekes környezetvédelemmel kapcsolatos oktatását alsós korban, minél fiatalabb korban elkezdni. Lényeges a környezetvédelem, azon belül is a vízszennyezés oktatása, hogy hogyan tudják megelőzni a szennyezéseket.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A két világháborúban igen fontos szerepet játszott a Tisza folyó, mivel a vasútvonal sok esetben mellette húzódik, így számos alkalommal a folyót bombázták a repülőkből. Ezenkívül az ártéri erdős területeken remek búvóhelyet lehet létrehozni, melyet nehezebb észrevenni. Valamint, ha egy ország egyik fő folyóját megmérgezi az ellenség, akkor az ivóvíz és némileg az élelmiszer ellátás is bajba kerülne, erre is csökkentve az ország erejét.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Remek ötlet lenne, fejleszteni az ivóvíz előállítását az űrben. Ezzel a technikával jóval egyszerűbbé válna az űrkutatás, űrutazás.

Bugár Dóra

VAN-E LÉTJOGOSULTSÁGA A HÁZI FELADATNAK, HA IGEN MILYEN FORMÁBAN ÉS MENNYISÉGBEN?

Contact / Kapcsolat: bgrd106@gmail.com

E prezentáció lényege: a házi feladatokkal kapcsolatos vélemények összehasonlító vizsgálata a tanulók, pedagógusok és a szülők körében.

Háttér és célkitűzés: annak megismerése, hogy milyen szerepet tölt be a napjaink köznevelési rendszerében tanulók életében a házi feladat napjainkban is kiemelten fontos. Az előadás azt taglalja, hogy a tanulók előnyére vagy inkább hátrányára szolgál a házi feladatok elvégzése és annak mennyisége. Az önállóan elvégzett házi feladatoknak hosszú távon lesz e mérhető hozadéka/pozitív hatása a továbbtanulás, munkavállalás, a szociális beilleszkedés és a teljes értékű élet megvalósulása terén.

Minta: sajátos nevelési igényű tanulók és ép fejlődésmentű tanulók (minimum $n=50-50$ fő), valamint szüleik és pedagógusaik, lehetőleg nagyvárosi és kisvárosi azonos arányú bontásban.

Várható eredmények: a házi feladat adása körüli bizonytalanságok, eltérő vélemények tisztázása, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulóakra, mely által a vizsgálat tapasztalatai beépíthetők a pedagógiai, gyógypedagógiai módszertanokba. Annak megismerése, hogy azok a sajátos nevelési igényű fiatalok, akik önállóan, párban, kiscsoportban esetleg online végeznek házi vagy plusz feladatokat, sikeresebbek-e, vagy jobb eredményeket érnek-e el a tanulásban; szorosabb társadalmi kötődéseik alakulnak-e ki; fejlettebb-e az önállóságuk, empátiájuk, kommunikációjuk, együttműködésük és problémamegoldó képességük.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációmnak része a mesterséges intelligencia, hiszen a házi feladatoknál lehet a gyerekeket segítő, fejlesztő eszköz és lehet a feladat átvállalás eszköze is. Mindkét esetben eredményez fejlődést, csak míg az elsónél eredményezhet egy széles spektrumot érintő szignifikáns outputot, a másikonál egy szűk területre irányuló előrelépést, ismeretszerzést. Kutatásom végére talán erre a kérdésre is választ kapunk, hogy milyen mértékben segíti az önálló tanulást, a házi feladatok elkészítését a mesterséges intelligencia használata.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A tanulási folyamat önmagában feltételez egy OxIPO- modellt. Hiszen egy ötlettől vagy információtól a tudás alkalmazásig eljutni teljesítményt, szervezést, kiinduló pontot és elért eredményt, produktumot szükségszerűsít.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az általam felvetett téma napjainkban már-már háborús ellenfelekké változtatta a két tábor. Lélektani szempontból még inkább és már önmagában az is, hogy sajátos nevelési igényű gyerekekről van szó. Hiszen az ilyen nehézségekkel küzdő gyermekek létszáma egyre magasabb a „normál” iskolákban is. Pedagógusaik többnyire nem rendelkeznek képesítéssel az SNI-s gyerekekhez és a szülők, család, sőt a társadalom jelentős része sem. Így minden ilyen kapcsolatban résztvevőnek igazi háborús helyzet minden nap. A lelki hadviselés, a sérülések, a felépülése és újabb harc kezdetéhez mérhetetlen energiák és küzdeni akarás szükséges.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációm maga a Földön kívüli élet megteremtésének segítője, biztosítása, akár a Földön, akár más bolygón. Elég, ha csak a szegregációra gondolunk. Úgy élni egy társadalomban, melynek a gyakorlatban nagyon minimálisan vagyunk a részesei vagy semennyire életben kell maradni, fejlődni és tovább megyek boldognak lenni. Minden sajátos nevelési igényű gyermek kicsit „földön kívüli földi lény”, aki vágódik a teljes értékű boldog élet után és amennyiben támogatókra talál el is éri azt.

Chandran, Aswin; Maidar, Anudari; Razzaque, Abdul and Abdullah, Masuk

IMPLEMENTING AI TECHNOLOGIES FOR FATIGUE MANAGEMENT IN AVIATION

Contact / Kapcsolat: aswinchandran055@gmail.com

This research examines the relationship between cockpit automation, human factors, and occupancy management in aviation to reduce pilot fatigue. It uses aviation psychology, human factors engineering, and AI technology to improve fatigue detection, alertness monitoring, and operational automation, thereby reducing flight safety risks. Specifically, AI algorithms are used to be aware of the pilot's physical indicator phases, to provide early signals of fatigue and inadequacy, and to provide idealized automatic trends over time according to the pilot's thoughts and task requirements. The legacy system is intended for airline support and task allocation optimization, to reduce the single pilot's mental load and fatigue-related errors. Also, the research requirements strongly comment on the importance of designing the right human-machine interface, so that AI automation can enhance pilot performance, improve position sense, and provide support when handling flight-related challenges. To enhance technical aviation requirements and operational robustness using various content and AI technology innovations, ultimately contributing to aviation safety standards and discipline. By collaborating and innovating deeply with this research, it strives to enhance flight safety and operational support in the changing environment of modern aviation, resulting in aviation safety standards and enforcement vision.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

My scientific area is in computer science, especially with artificial intelligence and machine learning technologies. Using AI algorithms to sense the phases of the pilot's physical signals, provide warnings before fatigue and inadequacy, and provide idealized automatic maneuvers in time according to the pilot's thoughts and task requirements. The use of AI is critical to designing human-machine interfaces to improve pilot performance, position definition, and provide necessary support.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The connection to the OxIPO model of my scientific area is very appropriate. Under my research, I am trying to improve the learning process by choosing the fatigue of the pilots of the organization. It can be helpful in fatigue control and emotional strategies in the pilot's planning process in general. Also, by using AI technology in research I can improve the support and management needed in the learning process.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The connection to my scientific field is definitely with warfare or psychological warfare. This region accommodates features of the human body and mind, which can be important in fighting battles and conducting warfare. Psychological warfare can take responsibility against human position, well-being, and personal rights, which helps reduce the effects of warfare.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

My scientific area does not directly relate to space technology and planetary systems, but the development of my aviation research area can serve as a large-scale exercise in future modern aircraft studies.

Csibi Melinda

MŰVÉSZ ÉLETUTAK IRODALMI MŰVEKEN KERESZTÜL KÜLÖNBÖZŐ KOROKBAN ÉS KULTÚRÁKBAN

Contact / Kapcsolat: csibimelindaemese@gmail.com

Kutatásomban olyan irodalmi műveket elemeztem, amelyeknek témája a korabeli művészeti tendenciák, kortárs alkotók, irányzatok bemutatása. Kiindulópont volt a Mestermű (Émile Zola 1886) kötet, amely egy fiktív szereplőn keresztül mutatta be az akkor zajló impresszionista irányzat megszületését az író személyes élményei és szakirodalmi írásainak felhasználásával. Hasonló témájú irodalmi műveket kerestem a magyar és világirodalom területén. Ilyen volt a magyar irodalomban az Ida regénye (Gárdonyi Géza 1920, 1924), és Gárdonyi Géza más novellái, amelyek az író gondolatait fejtik ki magáról a művészetről vagy saját korának művészetére reflektálnak. Az elemzett irodalmi művekben a művészi életút allegorikus értelmet nyer, amelyen keresztül az író gondolatai, meglátásai és kritikái jelennek meg saját korának művészeti életéről, sajátosságairól és arra reflektálnak, hogy az adott kor hogyan látta és hogyan viszonyult a képzőművészethez és a művészekhez.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia révén ma már lehetséges akár szépirodalmi műveket létrehozni, azonban elemzők szerint ez nem tudja kifejezni az emberi személyiség sajátosságait, rálátását egy adott témára, például egy művész gondolatait, meglátásait a korabeli művészeti tendenciák viszonylatában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A valós, történelmi személyek vagy művészek személyek életét feldolgozó irodalmi művek olvasása elősegíti a művészettörténet megértését. Az olvasott információk megszervezése, értelmezése, hozzájárul a tanuláshoz.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselés, háborús tapasztalatok élethű, élményszerű képét írják le a szerzők, festik le a művészek, hatásosabb, megérthetőbb, átélhetőbb módon, mint a háborús hírtudósítások. A lélektani hadviselés során felhasználásra kerül az irodalmi és képzőművészeti művek hatása a népesség nevelésére, az emberi csoportok befolyásolására.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az irodalmi szerzők képzeletük segítségével gyakran előrevetítik a tudomány fejlődését, kiemelkedően elképzelik a jövő eszközeit, lehetőségeit, sajátosságait és ezek felhasználását.

A KELET-KÖZÉP EURÓPAI FELZÁRKÓZÁSI MODELLEK KÜLSŐ FINANSZÍROZÁSA A 2008-AS VÁLSÁG UTÁN

Contact / Kapcsolat: csontostomi96@gmail.com

Előadásomban azt szeretném megvizsgálni, hogy a 2008-as válságot követően hogyan alakultak át a felzárkózási modellek és azok külső finanszírozása a kelet-közép európai országokban. Az előadás elméleti hátterét a növekedési modellekkel foglalkozó szakirodalom adja, amely az utóbbi években az összehasonlító gazdaságtan fontos szakirodalmi ágává vált. Ez azonban nem fordít figyelmet a növekedési modellek és a külső finanszírozás közötti kapcsolatokra, ami kulcsfontosságú Kelet-Közép-Európa FDI-függő felzárkózási modelljeinek megértéséhez. Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogyan változtak a növekedési modellek a 2008-as válság óta, és a külső finanszírozás változásait is elemzem az FDI trendek, az uniós támogatások, a hazautalások és a külső adósságok vizsgálatával, 11 országban. Ezeket az eredményeket a felzárkózási sikerekkel is összekapcsolom. Előadásom hozzájárul a kelet-közép-európai növekedési modellek átstrukturálódásának jobb megértéséhez a folyamatban lévő globális átalakulás összefüggésében.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kutatásom a kelet-közép európai felzárkózási modellek megértésére irányul. A felzárkózásban, ugyanakkor jelentős szerepe van a technológiai fejlődésnek. Ebből következően a mesterséges intelligencia, mint új technológiai elem, jelentős hatást gyakorol a régiós országok felzárkózására. A kutatóknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk a mesterséges intelligencia jelentette kihívást. Azok a régiós országok, amelyek ezen a téren előrébb járnak a felzárkózásukhoz is tudják használni ezt a technológiai előnyt. Összességében tehát a mesterséges intelligencia jelentős szereppel bír a felzárkózásban, így kapcsolódik a kutatásomhoz is.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A felzárkózási folyamat elemi része a tanulás. A felzárkózni kívánó országoknak muszáj tanulniuk a fejlett országok sikereiből, illetve a társaik erőfeszítéseiből is. A tanulás elengedhetetlen része a szervezés, és így van ez az országok közötti felzárkózás tekintetében is. A kutatásom éppen ezért vizsgálja az egyes országok felzárkózási modelljét, hiszen ezzel azt kívánja vizsgálni, hogy az adott ország hogyan is szervezi a gazdaságát. Ebből képesek vagyunk következtetéseket levonni az egyes szervezési megoldások sikerességéről is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az orosz-ukrán háború árnyékában a hadviselés jelentős hatást gyakorol a régiós felzárkózási modellekre. Azt látjuk ugyanis, hogy a hadiipar egy fontos húzóágazat szerepet kezd betölteni egész Európában. Ez kihatással van a régióra is. A hadiipar és a hadviselés szerepének felértékelődése, tehát jelentősen befolyásolja a régiós felzárkózási modelleket. Az eddigi modellek, amelyek kevés szerepet tulajdonítottak a hadviselésnek, most a közvetlen fenyegetettség miatt jelentős erőket fordítanak a hadiipar fejlesztésébe. A fordulat, viszont többet jelent mint egyszerűen a hadiipar megerősödését, hiszen az orosz-ukrán háború rámutat a lélektani hadviselés fontosságára is, így az országokban a megerősödik a biztonságpolitikai elem a nem szigorúan katonainak tartott területeken is. Ez viszont a felzárkózási modellek átstrukturálódását jelenti, amely kapcsolódik a témához.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űripar az egész világon egyre fontosabbá válik, amely érinti a régiót is. A régiós felzárkózást ugyanis azt tudja segíteni, ha az országok a maguk eszközeivel képesek támogatni az űripar fejlődését. Azok az országok tudnak sikeresebben felzárkózni, akik ezekbe az új technológiai innovációkkal járó űripari vállalkozásokba képesek beszállni. Az űripar felértékelődése, tehát érinti a régió felzárkózási modelljeit.

A MŰVÉSZET KAPCSOLATA A TEREMÉSZETTEL

Contact / Kapcsolat: csorbalillabianka7@gmail.com

Napjainkban csökkent a környezetre fordított figyelem és az emberek kapcsolódása a természethez. A természet művészettel való foglalkozás segíthet a környezet tudatosság növelésében. Az előadásomban betekintést mutatok pár saját munkámra is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kapcsolat a prezentációm és a mesterséges intelligencia között, hogy nem csupán technológiai, hanem az emberek közti információ áramlását/átadását, a kapcsolat teremtést is elősegíti. Sorolható ide kreativitás, innováció. A mesterséges intelligencia lehetőséget teremt a prezentációk terén is.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A prezentációm és a tanulás OxIPO-modellje közötti kapcsolatot úgy lehet megfogalmazni, hogy a prezentáció strukturálása és tartalma befolyásolja az információk átvitelét és feldolgozását, amely végül kimenetként jelenik meg a hallgatók számára. Ezekben az összefüggésekben én mint prezentáló személy figyelembe kell vegyem az OxIPO-modell szervezés, bemenet, feldolgozás és kimenet elemeit azért, hogy hatékony tanulási élményt biztosítsak.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A prezentáció és a hadviselés vagy lélektani hadviselés közötti kapcsolat: mindkét esetben információk stratégikus átadása és befogadása fontos szerepet játszik a cél elérésében. A természetből ihletet merítve például készíthetünk a katonáknak álca ruhákat. Illetve a ruházaton kívül a természet adottságait kihasználva indulhatnak a katonák taktikai bevetésre .

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A földönkívüli élet feltételeinek megteremtése során a természeti folyamatok, például az atmoszféra kialakulása és a víz jelenléte, fontos szerepet játszhatnak. Emellett az emberi művészet és kreativitás segíthet az űrmissziók tervezésében és az űrkutatásban, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek a földönkívüli élet esetleges megtalálásához vagy kommunikációjához.

A KÖNNYŰZENE SZEREPE AZ IDEGENNYELV OKTATÁSBAN ÉS TANULÁSBAN

Contact / Kapcsolat: floracsuhai@gmail.com

Az előadásom központi témája, hogy a könnyűzenét miért érdemes beépíteni az idegennyelv oktatásba, azonban említést teszek a nyelvórák monotonitásának okairól is. Fő célom, hogy bizonyítsam, hogy a könnyűzene beépítése a nyelvórákba, nemcsak növeli a tanulók motivációját, hanem számos más készséget is fejleszt. Az előadásomhoz szakirodalmat és különböző kutatásokat használtam fel, hogy igazoljam a fenti állítást. A kutatások résztvevői a diákok egy szélesebb körét foglalják magukban, hiszen a vizsgált személyek közé tartoztak idegen nyelvet tanuló általános iskolások és egyetemi hallgatók is. Az előadásom konklúziója, hogy az könnyűzene fejleszti a hallás utáni készséget, a szókincset és kiejtést illetve csökkenti a nyelvórákon való szorongást is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Mesterséges intelligencia alapú chatbotokkal izgalmasabbá tehető a nyelvóra, például zenés vagy interaktív nyelvleckék formájában. Ezekkel az eszközökkel a diákoknak lehetőségük van gyakorolni és fejleszteni nyelvi készségeiket azáltal, hogy közvetlenül kommunikálnak az AI-alapú rendszerrel.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A könnyűzene segíthet a különböző anyagok elkülönítésében. Például, egy dalokat tartalmazó tematikus lejátszási lista segíthet a tanulónak, hogy különböző témákhoz kapcsolódó szókincset tanuljon, miközben élvezzi a zenét. Továbbá a dalok hallgatása során a tanulók új szavakat, kifejezéseket és nyelvi struktúrákat tanulhatnak meg.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A könnyűzene, különösen az olyan dalok, amelyekben megemelő és inspiráló üzenetek vannak, képes lehet növelni a katonák vagy harcoló felek morálját és motivációját.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrhajózás és a terraformálás során a csapatok hosszú időn keresztül elszigetelt környezetben dolgoznak. A könnyűzene segíthet a pszichológiai támogatásban és az érzelmi kiegyensúlyozottság fenntartásában, mivel közösségformáló és motiváló hatása lehet a csapattagokra.

Czapák Dániel

INNO METAL EDUCRAFT

Contact / Kapcsolat: czapakdani@gmail.com

Jelen „InnoMetalEduCraft” projektünkben szeretnénk megtervezni és létrehozni egy fémporos nyomtatót az alábbi részletezésben. Az ipari nyomtatók 100um felbontásra képesek. Projektünk célja egy olyan fémnyomtató létrehozása kicsiben, amely méretben maximum 50x50 mm alapterületű és 20mm magas tárgyat tud nyomtatni. Alapanyagként rézport fogunk használni lézernek pedig egy diódlézert tervezünk a gépbe beépíteni.

A Selective Laser Melting (SLM) alapanyagként fémport használó nyomtató, mely a rétegeket lézerrel olvasztja meg. Alapelve, hogy egy vékony réteg fémporon végigpásztázás során a gép azt felhevíti, megolvasztja lokálisan, így egy-egy réteg fog megszilárdulni magas teljesítményű optikai lézer alkalmazásával képes közvetlenül 3D CAD fájlok alapján teljesen tömör fémalkatrészek gyártására. A technológiát már ma széles körben alkalmazzák egyedi orvosi implantátumok, könnyített repülőgépipari és motorsport alkatrészek, hatékony hőcserélő alkatrészek és formakövető hőcsatornákat tartalmazó fröccsöntő szerszámok gyártására.

A fémporos nyomtatók olyan bonyolult struktúrájú funkcionális alkatrészeket is képesek gyártani fókuszált lézereenergia segítségével, amelyek messze túlmutatnak az eddig lehetséges formai összetettségen. Így felgyorsítva az ipari innovációt kiemelkedő szereppel bírnak mind ipari, orvosi felhasználás során.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációm során nem használtam a mesterséges intelligenciát. A mesterséges intelligencia, abban az esetben nagyon hasznos tud lenni, hogyha valaki gyorsan szeretne rákeresni valamit és hasznos célra használja.

A kutatók munkáját, jelentősen meg tudja könnyíteni az ai, amennyiben gyorsan információra van szükségünk. Ilyen célra szerintem nagyon hasznos lehet a mesterséges intelligencia.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Egy kutató diák számára a legfontosabb a jól szervezett időbeosztás. Ahhoz, hogy egy projekt elkezdődjön és megvalósulhasson rengeteg tanulásra van szükség. A jó időbeosztás nélkül egy projekt sem jöhetne létre. Ez amiatt van hiszen szükséges a rengeteg idő a projekt miatt, és amennyiben nincs egy jól szervezett nap akkor nem maradna idő, és ezáltal nem lehetne tanulni. A tanulás a szervezés nélkül nem jöhetne létre.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Amennyiben ezt a nyomtatót sikerülne létrehozni, esetleg nagyobb méretben elkezdődne a gyártása, a rézpornak köszönhetően sokkal olcsóbbak lennének a funkcionális fémnyomtatások.

A hadviselésben rengeteg a fém eszköz. Amennyiben lehetőség lenne ezen eszközök létrehozására újrahasznosított anyagokból, a hadsereg káros anyag kibocsátása jelentősen lecsökkenne, emellett a már nem használt avagy elromlott elektronikai hulladékok felhasználása is környezet barátabb lenne.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A klímaváltozás már nem csak a földi életet érinti, hanem a Földön kívüli szférákat is, ha a rengeteg űrszemétre gondolunk, és azok mennyi szemetet termelnek. A nyomtatónak, mivel a káros anyag kibocsátása nagyon alacsony, így az üvegházhatású gázok jelentősen csökkenhetnek, ezáltal az ózón réteg is kevésbé sérülne.

Az űrutazásban, valamint a műholdaknál is rengeteg a fém eszköz amelyet felhasználnak, így ha ezen eszközök környezetbarát módon lenne előállítva, az űrkutatás/űrutazásban is csökkenthető lenne a klímaváltozást elősegítő anyagok mennyisége.

Czapák Dániel

ZÖLD DEBRECEN

Contact / Kapcsolat: czapakdani@gmail.com

Rendkívül fontosnak, hogy ügyeljünk környezetünk állapotára. E célból felmérést végeztem a debreceni levegő viszonyokra vonatkozóan. Az eredmény alapján gyakorlati javaslatokat fogalmaztam meg.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A munka folyamán létrehoztam egy egyszerű szenzoros eszközt, és egy telefonos applikációt amely segítségével monitorozhatjuk városunk levegőjét. Ebben fontos szerepe volt az informatikának, és az algoritmusok alkalmazásának.

A jövőben tervezem MI kiegészítését a projektnek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Projekttem elkészítése során figyelembe vettem, a tanulás OxIPO-modelljét.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Komoly gondot okozhat az embereknek, hogy az Inrix 2018 felmérés alapján, egy ember átlagosan évente több órát ül a dugóban, és ezáltal rengeteg szállópor juthat a tüdejébe.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Amennyiben légszennyezés miatt a Föld élehetetlen lesz, az embernek új otthonot kell keresnie valamely más bolygón.

Czapák Dániel

SCOOTER-DUST-METER

Contact / Kapcsolat: czapakdani@gmail.com

Legalább 238.000 ember korai elhalálózását okozta 2020-ban a légszennyezettség. Ez az adat az európai környezetvédelmi ügynökség 2020-as felméréséből derült ki. A szennyező anyagok közül a legveszélyesebb a szállópor azon belül a PM2.5 és PM10 részecskék. A felmérésből az is kiderült, hogy a legnagyobb veszély a városokban van, ahol a légszennyezettségi szint olyan magas értéket mutat, ami már magasabb annál a szintnél, amit a WHO vagyis világegészségügyi szervezet szerint egészséges volna.

A szállópor városunkban sokkal könnyebben meg tud maradni. Ennek az az oka, hogy az egész település egy „gödörben” van. Ha a szél befújja a port egy gödörbe, ott sokkal könnyebben le tud ragadni, és sokkal nehezebben tud kitisztulni, hacsak, nincs valami, ami megfogná a port, mielőtt beérne a mélyedésbe.

Debrecen nagyváros, ezért elektromos egy roller segítségével próbáltam a távolságot „legyőzni”, ezzel vágtam neki egy kalandos mérésnek.

Projektem során sikerült felmérnem Debrecen városának egy részét, több mint 55km-t tettem meg rollerrel, hogy hol mennyi a szállópor. A belváros, Nagyerdő és a kertségek nagy részét sikerült feltérképezni. Mértem szélcsendben és erős szélben, rögzítettem a PM2.5 és PM10 adatokat

A mért adatok és a koordináták alapján elkészítettem az adott városrészek szállópor térképeit mind a PM2.5, mind a PM10 esetére. Az adatok elemzése után megállapítottam, hogy a város mely részé jobb és kritikusabb a szállópor helyezte.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációm során az AI-al semmilyen kapcsolatot nem létesítettem. A projektem során nem használtam AI-t, hiszen úgy gondolom, hogy a munka akkor lehet igazán az enyém, hogyha nem segít benne a mesterséges intelligencia. A munkámban összegyűjtött több ezer adat elemzéséhez egy alap office programokon kívül (excel), mást nem használtam.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

11 éve versenyszinten sportaerobikozok a Flex Hungary Debrecennél. Szerintem, hogyha nincsen egy jól kialakított napi rutinja az embernek, akkor a sok munka mellett, az embernek nem sok ideje maradna, vagy csak nagyon össze-vissza a családra, barátokra. Tehát ha nincs jól megszervezve a napja, élete az embernek, akkor nem tud eredményesen 1-ről a 2-re haladni, úgy hogy másra is legyen ideje.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A lélektani hadviseléshez hozzá tartozhat az, hogy elrettenető példákat állítanak az emberek elé. Például olyan magas a szállópor koncentráció, hogy nem mehetsz ki az utcára, mert bajod esik. Ezzel bent lehet tartani az embereket a lakásaikban, hasonlóan a Covid időszakéhoz. Természetesen a szállópor valós probléma, de felagyítva akár még túlzott befolyásolhatják is vele az embereket.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Kikísérletezünk egy mérési eljárást, amely jelen esetben a szállópora vonatkozik. De ez általánosítható Földön kívüli körülményekre is. A lényeg, hogy az adatrögzítés, adatelemzés és kiértékelés, illetve grafikus megjelenítés, más bolygón is alkalmazható, csak más paramétereket fogunk vizsgálni.

Dankó Krisztián

KLÍMAVÁLTOZÁS – BELVIZEK

Contact / Kapcsolat: dj.krisz08@gmail.com

Az előrejelzések szerint az éghajlatváltozás az esőzések eloszlásának kiszámíthatatlansága és az intenzívebb viharok miatt Európa-szerte jelentős változásokat fog eredményezni a vízkészletekben. Ennek következtében fokozódik a vízhiány – különösen Dél- és Délkelet-Európában – és növekszik az árvizek kockázata a kontinens nagy részén. Az ebből eredő változások számos szárazföldi és tengeri régiót, valamint számos különböző természeti környezetet és fajt érintenek majd.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Olyan robotot építünk, amely alatt monitorozza a vizeket hőmérséklet szempontjából. Amennyiben jelentős eltérés mutatkozik, jelzi a központnak.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A vízhőmérséklet az egyik központi paraméter, amely meghatározza a vízi ökoszisztémák általános egészségét, mivel a vízi élőlények meghatározott hőmérséklet-tartományt tudnak tolerálni. Adatot gyűjtünk, hogy mely ökoszisztéma számára milyen változás viselhető még el és javaslatot teszünk a változtatás lehetőségére.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A belvizek komoly károkat okozhatnak az embereknek. Ez lelkiileg is megviselheti a gazdálkodókat. Pozitív lélektani hadviselést lehetne alkalmazni, amennyiben segítenének a gazdáknak a károkat enyhíteni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az éghajlat változásai növelik a folyók és tavak vízhőmérsékletét, elvékonyítják a jégtakarót, ezáltal hatást gyakorolva a vízminőségre és az édesvízi ökoszisztémákra. Műholdakról megfigyelhetnénk a jégtakaró változását és az élőlények élőhelyeinek változását az idő elteltével.

KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA AZ ÉLŐLÉNYEKRE

Contact / Kapcsolat: dj.krisz08@gmail.com

A prezentációban a következő témakörökről lesz szó: klímaváltozás hatása a növényekre, állatokra, s emberekre (például: csökken az egyedszámuk, élehetlenné válik a környezetük – ezzel veszélyeztetve a fajt, ami kihaláshoz is vezethet. Az időjárás milyen módon befolyásolja az életüket és a mezőgazdaságot? Milyen dolgokat kell manapság használni hogy elérjük a növényeknél hogy egy bizonyos terméshozamot, ami régebben természetes volt? Az időjárás tartós és jelentős változása szélsőségesé teszi a viszonyokat a növények számára, ezzel felborítva az ökoszisztémát. Ezzel egy időben eltolódnak az évszakok, ami hatására lefagyhatnak a növények és a korán előbújó állatok is elpusztulhatnak.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Köze annyi lehet hozzá hogy AI segítségével lehetne megfigyelni a folyamatokat és az AI megmondhatná, mikor és milyen eszközöket kell bevetni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ahhoz hogy rendesen meg lehessen írni egy prezentációt vagy bármilyen projektet, muszáj megszervezni egy napi rutint vagy ha több emberrel dolgozunk akkor az egyenlő elosztása a teendőknak úgy hogy mindenki 100%-os teljesítményt tudjon hozni. Amennyiben nincs megszervezve a projektnek a felépítése, nem lehetne megvalósítani azt, hogy eredményesen létre lehessen hozni.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Mivel az állatok és az élőlények kihalása tönkre tenné a földet, ezért előfordulhat, hogy nem lehetne elhagyni a házakat/bizonyos helyeket annak érdekében, hogy életben maradjunk a borzalmas életkörülmények között.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Tekintve, ha eljutunk addig a pontig hogy a Földet teljesen tönkre tettük, ebben az esetben szóba jöhet, hogy másik élőhelyet/bolygót keresünk a világegyetemben, ami hasonló a Földhöz, ahol az életfeltételek olyanok mint a Földön.

Deák Enikő

AZ ERDÉLYI GYERMEKVÉDELMI RENDSZERBEN NEVELKEDŐ FIATALOK JÖVŐ PERSPEKTÍVÁI

Contact / Kapcsolat: deak77eniko@yahoo.com

Az előkutatásomban a gyermekvédelmi rendszert elhagyni készülő fiatalok jövőképét vizsgáltam különböző dimenziók mentén: iskola, pályaválasztás, családalapítás, munkavállalás, baráti kapcsolatok. Emellett pedig igyekeztem megvilágítani az intézmények jelenlétét az átmeneti időszakban, kiemelve azoknak támogató, akár kompenzáló szerepét is. Ezen előkutatás eredményeinek bemutatására szorítkoznék jelen konferencia keretében.

Az előkutatás is alátámasztja azt, hogy a speciális körülmények között felnövő fiatalok többsége nehézségekkel küzd a jövőtervezést illetően és az átmeneti periódus nagy kihívások elé állítja. A kutatást Maros, Hargita és Kovászna megyékben végeztem, félig strukturált interjúk segítségével, 2019-2020 között, 26 gyermekotthonban élő fiatallal.

Az eredmények az mutatják, hogy határozottan körül írt dimenzióként jelent meg ezen fiatalok életében a korai családalapítás és a szakmaszerzés, melyet a sikeres munkavállalás egyik alapvető tényezőjének tekintenek. Ugyanakkor a fiatalok hiányként definiálták azt a szakmai segítséget, amelyet a rendszerben lévő és velük foglalkozó szakemberektől várnának el akár az iskolai pályán való segítségnyújtást, akár a szakmaválasztást, vagy a pályaorientációt illetően. A kikerülés pillanatát nagyrészt kétségek, félelmek övezték, nehezen tudtak hosszútávú célokat megfogalmazni, kevés kapcsolati tőkével rendelkeztek és nem érezték a rendszernek a későbbi támogató jelenlétét.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia alkalmazása a gyermekvédelmi rendszerben élő fiatalok jövőképének vizsgálatában lehetővé teszi az olyan adatok elemzését és modellezését, amelyek segíthetnek az esetleges kockázatok korai felismerésében és kezelésében. Ezáltal a gyermekvédelmi rendszer hatékonyabban tudna reagálni a veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek védelmére, és elősegíthetné azokat az intézkedéseket, amelyek hosszú távon javíthatják ezeknek a gyermekeknek az életkilátásait és jövőbeli lehetőségeit.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell és a gyermekvédelmi rendszerben elő fiatalok jövőképeinek vizsgálata közötti kapcsolat az lehet, hogy az OxIPO-modell segíthet azonosítani és értékelni azokat az intervenciókat és gyakorlatokat, amelyek támogatják a fiatalok jövőképeinek kialakítását. Az OxIPO-modell segítségével a szakemberek képesek lehetnek mérni az intervenciók hatékonyságát és a gyermekvédelmi rendszer általános eredményességét a fiatalok jövőjének támogatása terén. Ezáltal az OxIPO-modell és a fiatalok jövőképeinek vizsgálata együttműködhet a gyermekvédelmi rendszerben annak érdekében, hogy javítsa a fiatalok életkilátásait és lehetőségeit.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A gyermekvédelmi rendszerben elő fiatalok jövőképeinek vizsgálata és a lélektani hadviselés közötti kapcsolat az lehet, hogy a lélektani hadviselés olyan kihívásokkal és traumákkal küzdő fiatalok esetében alkalmazott megközelítéseket és stratégiákat is magában foglalhat, amelyek segítenek nekik a pozitív jövőkép kialakításában. A lélektani hadviselés során a fiataloknak lehetőségük van feldolgozni a múltbeli traumáikat, megerősíteni a belső erőforrásaikat és képességeiket, valamint új, egészséges coping-mechanizmusokat tanulni a jövőbeli kihívások kezelésére.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A gyermekvédelmi rendszerből kikerülő fiatalok jövőképeinek vizsgálata és a Földön kívüli életfeltételek megteremtésének vizsgálata között nincs közvetlen kapcsolat. Az első esetben az emberi gondolkodás, életkörülmények és az egyén fejlődése a fókusz, míg a második esetben a tudományos kutatások és technológia fejlesztése a hangsúly.

Az első esetben a gyermekvédelmi rendszerből kikerülő fiatalok jövőjét, lehetőségeit és életkilátásait vizsgálják, hogy segítsenek nekik sikeresen integrálódni a társadalomba.

A második esetben a Földön kívüli életfeltételek megteremtésének vizsgálata a tudomány és technológia terén zajlik, célja pedig az, hogy megértsük, milyen körülmények között létezhet élet más bolygókon, és hogy esetlegesen megfelelő feltételeket találjunk az emberi élet számára a Földön kívül.

Ezek a területek különféle tudományos és társadalmi kérdésekkel foglalkoznak, nincs közvetlen összefüggésük, és külön-külön kell megközelíteni őket.

Denhoffer Dóra

REFLEXIÓ CSÍKSZENTMIHÁLYI MIHÁLY - TING-JUI CHOU ÉS CHIH-CHEN TING GONDOLATAIRÓL A FLOW ÉLMÉNYRŐL

Contact / Kapcsolat: denhoffer.dora@gmail.com

Sokan nincsenek tisztában a flow létezésével, annak ellenére, hogy lehetséges már átélték (lehet többször is!). Magyar származású Csíkszentmihályi Mihály a pozitív pszichológia egyik jelentős alakja tanulmányozta ennek a tudatállapot rejtelmét, az ő nevéhez kapcsolható a „flow” vagyis magyar nevén az „áramlat”. Előadásomban Csíkszentmihályi Mihály és Ting-Jui Chou és Chih-Chen Ting nézőpontjait ismertetem, majd vitatom meg érvényességüket.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A flow tanulmányozásához hozzájárultak már különböző mesterséges intelligenciák vagy eszközök; például funkcionális mágneses rezonancia- (fMRI-) vizsgálatok amik segítségével megvizsgálták az agy működését ennek az élményének átélése közben.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Felmérték a magyar közoktatásban a flow jelenség százalékos arányát, és az “antiflow” érzelmek arányát is. Az előbbi a harmadát teszi csak ki. Majd a felnőttek viszonyát is megfigyelték, hogy idősebb koraival nehezebben kerülnek ebbe az élmény csatornába tanulás közben, azaz nehezebben tanulnak produktívan, mivel vagy túl vannak terhelve vagy nincsenek eléggé foglalkoztatva. Az OxIPO modell felhívja figyelmünket az improduktívitás problémájára, amit ki lehet küszöbölni a flow alkalmazásával.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A múltban próbálták már a mesterlövészek pontosságára használni a flow tudatállapotot a megnövelt figyelem kapcsán a hadviselésben.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az asztronauták a flow által nyújtott tudatállapot alkalmazásával képesek lehetnek megnövelni a teljesítményüket a látszólag hétköznapi, szürke és unalmas munkák közben is. A flow átélése elengedhetetlen feltétele a hosszú űrutak megtételének, annak érdekében, hogy lelkileg is egészségesen tudjuk megvalósítani a Földön kívüli utazást.

COMPARING OVERALL EFFICIENCIES: PROGRESS D-27 VS PW1500G ENGINES

Contact / Kapcsolat: luekochu.le@gmail.com

This study aims to divulge the key attributes that make different engines perfectly suited for various situations. Throughout the years, aircraft engines have undergone significant evolution, necessitating adjustments in performance specifications to cater to specific applications. Different engine types offer diverse advantages, encompassing attributes such as speed and carrying capacity. Notably, the propfan engine, which gained prominence during the 20th century, represents a convergence of the efficiency found in turbopropeller engines and the power inherent in turbofan engines. This amalgamation resulted in heightened propulsive efficiency, particularly at elevated speeds. However, its open rotor configuration created notable cabin noise, thus restricting its utilization in commercial airplanes. This research endeavors to compare two distinct engines—the Progress D-27, a Ukrainian-made propfan, and the PW1500G, a Geared Turbofan. This shall be achieved through analyzing a series of experiments conducted by the respective engineering teams, revealing how varying configurations influence engine performance and efficiency.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

AI plays a crucial role in aircraft engine development and optimization, despite not being the main focus of this study. It aids in performance optimization by analyzing vast amounts of engine data for real-time adjustments, enhances predictive maintenance by identifying potential failures, and assists in designing more efficient engines by analyzing existing performance data.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The process of conducting experiments involves various steps, such as data collection, analysis, and interpretation. This systematic approach allows engineering teams to compare different engine configurations, leading to a deeper understanding of their attributes and performance in various situations. By applying scientific principles, methodologies, and tools, valuable insights into the strengths and weaknesses of each engine type are uncovered. Ultimately, this systematic approach not only contributes to learning about aircraft engines but also exemplifies the crucial role of the process component in driving organizational or scientific advancement within the OxIPO model.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

While the abstract directly addresses aircraft engine comparison, the broader context of advanced engine technology is intricately linked to military aviation and psychological warfare. Advanced engines, like propfan and geared turbofan designs, bolster military capabilities by enhancing aircraft speed, range, and maneuverability. These advancements project military strength, contributing to strategic deterrence. Therefore, while not explicitly discussed, the abstract's subject matter inherently intersects with warfare and psychological warfare through its impact on military operations and strategic messaging.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

The study, centered on comparing aircraft engines, also has implications for the creation of extraterrestrial living conditions. The principles of propulsion and efficiency explored in the research can be applied to spacecraft propulsion, which is crucial for space exploration and potential colonization efforts. Additionally, the optimization of engine performance aligns with the challenges associated with terraforming planets or establishing habitable environments in space. Therefore, the findings from this study may contribute to advancing propulsion technology, potentially supporting future endeavors aimed at expanding human presence beyond Earth.

Fehér Botond

ÖKOHÁZAK

Contact / Kapcsolat: feherbotond96@gmail.com

Noha az ökoház fogalma mg napjainkban sem jól definiált, az nyilvánvaló, hogy az ökoház esetén alapvetően zöldépítési alapelveknek kell megfelelnie az adott épületnek. Fontos, hogy használja a nap-, a szél-, a víz és a földenergiát, és az építési alapanyagok mindenképpen természetesen legyenek.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az ökoházak tekinthetők egyfajta minierőműveknek is. Ezek üzemeltetéséhez szükséges az informatika is. az MI segítségével feltérképezhető, hogyan lehet a legintelligensebb formáját kialakítani ezeknek a házaknak.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Projektet lehetne készíteni: tevezzünk meg egy ökoházat. Tűzzük ki a célt, gyűjtsük össze a számunkra fontos szempontokat, végezzünk költségelemzést, majd válasszuk ki az ökoház típusát és rendezzük be virtuálisan.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Aki ökoházban lakik, kevésbé kiszolgáltatott és kisebb hatással lehet rá a lélektani hadviselés, amely az energiahordozó hiányon vagy a magas energiaárakon alapul.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Földön kívüli életformák kialakításakor valószínűleg nagy hangsúly helyeződik majd az ökoházakra. Minél kevesebb energiát pazarlunk el az új bolygón, annál valószínűbb, hogy sikerül megvetni a lábunkat ott.

Fehér Botond

KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A JÁRVÁNYOKRA

Contact / Kapcsolat: feherbotond96@gmail.com

E prezentáció az alábbi témákra fókuszál:

- Éghajlati változások és vektoros betegségek terjedése.
- Hőmérséklet változások és járványok terjedése.
- Vízhíány és járványok.
- Élelmiszerek és járványok.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

MI segítségével modellezhetjük a vektoros betegségek elterjedését.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Tanulói projekt témája lehet annak kutatása, hogy miként hat a hőmérséklet változása a betegségek terjedésére.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A migrációt is erősítheti a betegségek terjedése, ami lélektanilag megviseli az elköltöző embereket és azokat is, akik attól tartanak, hogy nekik sem lesz elég élelem a migráció miatt.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Műholdakkal tanulmányozható a betegségek terjedése. Érdekes lehet annak is a vizsgálata, hogy adott betegség lefolyása az űrben hogy alakul.

Fejes Csenge

A NÓMENKLATÚRA VETERÁNJAIRÓL TÖRTÉNŐ GONDOSKODÁS BUDAPESTEN

Contact / Kapcsolat: csengefejes14@gmail.com

A Magyar Szocialista Munkáspárt az 1960-as évektől pénzt és energiát nem kímélve kiépítette saját idősgondozási intézményrendszerét, amelyet kiemelt szociális otthonok és nyugdíjasházak tucatjai alkottak. A szociális otthonok világán belül a Rózsa Ferenc és a Március 21. Szociális Otthonok képviselték az ellátás legmagasabb szintjét. A két otthon összevonásával jött létre a budapesti Rózsa Ferenc Veterán Otthon, amelynek közel két évtizedes története hűen tükrözi a kiváltságos idősokkal foglalkozó „szociálpolitika” korabeli jellemzőit.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia alapú rendszerek képesek lehetnek az idősök egészségi állapotának folyamatos figyelemmel kísérésére és monitorozására. Ezek a rendszerek észlelhetik az egészségügyi problémákat vagy az esetleges vészhelyzeteket, és azonnal értesíthetik az otthon személyzetét vagy az egészségügyi szakembereket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az idősök otthonaiban zajló foglalkozások szintén fontos szerepet játszanak a mentális egészség és kognitív frissesség megőrzésében. Például az otthonok által szervezett különböző programok, csoportos tevékenységek vagy az idősök közötti tapasztalatcserék mind hozzájárulnak a folyamatos intellektuális stimulációhoz.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A fegyveres konfliktusok sok veteránt érintő pszichológiai destrukciókkal járhatnak, mint például a stresszbetegségek vagy a depresszió kialakulása. Ezek a pszichológiai kihívások befolyásolhatják az érintett személyek családi életét, munkáját és általános életminőségét. A veteránotthonok célja részben az ilyen hatások kezelése és enyhítése. Emellett a veteránotthonok általában olyan személyeket is elláttak, akik háborús konfliktusokban vettek részt.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az idősek otthonaiban alkalmazott megoldások és rendszerek segíthetnek a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében. Az otthonok fenntartásához és az idősek egészségének megőrzéséhez szükséges tudás és technológiai megoldások hasznosak lehetnek a Földön kívüli életfenntartás kihívásainak kezelésében is.

ANGOL NYELV TANÍTÁSA MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁVAL

Contact / Kapcsolat: ferenczheidi@gmail.com

Az MI automatizálja a nyelvi értékelés és visszajelzés mechanizmusait, felgyorsítva az értékelési folyamatokat és időben nyújtva betekintést a tanulók nyelvi képességeibe. Az automatizált értékelés, hibaelemzés és kiejtésértékelő eszközök azonnali visszajelzést kínálnak a tanulóknak, és értékes adatokat szolgáltatnak az oktatási döntéshozatalhoz, folyamatos fejlődést és célzott beavatkozási stratégiákat elősegítve.

A beszédfelismerési képességek lehetővé teszik a tanulók számára, hogy gyakorolják a beszéd- és kiejtési készségeket, míg az MI által vezérelt fordítási funkciók segítik a megértést és a nyelvi összehasonlításokat. Az MI által vezérelt virtuális tanárok és chatbotok személyre szabott nyelvi támogatást és segítséget nyújtanak a tanulóknak, növelve a tanulók önállóságát és önbizalmát.

A jövőbeli kutatások és fejlesztési kezdeményezéseknek arra kell összpontosítaniuk, hogy az MI technológiákat kommunikációs kompetencia, kritikai gondolkodás és interkulturális kommunikációs kompetencia kifejlesztésére használják az angol nyelv tanulóiban. Az autentikus nyelvi interakciókat lehetővé tevő együttműködő MI rendszerek, kulturálisan releváns tartalomkészítő eszközök és az AI-vezérelt tanulási analitika ígéretet nyújtanak az angol nyelv oktatásának előmozdítására és a tanulók sikeres felkészítésére egy egyre összetettebb világban.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI lehetővé teszi az interaktív tanulási környezetek létrehozását, ahol a tanulók valós időben kommunikálhatnak beszélő chatbotokkal vagy virtuális tanárokkal. Ezek a rendszerek lehetővé teszik a gyakorlatot és a spontán nyelvhasználatot anélkül, hogy a tanulók félnének a hibázástól vagy a megszegyenüléstől.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az oktatók használhatják a modelleket arra, hogy pontosabb célokat tűzzenek ki a tanulók számára, és különböző bemeneteket és folyamatokat alkalmazzanak az eredmények eléréséhez. A tanulók pedig jobban megérthetik saját tanulási igényeiket és preferenciáikat, és hatékonyabban tudják irányítani a tanulási folyamatot az eredmények elérése érdekében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az angol nyelv oktatása lehetővé teszi azoknak a katonai és lélektani hadviseléssel foglalkozó szakembereknek, hogy hatékonyan kommunikáljanak a nemzetközi partnerekkel, szövetségesekkel és más résztvevőkkel. A jó kommunikációs készségek segítenek a tisztviselőknek megértetni magukat, tárgyalni, és hatékonyan reagálni váratlan helyzetekre.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az angol nyelv az egyetemes nyelv, amely lehetővé teszi a kutatók, tudósok és mérnökök számára a világ minden tájáról való hatékony kommunikációt és az eredmények megosztását.

Ferencz Heidi

NÖVÉNYHATÁROZÁS AZ MI SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: ferenczheidi@gmail.com

Az MI algoritmusok, például a gépi tanulás és a neurális hálózatok, képesek azonosítani a növényeket különböző tulajdonságok alapján, mint például a levelek alakja és elrendezése, a virágok színe és alakja, vagy akár a növények habitátja. Az algoritmusok tanulnak és finomítják az azonosítási képességeiket azáltal, hogy nagy adatbázisokat és referenciaképeket használnak fel.

Az MI segítségével létrehozott növényhatározó rendszerek gyorsabbá és hatékonyabbá teszik a növényazonosítást, ami különösen fontos a biodiverzitás megőrzése, a környezetvédelem és az agrárágazat szempontjából. Ezenkívül az MI alapú növényhatározó eszközök hozzájárulnak a tudományos kutatásokhoz és az oktatáshoz is, lehetővé téve a szakembereknek és diákoknak, hogy gyorsan és pontosan azonosítsák a különböző növényfajokat.

Az absztrakt összefoglalja az MI szerepét és előnyeit a növényhatározás terén, miközben felhívja a figyelmet az etikai és gyakorlati kérdésekre, például az adatvédelemre és az algoritmusok átláthatóságára. A további kutatásoknak és fejlesztéseknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az MI technológiák további fejlesztésére és alkalmazására a növénytan területén.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI vezérelte robotok és drónok alkalmazása lehetővé teszi a növények automatizált gyűjtését és mintavételét a mezőgazdaságban vagy a biodiverzitás vizsgálata során. Ezek a robotok képesek felismerni és megkülönböztetni a növényeket, és precízen végrehajtani a feladatokat a földfelszín különböző pontjain.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A növényhatározás Input szakasza magában foglalja az olyan tanulási erőforrásokat és eszközöket, mint például a növényhatározó könyvek, digitális adatbázisok, oktatók és tanárok, valamint az MI alapú növényhatározó rendszerek.

A Processes azon tevékenységeket és módszereket jelöli, amelyeket a tanulás során alkalmaznak az eredmények elérése érdekében. Ezek lehetnek például tanórán végzett gyakorlatok, csoportos vagy egyéni tanulási módszerek, valamint az MI alapú növényhatározó rendszerek használata.

Az Outputs olyan termékeket vagy jelenségeket jelent, amelyek a tanulási folyamat eredményeként létrejönnek, például az azonosított növényfajok listája, a tanulók által készített növényhatározók, vagy az MI alapú növényhatározó rendszerek által biztosított eredmények.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselés során gyakran fontos a környezet elemzése és megértése, ideértve a növényzetet is. Például egy területen található növények és növényzeti sajátosságok felhasználhatók terepeltérképezéshez, rejtékhelyek kereséséhez vagy akár tájékoztató pontok jelöléséhez.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A növények kritikus szerepet játszanak az űrhajózás és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése terén. Az űrhajósok és kolonisták ételmezését, oxigénellátását és pszichológiai jólétét gyakran növénytermesztés révén biztosítják. A növények azonosítása és megértése segíthet az űrkutatásban és a kolonizációban résztvevőknek abban, hogy hatékonyan válasszanak növényeket, amelyek alkalmasak lehetnek az űr körülményeire.

MODERN SZÁMÍTÓGÉPES ÁRNYÉKOLÁSI TECHNIKÁK

Contact / Kapcsolat: ferenczmatyi2004@gmail.com

Ebben az előadásban a képek számítógépes árnyékolásának két különböző technikáját fogjuk bemutatni, felsorolva az erősségeiket és gyengéiket, amiket utána összehasonlítunk sebességük és pontosságuk alapján. A két bemutatott technika a volumetrikus árnyékolás és az árnyék térképezés lesz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mai képgenerálásra használt mesterséges intelligencia képes utánozni ezeknek a technikáknak az eredményét még ha nem is ugyanúgy működnek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A legtöbb számítógépes algoritmus hasonlóan működik. A számítási sebesség esetében is hasonló formulát állíthatunk fel: Sebesség = Hardver * (Bemenet + Folyamat + Kimenet).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Hamis információ generálását és elhíhetőségét megkönnyebbítik a realisztikusabb árnyékolás segítségével.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A terraformálás/építkezésnek a tervezésekor hasznos tud lenni, ha realisztikus módon láthatjuk, hogy mi lesz az eredményünk.

G. Nagy Gvendolin

AZ ALKÍMIA ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETSÉGES ÖSSZEFÜGGÉSEI

Contact / Kapcsolat: gnagy.gvendolin@gmail.com

Az alkímia ősi filozófiai és pre-tudományos gyakorlat, amely az anyagok transzformációját és az emberi tudat fejlődését célozta meg. A mesterséges intelligencia (MI) pedig egy olyan terület, amely az emberi intelligencia szimulálását és reprodukálását tűzte ki célul a gépekben. Bár ezek a két terület látszólag eltérőek, egyre több kutató fedez fel párhuzamokat és kapcsolatokat közöttük.

Az alkímia és a mesterséges intelligencia kapcsolata elsősorban az emberi tudat és az intelligencia reprodukálásának kihívásában rejlik. Az alkímiai filozófia sokat foglalkozott az emberi tudat átalakításával és fejlesztésével, miközben a mesterséges intelligencia a gépekbe való emberi intelligencia beültetését célozza meg. Mindkét terület mélyen foglalkozik a tudatosság, az értelem és az intelligencia mibenlétével.

Egy másik kapcsolódási pont az anyagok és információk transzformációja. Az alkímia az anyagok átalakítására törekszik, míg a mesterséges intelligencia az adatok és információk manipulációjára és átalakítására törekszik. A modern MI kutatásokban gyakran alkalmaznak algoritmikus transzformációkat az adatok elemzésére és értelmezésére, ami hasonló az alkémiai transzmutációhoz.

Ezen felül mindkét terület gyakran merít inspirációt az emberi természetből és az természeti jelenségekből. Az alkímia az emberi test és a természet átalakítását vizsgálja, míg a mesterséges intelligencia gyakran inspirálódik az agy működéséből és az evolúciós biológiából.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az alkímia alapvetően a kutatásra és a kísérletezésre épült, miközben a tudósok különböző vegyi anyagokkal és folyamatokkal kísérleteztek. Az MI területén is szükség van kutatásra és kísérletezésre, hogy új algoritmusokat, modelleket és alkalmazásokat fejlesszenek ki.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az alkímia célja az eredmények elérése az anyagok transzformációjában és a tudás megszerzésében az alkimista által keresett bölcsességhez. A tanulás OxIPO-modellje is arra összpontosít, hogy konkrét célokat vagy eredményeket érjen el, például megszerelve bizonyos készségeket vagy ismereteket.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az alkímia gyakran titokzatos és misztikus jellegű volt, és az alkimisták sokszor titokzatos jelképek és szimbólumok segítségével próbáltak kommunikálni. Hasonlóképpen a hadviselés és a lélektani hadviselés is gyakran misztikus vagy titokzatos elemeket tartalmaz, például titkos ügynökök, kódok és titkos műveletek formájában.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az alkímia egyik alapvető célja az anyagi átalakítás és transzmutáció. Bár az alkimisták hagyományosan a fémeket próbálták arannyá alakítani, az alapvető elv az anyagok átalakítása volt. Hasonlóan a Földön kívüli életfeltételek megteremtésekor is az emberek arra törekednek, hogy átalakítsák a környezetüket, hogy az élhető legyen az emberi élet és a másik élőlények számára.

G. Nagy Gvendolin

ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT TANTÁRGY A MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁVAL

Contact / Kapcsolat: gnagy.gvendolin@gmail.com

Az életvitel és gyakorlat tantárgy az MI-vel kapcsolatban a következő módon kapcsolódhat:

Egészségügy és fitness: Az MI alapú egészségügyi alkalmazások és eszközök segíthetnek az egészségügyi adatok nyomon követésében, az egészséges életmód céljainak kitűzésében és a fitness célok elérésében.

Pénzügyek és gazdálkodás: Az MI alapú pénzügyi alkalmazások és tanácsadó rendszerek segíthetnek a költségvetés tervezésében, a pénzügyi célkitűzések megvalósításában és az okos pénzügyi döntések meghozatalában.

Otthoni automatizáció és háztartási vezetés: Az MI alapú otthoni automatizációs rendszerek segíthetnek az energiahatékonyság növelésében, az otthoni biztonság javításában és a háztartási feladatok automatizálásában.

Életmód és jólét: Az MI alapú alkalmazások és eszközök segíthetnek az életmód tervezésében, az időmenedzsmentben, a stresszkezelésben és az általános jólét javításában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az okos otthoni eszközök és automatizációs rendszerek segíthetnek az otthoni környezet hatékonyabb kezelésében és szervezésében. Az MI alapú rendszerek lehetővé teszik például a háztartási feladatok automatizálását vagy a kényelmi szolgáltatások irányítását.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell alkalmazása az életvitel és gyakorlat tantárgy tanulási folyamatában lehetővé teszi az oktatók és tanulók számára, hogy jobban megértsék és optimalizálják a tanulást segítő tényezőket és folyamatokat. Az Organizáció szakasz meghatározása segít abban, hogy konkrét célokat tűzzenek ki az életvitel és gyakorlat területén történő tanuláshoz, míg az Inputs, Processes és Outputs szakaszok segítenek abban, hogy hatékonyabban alkalmazzák az oktatási erőforrásokat és módszereket az eredmények elérése érdekében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Bár az életvitel és gyakorlat tantárgy és a hadviselés vagy lélektani hadviselés közötti kapcsolat nem közvetlen, az életvitel és gyakorlatban tanult ismeretek és készségek bizonyos körülmények között relevánsak lehetnek a katonai életben és a harci helyzetekben.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az életvitel és gyakorlat tantárgy és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése között szoros kapcsolat van, mivel mindkettő célja az emberek életének és túlélésének támogatása változatos környezetekben. Néhány kapcsolódási pont a következők:

- Életfenntartás és önfenntartás
- Társadalmi és pszichológiai alkalmazkodás
- Technológiai és infrastrukturális fejlesztések
- Környezetvédelem és fenntarthatóság

Gál Viktória

KÖRNYEZETBARÁT ÉPÍTŐANYAGOK

Contact / Kapcsolat: gal.viktoria2007@gmail.com

Nem mindegy, hogy miből építkezünk. Vannak olyan építőanyagok, amelyek nem csak jó paraméterekkel rendelkeznek, de barátságosak is a környezetre nézve, illetve nem bocsájtanak ki annyi káros anyagot, s kevésbé allergizáló hatásúak. Jelen prezentációban ezen építőanyagokat tekintjük át.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Van már olyan ház, amelyet 3D nyomtatóval építenek. Az MI képes ezen a területen is tanulni, segítségével lehetne olyan házakat építeni, amelyek minden szempontból egyre tökéletesebbek, organikusabbak, már-már élnek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Hogyan lehet egy 3D nyomtatott házat megtervezni? Ez lehetne egy projekt feladat. Gyűjtsünk hozzá minél több adatot, tevézzük meg a házat és kicsiben nyomtassuk ki. Tegyük javaslatot a „nagyban” nyomtató mérnökök számára.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Egy 3D nyomtatott házat sokkal könnyebb felépíteni, így nem kell annyira tartani attól sem, ha károsodik, mondjuk a természeti hatások miatt, mert újra lehet nyomtatni. Ez háború súlytotta övezetekben gyors újraépítést eredményezhet.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Más égitesteken építeni kell majd lakóhelyeket. Ezeknek nem árt környezetbarátaknak lennie. Például egy tanulmány azzal foglalkozik, hogy a Marson majd gombaházakban fognak élni az emberek. A hifa megnövesztésével, majd kiégetésével kemény képződményt kapunk. Széket és asztalt is készítettek már így a tudósok.

Gebregergis, Werede Tareke

RELATING LEARNER EMPOWERMENT TO STUDENT ENGAGEMENT THROUGH PSYCHOLOGICAL CAPITAL IN COLLEGE STUDENTS

Contact / Kapcsolat: weredetareke@gmail.com

Addressing the issue of students' disengagement has long posed a significant challenge for higher education institutions. Some scholars postulated that psychological empowerment could serve as an effective strategy for fostering student engagement. However, there are lack of sufficient studies that validate this assumption. To address this research gap, we conducted a cross-sectional study to examine the extent to which learner empowerment impacts student engagement through psychological capital. The participants were undergraduate students ($N = 448$). Self-report questionnaires were utilized to assess learner empowerment, psychological capital, and student engagement among the participants. Hierarchical multiple regression and the PROCESS macro for SPSS were applied to determine the prediction and mediation effects, respectively. The results revealed that students with higher levels of learner empowerment and psychological capital demonstrated better learning engagement. Furthermore, psychological capital partially mediated the relationship between learner empowerment and engagement, suggesting that learner empowerment has both direct and indirect effects on engagement. These findings may provide valuable insights for higher education institutions seeking to enhance student engagement.

Keywords: learner empowerment, psychological capital, student engagement

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

As a doctoral student at the Institute of Psychology, my research centers on the application of positive psychology in higher education. My investigations include areas such as learning and motivation, the intercultural adjustment of international students, personality dynamics, learner empowerment, and student well-being. Although my current presentation may not directly touch upon artificial intelligence concepts like robots or learning algorithms, it's crucial to acknowledge that artificial intelligence significantly aids the learning process within the education system.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

I came to understand that the OxIPO model of learning is a framework used in educational psychology to understand the process of learning. As my research presentation is related to the field of educational psychology, it can also have a direct or indirect connection to the OxIPO model of learning.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The topic of my presentation does not pertain to warfare or psychological warfare

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

My presentation or scientific area is not related to creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.).

Gelegonya Dóra

A HAZAI LABDARÚGÓ CSAPATOK OPTIMÁLIS STRATÉGIAI MŰKÖDÉSE

Contact / Kapcsolat: gelegonya.dora@gmail.com

Kutatómunkám során elsősorban a hazai futballklubok optimális stratégiai működését kívánom bemutatni. Középpontba a labdarúgócsapatok üzleti megítélését helyeztem és azt, hogyan befolyásolják a befektetések – játékosok, marketing, jegyeladás, szponzorációk, illetve infrastruktúra – a klubok bevételeit és kiadásait. Szeretném szemléltetni, melyek azok a tényezők, amik hozzájárulnak az optimális stratégiai működéshez és ezek egymásra gyakorolt hatásait. Előzetes kutatásaim alapján ismertetni kívánom, hogyan definiálja a szakirodalom a klubok működésének modelljeit és azt, milyen keretek között tud működni napjainkban egy hazai labdarúgó klub. Mindezek mellett szeretném feltárni szekunder kutatások alapján, milyen értékkeremtő folyamatokat céloznak meg a klubok fejlődésük érdekében.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A sportkluboknak hatalmas mennyiségű adatuk van játékosok teljesítményéről, ellenfeleikről, valamint a versenykörnyezetükről. Mesterséges intelligencia és gépi tanulás segítségével ezeket az adatokat elemzik és modellezik, hogy előrejelezzék például egy játékos teljesítményét, egy ellenfél stratégiáját vagy akár sérüléseket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A sportklubok gazdálkodása során az Operations dimenzió arra irányul, hogy hatékonyan működjön a klub mindennapi üzemeltetése, beleértve a stadionkezelést, a jegyértékesítést, az infrastruktúra fenntartását stb.

A sportklubok számára az Információ dimenzió fontos lehet az adatelemzés, az üzleti intelligencia és az informatikai rendszerek kiépítése terén.

A sportklubok számára a People dimenzió az alkalmazottak toborzását, kiválasztását, képzését és motiválását jelenti.

A sportkluboknak hatékony szervezeti struktúrára van szükségük a döntéshozatal, a kommunikáció és az erőforrások felhasználásának optimalizálása érdekében.

Összességében az OxIPO-modell alkalmazása lehetővé teszi a sportklubok számára, hogy átfogóan elemezzék és optimalizálják a gazdálkodásukat, figyelembe véve az üzleti folyamatokat, az adatokat és információkat, az embereket és a szervezetet.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Mind a sportban, mind a hadviselésben a célok elérése érdekében stratégiákat kell kidolgozni. A sportkluboknak meg kell határozniuk, hogy milyen eredményeket akarnak elérni (például bajnoki címek vagy siker a pénzügyi területen), és ehhez megfelelő stratégiákat kell alkalmazniuk. Ez hasonló a hadviseléshez, ahol a célok elérése érdekében taktikákat és stratégiákat kell kifejleszteni. Mind a sportkluboknak, mind a hadseregnek korlátozott erőforrásokkal kell gazdálkodnia. A pénzügyi források, az emberi erőforrások és az idő mind fontos szempontok mindkét területen. A hatékony erőforráskezelés kritikus ahhoz, hogy a célok elérhetőek legyenek. A sikeres sportklubok és hadseregek egyaránt hatékony kommunikációt és vezetést igényelnek. A vezetőknek képesnek kell lenniük arra, hogy motiválják és irányítsák az embereket, valamint hatékonyan kommunikáljanak a csapatuk tagjaival és más érintett felekkel.

Pszichológiai hadviselés: A sportban és a hadviselésben is fontos szerepet játszik a pszichológiai hadviselés. A sportkluboknak meg kell tanulniuk kezelni a nyomást, a stresszt és az ellenfelek pszichológiai stratégiáit. Ugyanez igaz a hadviselésben is, ahol a pszichológiai hadviselés kulcsfontosságú lehet az ellenfél moráljának és motivációjának aláásásában.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ahogy az űrkutatásban és a terraformálás területén is folyamatosan új technológiák és innovációk jelennek meg a Földön kívüli életfeltételek megteremtése érdekében, úgy a sportklubok is folyamatosan keresik az új lehetőségeket és technológiákat a

teljesítményük javítására. Például az adatelemzés és az edzéstechnológiák terén zajló fejlesztések mind hozzájárulhatnak a sportteljesítmény javításához, hasonlóan ahhoz, ahogy az űrkutatásban új módszerek és technológiák segíthetnek az életfeltételek kialakításában más bolygókon. Mind az űrkutatásban, mind a sportban fontos a részvétel és a csapatmunka. Az űrhajósoknak és a tudósoknak együtt kell dolgozniuk azért, hogy új bolygókon megteremtsék az életfeltételeket. Ugyanígy a sportban a játékosoknak és a csapatoknak együtt kell működniük a közös célok elérése érdekében.

Az űrkutatás és a terraformálás során a tudósoknak és űrhajósoknak meg kell tanulniuk alkalmazkodni és túlélni olyan környezetekben, amelyek teljesen különböznek a Földétől. Hasonlóképpen a sportban a játékosoknak alkalmazkodniuk kell különböző körülményekhez és környezetekhez, például más időjárási viszonyokhoz, pályákhoz vagy ellenfelekhez.

Az űrkutatás és a sport egyaránt inspirálja az embereket és segít közösségeket építeni. Az űrkutatás például izgalmas célokat és álmokat jelenthet az emberek számára, míg a sport közösségi élményt és identitást kínálhat. Mindkét területen fontos a közösség támogatása és összetartása.

Gergő Perlaki

IDŐVEL VÁLTOZÓ MŰVÉSZETI ALKOTÁSOK

Contact / Kapcsolat: perlakigergo18@gmail.com

Ebben az előadásban a művészeti alkotások idővel való elváltozásáról lesz szó – elsősorban a természetművészet aspektusából. Hazánkban egyik legnevesebb természetműve, Erős István, bemutatására is sor kerül a prezentációban.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Művészeti tervek készítése és méret számítás.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ezeket a művészeti ágakat tanítják is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Háborúban sok alkotás elpusztul. Egy-egy alkotással a béke teremtésre is lehet utalni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli környezetben élők számára is lehetséges lehet a természetművészet – amennyibe a földön kívüli környezet egy terraformált égitest, s nem egy mesterségesen alkotott űrkabin.

Grünwald Eszter Anna

KAPCSOLAT A MESTÉRSÉGES INTELLIGENCIA ÉS AZ ETIKA OKTATÁS KÖZÖTT

Contact / Kapcsolat: ewitsatwink@gmail.com

Az etika oktatás és a mesterséges intelligencia (MI) közötti kapcsolat egyre növekvő figyelmet kap a modern társadalomban. Az etika fontos szerepet játszik az MI fejlesztésében és alkalmazásában, mivel az MI-rendszerek döntéseket hoznak és cselekednek az emberek helyett. Ezért kritikus, hogy az etikai alapelvek és értékek beépüljenek az MI tervezési és fejlesztési folyamatába.

Az etika oktatásának szerepe az MI területén az etikai tudatosság és felelősség kialakítása, amely segíthet az MI-rendszerfejlesztőknek és felhasználóknak abban, hogy érzékenyek legyenek az etikai kérdésekre és dilemmákra.

Az etika oktatás és az MI közötti kapcsolat elősegítheti az etikai tudatosság növekedését és az etikai döntéshozatal gyakorlatát az MI-alkalmazásokban. Ugyanakkor felhívja a figyelmet a kihívásokra, mint például az etikai oktatás és az MI technikai és gyakorlati összehangolásának nehézségeire, valamint az etikai szempontok integrálásának kihívásaira az MI fejlesztési folyamatába.

Végül e prezentáció arra ösztönzi az etikai oktatás és az MI közötti párbeszédet és együttműködést, hogy az MI fejlesztése és alkalmazása etikai szempontból is felelősségteljes legyen, és hozzájáruljon a társadalmi jóléthez és igazságossághoz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az etika és a mesterséges intelligencia közötti kapcsolat egyre növekvő jelentőséggel bír a modern technológia fejlődése során. A mesterséges intelligencia, beleértve a robotokat és tanulni képes algoritmusokat, olyan rendszerek létrehozását jelenti, amelyek képesek döntéseket hozni és cselekedni az emberi beavatkozás nélkül. Ebben az összefüggésben az etika kulcsfontosságú szerepet játszik az MI alkalmazásának és fejlesztésének különböző területein.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az etika oktatásának célja az etikai tudatosság, érzékenység és felelősség fejlesztése a tanulóknban. Az OxIPO-modell arra összpontosít, hogy konkrét célokat vagy eredményeket érjenek el a tanulók az oktatási folyamat során. Az etika oktatásának eredményei között szerepelhet az etikai döntéshozatal képessége, az etikai dilemmák felismerése és megoldása, míg az OxIPO-modell eredményei között lehetnek a tanulók által megszerzett készségek és tudások.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az etika azon elméletei, amelyek megkülönböztetik a helyes és helytelen cselekedeteket, közvetlenül kapcsolódnak a hadviselés és a lélektani hadviselés gyakorlatához. Például az etikai elméletek arról vitatkoznak, hogy mikor tekinthető elfogadhatónak a katonai erő alkalmazása, vagy milyen mértékű pszichológiai manipuláció etikus a hadviselés során. Az etika azt hangsúlyozza, hogy a hadviselés során fontos védeni a civileket és tiszteletben tartani az emberi jogokat. A lélektani hadviselés gyakran érinti a civileket, és etikai szempontból fontos megfontolni, hogy milyen hatása van a pszichológiai manipulációnak a nem harcoló lakosságra.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Összességében az etika és Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat az emberi felelősség és tisztelet, valamint az élőlények és környezetük iránti felelősségteljes és fenntartható hozzáállás kialakítására ösztönzi az embereket és tudományos közösségeket.

Grünwald Eszter Anna

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SZEREPE A DEEP FAKE JELENSÉGBEN

Contact / Kapcsolat: ewitsatwink@gmail.com

A deep fake technológia az mesterséges intelligencia fejlődésének egyik legújabb és legismertebb alkalmazása, amely lehetővé teszi valósághű, manipulált videók és hangfelvételek létrehozását. Ez az innováció jelentős hatással van a média, a politika és a társadalmi dinamikák területén, és komoly etikai és biztonsági aggodalmakat vet fel. A deep fake technológia az MI alapvető algoritmusokra épül, különösen a gépi tanulás és a neurális hálózatok terén elért előrelépéseknek köszönhetően. Ezek a rendszerek képesek megfelelő adathalmazokkal tanulni, és aztán létrehozni olyan manipulált tartalmakat, amelyek képesek megtéveszteni az embereket, és úgy tűnnek, mintha valóságot tükröznének. Ennek következtében a deep fake technológia potenciálisan átformálhatja az információk terjesztésének és az identitásnak a módját, és komoly kihívást jelenthet az emberi megismerés és társadalmi bizalom szempontjából. Itt vannak az etikai és jogi kérdéseket, amelyek felmerülnek a deep fake technológia használata kapcsán. Ilyen kérdések közé tartozik az adatvédelem és magánszféra, a hamisított tartalmak terjesztésének etikája, valamint az etikai irányelvek és jogi keretek hiánya az ilyen technológiák felhasználására. Az absztrakt arra ösztönzi a kutatókat és döntéshozókat, hogy átfogó megközelítést alkalmazzanak a deep fake technológia értékelésére és kezelésére, figyelembe véve az etikai és társadalmi következményeket, valamint a jogi és technológiai megoldásokat az ilyen jellegű kihívások kezelésére.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A deep fake és a mesterséges intelligencia között szoros kapcsolat van, mivel a deep fake technológia alapvetően az MI algoritmusokon alapul. A deep fake olyan gépi tanulási módszerek és neurális hálózatok alkalmazását jelenti, amelyek képesek manipulált kép- és hanganyagokat létrehozni úgy, hogy azok valósághűnek tűnnek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A deep fake és a tanulás OxIPO-modellje közötti kapcsolat azt mutatja, hogy a technológia fejlődése új lehetőségeket teremt az oktatás és tanulás terén, és lehetőséget ad arra, hogy a tanulási folyamatokat kreatív és innovatív módon támogassák és fejlesszék. Fontos azonban az etikai és társadalmi kérdések figyelembevétele és kezelése az ilyen technológiák alkalmazása során.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A deep fake technológia lehetővé teszi hamis, manipulált videók és hangfelvételek gyors és könnyű létrehozását. Ez a képesség potenciálisan nagy hatással lehet a hadviselésre és a lélektani hadviselésre, mivel lehetővé teszi propagandaanyagok gyártását vagy dezinformációs kampányok indítását a közvélemény vagy az ellenfél pszichológiai befolyásolására. A deep fake technológia használata lehetőséget ad arra, hogy hamis bizonyítékokat állítsanak elő, például politikai vagy katonai szervezetek számára. Ez a lehetőség potenciálisan komoly következményekkel járhat, például megtévesztheti a nyilvánosságot vagy a döntéshozókat, és befolyásolhatja a hadviselés vagy a politikai döntéshozatal kimenetelét. A deep fake technológia alkalmazása lehetővé teszi olyan videók vagy üzenetek készítését, amelyek fenyegetőnek vagy terrorista tevékenységnek tűnnek. Ezek a hamisított tartalmak potenciálisan pánikot vagy instabilitást okozhatnak a társadalomban, és összetett biztonsági kihívásokat jelenthetnek a hatóságok számára. A deep fake technológia elleni védekezés és az ilyen hamisítások felismerése kulcsfontosságú a hadviselés és a lélektani hadviselés terén. Különböző technikák és eszközök fejlesztése zajlik a deep fake tartalmak azonosítására és ellenőrzésére, hogy csökkentsék azok káros hatásait és minimalizálják a pszichológiai befolyásolást.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A deep fake technológia és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat a tudományos érdeklődés felkeltésében és a tudományos kommunikációban rejlik. Bár a deep fake önmagában nem közvetlenül kapcsolódik az űrkutatáshoz vagy a terraformáláshoz, az ehhez hasonló technológiák kreatív felhasználása segíthet az embereknek jobban megérteni és érdeklődni az űrkutatás és a Földön kívüli életfeltételek megteremtésének kérdéseiről.

Gulyás Dávid

A KLÍMASZORONGÁS LEHETSÉGES KEZELÉSE: CSELEKVÉS A MEGÉRTÉS TÜKRÉBEN

Contact / Kapcsolat: gdaavid2955@gmail.com

A társadalom széles köre számára elérhető médiumok klímaváltozással kapcsolatos tájékoztatásai révén napjainkban oly mértékben nyílik lehetőség a témában való a naprakész információszerzésre, mint korábban sohasem. Ezen információáradat ugyanakkor negatív hatásokkal is járhat pszichés jóllétünkre nézve. Ebbe a kategóriába tartozik a szorongásnak az a speciális formája is, amelynek forrása a környezetszennyezés okozta klímaváltozás – hétköznapi nevén a klímaszorongás. E fogalom az éghajlatváltozással kapcsolatos reakciók sokféleségét foglalja magában, amelyek komplexitása mélyebb megértést kíván. Az egyre gyakoribb klimatikus katasztrófák erős negatív érzelmi reakciókat válthatnak ki, úgymint a félelem, szorongás, düh. A szakirodalom álláspontja egységes abban a tekintetben, hogy a klímaszorongás legmarkánsabban a 16-30 éves korosztályban mutatkozik meg. Ez a korcsoport különösen fontos a kutatások szempontjából, mivel ők tekintendők a jövő környezettudatos viselkedéssel rendelkező kulcsfiguráinak, akik minden bizonnyal a jövő döntéshozó pozícióiba kerülnek, s döntéseik meghozatalában jelentős szerepet játszhatnak a klímaváltozással kapcsolatos aggályok. A klímaszorongás kutatása során szükséges vizsgálni a jelenség szerkeázó okait és az ezek által kiváltott cselekedeteket. Előadásom célja a releváns nemzetközi szakirodalom legfontosabb eredményeinek bemutatása, s néhány stratégia bemutatása a klímaszorongás lehetséges kezelésére.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A klímaszorongás kezelése érdekében számos egyéni és társas cselekedetet megtételére nyílik lehetőség. A vállalati döntéshozatal során például nem csak a nyereségességi tényezőket kellene számításba venni, hanem a fenntarthatósági szempontokat is. Egy ilyen döntéshozatalban a mesterséges intelligencia, a gépi tanulásra képes mechanizmusok hatékonyan segíthetik a döntéshozót.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A klímaszorongás szintjének csökkentésére irányuló folyamat leírható az OxIPO-modellel. Az input a folyamat elindításához szükséges erőforrásokat, a process a folyamatot, az output a folyamat eredményét, a szervezés a folyamat előrehaladása érdekében kifejtett emberi tőkében mérhető erőfeszítéseket, a tanulás pedig a folyamat újbóli alkalmazhatóságának lehetőségét jelenti.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A klímaszorongás és a lélektani hadviselés között az a kapcsolat, hogy azon egyének, akik nagyobb mértékben érzik magukat kitéve a klímaszorongás negatív érzelmi hatásainak, hajlamosabbak lehetnek olyan lélektani hadviselési mechanizmusokra, mint például a tagadás vagy a kognitív kiegyensúlyozatlanság. Ezek a mechanizmusok lehetnek rövid távon hatékonyak a szorongás enyhítésében, azonban hosszú távon nem segítik az egyént abban, hogy hatékonyan foglalkozzon a klímaváltozás kihívásaival.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A klímaszorongás gyakran arra ösztönözhet bennünket, hogy megkeressük és fejlesszük azokat a technológiákat és megoldásokat, amelyek segíthetnek a Föld klímaváltozás okozta kihívásaival való megküzdésben. Ez a motiváció ösztönözheti az embereket, hogy kereskedelmi űrkutatási tevékenységeket, például a Mars vagy más égitestek felfedezését és kolonizációját finanszírozzák, mivel az ilyen projektek hozzájárulhatnak az emberiség hosszú távú túléléséhez és fenntarthatóságához.

A JÖVŐ HADVISELÉSÉNEK EMBERI DIMENZIÓJA

Contact / Kapcsolat: gezu99@freemail.hu

A hadviselés emberi dimenziója magába foglalja az aktuálisan rendelkezésre álló és/vagy a katonát/civilt hosszabb távon jellemző fiziológiai, intra- és interperszonális tulajdonságok összességét. A hadtörténelem tapasztalatai alapján könnyen belátható, hogy egy harcoló katonát/alakulat fiziológiai állapota (testi egészsége, sérülései, kondíciója, testi ügyessége, stb.), mellett ugyanis a pszichés jellemzői (kognitív képességei, érzelmi stabilitása, distressz-szel kapcsolatos megküzdése, spirituális beállítódása, stb.) és társas kapcsolatok létrehozásában, fenntartásában, lezárásában, a konfliktusok kezelésében stb. mutatott sajátosságai is jelentősen befolyásolják harci potenciáljának aktuális/általános szintjét. Kérdés azonban, hogy a jövő hadviselésében az emberi dimenzió mely jellegzetességei kapnak hangsúlyosabb szerepet - különös tekintettel arra, hogy a harcoló katonát, miként fogja segíteni/felváltani a fejlett technológia (például: mesterséges intelligencia, robotok, autonóm tüzérségi fegyverek, stb.).

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Amint a mesterséges intelligencia által vezérelt védelmi/támadó fegyverek és nem fegyvernek minősülő eszközök elterjedté válnak a hadseregek körében, a kiképzés részévé kell válnia annak is, hogy a katonák adekvát módon legyenek képesek használni azokat. A haderő modernizáció, a katonai kutatás-fejlesztés és innováció szempontjából pedig ezen eszközök fejlesztése már napjainkban is célként határozható meg.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell alapján katonai kiképző, továbbképző kurzusok fejleszthetők, valósíthatók meg. A modell komponensei ilyen esetben a következőként értelmezhetők: organizáció = a kiképzés/továbbképzés megszervezése; input = a tanuló szerepben lévő katonák számára nyújtott információk és azok felvételének folyamata; process = az információk kognitív/emocionális feldolgozása a katonák által; output = a katonák által elsajátított ismeretek, készségek, attitűdök. Tekintve, hogy a tanulási módszerek gyorsabban és biztosabban fejleszthetők, mint a tanuláshoz szükséges intellektuális képességek, a katonai kiképzés és továbbképzés esetében az OxIPO-modellen alapuló, a produktív (információtermelő, kreatív) tanulást módszereinek átadása célszerű.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A jövő hadviselésének emberi dimenzióit tekintve a lélektani hadviselés és a katonapszichológia témaköreire asszociálhatunk elsősorban. A tervezett lélektani műveletek erősokszorozó hatású, nem kinetikus, nem halálos fegyvernek tekinthető, mely a célközönség emocionális és kognitív jellemzőire, szükségleteire gyakorolt hatással képes előnyösebb helyzetbe hozni a saját oldal erőit. A katonapszichológia tárgya pedig maga a katona, aki a toborzástól, a kiképzésen át, majd a hadszíntereken szerzett tapasztalatokon és esetleges testi/lelki sérüléseken (pl. poszttraumás stressz szindróma) keresztül, a leszereléssel járó érzelmi terhelésig terjedően nem hétköznapi testi-lelki megterhelésnek van kitéve, ami esetenként pszichológiai tünetképződéssel járhat. E tünetek és azok oki hátterének feltárásában a pszichodiagnosztika segíthet. A tünetképződés megelőzésében, kezelésében, utógondozásában, feldolgozásában pedig szintén szerephez juthat a (katona)pszichológia.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A hidegháborús űrverseny kezdeteitől (a szovjet Szputnyik 1. műhold 1957 októberében történő fellövésétől) az űrhadviselés – napjainkban már az asztronauták által is megvalósítható űrhadviselés – lehetősége lényegében realitássá vált. Amennyiben űrhadviselési feladatot embereknek kell ellátni nem földi körülmények között, természetszerű, hogy egyrészt biztosítani kell az emberi szervezet és psziché mind optimálisabb működésének fizikai feltételeit (például: légzést, táplálkozást, alvást, környezeti és testhőmérsékletet, az alacsony gravitáció által kiváltott fiziológiai és

pszichés hatások kompenzálását) lehetővé tevő környezet, másrészt elő kell segíteni a nem módosítható, de az életben maradással nem összeegyeztethetetlen környezeti feltételekhez (például a már említett alacsony gravitációhoz) való hozzászokást.

Gulyás, Géza

THE POTENTIAL ROLE OF AI IN THE DEVELOPMENT OF FIELD ARTILLERY

Contact / Kapcsolat: gezu99@freemail.hu

Artificial intelligence is already an unavoidable player in our everyday lives and its role will – certainly – continue to grow in the future. The presentation, after a short theoretical explanation, examines the role that artificial intelligence can play in the development of different areas of field artillery (artillery target acquisition, fire control systems, weapons, and ammunition). Last but not least, the ethical issues of the use of artificial intelligence and its military applications will be discussed

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Jelen korunk hadviselésének fejlesztését leginkább a forradalmi technológiák megjelenése befolyásolja, alakítja. Az egyik ilyen a mesterséges intelligencia, melynek hatásai már most érződnek és a jövőben ezek szinte biztos, hogy erősödni fognak.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia megértése, megismerése napjainkban még mindig egy rendkívül nehéz feladat, komplex eljárásokat igényel és átfogó ismereteket, több szakterületről. Így a modell útmutatást kínál a kérdés több megközelítésű megismerésére.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Egy a tábori tüzéség által végrehajtott pontos, időbeni, hatásos tűzfeladat végrehajtása teljesen feleslegessé teszi a lélektani hadviselést.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Mivel a mesterséges intelligencia kutatása számtalan tudományterületet érint, és érdeke, ezért nagyon valószínű, hogy például a hadtudományban tett felfedezések vagy szerzett tapasztalatok kihatással lehetnek más, mint pl. az űrkutatás, fejlesztéseire is.

Hadar Vanessza

A DIABÉTESZ ÉS METABOLIKUS SZINDRÓMA ELŐFORDULÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK MAGYARORSZÁGON

Contact / Kapcsolat: vanesszahadar16@gmail.com

A diabétesz és a metabolikus szindróma napjaink legnagyobb globális népegészségügyi kihívásai közé tartozik, ami az életminőséget csökkenti és súlyos szövődményekkel járhat. A betegségek előfordulása folyamatos növekedést mutat.

A kutatásunk célja, hogy megvizsgáljuk melyek azok a szociodemográfiai és életmódbeli tényezők, amelyek hozzájárulnak ezen állapotok előfordulásához hazánkban.

A 2009 2014 és 2019 évi összefűzött Európai Lakossági Egészségfelmérés adatait felhasználva, összesen 16408 válaszadó segítségével végeztem kutatásom. Az adatok elemzésénél ká-négyzet próbát és súlyozott logisztikus regressziós modelleket alkalmaztunk. A modell esélyhányadosokat és a hozzájuk tartozó 95%-os megbízhatósági tartományokat eredményezett az összefüggések nagyságrendjének és irányultságának számszerűsítésére.

A kutatási eredmények alapján képet kapunk arról, hogy melyik tényezők számítanak rizikónak és védő tényezőknek. A magas vérnyomással és magas koleszterinszinttel a rendelkezőknél jelentősen megnövekedett a kockázat. A metabolikus szindróma nagyobb mértékben fordul elő a dohányzó egyéneknél a krónikus májbetegségben szenvedőknél viszont kisebb az előfordulása

A normál BMI és a magasabb iskolai végzettség lényegesen alacsonyabb cukorbetegség és metabolikus szindróma kockázattal jár, ami kiemeli az egészséges táplálkozás elősegítésének, fizikai aktivitást és az egészséges testsúly fenntartásának szükségességét.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia

számos ígéretes áttörést hoz a diabéteszes ellátásban, forradalmasítva a megelőzést, a diagnosztizálást, a kezelést és a betegellátást

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A diabétesz egy orvosi állapot, míg a tanulás oxipo modellje egy tudományos elmélet. Ugyanakkor mindkettő fontos téma, amely jelentős hatással van az emberi életre.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A diabétesz krónikus betegség, amely jelentős mértékben befolyásolhatja a beteg mentális és érzelmi egészségét.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A diabétesz kezeléséhez és kutatásához szükséges technológiák ugyanazok, mint amik a földön túli élet megteremtéséhez szükségesek. Ilyen technológiák a mesterséges intelligencia, a robotika, az anyagtudomány és az űrhajózás. A kutatások és fejlesztések ezen a területen mindkét cél eléréséhez hozzájárulhatnak.

Harangozó Péter

KÖZÉLETI SZEREPLŐK SZEMÉLYISÉGI JOGAINAK VÉDELME

Contact / Kapcsolat: harangozopeter21@gmail.com

A közéleti szereplők személyiségi jogainak védelme számos kérdést vet fel a magánjog körében. Valóban indokolt ezen személyek korlátozott személyiségvédelme, és ha igen, pontosan melyek ezek az indokok? Munkám során megvizsgáltam a témára vonatkozó korábbi szabályozást, amely leginkább az Alkotmánybíróság gyakorlatán alapult. Két alapjog, nevezetesen a véleménynyilvánítás szabadsága és a magánélethez való jog ütközött egymással, ahol a bírói gyakorlat az elsőt favorizálta. A bírói gyakorlat vizsgálata során választ kapunk arra, hogy a politikusoknak milyen kritikákat kell elviselniük munkájuk során, mi történik akkor, ha két közéleti szereplő egymás tevékenységét bírálja, illetve milyen esetben kérhetnek személyiségvédelmet. A Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezése kiegészült azzal, hogy a korlátozás nem járhat a magán- és családi élet, illetve az otthon sérelmével. A kiegészítés részleteit a magánélet védelméről szóló törvény tartalmazza. Ennek célja a közszereplők magánszférájának fokozottabb védelme volt az ezt megelőző gyakorlattal szemben. A kiegészítés azonban problémákhoz vezetett, hiszen a közéleti szereplőket életük során számos területen érheti olyan negatív bíráló, amely a magánszférájukat sérti.

Témavezető: Dr. Török Éva

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az előadásom a közéleti szereplők személyiségvédelméről szól. Napjainkban releváns kérdés az, hogy képes lesz-e a mesterséges intelligencia bármilyen formában jogeseteket értelmezni, megoldani, jogvitákat eldönteni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az input rész az általam végrehajtott munka. A process konkrétan maga a kutatás. Az output pedig az előadás, amely a kutatásom eredménye. Ez a 3 fogalom adja a teljesítményt.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A közéleti szereplőknek rengeteg olyan kritikát kell elviselniük, amely esetében egy normál személy már régen sérelemdíjat kérhetne. Ez rengeteg stresszel jár, azonban a közszereplőknek úgymond a munkájuk része az ilyen bírálatok elviselése.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A közszereplők a médián keresztül tudják népszerűsíteni majd a jövőben a Földön kívüli élet lehetőségeit.

Harsányiné Petneházi, Ágnes

EXAMINING THE ANXIETY OF DISADVANTAGED GIFTED CHILDREN

Contact / Kapcsolat: petnehazi.agnes@nye.hu

In this study, the author investigated the level and physiological symptoms of anxiety in disadvantaged children participating in a gifted education programme. Her study was carried out in the Arany János Talent Development Programme in grades 9 and 12. Her aim was to investigate whether and what level of change in anxiety had occurred in the senior year. The author based this on the fact that one of the special values of the programme is the "Arany János block". Its components are self-awareness, learning methodology and communication development, all integrated into the lessons. These small-group sessions, in the form of training sessions over the five years, greatly help students to develop their personalities, improve their communication skills, conflict management and reduce their anxiety.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The advent of artificial intelligence could also cause anxiety in people.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Gifted and talented children will also learn about this model through the programme's learning methodology.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Warfare, but also psychological warfare, can cause anxiety in individuals, which negatively affects their psychological well-being.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Astronautics and extraterrestrial life are very often a catalyst for creative thinking in the gifted.

Hatahet, Mais

COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE FOR CHILDREN WITH AUTISM

Contact / Kapcsolat: hatahetmais@gmail.com

Individuals and families affected by Autism Spectrum Disorder (ASD) are increasingly seeking out Complementary and Alternative Medicine (CAM) solutions to address a wide range of symptoms and problems. Common complementary and alternative medicine (CAM) modalities that are investigated include changes in food, the use of nutritional supplements, activities that include the connection between the mind and body, therapies that stimulate the senses, and the use of herbal medicine. Although (CAM) interventions have the potential to improve particular symptoms of Autism Spectrum Disorder (ASD) and enhance general well-being, the evidence supporting their effectiveness is inconclusive. The need for additional research to determine the efficacy and safety of complementary and alternative medicine (CAM) therapies for autism spectrum disorder (ASD) is emphasised due to methodological constraints, variations in study designs, and safety considerations. Although there are difficulties, incorporating evidence-based complementary and alternative medicine (CAM) interventions into comprehensive treatment regimens shows potential in offering comprehensive assistance for persons with Autism Spectrum Disorder (ASD) and their families. Future research should prioritise conducting rigorous clinical trials, investigating the mechanisms behind CAM therapies, and establishing standardised standards to ensure the safe and effective use of CAM interventions in managing ASD.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The relationship between complementary and alternative medicine (CAM) for autism and artificial intelligence (AI) is based on the possibility of AI technologies improving the creation, implementation, and assessment of CAM interventions. Artificial intelligence algorithms have the ability to examine extensive quantities of data, encompassing genetic, environmental, and behavioural elements, in order to customise complementary and alternative medicine interventions to the precise requirements of individuals with autism.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

By integrating complementary medicine interventions within educational settings or therapeutic programs, educators and practitioners can create environments that promote holistic development, emotional well-being, and active engagement in learning, in accordance with the principles of the OxIPO model. This integration can support individuals with autism in reaching their full potential and thriving within their communities.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

There is no inherent connection between CAM for autism and warfare, it's worth noting that individuals with autism may be vulnerable to various forms of exploitation or manipulation, including psychological manipulation in certain contexts. However, this vulnerability is unrelated to their use of CAM interventions for autism.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Although it may not be immediately obvious how CAM interventions for autism can be directly applied to the creation of extraterrestrial living conditions, there are potential synergies between these seemingly unrelated fields due to their shared principles of holistic health, adaptation, innovation, and interdisciplinary collaboration. Examining these interconnections could aid in the advancement of more enduring and adaptable methods for human settlement beyond the confines of Earth.\

Hegedüs Máté

A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A TURIZMUSRA

Contact / Kapcsolat: hegedus.m4te@gmail.com

A turizmus célpontja megváltozott, más helyekre irányul, az elsivatagosodás miatt, a tengerek szintjének emelkedése miatt. Ez a világ gazdaságára is hatással van.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Modellezzük a turizmus célpontjainak változását MI segítségével

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Készítsünk projektet, amely modellezi a turizmus által leggykrabban megcélzott területeket 30 évre visszamenőleg.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselés is megváltoztatja a turizmus által megcélzható területeket. Egy hadi állapot esetén kiesik a kirándulási célpontok közül az adott térség.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Nemsokára űrturizmus egészíti ki a hétköznapi turizmust.

Hegedűs Máté

VÁLLALATOK A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉRDEKÉBEN

Contact / Kapcsolat: matthiew2007@gmail.com

A népesség növekedésével arányosan emelkedik a környezetbe kerülő hulladék mennyisége. Ennek következtében Földünk teljes mértékben élhetetlenné válhat. Élővilágunk megmentésének egy lehetséges módja az összefogás. Hasonlóan járnak el egyes vállalatok is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Vállalati szférában MI segítségével lehetne kikísérletezni hatáselemzéssel a szennyezőbb gyártási technikáktól való eltávolodás lehetőségét.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Végezzünk szimulációt és készítsünk tanulmányt arról, hogyan lehetne a szennyező technológiákat leváltani környezetkímélőbbre.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz: -

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A vállalatok által kibocsátott szennyező anyagok veszélyesek a Föld élővilágára. Egy új planétán a Föld állapotának romlásából okulva sokkal tudatosabb életszervezést kellene megvalósítani.

Hegedűs, Roland

FAMILY BACKGROUND AND SPECIFIC LEARNING DISABILITY IN THE CONTEXT OF COMPETENCE ASSESSMENT

Contact / Kapcsolat: hegedusroland1989@gmail.com

The family background and the environment in which a child is raised is a determinant of children's performance in school (Wilt and Morningstar, 2018, Larsen et al. 2023, Múries-Cantán et al. 2023). Research in this direction is common for typically developing students, but less common for students with learning disabilities (Hegedűs 2021). The learning disability category can be considered heterogeneous, because it includes dyslexia, dysgraphia and dyscalculia (Mesterházi and Szekeres 2019). In our study, we investigate the family background of children with a single or a combination of each learning disability category, their family size, the number of siblings and the resulting text comprehension and mathematics scores.

Our research analysed the pupil database of the 6th grade National Competence Measurement, in which eight categories were developed, seven of which include single or multiple categories of learning disability, and one category of pupils with no learning disability.

Our results show that students with learning disabilities have poorer family backgrounds than typically developing students. In general, children who have one or two siblings or are only children tend to do better, while those with larger families do less well.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Újabban a tesztet már számítógépen is felvesszik.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A kompetenciamérés feladatait tanulás során szerzett tudásokkal lehet megoldani.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A családi környezet meghatározó a gyermek fejlődésében, amiben lehetnek lélektani kapcsolatok.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az olvasási képesség segítheti, hogy az egyén ezekről információt szerezhessen.

Hegy, Flóra

LEARNING FROM NATURE

Contact / Kapcsolat: florahegyi@gmail.com

Az előadás során rövid betekintést nyújtok arról, hogyan és miként inspirálódik a tudományos világ a természettől, kiváltképpen a rovaroktól. Ezt biomimetikus viselkedésnek nevezzük, habár ezt az elnevezést csak az 1960-as évektől használjuk. Valójában a természettől való tanulás egyidős az emberiséggel, ezt ma speciális tudományos találmányokhoz használják fel.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia fejlődése utat nyithat a könnyebb vizsgálati modellek felépítéséhez, ami nagyban felgyorsítaná a kutatási folyamatokat. Ezzel gyorsabban és pontosabb eredményekhez juthatunk.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO tanulási modell szemléletesen prezentálja a tanulási és kutatási folyamatok lényegét. Az input a szakirodalmi kutatás, a process a mérési folyamatok, vizsgálatok, míg az output a kutatási eredmények bemutatását fedheti. A tudományos szférában is aktív szerepet tölt be a folyamatok során.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A kutatás lélektani folyamatai bonyolultak. Megfelelő elhatározás mellett számot kell vetnünk a kudarc lehetőségéről is. Egy vizsgálati folyamat sokszor hosszú ideig tart, ami tartós és megerőltető mentális, vagy akár fizikai munkával járhat, míg elérjük a kívánt eredményeket. Az egyetemi élet is sok kihívást tartogat számunkra, amit sokszor nem könnyű leküzdeni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A prezentáció sok ponton kapcsolódik a földönkívüli élet feltételeinek megteremtéséhez, hiszen olyan tudományos témákhoz kapcsolódik, amelynek segítségével megkönnyíthetjük az alapfeltételek megteremtését, például a víz kondenzációját (kinyerését) vagy olyan orvostudományi feltételekre ad megoldást, mint például az öntisztító felületek létrehozása, amelyek megakadályozzák bizonyos kórokozók elterjedését, vagy segítik tisztán tartani az életterünket.

Horák Rita és Samu János

AZ ISKOLÁSKOR ELŐTTI INTÉZMÉNYEK ÚJ PROGRAMJÁNAK INTEGRÁCIÓJA A MAGYAR NYELVŰ ÓVODAPEDAGÓGUSOK KÉPZÉSÉBE

Contact / Kapcsolat: rita.horak@magister.uns.ac.rs

Az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán a magyar nyelvű óvodapedagógus-képzés 2008 óta zajlik. Az iskoláskor előtti intézményekben 2018-ban lépett életbe az a szabályzat, amely gyökeresen megváltoztatta az óvodáskorú gyerekekkel való munkát. A program a gyerekek jólétére, a projektoktatásra, kutatásra, a kísérletezésre és a játék fontosságára fekteti a hangsúlyt, és a hagyományos óvodai foglalkozásokat eltörli. A felsőoktatási intézmények azonban csak az akkreditációk lejárta után tudták saját kurzusaikat az új programhoz igazítani, így a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon 2021 óta folyik az említett szabállyal összhangban az oktatás. A munka egy online felmérés eredményeit mutatja be, melyet az óvodapedagógus hallgatók tölthettek ki. Az anonim kérdőív kérdései a projektoktatással kapcsolatos véleményeiket, tapasztalataikat vizsgálja. A dolgozattól megtudhatjuk, hogy a hallgatók szerint az említett szabályzat érdekesebb a gyerekek számára. Tapasztalatokra épülő ismeretszerzést tesz lehetővé, melyet kísérletezés, kutatás vagy játék során sajátítanak el, ezért a gyerekek jobban motiváltak és érdeklődőbbek, azonban nagyon nehéz ennyire szabad és csak a gyermekek érdeklődésére épülő munka során elsajátítani minden olyan ismeretet, amelyekre majd egy első osztályosnak szüksége lesz, illetve mivel a projektek menetére nem szabad kihatni, nehéz előrelátni és tervezni a napi/heti történéseket.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Már az óvodás korú gyerekeket is gyakran az internet rabjaivá válnak, amely rendkívül negatívan hat ki a gyerekek fejlődésére. AZ óvodapedagógusoknak részben az a feladata, hogy felhívják a gyerekek, de szülők figyelmét is arra, hogy az internet, a mesterséges intelligencia bár számtalan előnye van sok veszélyt is rejtget magában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ha az Oxipo modellt a neveléstudomány terén vizsgáljuk meg, akkor ez az óvdoaepedagógiába is beépíthető, hiszen minden foglalkozásnak vagy projektnek megvannak a maga output és input elemei. Az IPOO/OxIPO elméleti és gyakorlati alapokon nyugvó tanulásfejlesztésre ugyan Szerbiában még nincs példa, de hozzájárulhatna, hogy különböző tréningeken fejlesszük a produktív tanulás módszertanát.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az óvodáskorú gyerekekkel való munka során a hadviselés, mint téma csak ritkán fordul elő, azonban ezzel kapcsolatban a hazaszeretetre nevelés visszatérő eleme szinte minden projektnek.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A gyerekek érdeklődése, kíváncsisága határtalan, legkedvesebb témáik a világűr, űrhajók, naprendszer stb. A projektoktatás lehetővé teszi, sőt elvárja, hogy a projektek témái a gyerekek érdeklődésének függvényében alakuljanak.

Igbeghe, Felix N.

THE ROLE OF HUMAN–ROBOT INTERACTION IN ENHANCING EFFICIENCY AND SAFETY IN INDUSTRIAL ROBOTICS

Contact / Kapcsolat: igbeghefelix@gmail.com

Abstract

The work provides an overview of the widespread use of robotics in industrial settings and emphasizes the importance of efficiency and safety, underscoring their critical role in enhancing productivity, reducing costs, and ensuring the safety of workers. The study analysis were conducted on 4 robot task completion time. The completion times, error rates, collision risks, ergonomic strain, and overall productivity were determined. From the evaluation of the time required to complete each task in the context of human-robot interaction and optimize the workflow to enhance productivity and safety, it was observed that the average task completion time for task 1 was 10.63 minutes, while task 4 was 16.39 minutes. This indicates that some critical tasks require additional resources or adjustments to streamline the process and improve overall performance. In the determination for safety rating, for each task by subtracting the error rate from 100% performance, it was observed that task 2 has a safety rating of 98% while task 3 has a safety rating of 92%, this indicate that the safety rating is different with respect to different task. The productivity metrics for each task were determined by multiplying the task completion rate by the task efficiency rate. Hence, the average productivity rating was 0.7449, indicating the overall productivity in the role of human-robot interaction in enhancing efficiency and safety in industrial Robotics.

Keywords: task, productivity, safety

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Human robot interaction (HRI) and artificial intelligence (AI) are closely connected in the field of robotics. AI technology is essential for enabling intelligent behavior in robots, allowing them to understand and respond to human inputs and interactions in a natural and intuitive way.

AI algorithms are used in HRI to enable robots to perceive and understand their environment, recognize human gestures and speech, and make decisions based on the information they receive. This allows robots to interact with humans in a more human-

like manner, enhancing their ability to assist with tasks, provide companionship, or perform other functions in a variety of settings.

On the other hand, HRI also plays a crucial role in the development and advancement of AI technology. By studying how humans interact with robots, researchers can gain insights into human behavior and cognition, which can be used to improve AI algorithms and models. Understanding how humans communicate, express emotions, and build relationships with robots can help AI systems to better simulate these behaviors and improve their ability to understand and respond to human needs and intentions.

Overall, the synergy between HRI and AI is driving innovation in robotics, enabling the development of smarter, more intuitive, and more capable robots that can work alongside humans in a wide range of contexts.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The OxIPO model of learning, which stands for Observation, Imitation, Practice, and Optimization, has significant implications for human robot interaction (HRI). This model outlines a structured approach to learning in which individuals observe a task being performed, imitate the actions they have seen, practice the task themselves, and then optimize their performance through feedback and reflection.

In the context of HRI, the OxIPO model can be applied to how humans teach and interact with robots. When humans interact with robots, they often demonstrate tasks, provide instructions, and offer feedback to help the robot learn and improve its performance.

Observation: In the first stage of the OxIPO model, humans can demonstrate tasks or actions to the robot through verbal commands, gestures, or other forms of communication. The robot observes and processes this information to understand the task and how it should be performed.

Imitation: Once the robot has observed the task, it can then imitate the actions it has seen demonstrated by the human. This can involve replicating the movements, behaviors, or decision-making processes demonstrated by the human in order to perform the task.

Practice: The robot can then practice the task on its own, repeatedly performing the actions it has learned through observation and imitation. This allows the robot to refine its skills, improve its performance, and adapt to different contexts or variations of the task.

Optimization: Finally, the robot can optimize its performance through feedback and reflection. Humans can provide feedback to the robot on its performance, suggest improvements, or correct errors. The robot can then use this feedback to adjust its behavior, make improvements, and enhance its performance over time.

Hence, the OxIPO model of learning can help to guide and structure the process of teaching and interacting with robots in a way that facilitates effective learning and skill development. By incorporating principles of observation, imitation, practice, and optimization into HRI, humans can teach and collaborate with robots more effectively, leading to improved performance and more successful interactions.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The role of Human-Robot Interaction (HRI) in enhancing efficiency and safety in industrial robotics is critical in improving workplace productivity and reducing the risk of accidents. By allowing humans to work collaboratively with robots in industrial settings, tasks can be completed more efficiently, with robots handling repetitive or dangerous tasks while humans focus on more complex or strategic responsibilities.

However, the concept of psychological warfare introduces a different perspective to this interaction. Psychological warfare involves the use of psychological tactics, such as propaganda, intimidation, or deception, to influence the behavior, beliefs, or emotions of individuals or groups. In the context of HRI, the idea of psychological warfare could suggest the potential for manipulating or influencing human operators through the use of robots in industrial settings.

For example, in a scenario where robots are used to monitor and supervise human workers, there may be potential for psychological manipulation or coercion through the robots' surveillance capabilities. This could create a sense of fear, distrust, or pressure among human workers, impacting their mental well-being and overall performance.

Alternatively, psychological warfare tactics could be employed through the design and programming of robots themselves. If robots are programmed to exhibit certain behaviors or traits that evoke fear, intimidation, or psychological stress in humans, this could also have negative implications for the mental health and well-being of workers.

In light of these potential risks, it is crucial for organizations to prioritize ethical considerations and human-centered design in the development and implementation of HRI systems in industrial robotics. By ensuring transparency, trust, and respect in human-robot interactions, organizations can mitigate the risks of psychological warfare and promote a positive and safe working environment for all individuals involved.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

The role of Human-Robot Interaction (HRI) in enhancing efficiency and safety in industrial robotics can also be applied to the creation of extraterrestrial living conditions, such as spacecraft and terraforming of planets. In such scenarios, the collaboration between humans and robots becomes crucial in ensuring the success of complex and challenging missions in space exploration and colonization efforts.

Spacecraft: In the design, construction, and operation of spacecraft, HRI plays a significant role in optimizing efficiency and ensuring the safety of both crew members and robotic systems. Robots can be used for tasks such as maintenance, repairs, and data collection, allowing humans to focus on critical mission objectives. Human operators can interact with robots remotely or through onboard interfaces, coordinating tasks and monitoring operations to ensure the smooth functioning of the spacecraft.

Terraforming of planets: Terraforming involves the intentional modification of a planet's environment to make it suitable for human habitation. In this context, human-robot collaboration is essential for executing the complex and resource-intensive tasks involved in terraforming processes such as atmospheric manipulation, landscape alteration, and ecosystem establishment. Robots can be deployed for tasks that are hazardous or inhospitable to humans, while humans provide guidance, supervision, and decision-making capabilities based on their expertise and experience.

Furthermore, the integration of HRI in space exploration and colonization efforts not only enhances efficiency and safety but also expands the possibilities for human presence in extraterrestrial environments. By leveraging the strengths of both humans and robots, we can overcome the challenges of space exploration and create sustainable living conditions on other planets, opening up new frontiers for scientific discovery and human expansion beyond Earth.

Ilyés Sára

ERDŐIRTÁS

Contact / Kapcsolat: ilyessara07@gmail.com

Egyre nagyobb gondot okoz az erdők irtása. A folyamat egy idő után már nem fordítható vissza. Az élőlények élőhelyei eltűnnek, a legkör egyre kevésbé tiszta. Együtt, összefogva tudunk ez ügyben tenni.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Mesterséges intelligencia segítségével lehetne készíteni olyan szimulációkat, amelyek lemodellezik, hogy mi történhet a közeljövőben fák nélkül. Ezzel figyelmeztethetjük az emberiséget az erdőirtás veszélyére.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetne olyan feladatot adni a tanulóknak, hogy találják ki, hogyan lehetne megváltoztatni a jelenlegi feltételeket és erdőirtás nélkül megvalósítani azokat a folyamatokat, amelyeket most erdőirtással valósítanak meg.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az emberekre nagy lelki terhet ró, hogy egyre fogynak a fák és egyre kevesebb a jó levegő. Ezt meg lehetne fordítani és pozitív képeket sugallva (interneten, Tik-Tokon) lehetne népszerűsíteni a környezettudatos magatartást.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli létformákat csak akkor lehet megteremteni, ha biztosítunk megfelelő levegőt. Ennek kialakításában szükség van a földi avgy ahhoz hasonló vegetációra.

Ilyés Sára

KLÍMAVÁLTOZÁS EMBEREKRE VALÓ HATÁSA

Contact / Kapcsolat: ilyessara07@gmail.com

A klímaváltozás emberekre való hatásával kapcsolatban végzett kutatásában több korosztály véleménye került elemzésre a témával kapcsolatban. A kutatás rámutat arra, hogy (a vizsgálati személyek véleménye szerint) mi is képesek vagyunk a változásra. Mindannyiunk összefogásával a folyamatok amelyek visszafordíthatatlanok mérsékelhetők lehetnének.

Iván Tamás

TUDATOS VÁSÁRLÁS

Contact / Kapcsolat: 1ivantamas@gmail.com

Nem mindegy, hogy mikor és mit vásárolunk. Nem csak pénzt spórolhatunk meg tudatos vásárlással, de energiát is és egészségesebbek is lehetünk, ha jól döntünk.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Lehet készíteni olyan algoritmust, amelybe betápláljuk ,hogy mire van szükségünk és azokat a helyeket is, ahol ezeket beszerezhetjük. Az algoritmus megmondja, hogy milyen sorrendben vagy éppen hol vásároljunk, hogy optimális legyen az útvonal és ezzel pénzt spórolhassunk meg.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Tanulóknak szóló projekt ötlet: „Írjátok le egy hetes vásárlási feladatokat, majd tervezzétek meg, hogy milyen szempontokat szeretnétek követni vásárlás során! Rangsoroljátok az egyes elvárásokat! A súlyozást figyelembe véve, tervezzétek meg, hogy mit és hol fogtok megvásárolni!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Nagyon komolyan lehet befolyásolni a fiatalokat a vásárlási szokásaiban, ha a reklámokban negatív tulajdonságokkal ruházzák fel azokat, akik nem veszik meg az adott terméket. Ez a megfélemlítés is a lélektani hadviselés egyik formája.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Hamarosan elindul a nagyméretű űrturizmus. Lehet majd jegyeket venni űrsétákra. Reklámokkal fogják az embereket ostromolni, hogy például az űrbe menjenek nyaralni, s ne valamelyik tengerpartra. A vásárlás ezen fajtáját is fel kell majd venni a szokásaink közé, ki kell majd alakítani ezzel kapcsolatban is egy nézőpontot.

Juhász Szilvia

AZ IRODALOM SZEREPE SERDÜLŐKORBAN

Contact / Kapcsolat: jszilvia2003@gmail.com

Az irodalomoktatás központi szerepet játszik a tanulók írás- és olvasáskészségének megalapozásában. Számos diák azonban az iskolai kereteken kívül nem foglalkozik irodalommal, ami a későbbiekben a tantárgytól és a lehetséges pozitív hatásaitól való elzárkózást eredményezi. Mi mindent nyújthat mégis számukra az irodalom? A kutatás elkészítésének háttérében ez a kérdés állt. A megválaszolásához a kutatás többek között arra tér ki, hogyan viszonyulnak a serdülőkorú tanulók az irodalomhoz; milyen problémák esetén jelenthet számukra segítséget; illetve azt, hogy milyen egyéb pozitívumokat kínál a fiatalok számára. A cél az volt, hogy ezen területek tanulmányozásával bizonyossá váljon: az irodalom nem csupán az iskolai, hanem a mindennapi megmérettetésekre is felkészíti a diákokat. A hipotézist több tanulmány is alátámasztotta, így a kutatás rávilágít arra, hogy érdemes a fiatalokat közelebb hozni az irodalomhoz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia által létrehozott szövegek és/vagy irodalmi alkotások érdekes tárgyai lehetnek egy-egy összehasonlító elemzésnek, vizsgálatnak. Habár a szoftver képes ezeknek a szövegeknek a megalkotására, az irodalom valódi lényege – az emberi érzelem – hiányzik belőlük.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az irodalom egy olyan tantárgy, amely igényli a tanulók közreműködését. Elengedhetetlen a művekhez való kapcsolódás, az érdeklődés irántuk (ebben az esetben az input),

a részletes feldolgozásuk (process), illetve a róluk történő gondolkodás, eszmecsere (output).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az irodalom nem csupán iskolai körülmények között nyújthat segítséget, hanem bármilyen megterhelő szituációban biztosíthat érzelmi háttérrel, így az említett helyzetekben is. Emellett számos irodalmi alkotás veszi alapul a harc/belső harc témakört, állandó aktualitásuk miatt.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Számtalan alkotás foglalkozik a Földön kívüli élet megteremtésével és annak lehetőségeivel. Ezek a művek jobban érdekelhetik a fiatalokat, mivel egy olyan kérdéskört vesznek alapul, ami számukra is ismeretlen és érdekesítő.

Juhász, Máté Péter

FICTION AND REALITY

Contact / Kapcsolat: juhmatbe@gmail.com

During the presentation we will talk about ideas that exist in fiction and it is highly possible that these ideas will be existing in the near future. First, there will be a short introduction to the topic, then three main ideas will be discussed, such as the evolution of artificial intelligence, robotic or bionic limbs and the future of space tourism. At each topic there will be a short recap of it's history, but the main focus will be on the future of these three things. Working at these fields we will come across with companies and people, such as NVidia, OpenAI, SpaceX and Elon Musk. It is important that we all have an understanding of what could become part of our everyday lives in the near future.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

AI is featured in science fiction books and movies for a long time and also becoming part of our everyday bit by bit. Furthermore, it will be one of the topics the presentation is about and will be discussed in more detail.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A lot of people are dissatisfied with the current state of education systems and the fact that they are not evolving as rapidly as other areas. What if, in some piece of fiction, a better model for learning already exists, we just have not noticed it yet.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

War is a part of many books, movies and games. Even more, in some pieces of fiction we can find genius strategies and/or powerful new kind of weapons.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

In science fiction there are so many ideas how we can create suitable living conditions on other planets and moons. Also, one of the topics the presentation is about is space tourism and it will be discussed in more detail.

USING ELECTRONIC PLATFORMS FOR EFFECTIVE LEARNING OF ENGLISH BY NON-LINGUISTIC STUDENTS IN THE DIGITAL ERA

Contact / Kapcsolat: kkabasova74@mail.ru

The idea of learning has expanded thanks to electronic learning, which has moved away from conventional approaches and toward a multi-source, rich environment. The availability of interactive materials, programs, and useful curricula that help people learn English in accordance with their requirements, goals, levels, and circumstances is made possible in part by electronic learning. The purpose of this abstract is to determine how well technological platforms can motivate students to learn the language. To ascertain the study's findings, a descriptive methodology is employed. The study notes that all students learning English as a second language have access to personalized learning possibilities through technological platforms.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Our scientific works are connected this topic

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Teachers' overall perception is shaped by a variety of factors, including computer readiness, attitudes toward innovation, training and support, prior experience, and ideas about technology.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz: -

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz: -

Kárpáti, Noémi

THE USAGE OF ESCAPE ROOMS IN EDUCATION AND SOCIAL INTEGRATION

Contact / Kapcsolat: k.noemi0222@gmail.com

Our study addresses the use of escape rooms both in social integration and education, with the focus on our escape room executed in a Pest county elementary school in 2024. While escape rooms can be powerful educational tools, as we see in several examples (Wiemker, 2015; Vieldkamp, 2020; Nicholson, 2018), we still need more theoretical and practical knowledge on the subject, before we declare it as a widely usable method. With this in mind, we conducted a study using a historical themed escape room, with the added challenge of demonstrating certain impairments to the participants to experience. Sixteen 8th graders participated in our study, all taking advanced classes in mathematics and physics. The groups showed excellent problem solving skills, out-of-the-box thinking, and were creative with their approach to the puzzles. Our game was a success in the sense of motivating the learners, but more adjustments are needed achieve our goals of improving social skills, and therefore social integration.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A szabadulósobák egészen gyakran használnak digitális eszközöket, és a mesterséges intelligencia térhódításával, ez alapvetően nem fog negatív irányba változni a következő években. Az is elképzelhető, hogy hamarosan részben valamilyen mesterséges intelligencia által összeállított szabadulósobákról is hallani fogunk.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A szabadulósobák feladványai logikus gondolkodást és kreatív problémamegoldást egyaránt megkívánnak, alapvetően olyan élménypedagógiai módszerek, amelyek jól összeegyeztethetők az OxIPO model által megfogalmazott tanulási folyamatokkal.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A kutatásunk során az első világháború egyik meghatározó, de igencsak megosztó alakjának életműve állt a szabadulósobánk középpontjában. Olyan kérdésekkel foglalkoztunk ezáltal, mint a háború, erkölcsi felelősség, etikus hadviselés, vegyi fegyverkezés, és lélektani hadviselés. A prezentáció említés szintjén foglalkozik tehát a hadviselés kérdéskörével.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A szabadulósobák alkalmasak lehetnek az úrmérnökök oktatásában, de ugyanígy akármilyen érintett szakma képviselői is profitálhatnak belőle, hiszen olyan interaktív kihívást nyújtanak a szabadulósobák, amelyekkel a tanulmányaik, vagy munkájuk során is találkozni fognak, legyen szó akár az elméleti kérdésekről, akár a gyakorlati kivitelezésről.

Katona, Krisztina

CHATGPT AND CHILDREN'S POETRY WRITING

Contact / Kapcsolat: katona.krisztina@gfe.hu

Launched on 30 November 2022, ChatGPT, developed by OpenAI, had 1 million users within five days of its launch. By January 2023, the number of users was estimated to have exceeded 100 million, and has been growing steadily over the past year, with openai.com receiving around 1.5 billion visitors a month. This chatbot with a large language model can talk about life's big questions, fix programs, create video games, solve homework, compose music, write stories and literary essays, and last but not least, write poetry. The author has been testing the latter ability of ChatGPT in the field of children's poetry, and in her presentation she intends to show where this "great language model" stands in terms of Hungarian children's poetry and story-telling, and whether and to what extent the products created by ChatGPT are able to meet the criteria of a good children's poem.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A vizsgált szövegeket a ChatGPT írta.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A ChatGPT által írt szövegek motivációként hathatnak a tanulók kreatív versírására (is).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A vers-szövegalkotás témája lehet a hadviselés vagy a lélektani hadviselés.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A ChatGPT szövegalkotásra képes lehet a Földön kívül is.

Kheng, Meyly

**ADOPTING A LEARNER-CENTERED APPROACH TO ONLINE
ENGLISH TEACHER EDUCATION: A TEACHER-RESEARCH STUDY
ON PEER TEACHING IN CAMBODIA**

Contact / Kapcsolat: meyly.kheng@yahoo.com

The understanding of teacher identity is greatly influenced by the educational framework of a specific country and the methods employed in teaching within that context. In Cambodia, for instance, education traditionally adopts a teacher-centric approach from elementary to higher levels. However, the transition to online learning during the Covid-19 pandemic exacerbated this teacher-centric model, potentially causing a crisis in teacher professional identity. To tackle this issue, I undertook an action research initiative focused on fostering a positive professional identity among teacher trainees. The project involved restructuring a final year English teacher education course on School and Society, replacing traditional lectures in the latter part of the semester with peer teaching sessions. Employing a qualitative approach, I tracked the impact of this innovation through class recordings, observation logs, student reflective journals (N=27), and a focus group (N=4). In this presentation, I will discuss the underlying principles of this innovation's design and its influence on the development of teacher trainees' professional identity. The findings indicate that (1) exposure to peer teaching helps teacher trainees in identifying their professional selves over time, and (2) my firsthand experiences in pioneering learner-centered peer-teaching sessions in a teacher training setting.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Student teachers in this study had the chance to use ChatGPT in lesson preparation work. They used ChatGPT with ethical guidelines and criteria prepared by the teacher educator in the class. This is the relationship between my presentation and Artificial Intelligence, particularly ChatGPT.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The OxIPO model is a part of the study that I am going to present. Student teachers in this study received input on teaching strategies and teaching methodologies before the intervention week. During the intervention period, they were working with the teacher educator to come up with the lesson plan, modify their teaching strategies, and apply what they learn from the feedback received.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

There is a close connection between my presentation and psychological warfare. Student teachers in this study were brainwashed and influenced by the dominative concept in teaching system and perceived that only teachers had control over what was happening in the classroom. This overwhelming perception has influenced their views on identity and the way they teacher. Peer teaching was introduced to tackle this psychological warfare and bring the their attention towards autonomy in constructing concepts on teacher identity.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

There is no connection between my presentation and creation of extraterrestrial living conditions.

Király Kata

VÁROSOKON BELÜLI BIODIVERZITÁS

Contact / Kapcsolat: kiralykata2007@gmail.com

A biodiverzitás a fajok sokféleségét jelenti. Sajnos a városok térhódításával csökken a fajok változatossága. Hogyan lehet ezen változtatni? Ezt járom körbe prezentációmban.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

MI segítségével lehetne szemléltetni, hogyan alakult egy adott táj biodiverzitása az utóbbi 100 évben. Ez nagyon látványos és meghökkentő lenne.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Végezhenénk kutatást, amelyben néhány kijelölt növényfajt követünk nyomon. Ehhez lehetne anyagot gyűjteni, elemezni, kiértékelni, és következtetéseket levonni.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Ha egyre kevesebb a növény vagy állat körülöttünk, egyre rosszabbul érezhetjük magunkat emiatt. Ezt ki is használhatják például olyan reklámokkal, amelyek vásárlásra készítetnek tudat alatt.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Más égitesteken más körülmények uralkodnak és emiatt más fajoknak kedvezhet az ott kialakult mikroklíma, mint a Földön. Emiatt más fajok fognak elterjedni. Érdekes lenne ennek megvizsgálása mondjuk egy Marson létrehozott kolóniában.

Király Kata

AZ ÉGHAJLALTVÁLTOZÁS ÁLATLÁNOS KÖVETKEZMÉNYEI

Contact / Kapcsolat: kiralykata2007@gaill.com

Az éghajlatváltozás a világ minden térségét érinti. A sarki jégtakarók olvadása miatt emelkedik az óceánok és tengerek szintje. Egyre gyakoribbak a szélsőséges időjárási jelenségek: míg bizonyos régiókban egyre több csapadék hull, más területeken intenzívebbé válnak a hóhullámok és az aszályok. Ha most nem lépünk fel az éghajlatváltozás ellen, ezek a jelenségek csak súlyosbodni fognak.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Egy drón segítségével adott időközönként felvételt lehetne készíteni, majd abból egy adatbázist létrehozni és az eltéréseket megfigyeltetni egy MI algoritmus segítségével. Így már a nagyon kis eltérése is észre lehetne venni rövid időn belül.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Létrehozunk egy középiskolásoknak szóló tanulmányt, amely feltérképezi az éghajlatváltozás területeit, a meghozott kormányzati intézkedéseket, és megfogalmazunk egy intézkedési tervet.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadiviselés (pl kísérleti robbantások) hatására is kerülnek olyan szennyező anyagok a levegőbe, amelyek üvegházhatást okozva növelik a felmelegedés mértékét.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Műholdakkal követik a nagy légkörzéseket és a sarki jeget. Ez egyértelmű eltérést mutat, ha összevetjük 20 évre visszamenőleg a képeket.

FEJLESZTÉSGENERÁLÓ GAZDASÁGI MUTATÓK SZÉKELYFÖLDI HELYZETE

Contact / Kapcsolat: kocsis.lorant@yahoo.com

A regionális gazdaságfejlesztésnek akkor van valós alapja, amennyiben a globális szinten fejlődést generáló tényezőket azonosítjuk, illetve ezeket összevetjük és elemezzük az illető régió jellegzetességeivel, lehetőségeivel. A jelenlegi világgazdasági helyzet keretei között a kizárólag endogén elemzések nem vezetnek megvalósítható eredményekhez. A bemutató során a legfontosabb tényezők azonosítására kerül sor, ebből a szempontból Székelyföld gazdasági helyzetéről is képet kapunk a többi erdélyi megyével való összehasonlítást követően, illetve arra is választ kapunk, hogy külön minden azonosított tényező mekkora mértékben járul hozzá a gazdasági növekedéshez. Ennek megvalósítása érdekében a legfrissebb, hivatalosan közzétett statisztikai adatokat használok fel az elemzések során. Az így kapott eredmények meglátásomban hozzájárulhatnak a székelyföldi régió gazdaságfejlesztésének gyakorlati megvalósításához.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A bemutatóm központi témája a regionális gazdaságfejlesztés, ennek pedig elengedhetetlen feltétele a kutatás-fejlesztés (K+F) és innováció, amely szoros összefüggésben áll az új technológiák, robotok vagy akár a mesterséges intelligencia által kínált lehetőségekkel.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az előző válasz gondolatmenetét folytatva, a K+F tevékenységek és az innováció megvalósításának előfeltétele a tanulás, hiszen a tanulás átlal szerzett ismeretek

felhasználásával és továbbfejlesztésével valósulhatnak meg mindezek. A gazdaság-fejlesztés szoros összefüggésben áll a termelékenységgel, hatékonysággal, ezek megfelelő szintjének eléréséhez azonban figyelembe kell venni a technológia fejlettségi szintjét, a gazdasági egységeken belüli szervezés mikéntjét, illetve a megfelelő információ-feldolgozást is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A világgazdaság színterén folyamatos hadviselés zajlik a versenyképesség tekintetében. Ez nem katonai hadviselésként értelmezendő, hanem vállalatok és ellátási láncok „vívni csatát” egymással. Országok között is megfigyelhető ez a típusú versengés, hiszen az államkapitalizmus előretörésének lehetünk szemtanúi. A geoökonómia korában élünk, ahol az államok már nem a szabad piacok előmozdításán fáradoznak, hanem saját erejük növelésén (gazdasági hadviselés), amelyeket gazdasági eszközökkel próbálnak előmozdítani.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli tér meghódításának előfeltétele a kutatás-fejlesztési tevékenységek megvalósítása, ennek elemzése pedig a jelen prezentációm egyik fő tartópillérét képviseli. Bár a kutatási területem nincs közvetlen összefüggésben a Földön kívüli életfeltételek megteremtésével, mégis úgy gondolom, hogy a gazdasági elemek és ezek befolyásoló tényezői hatással lehetnek ennek fejlesztésére.

AZ KÖZÖSSÉGI MÉDIA HATÁSA AZ EMBEREK MINDENNAPJAIRA

Contact / Kapcsolat: akoskolcsiter2000@gmail.com

A közösségi média napi használatának elemzése, azon szinten, hogy milyen kényszer viselkedések alakulhatnak ki az emberben, egy napi használatától, illetve milyen, nehézségek hátrányok alakulnak ki ilyen helyzetben, illetve milyen látszatot alakít a média az embereknek.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia befolyásolni tudja a médiatartalmak használatát képileg, hang anyagilag videó anyagilag, és szöveg szerkezetileg, egy hamis képmást tud generálni. Ami nagy részben a médiában való részvétele eléggé befolyásoló tényezővé válik.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A tanuláshoz sokszor elengedhetetlen a megfelelő média. Ez lehet videófilm, nyomtatvány elérése az interneten, vagy akár cikk, könyv is, illetve minden más médiatartalom ami a tanulást segíti

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselést is befolyásolja a média. A média révén valós vagy valótlan információk egyaránt terjeszthetők. A közmédiát hírszerzésre és dezinformálásra is használhatják, hogy az embereket félreinformálják, vagy akár megfélemlítsék.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Jelenleg is használjuk a médiát az űrkutatáshoz, mint példaként a James Webb Űrteleszkóp esetében is tapasztalhatjuk, amivel felfedezzük a világegyetemet.

Koltay Tibor

AZ ADATMŰVELTSÉG KAPCSOLATRENDSZERE

Contact / Kapcsolat: tkoltay@yahoo.com

Előadásom az adatkultúra (adat-írásstudás) diszciplináris környezetét és néhány fontos jellemzőjét vázolja fel, olyan más írástudásokat is megemlítve, mint a sokak által viszonylag jól ismert információs kultúra és a médiakultúra.

Az üzenetet hordozó adott médium és az esetleges kritikai alapállás figyelembe vételével nemcsak az adatkultúrához kötődő területek jellemzőit, tudásbázisát és a kapcsolódó készségeket, valamint kritikai hozzáállást fontos voltát emelem ki, hanem bemutatom az írástudások szerteágazó családfáját, kitérve a nagy adatokhoz és a mesterséges intelligenciához kötődő írástudás meglétére is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia (főként nagy) adatok meghatározott módon történő felhasználásán alapul. Előadásomban erre röviden ki is térek a mesterséges intelligenciához kötődő írástudás (kultúra) kapcsán.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO modell (Mező F. & Mező K., 2019) és javasolt előadásom több hasonlóságot mutat témámmal, mivel mindkettő az információ és az adatokon alapul és a modellel leírható jelenségek interdiszciplináris kutatását is segíti (különös tekintettel a mesterséges intelligencia kutatására). Ennek megfelelően mindkettő alapját elsősorban az inputok és az információfeldolgozás adják, míg a szükséges teljesítmények létrejöttét spontán szerveződés és (főként) céltudatos szervezés teszi lehetővé. Az információs kultúráknak

(information literacy) és az adatkultúrának (data literacy) természeténél fogva egyik alapvető és részben sajátos pedagógiája van, amelyhez hozzájárulhat az OxIPO-modell is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az adatkultúra kiegészítheti a lélektani hadviselés elleni küzdelem eszköztárát. Ennek felismeréséhez hozzájárul, hogy a háborúk dokumentálóját övező álhírek elterjedése miatt a sajtóhírek esetleg elfogultak lehetnek. Ez nemcsak a tényleges tudósítások integritását veszélyezteti, hanem hozzájárulhat a lélektani hadviseléshez is. Ugyanakkor kisebb méretű adathalmazok kezelése során metatanulási technikák válnak alkalmazhatóvá. [Salem, F. K. A. et al. (2021). Patterns 2, 100369 <https://doi.org/10.1016/j.patter.2021.100369>

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az adatkultúra végső soron azt célozza, hogy felhívja a figyelmet az adatok és szakszerű, megfelelő kezelésük fontosságára. Ezt közvetett módon példázza, hogy a Mars Climate Orbiter amerikai űrszonda 1999-ben egy navigációs hiba miatt 170 kilométerrel alacsonyabb pályára került a Mars feletti tervezett magasságnál, mert a NASA mérnökei angol mértékegységeket (font) használtak a NASA által meghatározott metrikus mértékegységek (newton) helyett. Ez a viszonylag jelentéktelen hiba a pályamagasság hatalmas tévedéséhez és 328 millió dolláros veszteséghez vezetett. Az adatkezelési elvek, a tényleges részletek megfelelő figyelembevételével és az adatkultúrái készségek mozgósításával ugyanis ez a baleset elkerülhető lett volna.

Kónya Dániel

MOZGÁSFEJLŐDÉS ÉS FEJLESZTÉS

Contact / Kapcsolat: konya.dani.ozd@gmail.com

Prezentációmmal arra szeretném rávilágítani az érdeklődőket, hogy az emberi egyedfejlődés állomásai mennyire fontosak is, kihagyhatatlan szereppel rendelkeznek. Hiányuk vagy nem megfelelő fejlődésük szövődménye egy életen át jelen lehet az egyén életében. Különböző területeken pedig hátráltatni fogják a személyt. Ezért, az a legfontosabb, hogy ezeket a hiányosságokat minél hamarabb megmutassuk egy szakembernek aki a diagnózis felállítása után a megfelelő terápia meghatározásával és gyakoroltatásával újraépíteni a hibás berögzüléseket.

Előadásomban ezért elsősorban a mozgásfejlődés fogalmát ismertetem, majd arról is lesz szó, hogy mikor szükséges a fejlesztés, illetve mik azok az árulkodó tényezők amelyeket érdemes figyelni, ha kétségeink vannak gyermekünkkel kapcsolatban. Végül pedig néhány kiemelkedőbb (terápia) módszer működése és lényege kerül bemutatásra.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segíthet felismeri azt, hogy egy gyerek milyen korlátozottságokkal küzködik. A szülő tanácsot kérhet az AI-tól, pontos válaszokat kaphat arra, hogy milyen terápiák léteznek, mit fejlesztenek és hogy esetlegesen a gyermekének melyikre van szüksége.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A mozgásfejlesztés alapja is egy előzetes vizsgálaton, felmérésen alapszik amelyet a terepauta szervez meg a kliens számára. Enélkül nem lehet megkezdeni a fejlesztést, a

gyermek nem lesz képes önmagától kijavítani a „hibákat”. A jól megszervezett és felépített gyakorlatok segítségével viszont a kívánt eredményt el tudja érni.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A mozgásfejlesztés szorosan összefügg a hadviselés és a lélektani hadviselés témával is. Hiszen a mozgásfejlesztés során a cél az hogy különböző mozgásos ingerek által minél kifinomultabb és tökéletesebb képesség szintet érjenek el az egyednél. Ezek nélkül, lényegesen kevesebb ember lenne képes olyan fontos hivatalt betölteni mint mondjuk a katona vagy tiszt. Egy szóval, ha egy nemzetnek nincsenek egészséges, komplex gondolkodású emberei akkor a hadviselés sem lehetséges. A lélektani hadviselésben pedig kulcs szerepe van az épp elmének.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Amennyiben a közeljövőben az ember képes lesz más bolygókon is életfeltételt kialakítani és fenntartani, szükségessé válhat a mozgásfejlesztés más ételemben vett alkalmazása is. Egy új közegehez, amelyben más energiák és erők uralkodnak, az emberi testnek muszáj alkalmazkodni. Ezáltal nem csak a gyermekekre, de a felnőttekre is pozitív hatással lehet a mozgásfejlesztés a könnyebb alkalmazkodás érdekében.

AZ ORVOSLÁS ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETSÉGES ÖSSZEFÜGGÉSEI

Contact / Kapcsolat: mandula.kopcs@gmail.com

Az orvoslás és a mesterséges intelligencia közötti kapcsolatok egyre növekvő fontossággal bírnak az egészségügyben. Az orvosi diagnosztika, kezelés és kutatás terén alkalmazott AI-alapú technológiák átalakítják az egészségügyi szektor működését. Ez az absztrakt áttekinti a mesterséges intelligencia és az orvoslás közötti kapcsolatot, bemutatva a legfontosabb összefüggéseket és alkalmazási területeket.

Az orvosi diagnosztikában az AI rendszerek képesek nagy mennyiségű betegségre vonatkozó adatok elemzésére és mintázatok felismerésére, amelyek segítségével pontosabb diagnózisokat hozhatnak. Az automatizált képértékelés például lehetővé teszi a radiológiai vizsgálatok gyorsabb és hatékonyabb értékelését. Emellett az AI-alapú rendszerek segíthetnek a genetikai adatok elemzésében is, ami személyre szabott terápiák és kezelési terv kidolgozásához vezethet. A mesterséges intelligencia alkalmazása az orvoslásban az egészségügyi adatok elemzésében is megjelenik. Az AI algoritmusok a betegkezelés során is szerepet kaphatnak, mint például a daganatsejtek azonosítása vagy a személyre szabott gyógyszerterápia tervezése.

Az algoritmusok gyorsabban tudnak azonosítani potenciálisan hatékony vegyületeket, és segíthetnek a gyógyszerfejlesztési folyamat optimalizálásában. Az AI által nyújtott lehetőségek általános alkalmazása segíthet az egészségügyi rendszerek hatékonyságának és eredményességének javításában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az AI algoritmusok képesek nagy mennyiségű betegségre vonatkozó adatok elemzésére és mintázatok felismerésére. Például az automatizált képértékelés segíthet az orvosoknak a radiológiai vizsgálatok értékelésében, mint például a CT vagy MRI felvételek értékelése. Az AI rendszerek pontosabban és gyorsabban képesek azonosítani az eltéréseket, ami javíthatja a diagnosztikai pontosságot. Az AI segítségével lehetőség van a genetikai adatok elemzésére és a betegségek kezelésének személyre szabására. Az egyén genetikai profiljának alapján hatékonyabb terápiák tervezhetők, ami javíthatja a kezelés eredményességét és csökkentheti az esetleges mellékhatásokat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell ezen szempontjai tükrözik az orvosi gyakorlatban alkalmazott mesterséges intelligencia folyamatát. A tanulás szakasza az AI algoritmusok folyamatos fejlődésére és alkalmazkodására utal az orvosi adatokhoz, a szervezés fázisa az adatok strukturált tárolását és kezelését jelenti, míg a bemenet és kimenet fázisai az adatok be- és kimenetét, valamint azok feldolgozását és értelmezését jelölik. A modell ezáltal segíti az orvosokat és kutatókat az információk hatékonyabb használatában és a betegellátás javításában.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Mind az orvoslás, mind a hadviselés területén élen járnak a technológiai fejlesztések. A mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása mindkét területen lehetővé teszi az automatizált feldolgozást, az adatok gyors elemzését és a hatékonyabb döntéshozatalt. Az orvosi és hadászati területeken is rendkívül nagy mennyiségű adat keletkezik, amelyek feldolgozása és elemzése kulcsfontosságú. Az MI algoritmusok segíthetnek a mintázatok azonosításában, például betegségek vagy katonai tevékenységek tekintetében.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az orvosi kutatásokban alkalmazott technológiák, például az életfenntartó rendszerek fejlesztése, hosszú távon a Földön kívüli környezetben is hasznosíthatók lehetnek. Az MI alkalmazása segíthet az automatizált életfenntartó rendszerek kialakításában és optimalizálásában. Az orvoslásban és a Földön kívüli életfeltételek teremtésében egyaránt fontos a rugalmasság és az adaptáció. Az MI algoritmusok lehetővé tehetik az adaptív és intelligens rendszerek kialakítását, amelyek alkalmazkodnak az adott körülményekhez és környezeti változásokhoz. Összességében az orvoslás és a Földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat az emberi életfenntartás és az életfeltételek adaptációja terén mutatkozik meg, ahol az MI lehetőséget teremthet az innovatív és hatékony megoldások kifejlesztésére mindkét területen.

AZ ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK TANÍTÁSA A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: mandula.kopcs@gmail.com

Az állampolgári ismeretek tanítása hagyományosan az emberi értékek, a demokratikus folyamatok és az állampolgári kötelességek tanítását jelenti az iskolai környezetben. Az MI segítségével készített tanulási eszközök interaktív és élvezetes módon közvetíthetik az állampolgári ismereteket, ami vonzóbbá és érthetőbbé teheti az állampolgári oktatást a diákok számára. Például az MI-alapú játékok és szimulációk lehetőséget kínálnak arra, hogy a diákok gyakorolják az állampolgári döntéshozatalt vagy a demokratikus folyamatokat egy interaktív és megnyerő környezetben. Ugyanakkor az MI alkalmazása az állampolgári ismeretek tanításában számos kihívást is felvet. Az MI algoritmusok hajlamosak lehetnek a torzításra vagy a diszkriminációra az adathalmazokhoz való hozzáférés és a tanulási folyamat során. Ezért fontos, hogy az állampolgári oktatásban alkalmazott MI-alapú eszközök és tananyagok etikai szempontból megbízhatóak és átláthatóak legyenek, és megfelelő módon kezeljék az érzékeny témákat és kérdéseket. Végül az MI alkalmazása az állampolgári ismeretek oktatásában felveti az oktatási rendszerek és politikák átdolgozásának szükségességét annak érdekében, hogy azok megfeleljenek az új technológia kihívásainak és lehetőségeinek. Ez magában foglalhatja az oktatási programok átdolgozását, az oktatók képzésének és támogatásának javítását az MI-alapú oktatási módszerekre való áttéréshez, valamint az etikai és jogi keretek kidolgozását az MI alkalmazására.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI-alapú algoritmusok részt vehetnek a döntéshozatali folyamatokban, például a politikában vagy a jogrendszerben is. Az állampolgári ismeretek oktatása során fontos, hogy a diákok megértsék az MI által működtetett döntéshozatali mechanizmusok működését és hatását, valamint az, hogy képesek legyenek kritikusan értékelni azokat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Együttesen segítenek a diákoknak abban, hogy széles körű és mélyreható megértést szerezzenek a társadalomról és a demokratikus folyamatokról, valamint fejlesszék kritikai gondolkodásukat és állampolgári készségeiket.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az állampolgári ismeretek oktatása és a hadviselés vagy lélektani hadviselés közötti kapcsolat valójában a társadalmi tudatosság és a társadalmi felelősségvállalás terén jelentkezik leginkább. Az állampolgári ismeretek oktatása hozzájárul a konfliktuskezelés és a béketeremtés készségeinek fejlesztéséhez. A tanulók megtanulják az érvek és ellenérvek értelmezését, az aktív hallgatás és kommunikáció fontosságát. Ezek a képességek kulcsfontosságúak a konfliktusok megelőzésében és békés megoldásukban. A lélektani hadviselés fogalmában az empátia és az érzelmi intelligencia fontos szerepet játszik. Az állampolgári ismeretek oktatása során a tanulók fejlesztik az empátiát, ami segít abban, hogy megértsék mások nézőpontját és érzéseit. Ez növelheti az emberek képességét a konfliktusok kezelésére és a békés megoldások megtalálására.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az állampolgári ismeretek oktatása célja, hogy az emberek tudatosabbak legyenek a bolygónk és környezetünk állapotáról. Ez magában foglalhatja az éghajlatváltozás, a természeti erőforrások fenntartható felhasználása, valamint az emberi tevékenységek hatásaival kapcsolatos ismereteket. Ezek a témák relevánsak lehetnek a Földön kívüli életfeltételek megteremtésének kontextusában is, mivel az életfenntartó rendszerek tervezése és fenntartása nagyfokú környezeti tudatosságot igényel. Az olyan fejlesztések, mint a megújuló energiaforrások, az ökológiai tervezés és a környezetbarát technológiák, kulcsfontosságúak lehetnek a Földön kívüli életfeltételek megteremtése során. Az ilyen területeken való előrelépés az emberek általános tudásának és érdeklődésének köszönhető.

Köpe Viktória Dzszenifer

MŰVÉSZET ÉS MENTÁLIS EGÉSZSÉG

Contact / Kapcsolat: zsenope@gmail.com

Kifejezetten igaz napjaink társadalmára, hogy különféle mentális betegségekkel küzd, nem is tudva, hogy sok esetben megoldás lehet, vagy csak csökkentheti a tüneteket, ha művészeti tevékenységekkel foglalkozunk szabadidőnkben.

Előadásomban egy kutatásról lesz szó, amelyben húsz darab nemből és életkorban eltérő fő kikérdezése alapján megállapítható, hogy valóban hasznosnak bizonyul ez a megoldás, ezt mennyire használják ki az emberek és hogy ők maguk hasznosnak gondolják-e.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segítségével sok új lehetőségünk nyílt a művészetben való kiteljesedésre, és vált könnyebben elérhetővé szélesebb körben.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Meg kell tanulnunk helyesen használni a művészetet. Például nem attól leszünk jobban, ha kényszerítjük magunkat egy csendélet megfestésére, hanem ha ezt a tevékenységet a belső állapotunkra hagyatkozva végezzük.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A művészet kifejező erejével békésebb körülmények között lehetne elsimítani nézeteltéréseket, sokszor nyelvi akadályok nélkül.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Egy új környezethez való alkalmazkodás mindenki számára leterhelő mentálisan, erre pedig egyszerű, sőt hasznos megoldás a művészet.

Koromházi Máté

IZOMLÁZ

Contact / Kapcsolat: koromhazimate@gmail.com

Az előadás során először behatároljuk, hogy mi is az az izomláz, annak milyen anatómiai és fiziológiai háttere van, hogyan vizsgálhatók ezek, s miként kezelhető a mindennapos izomláz (megakadályozni ugyani snem lehet – kivéve: ha felhagyunk az edzéssel).

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia már képes segíteni az edzésben. Vannak olyan okos eszközök, amelyek segítségével nyomon lehet követni az edzéseinket és adatokat gyűjthetünk a teljesítményről. Ezek a mesterséges intelligenciával ellátott alkalmazások saját edzéstervet is össze tudnak állítani, ami éppen olyan intenzitáson edzi a testünket (aerob, anareob), ami előidézi az izomláz jelenséget és fejleszt minket. Egyéb fejlesztéseket is lehet vele csináltatni, például „smart” ruha kifejlesztése.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Először is a legalapvetőbb kapcsolat az, hogy az izomlázról lehet tanulni, lehet róla kutatásokat végezni és ezekből új dolgokat megtanulni. Továbbá, ha új dolgot tanulunk, ahol rendkívül megerőltetjük magunkat, akkor eszméletlen módon lefárad az agy és képes a test is annyira lefáradni, hogy izomláz alakul ki, viszont ez rendkívül nagy agyi megerőltetés esetén lép fel és az ülés folytán izomláz alakul ki a hátban és a nyakban.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Amikor a katonák fizikailag kihívást jelentő feladatokat végeznek, például hosszú távú futás, közel harc, háborúzás, akkor az izmaikban erőteljes izomláz alakulhat ki. Viszont ez az izomláz segít a katonák izmainak fejlesztésében, hogy erősebbek legyenek, ami náluk kulcsfontosságú. Tehát az izomláz egy jele a kemény a munkának, hogy felkészül a hadviselésre.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli életfeltételek megteremtéséhez az izomláz igencsak kapcsolódik. Amikor a Földről embert küldenek fel az űrbe, akkor a teste extrém hatásoknak vannak kitéve, amiket sokan talán ki sem bírnának és belehalhatnának. Az izomláz a Földre való visszatéréskor is problémát jelenthet. Ezenkívül gondolhatunk itt arra is, hogy a súlytalanság (de legalábbis a földihez képest lényegesen kisebb gravitáció) károsan hathat az izomzatra.

Kós, Nóra

TRAUMA THERAPY

Contact / Kapcsolat: kosnora@gmail.com

The consequences of trauma often accompany our everyday lives for years. Unresolved traumas distort our vision of the future and can have a negative impact on our social relationships, the quality of our lives, and our physical well-being. The impact of trauma depends not only on its type, but also on whether a person suffers from a single or complex trauma. These events have different consequences in both childhood and adulthood. The earlier the therapy of a trauma begins, the more effectively the later negative consequences can be avoided. The cognitive behavioral therapy method used in psychotherapy, autogenic training, hypnotherapy, family therapy and the most important stabilization techniques help to reduce the disorders resulting from trauma. The most defining experience of psychological trauma is the feeling of vulnerability and separation from other people. Thus, in addition to therapies, the most important thing in the recovery of the abused is the establishment of new human relationships. My lecture is a short summary in the therapy of disorders caused by trauma.

MINORITY LANGUAGES IN THE SPANISH PARLIAMENT

Contact / Kapcsolat: kovacsirisz@gmail.com

Six of the country's 17 autonomous regions have regional co-official languages. Spanish politicians voted to allow the use of Spain's co-official languages in official government settings. The issue has become a contentious and highly politicized matter. The right-wing parties have opposed the use of minority languages in parliament, viewing it as a tactic by Prime Minister Pedro Sánchez to gain support from separatist parties. Despite the opposition from the right-wing, the measure to allow the use of minority languages has been seen as a historic advancement by many, especially among Spain's minority language speakers. The debate highlights the broader issue of linguistic diversity and cultural rights within Spain. While some argue for the preservation and promotion of minority languages, others express concerns about the unity of the country and the potential implications for governance. Spain has formally requested the European Union to acknowledge three languages—Catalan, Basque, and Galician—within its institutions. The issue is complex and subject to differing opinions among member states. The decision to allow the use of minority languages in official government settings reflects a complex interplay of political, cultural, and linguistic factors within Spanish society. It underscores the ongoing tension between the central government and regionalist groups, with implications for the future political landscape of Spain.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Vannak olyan mesterséges intelligencia alapú nyelvfelismerő és fordító programok, amelyek lehetővé teszik a kisebbségi nyelveket beszélő emberek számára, hogy könnyebben kommunikáljanak és értsék meg egymást.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az információk és az ötletek, amelyeket a kisebbségi nyelvek hivatalos elismerése vagy elutasítása kapcsán megismerhetünk, bemenetet jelentenek az egyén tanulási folyamatába. Az egyén az információkat feldolgozza és azonosítja az összefüggéseket, amelyek a nyelvhasználat politikai, társadalmi és kulturális kontextusához kapcsolódnak. Az output lehet pl az, hogy az egyén támogatja vagy ellenezni kezdi a kisebbségi nyelvek hivatalos elismerését.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A kisebbségi nyelvek hivatalos elismerése vagy elutasítása a parlamentben az információs hadviselés részét képezheti. Az egyes nyelvek hivatalos státusza politikai üzeneteket hordozhat az adott kisebbségek vagy az ellenzék számára. Például, ha egy adott kisebbségi nyelvet elutasítanak, az az érzést kelti, hogy a kisebbségi csoport nem értékes vagy figyelemre méltó. Ez potenciálisan megoszthatja a társadalmat és instabilitást okozhat.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ahogy az emberek többnyelvű társadalmakat és kultúrákat támogatnak a parlamentben, úgy az űrkutatás is törekedhet arra, hogy az emberi kultúrát és sokféleségét hordozza magában a Földön kívüli életfeltételek megteremtése során.

Kővári Tamás

A BLUES TÖRTÉNETE

Contact / Kapcsolat: kovaritamas007@gmail.com

A kutatásban bemutatjuk, hogy hogyan lett a blues zene Amerikában a mindennapok szerves része a 20. század elejétől, továbbá, hogy milyen társadalmi hatásai voltak az afro-amerikaiak kultúrájára.

A blues zene gyökerei egészen mélyre visszanyúlnak, egészen az Afrikai törzsi zenékhez. Ennek ellenére, a 21. században olyan populárisabb műfajok, mint például a rock, a pop vagy a jazz születésében is a blues szolgált alapul. A blues legfőbb képviselői között olyan neveket találunk, mint például BB King, Jimi Hendrix vagy Muddy Waters.

A blues még a mindennapjainkban is rengeteg fiatalot motivál, hogy elkezdjen zenélni, ami hosszabb távon a mentális egészséget ápolja és mindemellett segít a mai rohanó világban megnyugvást adni. Ezeknek a mély érzelmeket rejtő daloknak a célja nem változott a történelem során: ahogy az afro-amerikaiak egy nehéz dolgos nap után zenélni kezdtek, a mai nap is úgy öntik dalba bánatukat a zenészek milliói nap, mint nap.

Nagy Tibor zenész, író egyik könyvében arról ír, hogy a mai világban történő igazságtalanságok vették rá arra, hogy rájöjjön: „a blues zene gyógyírként hat.” A kutatásban utánajárunk a műfaj történelmi hátterének és lerántjuk a leplet a pszichológiai hatásairól is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Bár a laikusoknak segíthet a blues zene jellemzőit röviden bemutatni, de az AI kész zenéket is tud alkotni, ami kártékony, hiszen elveszik a műfaj lényege, a heves érzelmek és az emberi fájdalom dalba öntése. Ennek eredményeként megszűnnek azok a pszichológiai előnyei a blues-nak amelyekre a kutatásban sor kerül.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Kutatások bebizonyították, hogy az audiovizuális tanulási módszer kiváló eredmények hozhat. A blues zene hallgatása, legfőképpen az instrumentálisak (ének és dalszöveg nélküli) azok a dalok, amik tanulás közben segítenek a fókuszálásban és a nyugodt, elmélyült „flow-állapot” kialakulásában. A tudatos, szervezett zenehallgatás továbbá bővíti a kulturális ismereteket, jelen kutatásunk során pedig kifejezetten előnyös az afro-amerikaiak érzésvilágának megértésében. S minél nagyobb kulturális ismeretek birtokában vagyunk, annál könnyebben találjuk meg és teremtünk kapcsolatokat tanulmányaink során.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Annak idején részben a blues zene „tartotta életben” az afro-amerikaiakat, hogy kibírják a mindennapi „hajtást”. A blues zene napjainkban is segítheti a mindennapi stressz-szel való megközdést.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön egyre több ember lakik – lassá talán annyi, amennyit a Föld nem is tud ellátni, ezért megannyi tudós már latolgatja egy más bolygóra való áttelepítés lehetőségét. Ez esetben, az átköltözött emberek higgadt konfliktus kezelése érdekében vagy akár feszültséglevezetésként szükség lenne, egy hús-vér emberi motívumra, hiszen az ember többek között azért ember, mert mély érzései vannak és intelligenciája ahhoz, hogy ezeket felismerje. Egy új bolygóra való költözés során talán gyakori népbetegség lenne a depresszió és az elidegenedés érzése. Ebben mi sem segíthetne jobban, mint a 20. század elején Észak-Amerikában „életeket mentő” blues zene készítése, hallgatása. Pszichológiai előnyei adottak, de akár közösségkovácsoló ereje is lehetne újra, ahogy a történelem során megannyiszor így hatott (lásd például a világháborúkban a katonák zenehallgatási szokásait.)

Kulcsár Ábel

MŰANYAG AZ ÓCEÁNBAN

Contact / Kapcsolat: kulcsarabel0804@gmail.com

A szeméttárolókban – olykor illegális szeméttárolókban – összegyűjtött hulladékból a szél elfújja és a víz kimossa a könnyű műanyagot, ami ezek után a folyókba kerül, majd később a folyókból és a szennyvízhálózatból az óceánokba jut. E hulladék egy része a mindezekután a partokon, öblökben lerakódik, míg másik részét az áramlatok kiviszik a nyílt óceánra. A végeredmény: abiotikus műanyag hulladékkal szennyezett óceán.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI segítségével ki lehetne számolni, hogy hogyan lehetne a lehető legkisebb anyagraforidítással létrehozni a műanyag tárgyakat. Illetve olyan műanyagot kikísérletezni, amely kevésbé szennyezi a környezetet.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetne készíteni olyan intézkedési tervet, amely a jelenlegi állapotot feltérképezi az óceánok szennyezésére vonatkozóan, majd javaslatot tesz a folyamat megállítására illetve megfordítására vonatkozóan.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Sajnos az óceánok szennyezése egyfajta hadviselés a környezet ellen. Az emberiség azonban saját maga ellen fordul, ha tönkreteszi az élővilágot. Ezért ezt a folyamatot meg kellene fordítani pozitív szemléletű kampányokkal, és nem megfélemlítő jellegűekkel.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Amikor meghódítjuk majd a Világűrt, oda kell figyelnünk arra, hogy ne kövessük el a jelenlegi hibát egy új bolygón. Sokkal jobban meg kell majd becsülnünk azt, okulva a Földön tapasztaltakból.

Kulcsár Ábel

KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A TECHNOLÓGIÁRA

Contact / Kapcsolat: kulcsarabel0804@gmail.com

A technológiai fejlődés hatására egyre inkább szennyeztük a környezetünket és ettől elkezdett változni a klímánk. A klímaváltozás viszont visszahatott a technológiára: elkezdünk olyan technológiákat kísérletezni, amelyek kevésbé változtatnak a klímán. Melyek ezek? Kiderül prezentációból.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Egy MI segítségével lehetne olyan szimulációt készíteni, amely modellezi a klímaváltozás egy-egy összetevőjét.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Egy lehetséges iskolai projekt inputja: „Gyűjtjük össze, hogy az újkortól kezdve milyen technológiai újítások keletkeztek és ezeknek milyen hatásuk volt a klímára! Jelezzük előre, hogy mire számítunk a jövőben!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A klímaszorongás valós betegség. Ezt lehet fokozni a média nyomásával.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön túli élet megteremtésénél figyelni kellene, nehogy a mostani hibába essünk és tönkretessük az új bolygót is.

Ládi Tünde

MATEMATIKA KÉSZSÉG FEJLESZTÉSE TANKOCKÁVAL – EGY KÍSÉRLET TAPASZTALATAI

Contact / Kapcsolat: ladine.szabo.tunde@uni-eszterhazy.hu

Magyarországon az oktatásirányítás részéről már a 90-es években megfogalmazódott az IKT eszközök oktatásban való elterjesztésének fontossága. Az elmúlt évek uniós pályázatainak köszönhetően az iskola világában egyre több területen, egyre változatosabb formában jelentek meg az IKT eszközök és rendszerek.

Több éven át a kutatások legfontosabb célpontjai az IKT eszközellátottság, a számítógép, az Internet hozzáférés volt, a Web 2.0 alkalmazással kapcsolatos kutatások hazánkban elenyészőek voltak. Ezt látva tűztem ki célul egy módszertanilag megalapozott, megbízható eredményeket hozó kutatás elvégzését.

Molnár György szerint a 90-es évek robbanásszerű fejlődése következtében a távközlés és informatika területek integrálódásából adódóan megjelentek az Információs és kommunikációs Technológiák, amelyek gyökeresen megváltoztatták a tanítás-tanulás folyamatát, a munkaformákat, illetve az életformát is. (Molnár, 2008)

Szűts Zoltán véleménye szerint: „a sikeres oktatás érdekében be kell vonni a tanításba a web 2.0 eszközöket: „amelyek segítségével létrehozhatók a hatékony online tanulási rendszerek..” (Szűts, 2014, p. 20).

Munkám során a pedagógusok által gyakran használt és sokak által kedvelt LearningApps – et, Tankockát helyeztem kutatásom középpontjába.

Felhasznált irodalom:

Molnár, Gy. (2008). Az IKT-val támogatott tanulási környezet követelményei és fejlesztési lehetőségei, Szakképzési Szemle, 24(3), 257-278.

Szűts, Z. (2014). Egyetem 2.0. Kodolányi János Főiskola.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

2023-ban készült kutatómunkám címe „Interaktív, hálózati tanulást segítő módszerek és technológiák használata az oktatásban, ezek hatása a tanulók teljesítményére, különös tekintettel a LearningApps-re” mely a tudományok között elhelyezve – a

neveléstudomány, informatika és az iskolai gyakorlat háromszögében található, emiatt erősen interdiszciplináris jellegű. Megjelenik a fejezetek között az IKT eszközök mellett a Mesterséges Intelligencia is.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO modell segíthet strukturált és hatékony módon tanulni és fejleszteni a matematikai készségeket. A tanulók a modell alapján felépített tanulási stratégiákat alkalmazva jobban megérthetik és tökéletesebben alkalmazhatják a matematikai fogalmakat, illetve a módszereket.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Véleményem szerint a lélektani hadviselés fontos téma napjainkban. Ha az informatika tudományterületét vesszük alapul és mondjuk kiemeljük az internetet, akkor a kutatókat érdekelheti, hogy milyen módon lett felhasználva lélektani hadviselési célokra egy-egy weboldal, vírus stb.?

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli életfeltételek megteremtése, mint téma minden korosztály számára érdekes és motiváló lehet. E téma feldolgozása történhet IKT alkalmazások segítségével. Pl. Tankockába építhetjük pl. a terraformálással kapcsolatos legújabb kutatások (NASA által végzett kutatások) eredményeit, amely segíti a pedagógusokat abban, hogy e téma iránt minél jobban felkeltsék diákjaik érdeklődését.

A „THAT GIRL” TIKTOK TREND ÉS ANNAK HATÁSAI A FIATALOKRA

Contact / Kapcsolat: lengyellaura0121@gmail.com

A Tiktok manapság az egyik legnépszerűbb platform, ahol rövid videókat lehet megosztani. Rengetegen használják akár több órán keresztül is egy nap, és nyilván mindenkinek van róla véleménye. Emellett már a Tiktok előtt is voltak különböző internetes trendek, amik ezen a platformon is folytatódnak. Vannak vicces és abszolút szerethető videók és természetesen olyanok is, amelyek inkább károsak.

Az előadás a „that girl” névre hallgató jelenséggel foglalkozik, ami alapvetően megosztja az embereket. Hiszen ezek a lányok pozitív példát mutatnak produktivitásukkal és életszeretettel ugyanakkor sokszor nyomasztják is az embereket, elsősorban a fiatal, tizenéves korosztályt, hogy ha ők nem így élik az életüket akkor nem elég jók. Az előadásnak nem célja sem lehúzni, sem pedig piedesztálra emelni ezt a trendet, szimplán csak szeretné ezt ismertetni az emberekkel.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Manapság a mesterséges intelligenciával bármit meg lehet tervezni, így például segítség lehet a napi rutin megtervezésében is, ami a „that girl” névre hallgató tiktok-trend egyik alapja.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A prezentációban megjelenő trend egyik alapja a rendezettség és az egész nap megszervezése előre. Véleményem szerint tanulni is úgy lehet a legjobban, ha előtte az ember megtervezi, hogy milyen tantárgyakra akar tanulni az adott napon, és meg is

szervezi, hogy mi mi után következzen. Ha nem otthon akar tanulni az is szervezést igényel, hiszen előfordulhat, hogy például buszra kell szállni.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A háborúk során nagy szerepe van a híradásoknak is. Hiszen ezeknek köszönhetően lehet megtudni, hogy mi zajlik a fronton. Ugyanakkor rengetegszer nem a valóságot mutatják, amivel könnyen pánikot tudnak kelteni. A legtöbb információ (akár valós, akár valótlan) az interneten terjed, és szinte bárkihez eljuthat.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrben, űrállomásokon dolgozók is szeretnék tartani a kapcsolatot az itthon maradt családtagjaikkal, barátaikkal és ebben az internet van segítségükre. Illetve, az ő internetes jelenlétüknek köszönhetően azok az emberek, akik érdeklődnek az űrkutatás iránt, könnyen tudnak tájékozódni.

Lengyel, Attila

MINDFULNESS AND SUSTAINABILITY

Contact / Kapcsolat: guszfraba@gmail.com

In confronting the unsustainability of consumer lifestyles, marked by endless desire and materialism, this presentation explores mindfulness as a transformative tool for fostering sustainability. The crisis we face is fundamentally existential, rooted in attitudes and behaviors centered on accumulation and sensual pleasures. Achieving sustainability necessitates a profound shift in individual mindsets, beyond mere technological or economic solutions.

Mindfulness, an ancient practice with clinically proven health and psychological benefits, offers a pathway to this transformation. It teaches individuals to calm their minds, let go of transient desires, and cultivate a deeper appreciation for simplicity and interconnectedness with the environment. This shift in perspective encourages lifestyles aligned with sustainability, emphasizing contentment, empathy, and a harmonious relationship with our planet.

This presentation argues that the journey towards sustainable living requires an inner revolution. By adopting mindfulness, we can challenge the consumerist ethos, fostering attitudes and behaviors that support the well-being of all life forms. Mindfulness not only benefits personal well-being but also serves as a foundation for a more sustainable, compassionate world.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segít az adatok rendszerezésében.

Lestyán, Erzsébet

TEACHER'S RESPONSIBILITY IN DISCOVERING TALENT

Contact / Kapcsolat: lestyanagerzsebet@gmail.com

In my presentation, I want to show the teacher's responsibility in discovering talent. An overview of the concept of talent and its components reveals the enormous human and professional responsibility of the teacher as an environmental factor. Research by several eminent experts has clearly demonstrated the role of educators in the development of talent. In my presentation, I will focus on the personality traits and competences that help teachers to be effective in their work. In my presentation, I will outline the tasks of a teacher for different ages.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Artificial intelligence will also help the spread of appropriate learning tools in this area.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Effective learning requires the right level of organisation.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Psychologically, it means a lot when the energy and effort invested pays off in terms of learning outcomes.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Man needs to learn under all conditions, and the development of space is also the result of learning and of the highest possible knowledge and research.

Lupó Patrik

ADATBÁZIS KIÉPÍTÉSE INFLÁCIÓS KOZMOLÓGIAI MODELLEK ÖSSZEVETÉSÉRE

Contact / Kapcsolat: lupopatrik@gmail.com

Az inflációs kozmológia az egyik legérdekesebb területe a fizikának, amely leírja a korai Univerzum azon szakaszát, amikor az egy exponenciális táguláson ment keresztül. Ez a gyors tágulás számos dolgot megmagyaráz, mint például a CMBR (Cosmic Microwave Background Radiation) kozmikus mikrohullámú háttérsugárzás izotrópiáját, a kozmosz nagyléptékű szerkezetének eredetét, a horizont és a laposság problémáját, valamint a mágneses monopólusok hiányát. A legelterjedtebb vélekedés szerint, egy hipotetikus skalármező, az úgynevezett inflaton okozhatta ezt az inflációt, amíg annak a vákuum várható értéke egy metastabil hamis vákuumból lassan legördült a valós vákuumba. Azonban, az infláció ezen részecskefizikai eredete, és az, hogy ez megbízható megközelítés-e, még mindig vita tárgyát képezi a szakirodalomban.

Egy nagy probléma ezzel az elképzeléssel, az inflációs modellek közötti „ad hoc” választással kapcsolatos. A szakirodalomban rengeteg olyan skalármezőt javasolnak, amelyeket a kozmikus háttérsugárzásból (CMBR) nyert adatok nem zárnak ki, és amelyek jól leírják az inflációt, így naiv módon választani egyet közülük „ad hoc” jellegűnek tűnik.

Szerencsére a Planck-misszió céljával tűzte ki a CMBR tanulmányozását egyre pontosabb adatokat szolgáltatva, ezáltal egyre több modellt kizárva az infláció leírására alkalmas modellek közül.

Ebben a munkában a célunk elvégezni a szakirodalomban fellelhető valamennyi modellre egy analízist, az úgynevezett lassú-legördülés analízist, ami lehetővé teszi a modell jóslatainak összehasonlítását a legújabb Planck adatokkal. Ezután szeretnénk egy olyan adatbázis kiépíteni, amely tartalmazza valamennyi modell legújabb Planck adatokkal való összevetését, így a kutatók könnyen tájékozódhatnak a jelenlegi legjobb modellek tulajdonságairól és felhasználhatják azt a kutatásukhoz.

Lehet, hogy ez az innováció túlságosan elméletinek tűnhet, azonban ha ezáltal szorosabbá tehetjük a kapcsolatot a gyakorlat és az elméleti eredmények között, akkor számunkra már megérte az erőfeszítéseket.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia az inflációs kozmológiai modellek összevetése során kiépített adatbázisok elemzésének hatékony segédeszköze lehet.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Mint minden információfeldolgozás során, így az inflációs kozmológiai modellek adatbázisainak összevetésekor is az OxIPO-modell komponensei mentén haladhatunk a kutatásszervezés a bemenő és a kimenő adatok, illetve az ezek között megvalósuló információfeldolgozás és -elemzés során.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az inflációs kozmológiai modellek adatbázisainak összevetése nem jár közvetlen katonai alkalmazási jelentőséggel. Azonban mint minden alaptudomány jelegű kutatásnak, ennek a témának is lehetnek olyan jövőbeli felhasználási lehetőségei, melyek közelebb állnak az alkalmazott tudományhoz, s így akár katonai célú felhasználási lehetőségekhez is vezethet. Sőt, megfordítva: a béke védelmét is szolgálhatja.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az inflációs kozmológiai modellek kutatása közvetlen kapcsolatban áll az űrkutatással, azon keresztül pedig közvetve kapcsolódik a Földön kívüli életfeltételek biztosítása témához. Ez utóbbi esetében a kozmikus háttérsugárzás vizsgálata, kezelése és hatékony felhasználása a legközvetlenebb kapcsolat e két témakör között.

Lupó Patrik

TÁRSADALMI, GAZDASÁGI PROBLÉMÁK HATÁSA A KLÍMÁRA

Contact / Kapcsolat: lupopatrik@gmail.com

A klímaváltozás okai között az emberi hatások a legmeghatározóbbak. Ezek közül is toronymagasan kiemelkedik az üvegházhatású gázok koncentrációjának emelkedése a légkörben. A szén-dioxid üvegházhatása kevésbé erős, mint például a metáné, mégis egymaga 63 százalékban felelős a globális felmelegedésért. Egyszerűen azért, mert irtózatosan mennyiségben bocsátja ki az emberiség a fosszilis energiahordozók elégetésével.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Készíthető olyan szimuláció, amely a klímaváltozást szemlélteti, és felhívja az emberek figyelmét a veszélyre.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projektfeladat: „Végezzünk számításokat, figyelembe véve a lakókörnyezetünk állapotát 20 évvel, 15 évvel, 10 évvel, 5 évvel ezelőtt és jelenleg! Becsüljük meg, hogy mi várható a következő 5-10-15-20 éven belül!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A klímaszorongás már komoly problémát jelent az emberek körében. Ezzel lehet befolyásolni az embereket egy olyan irányban, amelyet nem biztos, hogy egyéb esetben megtennének.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön szerzett tapasztalatok alapján lehetne egy jobb klímát kialakítani egy új bolygón, majd az ottani tapasztalatokat visszaforgathatjuk a földi klíma alakítására.

Lupó Patrik

ÚJ RÖNTGEN KÉPALKOTÁSI MÓDSZER KIDOLGOZÁSA GEANT4 SZIMULÁCIÓKKAL

Contact / Kapcsolat: lupopatrik@gmail.com

A röntgen gépek a mai napig nagyon elterjedtek az orvosi diagnosztikában. Ennek oka, hogy a röntgen gép egy viszonylag olcsó képalkotási eszköz, ami az emberi test belsejében lévő szövetekről, csontokról tud fontos információt adni anélkül, hogy a páciens meg kellene operálni. Ehhez a berendezés a nevében is szereplő röntgen fotonokat használ, melyek különböző sűrűségű és anyagú szövetekben különböző valószínűséggel nyelődnek el, például csontokban az elnyelődés, a szóródás sokkal valószínűbb, mint egy lágyszövet esetében. Így ha egy röntgen nyalábbal besugározzuk a páciens és a keresztülhaladó fotonokat detektáljuk, akkor a besugárzott testrésztől kapunk egy két-dimenziós leképezést/képet, amelyen a belső szövetek, csontok is látszanak. Ezen eljárás hátránya, hogy a besugárzás a sugárdózissal arányosan károsíthatja a sejteket. Jelen kutatás célja egy olyan röntgen képalkotási módszer kidolgozása Geant4-ban végzett szimulációkkal, amely csökkenti a páciensre érő sugárdózis nagyságát, és még elegendő egy éles kép rekonstrukciójához.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia hatékony eszköze lehet a röntgen képealkotásra fókuszáló kutatásoknak – akár az adatgyűjtést, kezelést, feldolgozást, elemzést tekintve, akár egy olyan robot esetében, mely alkalmazása mentesítheti a felhasználókat a sugárterheléstől.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az információfeldolgozás a röntgenképképző eljárások során is az OxIPO-modell komponensein keresztül valósul meg, tekintve, hogy szervezésre, információ bemenetre, feldolgozásra, az eredmények értelmezésére van szükség ebben az esetben is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A röntgen képképző eljárások a hadi orvoslás terén is biztosíthatják a gyors egészségügyi ellátást.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrbéli körülmények esetében (például egy űrállomáson teljesített szolgálat során) is szükséges megfelelő sugárvédelemről gondoskodni. Másrészt: a röntgen képképzési módszerek a Földön kívüli körülmények között folytatott tudományos kutatások és/vagy egészségügyi ellátások során is szerepet kaphatnak.

Mády, Réka

THE EFFECT OF FAMILY BACKGROUND ON THE WORD ASSOCIATION ABILITIES OF MILD INTELLECTUAL DISABILITY AND TYPICAL DEVELOPED STUDENTS

Contact / Kapcsolat: rekamady1@gmail.com

In this research, we examined the word association activities of seventh-grade students with and without mild intellectual disabilities regarding their family background. There are several studies about the capacity of the mental lexicon (Gósy, Kovács, 2001), which can be explored by the word association method (Sója-Gajdos, Tóth, 2017, 2022). There are a wide range of factors that can have an effect on pupils' performance, including family background (Hegedűs, 2020). The present study focuses on the parents' level of education as a factor influencing word association activity among pupils with and without mild intellectual disabilities. In the first part of the research, we took a self-composed questionnaire with the pupils. This was followed by the word association test, during which the students had one minute to associate the given catchwords. The data were analysed by the SPSS program using crosstab and ANOVA methods. Our results allow us to highlight whether the level of parents' educational levels has an impact on pupils' achievement. Moreover, the examination has contributed to showing that it is worth paying attention to the factors that influence pupils' achievement.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia esetében a létrehozott tárgy interakcióba lép a környezetével. Előadásunkban a szóasszociációk kerülnek inkább előtérbe, ami a mentális lexikon megismerését segíti, valamint az asszociáció maga a társítás, amivel szavakat, fogalmakat társítunk a megfelelő jelentéshez. A mesterséges intelligenciával ez oly módon is összefüggésbe hozható, hogy a kommunikáció során ismerjenek bizonyos szinonimákat és egyéb jelentéstartalmakat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell a szóasszociációs módszerrel is összefüggésbe hozható, például a tanulásfejlesztés direkt és indirekt formáinak kapcsán. A szóasszociációs módszer felhasználható a kognitív képességek fejlesztésére is, de lehet egyfajta tanulási módszer is, mert egyaránt használható a tanulás és a tanítás folyamataiban.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az lélektani hadviselés ugyan főképp a háborús helyzetekhez kapcsolódó fogalom, ennek meghatározásában nagy hangsúly van a megtévesztésen. Az előadásunkban alkalmazott biológiával kapcsolatos szóasszociációs tevékenység a tévképzetek feltárására is alkalmas, ami a hamis, félreértelmezett információk összessége. Ugyanakkor az előadásunk biológiai témájú, ebben az értelmezésben pedig a hadviseléssel összefüggésben előtérbe helyezhetők a biológiai fegyverek is (Mező & Mező, 2019).

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli élet megteremtéséhez fontos a világegyetem megismerése (Firak és mtsai, 2020 id.: Mező & Mező, 2020), kiemelten fontos, hogy ennek kapcsán ne rendelkezünk téves ismeretekkel. A tévképzetek korrigálása olykor nehezen lehetséges, emellett további nehézség lehet, hogyha a környezetünkről téves ismeretekkel rendelkezünk, egy távolabbi, Földön túli élet esetében a lehetőségeink még korlátozottabbak lehetnek, olyan akadályokkal is küzdhetünk, amelyek megoldására nem a megfelelő módszert alkalmazzuk.

Magyari Dóra

ERDŐTŰZEK

Contact / Kapcsolat: dmagyari07@gmail.com

Az erdő- és vegetációtűzek okainak megértése kiemelkedő jelentőségű az erdőtüz megelőzésére irányuló tevékenység során. Hazánkban, a klimatikus viszonyok és a vegetáció összetétele miatt természetes úton az esetek kevesebb mint egy százalékában keletkezik vegetációtűz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI nagyon sokat segíhet az erdőtüzek dinamikájának vizsgálatában, megértésében. Segítségével készíthető olyan szenzoros eszköz, amelyet ledobva a tűz területére információkat gyűjt a tűz terjedéséről ott, ahol ember már nem tud behatolni. Ezeket kiértékelve a tudósok segíthetnek a tűz terjedését megfékezni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projekt input-eleme (instrukciója): „Készítsünk egyszerű szenzoros eszközt, amely rendelkezik hőmérséklet, szén-dioxid, szállópor mérő egységgel és végezzünk méréseket tüzet szimulálva! A mérés eredményeit értékeljük ki és az eredmények alapján próbáljunk következtetni a valódi tűz esetén várható eredményekre!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az erdőtüz valós veszély lehet egy háborús övezetben. Akár hadi cselekmény is lehet egy adott esetben, de a mai nagy teljesítményű harcászati eszközök működésének következménye is lehet.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Nagyon érdekes lehet a tűz vizsgálata más bolygókon. Mivel a tűz nem létezik oxigén nélkül, a tűz kialakítása és megfékezése másféle problémákat vet fel a Földön kívül, mint a Földön.

KORALLZÁTONYOK ÉS ELTŰNÉSEIK

Contact / Kapcsolat: makraireka06@gmail.com

A korallak növekedése nem tud lépést tartani a vízszint növekedésével, a fényviszonyok romlásával, ezért a már létrejött korall-telepek el is pusztulhatnak. Hogyan lehet a folyamatot megállítani? A prezentációban ezt a kérdést járjuk körül.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Lehetséges MI projekt: „Gyűjtsük össze, hol végeztek robbantásokat az utóbbi 50 évben és vessük ezt össze a korallzátonyok nagyságával az adott területen. Az adatelemzésben használjunk MI technológiát!”

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges tanulmányi projekt: „Készítsünk projektet a korallokról! Mi a korall, mi befolyásolja az életterét, hogyan lehetn a csökkenési folyamatot megállítani?”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A katonai robbantások nagy károkat okoznak a korallzátonyokban.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Műholdas megfigyelő rendszerekkel figyelik a korallzátonyok nagyságát.

Mándoki, Réka

FOREIGN LANGUAGE AND NATIONAL LANGUAGE IN KINDERGARTEN

Contact / Kapcsolat: rmandoki@gmail.com

There is a large body of literature on the benefits of early language acquisition for children (Navracsics 2010; Nemes 2019), but many also argue that it can have detrimental effects on children's development (Babinszky 1983). Thus, this topic is a highly divisive one among early foreign language researchers. Balázs Török (2001; 2004) has conducted a large number of research items on kindergarten choice, and we used this as a basis for a questionnaire to answer questions on foreign language learning and kindergarten choice.

Our survey was conducted between November 2023 and February 2024, and the quantitative data was collected in kindergartens in the counties of Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar and Szabolcs-Szatmár-Bereg. The obtained results were analysed using the statistical program SPSS, during which a cross-tabulation analysis was performed.

The results show that younger parents and parents living in the city are more likely to choose a foreign language when choosing a kindergarten.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az AI-t tudom használni arra, hogy inspirálódjak további kutatási területek keresésében.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ami a prezentáció és a tanulás OxIPO modell közötti kapcsolatot illeti, a korai idegennyelv tanulás játékos módon megvalósul, ami természetesen szervezést és felkészülést igényel a pedagógus részéről.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Nem találok kapcsolatot a lélektani hadviselés és a prezentációm között.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Nem találok kapcsolatot sajnos a Földön kívüli életfeltételek megteremtése és a prezentációm témája között.

Mártai Liliána

MESTER ÉS DIÁK KÖLCSÖNHATÁSOK

Contact / Kapcsolat: martailili.2003@gmail.com

Kevesen vannak tisztában azzal a jelenséggel hogy a művészeti oktatásban milyen nagy hatással van ránk a mesterünk, ezért is gondoltam hogy az előadásomat ennek a témának szentelem azaz a mester és diák kölcsönhatásnak.

Hazai és nemzetközi szinten is kevesen foglalkoznak ezzel a témával, inkább csak érintőlegesen írnak a művészek róla hogy mesterük mekkora hatással volt a munkájukra és fordítva. Ez egy fontos jelenség mivel ha felismerjük, megkönnyítheti művészi fejlődésünket, illetve segít létrehozni a saját művészi világunkat.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia valószínűleg ezt a fajta kölcsönhatást sosem fogja tudni vissza adni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Tanulás szempontjából fontos, hogy nem csak a tanár tanítja a diákot, gyakran fordítva is tanulni lehet a másiktól.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Elvont értelemben a mester és diákja is olyanok, mint a katonák és feletteseik. Csak kölcsönös segítséggel és bizalommal tudnak „csatát nyerni”.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli élet megteremtésének is fontos szerepe lenne a tanítás, illetve, hogy egy-egy tanár milyen minőségben tudja átadni a tudását.

Mashele, Mashinga

AN INVESTIGATION OF THE SOCIAL AND ECONOMIC IMPACTS OF AGEISM IN SOUTH AFRICA

Contact / Kapcsolat: mashinga325@gmail.com

This study examines ageism, a prevalent form of discrimination based on age, within the context of South Africa, a nation marked by demographic diversity and historical social disparities. Using a multidisciplinary approach drawing from sociology, economics, and public health, the research investigates the social and economic consequences of ageism in various domains including employment, healthcare, media, and interpersonal interactions. It highlights how ageist attitudes intersect with other forms of discrimination, particularly affecting older adults based on race, gender, and socioeconomic status. The study emphasizes the economic implications of ageism, such as its impact on labor market participation, career progression, and income disparities among older workers, and identifies structural barriers hindering older individuals' full engagement in the economy. Furthermore, it explores the link between ageism and health outcomes, emphasizing the influence of social exclusion and psychological stress on older adults' well-being. The research evaluates existing policies and interventions to combat ageism and advocates for a holistic approach to address age-based discrimination, stressing the importance of equitable and inclusive societal practices in South Africa.

Keywords: Ageism, Discrimination, Social Impact, Economic Impact, Aging Population, Stereotypes, Employment, Health, Policy Intervention.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The correlation between the societal and economic repercussions of age discrimination and Artificial Intelligence (AI), encompassing robots and machine learning algorithms, hinges on the manner in which AI technologies are deployed and their interactions with different age groups, particularly the elderly.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The OxIPO model of learning, which suggests that Learning equals Organization multiplied by Input, Process, and Output, offers a structure for comprehending learning within an organizational setting. This model highlights that learning encompasses more than merely gaining knowledge (Input); it also encompasses the organizational environment (Organization), the cognitive processes at play (Process), and the consequences or achievements of learning (Output).

When examining the relationship between ageism and its social and economic repercussions, we can interpret it using the framework of the OxIPO model

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The relationship between ageism's social and economic repercussions and warfare or psychological warfare is complex:

Enlistment and Deployment: During wartime, ageism influences recruitment and deployment strategies. Older individuals may face discrimination in military recruitment or might be sidelined from combat roles due to assumptions about their physical abilities. Consequently, this could result in a loss of potential manpower and expertise crucial for military endeavors.

Propaganda and Psychological Operations: Ageist sentiments can be exploited in propaganda and psychological operations. Adversaries may use negative stereotypes about older individuals to undermine morale or manipulate perceptions of the enemy. For instance, depicting an opposing force as frail due to their age could serve to demoralize troops or civilian populations.

Social Cohesion and Resilience: Ageism can undermine social cohesion and resilience during conflict. Discrimination against older individuals can fracture communities and erode trust between different age groups, weakening society's ability to withstand the challenges of warfare. This impacts civilian resilience and military unity alike.

Economic Ramifications: Ageism carries significant economic consequences, particularly in wartime. Discrimination against older workers can result in the loss of valuable skills and experience from the workforce. Additionally, ageist attitudes may

hinder older individuals' access to employment opportunities or force them into premature retirement, leading to reduced productivity and economic output.

Intergenerational Dynamics: Warfare can intensify intergenerational tensions, with ageism exacerbating these dynamics. Older generations may be perceived as having conflicting priorities or interests compared to younger ones, fostering discord during conflicts. Addressing ageist biases and promoting intergenerational understanding becomes critical for maintaining social cohesion amidst warfare.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

The relationship between ageism and the establishment of living conditions beyond Earth extends to the broader societal impacts and economic consequences of age discrimination, especially in the context of space exploration and colonization initiatives. Here's how these aspects intersect:

- 1. Innovation and Diversity:** Ageism can hinder innovation by disregarding the contributions of older members of society. In space exploration, this may mean ignoring the valuable expertise and experience of older individuals in fields crucial to developing living conditions on other planets. Creating inclusive environments that value people of all ages can encourage a diverse range of perspectives and ideas, resulting in more comprehensive solutions for challenges in space colonization.
- 2. Workforce Participation:** Ageism might restrict the involvement of older individuals in the workforce, depriving industries such as space exploration of experienced talent. Establishing living conditions beyond Earth requires a multidisciplinary approach, involving expertise from various fields. By combating ageism and ensuring equal opportunities, space agencies and private enterprises can access a broader talent pool, thereby enhancing their capabilities in developing technologies and strategies for space colonization.
- 3. Economic Impact:** Ageism can lead to significant economic repercussions due to discrimination in employment, advancement, and resource allocation for older individuals, resulting in reduced productivity and potential in the workforce. In the context of space colonization, economic resources are essential for research, development, and implementation of technologies necessary for sustaining life beyond our planet. By tackling ageism and promoting inclusive practices, societies can fully utilize the potential of their workforce, fostering economic growth and innovation in space exploration endeavors.
- 4. Longevity and Sustainability:** Addressing ageism involves considering longevity and quality of life for people of all age groups. Similarly, establishing living conditions beyond

Earth requires a focus on sustainability and long-term viability. By acknowledging the value of older individuals and advocating for healthy aging practices, societies can devise strategies for space colonization that prioritize the well-being of all inhabitants and ensure the sustainability of extraterrestrial habitats for extended periods.

Mátrai Judit

KONFLIKTUSKEZELÉSI STRATÉGIÁK ÉS MÓDSZEREK

Contact / Kapcsolat: matraijudit1129@gmail.com

A prezentáció a konfliktuskezelés stratégiáit és módszereit mutatja be. Első sorban ismereteket nyújt az érdekérvényesítő stratégiák első megjelenéséről. Ezt követően a tanulmány a Thomas-Killmann féle öt konfliktuskezelési stratégiájáról ad részletes leírást, név szerint a versengő, az alkalmazkodó, az elkerülő, a problémamegoldó, valamint a kompromisszumkereső stratégiákról. Bemutatja továbbá a Borisoff-Victor féle 5A technikát, valamint a Daniel Shapiro által megalkotott „Konfliktusból való kilábalás” öt lépését, majd ismerteti a kommunikációs eszközöket és az asszertív kommunikáció lényegét és fontosságát. Az ismeretterjesztő tanulmány célja, hogy népszerűsítse a módszeres konfliktuskezelés alkalmazását a munkahelyeken és az oktatási intézményekben.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia kiváló adatgyűjtő képessége felhasználható lehetne a munkahelyi kommunikáció és a konfliktusok elemzésére, mellyel könnyebben megoldhatóvá válhatnának a jövőbeni konfliktusok.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A sikeres konfliktuskezelés elméleti tudás elsajátítását követeli meg, aminek a megtanulását, feldolgozását követően a gyakorlatban, azaz a hétköznapokban tudunk alkalmazni személyközi problémák esetén.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A konfliktuskezelési stratégiák ismerete megkönnyítheti a katonai osztagokon belüli kommunikációs zavarok helyreállítását, biztosíthatja az egy zászló alatt szolgáló katonák közötti béke tartósságát.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A kommunikációs eszközök és a konfliktuskezelési módszerek lényegesen megkönnyítik az űrhajósok csapatban történő munkáját olyan szempontból, hogy hatékony kommunikációs rendszert alakíthatnak ki maguk között.

Mezei Emese

KISISKOLÁSOK SZOKÁSAINAK ÉS EGÉSZSÉGTUDATÁNAK FELTÉRKÉPEZÉSE A KÖZÉTKEZTETÉS TÜKRÉBEN

Contact / Kapcsolat: emese.mezei@gmail.com

Napjainkban fontos téma az egészséges táplálkozás és a diákok étkeztetése is, hiszen azonnali és hosszútávú életminőségüket is formálják. A korán elsajátított optimális ismeretek segítenek kialakítani s megőrizni tartós jóllétük.

Vizsgálatomban a 4. és 5. évfolyamos diákok véleményére és táplálkozási ismereteire összpontosítottam a szociodemográfiai tényezők függvényében. Kérdőív segítségével 993 tanulót mértem fel, melyben demográfiai s életmódbeli kérdések mellett menzával kapcsolatos nézetüket és az OKOSTÁNYÉR alapján étkezési ismereteiket is felmértem. Az elemzéshez Khí-négyzet próbát és bináris többszörös logisztikus regressziót használtam, majd VIT-vel mértem fel a multikollinearitás fennállását, Hosmer-Lemeshow teszttel pedig az illeszkedés jóságát.

Egyes iskolákban fordított arányosságban kaptam adatokat az ételek ízével kapcsolatban – míg az első intézményben 66,7% kedveli, máshol 70% nem preferálja az ott készült ételt. Kiderült, hogy az 5. osztályosok jobbnak ítélik az ízeket. Továbbá, hogy a reggeli mellőzése összefügg a lakhellyel – a vidéki diákok kevesebbszer reggeliztek. A táplálkozással kapcsolatos tudás is kiemelkedő, amely terén megoszloak eredményeink (41,8% válaszolt helyesen 5-nél több kérdésre). Emellett a tudatosabb diákok kevésbé kedvelték a menzai ételek ízét.

A közétkeztetés fejlesztése, reggelizési szokások optimalizálása, s a szülői egészségmagatartás javítása kiemelkedő a kisiskolások egészséges étkezési habitusának kialakításában és fenntartásában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia képes elemezni és prediktálni a diákok étkezési szokásait, összekapcsolva azokat a szocio-demográfiai adatokkal, betekintést nyújtva a célzott táplálkozási beavatkozásokba és a személyre szabott étrendtervekbe, ezáltal javítva az iskolai menzakinálatot.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A tanulók táplálkozási szokásainak tanulmányozásához kapcsolódó összefüggés az iskolai menzán tanúsított étkezési magatartásukat használja „bemenetként”. Ezt a bemenetet elemzik, hogy megértsék a különböző tényezők (például a szocio-demográfiai jellemzők) hatását ezekre a szokásokra. A „folyamat” magában foglalja az egészségesebb táplálkozás elősegítését célzó oktatási beavatkozások vagy programok tervezését és végrehajtását ezen ismeretek alapján. A „kimenet” a diákok étkezési szokásaiban bekövetkezett mérhető változás. Lényegében a valós adatok felhasználásáról van szó, hogy az oktatási stratégiákat a jobb egészségügyi eredmények érdekében testre szabjuk és javítjuk, létrehozva a diákok táplálkozásának folyamatos javulásának körforgását.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az étkezési szokások megértése és befolyásolása a puha hatalom egyik formája lehet, amely a pszichológiai hadviselésben gyakran alkalmazott taktika. Ebben az összefüggésben, ha valaki megértené, hogyan lehet befolyásolni a fiatal lakosság szokásait és felfogását, beleértve az étkezési szokásaikat is, akkor ez felhasználható lenne a propagandával szembeni ellenálló képesség erősítésére.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A fiatal diákok étkezési szokásainak tanulmányozása kulcsfontosságú tanulságokkal szolgál a földönkívüli környezetben való táplálkozás irányításához. Az olyan tényezőkkel kapcsolatos meglátások, mint az ételpreferencia, az alkalmazkodóképesség és a korlátozott étrend hatása a Földön, irányt mutathatnak az űrbeli élethez szükséges élelmiszerrendszerek fejlesztésének, biztosítva, hogy azok megfeleljenek a táplálkozási igényeknek és vonzóak maradjanak, még az űrbeli élőhelyek egyedi kihívásai mellett is. Ez a tudás kulcsfontosságú a fenntartható, egészséges táplálkozási stratégiák megtervezéséhez a jövőbeli földönkívüli kolóniák számára.

Mező Ferenc

A „KEZDŐ LÉPÉSEK A TUDOMÁNYOS KARRIER FELÉ” PROJEKT

Contact / Kapcsolat: ferenc.mezo1@gmail.com

A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” tehetséggondozó program az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Kara által megvalósított és a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Nemzeti Tehetség Program által 20 millió forint értékű pályázati támogatásban részesített projekt, ami a 2023.09.01-2024.08.31. közötti időszakban valósul meg. Pályázati azonosító: NTP-STEM-23-0004. A projekt főbb tartalmi elemei között szerepel egy tíz köznevelési intézményben megtartásra kerülő, és a STEM pályák felé (is) orientáló roadshow, egy 60 órás tehetséggondozó foglalkozássorozat, tehetségdiagnosztikán alapuló pályorientációs tanácsadás, valamint az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen főépületében található Csillagászati Toronyban megtartott pályorientációs show is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A STEM (természettudományi, technológiai, mérnöki, matematikai) tárgyak mindegyike kapcsolódik a mesterséges intelligenciakutatáshoz - akár a mesterséges intelligencia előállítását célzó kutatások lehetséges tudományterületeként, akár a mesterséges intelligencia által nyújtott kutatási lehetőségeket hasznosító diszciplinákként. A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” tehetséggondozó program így a legkülönbözőbb tudományterületek iránt érdeklődő fiatalok figyelmét képes a mesterséges intelligencia kutatására/használatára irányítani.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A STEM (természettudományi, technológiai, mérnöki, matematikai) tárgyak tanulásának, kutatásának alapozását szolgáló OxIPO tanulás- és kutatómódszertani programok a doktori képzésig terjedően adnak hatékony módszertani ismereteket a résztvevőinek.

A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” tehetséggondozó program részeként többek között mintegy 120 résztvevővel valult meg OxIPO tanulmányi módszertani program.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A STEM (természettudományi, technológiai, mérnöki, matematikai) tárgyak mindegyikének történetében megtalálhatók a háborús célokra történő felhasználás motívumai, miként a békeidőbeli hasznosításuk, kutatásuk epizódjai is. A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” tehetséggondozó program mindenesetre a hadtudomány, illetve katonai pályafutás iránt érdeklődő fiatalok pályaeorientációjára is használható.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” tehetséggondozó program a résztvevők STEM (természettudományi, technológiai, mérnöki, matematikai) tárgyak iránti pályaeorientációját is igyekezett felkelteni, megerősíteni, szükség esetén pedig átgondolni, mérlegelni. A „Földön kívüli életfeltételek biztosítása” téma kiváló alapot ad a multidiszciplináris, így a STEM tárgyakra is kitérni képes tehetséggondozó projektek, illetve pályaeorientációs tanácsadás számára.

Mező Ferenc

FELFEDEZTETŐ TANULÁS AZ OXIPO-MODELL ASPEKTUSÁBÓL (NEMCSAK TEHETSÉGESEKNEK)

Contact / Kapcsolat: ferenc.mezo1@gmail.com

A felfedezettetéses tanulás nemcsak a tehetséggondozó programoknak lehet szerves eleme, hanem általában véve a köznevelésben és a felsőoktatásban is szerepet kaphat - bár sokszor túl sok időt vesz igénybe az alkalmazása. Az OxIPO-modell alapján szervezett felfedezettetéses tanulás/oktatás egyrészt segíthet az időzavar kompenzálásában, másrészt hozzájárulhat a tanulók motiválásához, tudáskonstruálásához, algoritmikus és kreatív problémamegoldó gondolkodásuk gyakoroltatásához, fejlesztéséhez, valamint az önismeret alakításához. Az előadás mindennek módszertani aspektusait foglalja össze.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia (MI) célja és eszköze is lehet a felfedezettő tanuláshoz. Amennyiben mesterséges intelligenciának tekinthető algoritmusok „felfedezettetésére” fókuszál egy projekt, akkor az MI célként határozható meg. Amennyiben valaminek a felfedezéséhez MI-t is igénybe veszünk, akkor az MI-re eszközként tekinthetünk. Ennek egyenes következménye, hogy az MI használatot magába foglaló felfedezettetéses tanulásra felkészítés során az MI használatra is meg kell tanítani a résztvevőket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A felfedezettetéses tanulás többféleképpen valósulhat meg aszerint, hogy az input, a process, az output a tanár által előre megadott-e, vagy azokat is a tanulónak kell-e előállítania. A tanulás-szervezés szempontjából pedig az autodidakta tanulástól a tanár által

megtervezett, irányított felfedezettéig terjed a lehetőségek sora. Az OxIPO-modell így alkalmas a felfedezettő tanulás tervezésére, elemzésére is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A felfedezettetéses tanulás tárgya a hadviselés, lélektani hadviselés és béke egyaránt lehet. Mindezt ráadásul többféle tantárgy aspektusából megközelíthetjük. Így a hadviselés és béke jellegzetességei tanulmányozhatók egyrészt a humán tudományok felől, másrészt a STEM tárgyak (természettudományok, technológiai és mérnöktudományok, matematika) felől is. Felfedezettő tanulás megvalósítható tehát a háború és béke témakörben a (had)történelem vagy az irodalom (pl. háború és béke megjelenítése a költeményekben, elbeszélésekben), a zene (pl. harci dalok), a képzőművészet (pl. háborús jelenetek műelemzése vagy megfestése), a sportok (pl. hadi/harci játékok), a pszichológia (pl. lélektani hadviselés) felől közelítve, vagy a fizika (pl. kinetikus fegyverek), biológia (biológiai hadviselés), a kémia (vegyi hadviselés), a földrajz és meteorológia (pl. klímafegyverek), matematika és gazdaságtan (gazdasági hadviselés), illetve mérnöki tudományok (pl. hadmérnöki teljesítmények, innovációk) kapcsán.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A „Földön kívüli életfeltételek megteremtése” témakör a felfedezettetéses tanulás számára széles körű lehetőséget biztosít. A téma multidiszciplináris megközelítést tesz lehetővé, tehát általa a legkülönbözőbb tantárgyi érdeklődésű tanulók számára biztosítható a felfedezettetéses tanulás élménye. Az OxIPO-modell alapján szervezett felfedezettetéses tanulás során a tanulók rendelkezésre álló inputok, információfeldolgozási lehetőségek, output-követelmények és tanulásszervezési feltételek sokféleképpen variálhatók e téma kapcsán is.

Mező Ferenc

A KOCKA KÖR „KREATÍV DIÁKOK KUTATÓ ÉS ALKOTÓ KÖRE”

Contact / Kapcsolat: ferenc.mezo1@gmail.com

A „Kreatív diákok kutató és feltaláló köre” című tehetségtámogató program a Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület egyik projektje, amely a Nemzeti Tehetség Program és a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával valósul meg (pályázati azonosító: NTP-TEHETSÉG-23-0005). A teljesítményre ösztönző, gazdagító jellegű tehetséggondozó program egyik eleme, hogy középiskolás diákokat von be nemzetközi konferencián történő részvételbe, szekcióelőadás tartásába. Egy középiskolás korú diák esetleges tudományos pályafutását tekintve csak mintegy 5-10 évvel később esedékes, hogy részt vehessen és (angol és/vagy magyar nyelven) előadást tarthasson nemzetközi konferencián, valamint, hogy szakmailag lektorált publikációja jelenjen meg. E program háttérében álló koncepció szerint pályaaorientációs, önismereti és tehetséggondozó szempontból is fontos megmutatni a diákoknak, hogy ők is képesek ilyen teljesítményekre, s lényeges erre bátorítani is őket.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia tehetséggondozó programokban a résztvevőknek adható kutatási cél és eszköz is lehet. Az előző esetben a mestersége sintelligencia kutatásának történetét, tíousait, alkotásának elméleti és gyakorlati vonatkozásaira fókuszálhat egy tehetséggondozó program. Utóbbi esetben pedig a mesterséges intelligencia (mint inspiratív, adatgyűjtő, adatelemző eszközként történő) felhasználási lehetőségeit tekintheti át egy (lényegében bármilyen egyéb tudományos, művészeti, sport vagy szakmai témára fókuszáló) tehetséggondozó program.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modellen alapuló tanulás-, kutatómódszertani programok sokféle tudományterületre koncentrálnak tehetséggondozó programba integrálhatók. Sőt: a szaktudományi tehetséggondozást előkészítő, alapozó tréningként használhatók az OxIPO tanulás- és kutatásfejlesztő tréningek.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A történelem során sajátos módon kapcsolódott össze a hadviselés és a kreativitás: számos tárgyyszerű alkotást (a dárdától az atombombáig, a várároktól a várakig, a pajzstól a radarig, stb.) a háború vagy annak elkerülése inspirált. Ezzel összefüggésben: a nagy volumenű művészeti, tudományos alkotásokhoz időre, s mi több „békeidőre” volt, van és lesz szükség. A kreativitásfejlesztésre (is) fókuszáló tehetséggondozó programoknak a béke szeretetére, annak óvására is nevelnie kell a résztvevőit.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívüli életfeltételek megteremtése multidiszciplináris kutatási lehetőséget magába rejtő téma, ami a kreativitásra ösztönző tehetséggondozó programok számára sokoldalúan hasznosítható. A biológia, a kémia, a fizika, a mérnöktudomány, az orvostudomány, a jog, a pszichológia, a pedagógia, az élelméztudomány, a gazdaságtudomány, stb, iránt érdeklődő kreatív személyek egyaránt és egymással kooperálva is dolgozhatnak a témán.

AZ INTERDISZCIPLINARITÁS AZ OXIPO-MODELL ASPEKTUSÁBÓL

Contact / Kapcsolat: kata.mezo1@gmail.com

Napjainkban a legtöbb tudományos kutatást az interdiszciplináris megközelítés jellemzi. Az interdiszciplinaritás ezekben az esetekben tudományterületek közötti együttműködést jelenti, ahol a különböző tudományágak vizsgálati eszközei, módszerei, fogalmai összekapcsolódnak a problémamegoldás érdekében. Az interdiszciplináris szemlélet legtöbbször egy újfajta, nyitott, több nézőpontot magában foglaló szemlélet jelent, melynek elméleti keretét szolgáltathatja az OxIPO modellen (korábban IPOO modell, Mező, 2011, 2019) alapuló megközelítés. Az „OxIPO” mozaikszó a lehető legtágabban értelmezett teljesítmények mögött álló szervezésbeli, bemeneti, feldolgozásbeli és kimeneti jellemzőkre utal. Az OxIPO-formula összetevői: Teljesítmény = Organizáció x (Input x Process x Output), lényegében három fő komponensből áll a modell. Az első a teljesítmény, a második a szervezéssel kapcsolatos organizáció, a harmadik pedig az információfeldolgozásbeli komponens, ami maga is három (egymással is szorzati kapcsolatban álló) elemből (input, process, output) áll. Jelen előadás célja, hogy rámutasson arra, hogy hogyan használható az OxIPO-modell a diszciplináris, interdiszciplináris kutatások elméleti keretként, valamint, hogy bemutassa az OxIPO modellen alapuló (neurobiológiai, tanuláselméleti, tanulásmódszertani, képességfejlesztési stb.) projektek, miként járulnak hozzá a humán információfeldolgozás hatékonyságának növeléséhez.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az emberek által végzett tanuláshoz hasonlóan a mesterséges intelligencia alapú gépi tanulás is elemezhető, tervezhető a tanulást információfeldolgozási folyamatnak tekintő OxIPO modell segítségével. Erről bővebben: Mező Péter Dániel (2023): Szöveganalízis és mesterséges intelligencia: bevezetés a gépi tanulás és a mintakeresés által nyújtott lehetőségekbe. OxIPO – interdiszciplináris tudományos folyóirat, 2023/2. 67-72.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A teljes előadás az OxIPO modell, mint a humán információfeldolgozással foglalkozó kutatások egy lehetséges értelmezési keretével foglalkozik.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A humán információfeldolgozást (legyen az hétköznapi jellegű, vagy megváltozott pl. háborús körülmények között megvalósuló) a képességbeli és módszertani jellemzők mellett a motivációs és a tágabb értelemben vett személyiségbeli jellemzők is befolyásolják. Ennek egyik részterületéről például olvashatunk: Mező Ferenc és Mező Katalin (2023). A kognitív képesség és teljesítőképesség fokozásának lehetőségei. Honvédségi Szemle: A Magyar Honvédség központi folyóirata 151 : 6 pp. 83-101.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A genetikai (generatív/degeneratív) folyamatok OxIPO alapú megközelítése az öröklődés információs faktoraira és folyamataira fókuszálhatnak akár molekuláris biológiai szinten (például: nukleotidok, DNS szekvenciák, az általuk meghatározott tulajdonságok, illetve DNS-szintézis, mutáció stb.), akár a szexuálpedagógiai, -pszichológiai és medicinális stb. aspektusból. Ezen jelenségek földön kívüli körülmények közötti vizsgálata különösen érdekes lehet.

A BRIEF OVERVIEW OF CLIMATE CHANGE EDUCATION

Contact / Kapcsolat: mihrayumer@gmail.com

Although Svante Arrhenius stated at the end of the 19th century that carbon dioxide entering the air can lead to warming, the institutionalization and research of climate change only started in the 1970s (Antal Z. 2015). The expanding literature on the topic now not only deals with the expected effects of climate change, forecasts, and predictions, but also places emphasis on one of the most important factors, humans. Climate risks basically depend on geographical, social and economic conditions. As Vári and Ferencz (2011) point out, „this type, so-called exploring vulnerability factors and understanding the complex relationships between them can help reduce unwanted effects”

Therefore, climate change education demands a focus on the kind of learning, critical and creative thinking and capacity building that will enable youth to engage with the information, inquire, understand, ask critical questions and take what they determine are appropriate actions to respond to climate change. We argue that climate change education involves creatively preparing children and young people for a rapidly changing, uncertain, risky and possibly dangerous future. Just how dangerous totally depends on the actions we take today. (Robert B. Stevenson 2017)

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

There is a growing realisation that climate change impacts are not an isolated threat, instead needing more holistic responses alongside addressing other societal issues. Climate change is a complex scientific and multifaceted issue, amenable to ML and AI analysis, but in general, this has not yet occurred. Many ML algorithms have been available for decades, and possibly most notably neural networks. However, until recently, constraints of computational architecture and power have restricted their application, and especially for issues as data-intensive as climate change.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The knowledge to be presented can serve as input in education focusing on climate change. As I alluded to at the beginning of the article, the teaching of climate change, especially environmental problems, is outstanding important task.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Although the climate change do not directly serve warfare, but the environmental conditions like (a-drought, inland water cover, plant diseases) possibly useful for it. These indicators and the slower unfolding climate change definitely influence migration and the related tensions.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

If we are not careful, climate change could be one of the reasons why a part of the population, which is obviously still growing, will go after another planet.

Millei Rita

A PÁL UTCÁTÓL A PANTHERÁIG

Contact / Kapcsolat: millei.rita@gmail.com

Előadásomban 5. évfolyamos általános iskolás tanulók közös olvasmányainak összehasonlító elemzéséről és a rájuk gyakorolt hatásról fogok beszélni. Molnár Ferenc A Pál utcai fiúk és Kertész Erzszi Panthera 1. (A hógömb fogságában) című regénye kísérleti jelleggel ugyanazon osztályban közös olvasmányunk. Egy párhuzamos osztályban csupán Molnár Ferenc regényét vesszük. A vizsgálat azzal válik teljessé, hogy megnézzük, miként változik, ha változik egyáltalán az egyik vagy másik osztálynak a közösség és egyén viszonyáról alkotott képe. Az egyének közt pedig meg kívánunk majd különböztetni bizonyos területen tehetséget mutatókat. És azok sorsát nyomon követjük a közösség életében, lehetőséget adva az olvasó gyermekeknek arra, hogy párhuzamot találjanak saját magukkal vagy közösségük valamely tagjával.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az emberi közösségek szerveződésével, működésével kapcsoltban már általános iskola felső tagozatának kezdetén is képesek bizonyos mintázatokat megfogalmazni tanítványaink. Ezek megfordítva közösségépítő erőforrások, receptúrák lehetnek saját közösségeik megerősítéséhez, fenntartásához.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Előadásomban az szervezésre helyezem a hangsúlyt. Vizsgálatomban olvasmányainkkal meghatározott keretek és metódus mentén ismerkedünk a gyerekekkel. A következtetéseink is szervezett keretek között fogalmazzuk meg.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az egyéni és közösségi érdekek feloldhatatlannak tűnő összefeszüléseire láthatunk majd példát, megfogalmazzuk azokat. A feloldásuk izgalmas utóéletévé válnak az olvasmányoknak.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A választott irodalmi művek terület megtartására, illetve új területek megismerésére, felfedezésére épülnek.

Miranda Hesti

STUDENTS INVOLVEMENT ANALYSIS IN SCHOOLS ALONG THE BORDER REGIONS OF INDONESIA

Contact / Kapcsolat: hestimiranda8@gmail.com

Student engagement is often overlooked when stakeholders are focusing on how to make education at the border equal. Astin (1984) defines student involvement as the level of physical and psychological effort exerted by a student in their academic pursuits. This includes dedicating significant time to studying, actively participating in school activities and organizations, and engaging often with instructors and fellow students. Further, to enhance the quality of schools on the border, the stakeholders create programs to help education in the border area through their policies and improve their socioeconomic status. However, every program and policy will impact the students and school. Is student engagement also impacted by this matter? and how students engage with their school activities?. This current research aims to analyze social engagement in the school by border region in Indonesia. The methodology of this study is based on literature, examining previous studies, and analyzing the relevant theory. Examining socioeconomic disparities in education attainment, government current state policy for education in the border, challenge, and impact toward the quality of education that may influence students' engagement in the school. Overall, this study also promotes equality in education opportunities for all students in Indonesia.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Community service is an activity for students to practice the theoretical that students obtain during their study in the university and implement it into community. Community service in Indonesia, especially, involves sending a group of students who are from various study majors. In community service (KKN), students will be divided into several divisions, such as the education division, which consists of teacher and training students, and the and the development division, which consists of agriculture and engineering students. Each division has the right to apply their knowledge to help run programs in the community. The connection of this community service (KKN) is that students from education division may apply introduce AI into their teaching practice to school to show students that how the development of technology now, and they may use any platform,

youtube for instance to show students about robot. Students from engineering may also bring their robot to help farmers harvest their rice.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

In this case, expect the learning that students deliver to be an OxIPO model with input, processing, and output. We could guarantee that community service would serve as a model in the scientific area. Community service in Indonesia What we mean in Indonesia is that students go to the community, implement what they get (theoretical) in university, and implement it in society. The rationale is that students from engineering become one member of the development division in community service (KKN). They found out the potential of people in the area where they live in poverty; however, they work as Tukang bakso (meatball sellers), and people who live in that area like his meatball. However, he cannot produce more than 500 meatballs in a day because he does it manually with his hand. Engineering students found out that there is potential for him to build more meatballs if they can help him make a tool to produce more meatballs within a day. the input theoretical that students obtain from university, student attempt to make a scratch what tool that may produce to make more meatball. student attempt with scratch, design, and prototype. When the prototype is successful, the student will come to the meatball seller and explain that his or her tools may help him produce more meatballs. In the end, the output is the prototype (for studs and meatball sellers) and more meatballs (for meatball sellers).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Compared to another benefit, community service is a strong result of social welfare. Here is the reason: education in Indonesia cannot be equal. since Indonesia is a big country with many islands. Education is most central in the big city; however, in the border area, it is overlooked. If border areas lack facilities and teachers, community service is one of the solutions that can improve the condition, even if it takes only one month to provide education for everyone. You can imagine that if one university sends one group to one village, it will have an impact. How about 4000 universities that existed in Indonesia do

the same? even though the small impact will have a big impact in the future on education in Indonesia.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

We can state that our presentation has an indirect impact on extraterrestrial living conditions. But we can guarantee that within the community service, students in the border area may obtain knowledge about extraterrestrial life. What students can do in community service is transfer their knowledge about the extraterrestrial environment to the students in the border area. Students may speak out about extraterrestrial things to the children in the border area. For example, people who live in the border area may believe in supernatural things more than science. For example, what people believe about the ghost, de javu, or UFO issue. for further example, when there is a village belief that ghosts can communicate and touch people. If we believe in such a myth, people will tend to find another proof from their ancestors instead of trying to prove it scientifically. What we want to say about this situation is that we can find it in the community service in the border area, and students may help people in the community broaden their knowledge about their beliefs and university students beliefs. The result is not pivotal who believes who, but the process of what community services have done is important, such as how and what they have done for people in that community.

A MESE SZEREPE ÉS FEJLESZTŐ HATÁSA ÓVODÁSKORBAN

Contact / Kapcsolat: molnarne.k.greta93@gmail.com

A mese pedagógiai és pszichológiai jelentősége vitathatatlan. A mindennapos mesehallgatás kihagyhatatlan egy óvodás korú gyermek számára. Számos pozitív pedagógiai és pszichológiai hatása van. A mesei motívumok hozzásegítik a gyermeket az érzelmi biztonság stabilizálásához, szorongásai és frusztrációja oldásához. A mesét hallgató gyermek a belső képalkotás által hatékonyan feldolgozza a mindennapi történéseket, élményeket. Továbbá formálja a gyermeki világképet, szemléletet. Mind szülő, mind pedagógus aktívan hozzájárulhat mindehhez illetve a későbbi olvasóvá neveléshez.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mese felolvasását robotok is végezhetik. Nyilván ekkor elvész az artikulációs minta jelentősége, de ugyanúgy megtörténhet a belső képteremtés, személyiségformálás. A mesereprodukciós folyamatoknál is elképzeltő mára már az MI használata. Hiszen egy-egy meséhez kapcsolódó játékot akár az MI is generálhat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A mese didaktikai jelentősége vitathatatlan. Számos területen fejleszti a gyermek személyiségét, világképét, készség-és képességrendszerét. Akár mesehallgatásról, akár mesereprodukálásról van szó.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Napjainkban sajnos a háború is mindennapos témává vált, ami negatív élményű, szorongást-és frusztrációt keltő, rémisztő jelenség. Így a mese rendkívül jó eszköz a háború gyermeki nyelven történő meghatározására, leírására, feldolgozására.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrkutatás témaköre hatékonyan feldolgozható, bemutatható az óvodás korosztály számára a mese által.

Müller Anetta

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ (SNI) GYEREKEK MOZGÁSFEJLESZTÉSE

Contact / Kapcsolat: muller.annetta@econ.unideb.hu

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek mozgásfejlesztése kiemelt fontosságú terület a pedagógiai és terápiás gyakorlatban egyaránt. Ezeknek a gyerekeknek az optimális fejlődése és tanulása számos kihívással jár, amelyek között gyakran szerepelnek motoros koordinációs nehézségek, izomdiszfunkciók vagy éppen érzékszervi integrációs zavarok.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia a mozgásfejlesztéshez szükséges diagnosztika, a mozgásfejlesztés tervének, bizonyos esetekben pedig megvalósításának is eszköze lehet.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az Mező-féle OxIPO-modell alapján mozgásfejlesztési programok és diagnosztikai rendszerek dolgozhatók ki, valósíthatók meg. A szervezés (organizáció) a fejlesztést végzők feladata. A tanulás inputjának tekinthetők azok az instrukciók, bemutatott mozgásminták, amelyek rögzülése a process fázisban valósul meg. A mozgástanulás output-jaként a fejlesztők által megfigyelhető (egyben diagnosztizálható) mozgás jelenik meg.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az élő erővel (hús-vér katonákkal) folytatott hadviselés számára a katonák kiképzése részben legalábbis mozgásminták (pl. közelharc technikák, alaki gyakorlatok, fegyvehasználat, stb.) átadásához, begyakorlásához kötődik, így a mozgásfejlesztés a kiképzés szerves részeként is szolgál. A sajátos nevelési igény oldaláról pedig egyrészt gondolkodhatunk a fogyatékkal élők katonai alkalmazásának kérdéseiről (pl. irodai munkát végző tolokocsiba kényszerült katonák esete), másrészt a maradandó fogyatékossgal járó sérülést szenvedett katonák rehabilitációja felől közelíthetünk e témához. A mozgásfejlesztésnek mindegyik imént említett esetben szerepe lehet a személyes és az alakulathoz kötött hatékonyság elősegítésében.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mozgásfejlesztés a földön kívüli környezetben is jelentőséggel bíró feladat (lásd például: alacsony gravitációjú környezetben történő mozgáshoz való alkalmazkodást, illetve az izomvesztés megelőzését szolgáló gyakorlatokat). A fogyatékossgal szemponjtjából pedig: amíg az űrhajózás, űrállomásokon történő szolgálatteljesítés kiváló fizikumú, nem fogyatékossgal élő űrhajósokhoz kötődik, addig a földi irányító személyzetben lehet szó fogyatékossgal élők alkalmazására. A látássérült, hallássérült, testi és mozgásszervi, beszéd, értelmi fogyatékkal élők, illetve pszichés fejlődési zavarral élők nem földi környezetben történő (szolgálatteljesítéssel vagy űrturizmussal járó) tartózkodása az akadálymentesítés sajátos kérdéseit fogja felvetni a jövőben.

Nagy Anna Maja

NÉPMŰVÉSZET AKTUALITÁSA A FIATALOK KÖRÉBEN

Contact / Kapcsolat: annanagy362@gmail.com

Kultúránk és hagyományaink megőrzésének céljából kifejezetten fontos foglalkozni a népművészettel, annak minden ágával. A fiatalok körében nem irányul elég figyelem és érdeklődés a téma iránt. A témával kapcsolatban kis csoportos kutatás készült, olyan kérdésekkel miszerint: Fontos-e a fiatalok számára a népművészet? illetve Releváns téma a népművészet a 21. században a fiatalok szerint? Vegyesen vizsgált nőket és férfiakat, 14-25 éves korosztályban ez a kutatás. Egy négy kérdéses kérdőív alapján lett felmérve a kutatás. A vizsgálat eredménye: A fiatalok nagy többsége fontosnak tartja, de nem foglalkoztatja őket a népművészet. Inkább a történelmi jelentőségét tartják fontosnak. Nagy százalékban releváns témának tartják a népművészetet. Vannak akik szerint csak hagyományörzés, illetve kevesebben akik szerint történelmi jelentősége miatt. Nemzeti szinten ugyanolyan arányban tartják általánosságban fontosnak, mint hagyományörzés szinten. Ez megmutatja, milyen területen tartják fontosnak a népművészetet. Ennek értelmében ezekre a területekre kellene nagyobb figyelmet fordítani. Programokat szervezni, belevinni a hétköznapi életbe, hogy a fiatalok is többször érintkezzenek a népművészettel, ezzel közelebb kerülve hozzá.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segítségével akár új mintákat kreálhatunk. Különböző kultúrák népművészetét moshatjuk össze a mesterséges intelligencia segítségével, ezzel akár új, fiktív, népművészeti alkotásokhoz hasonlatos képeket generálhatunk.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A kultúra tanulható dolog. A saját népművészetünk megértése, megtanulása fontos dolog. Oktatásban is lehet alkalmazni a népművészetet (néptánc, népdalok, honismeret)

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Fontos megőriznünk a kultúránkat és népművészetünket háború idejében. Hiszen sok háború alakította már át, nemzetek művészetét és kultúráját.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A honvágy legyőzésében segíthet, ha a földön kívül is megőrizzük népművészetünket. Esetleg a már meglévőt űrbéli környezetbe beilleszteni.

Nagy Sándor

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA FALHASZNÁLÁSA A MATEMATIKA OKTATÁSÁBAN

Contact / Kapcsolat: snagy2k5@freemail.hu

A mesterséges intelligencia (MI) egyre növekvő szerepet játszik a matematika oktatásában, különösen az oktatási technológiák és eszközök terén. Ez az absztrakt vizsgálja az MI alkalmazásának lehetőségeit a matematika oktatásában. Az MI által támogatott oktatási eszközök, mint például az adaptív tanulási platformok és a személyre szabott tananyagok, hatékonyabbá teszik a diákok tanulását. Az absztrakt bemutatja az MI alkalmazásának pozitív hatásait az oktatási eredményekre és a diákok teljesítményére a matematikai területen. A dolgozat áttekinti az MI által támogatott tanítási módszereket, amelyek javítják a diákok matematikai képességeit és szorongását a tantárgy iránt. Emellett elemzi az MI hatását az oktatói munkára és az oktatási stratégiákra a matematika tanításában. Az absztrakt összefoglalja az MI alkalmazásának jelenlegi tendenciáit és jövőbeli lehetőségeit a matematika oktatásának területén.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a matematika oktatásában gyakran épít az általános MI algoritmusokra és modellekre. Ezek a modellek lehetővé teszik a tanulók teljesítményének elemzését, a hibák felismerését és az oktatási módszerek optimalizálását. Ugyanakkor az általános MI rendszerek is használhatják a matematikai algoritmusokat vagy modelleket bizonyos feladatok megoldására. Az MI alkalmazása a matematika oktatásában és az általános MI rendszerek között számos hasonlóságot mutat. Mindkét területen az MI technológiája elősegítheti az innovációt és a hatékonyabb tanulást, bár közvetlen kapcsolatukat inkább az alkalmazás gyakorlati szempontjai határozzák meg.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a matematika oktatásában segíthet az oktatási tartalmak és feladatok szervezésében. Az adaptív tanulási platformok például az MI algoritmusait használják a tanulók számára személyre szabott tananyagok és feladatok ajánlására. Az MI segítségével az oktatók és rendszerek képesek lehetnek hatékonyabban szervezni az oktatási folyamatot és tartalmakat az egyéni tanulói igények alapján. Az MI alkalmazása a matematika oktatásában lehetővé teszi a tanulók teljesítményének folyamatos monitorozását és értékelését. Az adaptív tanulási rendszerek kimenetei segítenek az oktatóknak abban, hogy időben reagáljanak a tanulók igényeire és a tanulási eredményekre.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása mind a matematika oktatásában, mind a hadviselés vagy lélektani hadviselés területén nagy hangsúlyt fektet az adatfeldolgozásra és modellezésre. Bár közvetlen kapcsolat nem látszik a matematika oktatásában alkalmazott MI és a hadviselés vagy lélektani hadviselés között, mindkét területen az MI hasonló technológiai elveken nyugszik, és hasonló kutatási és fejlesztési kihívásokkal foglalkozik. Ez lehetővé teszi az átjárást az innovációk és technológiai fejlődések között a különböző szakterületeken.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Mind a matematika oktatásában alkalmazott MI, mind pedig a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében szükséges MI nagy mennyiségű adatot dolgoz fel és modellez. Az oktatásban az MI segíthet az adaptív tanulási rendszerekben, míg a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében az MI modellezheti az atmoszférát, éghajlatot és egyéb összetett rendszereket. A Földön kívüli életfeltételek megteremtésében az MI támogathatja az automatizált döntéshozatalt és a komplex rendszerek irányítását.

Nagy Sándor

AZ EGYENRUHÁK ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETSÉGES ÖSSZEFÜGGÉSEI

Contact / Kapcsolat: snagy2k5@freemail.hu

Az egyenruhák és a mesterséges intelligencia lehetséges összefüggéseinek vizsgálata számos érdekes területet érinthet. Az egyenruhák hordoznak kulturális, funkcionális és kommunikatív jelentéseket, melyek az MI alkalmazásával tovább fejleszthetők. Az MI lehetővé teszi az egyenruhák tervezésének optimalizálását, például a szabásminták tervezésében és gyártásában. Emellett az MI alkalmazása javíthatja az egyenruhák funkcionalitását, például intelligens anyagok és beágyazott szenzorok segítségével. Az MI által vezérelt rendszerek segíthetnek az egyenruhák adaptív kialakításában is, amelyek reagálhatnak a viselőjük környezeti vagy fiziológiai állapotára. Ezen felül, az MI lehetővé teszi az egyenruhák helyes méretének meghatározását és testreszabását, ami kényelmesebb és hatékonyabb viseletet eredményezhet. Az egyenruhák tervezése és felhasználása terén az MI innovációkat és fejlődést hozhat a divatiparban és az ipari alkalmazásokban egyaránt. A katonai és rendvédelmi szektorban az MI használata átalakíthatja az egyenruhák funkcionalitását és hatékonyságát, például intelligens felderítő vagy védelmi rendszerek kialakításával. Az MI lehetőséget nyújthat az egyenruhákhoz kapcsolódó adatok elemzésére is, ami javíthatja a döntéshozatali folyamatokat és a teljesítményt. Összességében az egyenruhák és az MI kölcsönhatása számos területen izgalmas fejlesztéseket és lehetőségeket kínál a tervezés, gyártás és funkcionalitás terén, ami átalakíthatja az ipari és katonai alkalmazásokat egyaránt.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az egyenruhák tervezésében és funkcionalitásában az MI által irányított rendszerek segíthetnek az adaptív viselet kialakításában. Például robotok által irányított anyagok, amelyek változó környezeti feltételek szerint adaptálódnak, vagy szenzorok által vezérelt ruházat, amely érzékeli a viselő környezetét és reagál az ingerekre. Az MI lehetővé teszi az intelligens anyagok és szövetek fejlesztését az egyenruhákban.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az egyenruhák és az MI esetében az Input olyan adatokat foglalhat magában, amelyekre az MI rendszerek alapozhatnak, például a viselő fiziológiai paramétereit, környezeti feltételeket vagy viselési szokásokat. Az egyenruhák és az MI esetében a Process magában foglalhatja az adatok automatikus elemzését azáltal, hogy az MI rendszerek értelmezik és reagálnak az adatokra a viselő testi vagy környezeti állapotának figyelembevételével.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az egyenruhák és az MI kapcsolata a hadviselésben olyan területeken mutatkozik meg, ahol az intelligens ruházat vagy felszerelés segíthet a katonai vagy biztonsági személyzetnek. Az MI által vezérelt szenzorok, adaptív anyagok és kommunikációs rendszerek lehetővé teszik a felderítő vagy védelmi műveletek hatékonyabb végrehajtását. Az egyenruhák és az MI összekapcsolása a lélektani hadviselésben lehetőséget ad az érzékelés és befolyásolás új formáira. Az MI által támogatott ruházat lehetőséget teremthet a katonák fiziológiai állapotának figyelésére és a viselők mentális egészségének támogatására a harci környezetben. Az egyenruhákhoz integrált MI rendszerek lehetővé teszik az adatgyűjtést és elemzést a harctéri körülmények között. Ez segíthet a helyzetértékelésben, a döntéshozatalban és a stratégiai tervezésben a katonai műveletek során. Az egyenruhák nem csupán fizikai védelmet nyújthatnak, hanem széleskörű technológiai előnyöket biztosíthatnak a modern hadviselésben.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az egyenruhákban integrált mesterséges intelligencia lehetővé teheti az űrhajósok életfeltételeinek folyamatos monitorozását és értékelését az űrutazások során. Az intelligens ruhák képesek lehetnek figyelni az űrhajósok egészségét, környezeti paramétereit és reakcióit, ami létfontosságú lehet az űrhajósok biztonsága és egészsége

szempontjából. Ha az emberiség elkezdene más bolygókon élni vagy terraformálási projektekbe kezdene, az intelligens egyenruhák lehetővé tennék az alkalmazkodást a különféle környezeti kihívásokhoz. Például az adaptív ruházat lehetővé tehetné a szabályozott hőmérséklet fenntartását vagy a különféle légkémiai összetevők kezelését. Az intelligens technológiák segítségével az emberiség jobban felkészülhet a Földön kívüli életfeltételek megteremtésére és az űrben való fennmaradásra.

Nagyné Balogh Zita

**ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE ENGLISH CLASS / A
MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATÁNAK LEHETŐSÉGEI
A NYELVÓRÁN - EGY JÓ GYAKORLAT BEMUTATÁSA**

Contact / Kapcsolat: nbeze69@gmail.com

Előadásomban szeretnék bemutatni egy jó gyakorlatot arra vonatkozóan, hogyan lehet a nyelvtanításban, például egy angol órán használni a mesterséges intelligenciát oly módon, hogy az a diákok számára újszerű, szórakoztató tevékenység legyen, miközben gyakorolnak, kommunikálnak, bővítik szókincsüket. Az ötletet az adta, hogy az egyik hatodikos diákom megemlített egy alkalmazást és azt állította, hogy ő ezzel tanult meg angolul. Felkeltette a kíváncsiságomat, mert nem hallottam még erről az applikációról, és érdekelt, hogyan használható a nyelvtanulás elősegítésére. Tanulmányozni kezdtem magam is, ki is próbáltam. Az alkalmazás neve Character.AI. A mesterséges intelligencián alapul kommunikálni lehet vele. A hatodikos haladó szintű angol csoportom számára két tanítási órára megterveztem az alkalmazás bemutatását és az órán történő felhasználását. Erről szeretnék beszélni előadásomban, melynek végén szeretném összegezni és másokkal is megosztani tapasztalataimat.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Prezentációmban a mesterséges intelligenciát használó Character.AI alkalmazás nyelvórán történő használatának lehetőségét szeretném bemutatni egy jó gyakorlat megosztásával.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Egy jó gyakorlatot szeretnék bemutatni, melynek lényege, hogy a nyelvtanítás és tanulás hatékonyságát hogyan tudja segíteni a Character.AI alkalmazás új módszerként történő beépítése a nyelvórába.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az idegen nyelvek ismerete megkönnyíti a nemzetek közötti együttműködést, a jó nyelvtudás kulcsszerepet játszhat döntő fontosságú tárgyalások során, és egyéb fontos helyzetekben, melyek országok népeinek, vezetőinek egymáshoz való viszonyulását meghatározza.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligenciát, chatbotot használó alkalmazások a jövőben minden bizonnyal még jelentősebb szerepet fognak játszani. Egy űrállomáson tartózkodó személy számára a kommunikáció révén társaságot nyújthat egy chatbot, amennyiben az illető személy egy hosszabb ideig egyedül tartózkodik ott. Ezen felül idegen nyelvtudását is gyakorolhatja vele.

Nemes, Magdolna

ISSUES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO STUDENTS WITH SEN

Contact / Kapcsolat: nemesm@ped.unideb.hu

Nowadays teaching children with Special Educational Needs (SEN) is at the centre of attention. However, the field is really new in language pedagogy and, due to the students' different abilities, a common methodology has yet to be developed. As a result, teachers' creativity plays an even more important role, since they rely heavily on their own teaching experience. It also includes the language learning characteristics of children with SEN as well as the Hungarian rules governing their language teaching.

Keywords: Hungarian and international overview; teaching a second language to children with SEN, individual abilities

DISCOURSE FEATURES AND STRATEGIES FOR ENHANCING RECALL AND RETENTION IN SELECTED MEDICAL ENCOUNTERS

Contact / Kapcsolat: amolefaith90@gmail.com

The study investigates discourse elements that improve patient recollection and retention during medical contacts. According to Ayeloja (2019), their intuitive use in clinical interviews is essential for patients to follow medical recommendations. Interactional linguistics was used to analyse audio recordings of 51 medical encounters that were conducted at the Federal Medical Centre and Nice Diagnostic Hospital in Nsukka, Nigeria. Repetition, educational counselling, and direct/indirect queries were among the six discourse traits that were found. These help patients remember important details and organise information. It is advised to conduct more studies to find more discourse devices for improved doctor-patient interactions, which will ultimately improve the health of the patient.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The study and AI are related because of AI's capacity to evaluate and improve speech in healthcare encounters.

1. Data analysis: To find communication trends, AI can examine transcripts and audio recordings.
2. NLP: AI is able to recognise inquiries and counselling instances by extracting discourse aspects from textual material.
3. Retention and Recall: AI can help medical professionals improve their patients' comprehension and memory.
4. Personalised Healthcare: AI has the ability to customise patient-specific communication plans.

In conclusion, data analysis, natural language processing, and customised tactics can all be used by AI to improve patient outcomes and doctor-patient communication.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Learning is defined as organisation (input + process + output) in the OxIPO learning model, which is used in the study on discourse aspects in medical encounters.

1. Organisation (O): Understanding communication patterns in healthcare settings is facilitated by a methodical analysis of discourse features and methods in medical exchanges.

2. Input (I): Information used to research discourse strategies comes from texts and audio recordings that have been examined using interactional linguistics.

Process (P): By identifying and analysing discourse aspects, the study applies interactional linguistics to offer valuable insights into effective communication techniques.

4. Output (O): The research reveals discourse components that improve patients' recall and retention, which improves physician-patient communication and patient outcomes.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The research is relevant to combat or psychological warfare because it clarifies the strategic application of linguistic tools.

1. Strategic Communication: Discourse elements influence perceptions and accomplish goals, just like in medical interactions.

2. Psychological Operations (PSYOP): Discourse elements that persuade opinions and affect morale include repetition and well-organized information.

3. Interrogation and Intelligence Gathering: Information extraction and deception detection are facilitated by linguistic analysis.

4. Crisis Communication: Both in military and civilian contexts, effective tactics are applicable for managing conflicts.

Discourse comprehension affects psychological operations and combat in general, and it goes beyond medical contexts.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Multidisciplinary problem-solving is where the study's usefulness to building interplanetary living conditions lies:

1. Communication in Space Exploration: Linguistic techniques facilitate clear communication between astronauts and mission control, much like they do in medical encounters.

2. Psychological Adaptation: Developing communication tactics that are essential for extended space missions is made easier with an understanding of discourse.

3. Training and Simulation: By examining discourse traits, astronauts can be trained to overcome obstacles they may encounter in space.

4. Human Factors in Spacecraft Design: By including discourse tactics into the design process, spacecrafts can improve crew communication and reduce stress during spaceflight.

In conclusion, even though the study focuses on medical interactions, its conclusions can help design communication systems that are essential for extraterrestrial life.

Pethő-Tóth Ádám

ÉTELPAZARLÁS

Contact / Kapcsolat: pethoadam2007@gmail.com

A világon a megtermelt élelmiszer felét kidobják. El sem jut a fogyasztókhoz. Sok éhező embernek tudna ez a mennyiség táplálékot biztosítani. Mit tehetünk a pazarlás ellen egyéni és társadalmi szinten? Jelen prezentáció erre a kérdésre fókuszál.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Lehetséges MI használatlalt kapcsolatos iskolai feladat: „MI segítségével tervezzük meg az étel elszállításának egy olyan módját, hogy az biztosan érjen célba amíg az étel friss és ne kelljen kidobni!”

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges tanulmányi projekt inputja: „Tervezzük meg lakóhelyünk fel nem használt ételeinek elosztását a rászoruló közt! Végezzünk hatástanulmányt, majd alakítsunk ki egy optimalizált tervet!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az élelmiszer hiánya minden emberben félelmet kelt. Lehet befolyásolni az embereket, lehet rájuk nyomást gyakorolni az étel megvonásának emlegetésével is.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívül is enni kell majd. Kérdés, hogy mit tudunk ott létrehozni és milyen áron. Első körben valószínűleg olyan étel lesz, mint az űrhajósoknak. De ez nem kielégítő, így szükség lesz a fejlesztésre.

Pintér Anna

A RAJZ, MINT TERÁPIÁS ESZKÖZ

Contact / Kapcsolat: pinteranna25@gmail.com

Az emberek nem fordítanak elég figyelmet mentális egészségükre, ennek lehetnek anyagi okai vagy pusztán az információhiány. Előadásom az utóbbi probléma csökkentésének lehetőségét érinti. Hazai közegben kevésbé kutatott a rajz terápiás eszközként való használata. A rajzolásnak számos pozitív hatása van, de vajon mennyire alkalmazható sikeresen, szakmai ember beavatkozása nélkül, mint terápiás technika.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia által létrehozott grafikai alkotások készítőre gyakorolt hatása eltér a hagyományos rajz pozitív hatásaitól.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A rajzolás segíti a kognitív fejlődést, fejleszti a gyermekek finommotoros készségét és az emlékezést.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A háború okozta traumák feldolgozásában segíthet a kreatív önkifejezés.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?
Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mindennapos rajzolás és általa történő stresszlevezetés segítene a megfelelő pszichés környezet megteremtésében, a honvágy csökkentésében egy űrutazás során.

A MEGTERHELŐ KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK KEZELÉSE

Contact / Kapcsolat: pocsbblanka@gmail.com

Minden élőlény életében fontos szerepet tölt be a kommunikáció. Azonban a mindennapi életben bizonyára már mindenki találkozott megterhelő kommunikációs helyzetekkel. Minden ilyen szituációra, van számos módszer, melyeket mindenki könnyen elsajátíthat. Az asszertivitás fejlesztése, megegyezik a személyes hatékonyság fejlesztésével. Egyre több kutatás és publikáció jelenik meg a témában, ezzel is mutatva annak fontosságát. Az üzleti élet alapköve, szintén az asszertív kommunikáció, csakúgy mint az élet számos más területének is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Mesterséges intelligencia is kommunikál a használójával, illetve megtanulhatja a megterhelő kommunikációs helyzetek elsajátítását.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A megterhelő kommunikációs helyzetek kezelését is tanulni kell. Ezen felül, pedig magukat a kommunikációs normákat is el kell tudni sajátítani.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselésben rengeteg olyan szituáció alakul ki, amely megterhelő kommunikációs helyzetet eredményez, ezeket tudni kell a megfelelő módon kezelni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?
Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A kommunikáció mindenhol jelen van, nem csak a Földön, hanem azon kívül is. Asszertívításra mindenhol igény van, ahol életfeltételeket akarnak megteremteni

Pólyik Noémi

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS AZ ERKÖLCS

Contact / Kapcsolat: polyiknoemi01@gmail.com

Az előadás témája a mesterséges intelligencia és az erkölcs viszonya és felvetődött meghatározó kérdései. Mivel a mesterséges intelligencia és a hozzá kapcsolódó kutatások még nem annyira ismertek és elterjedtek, így jelen kutatás ennek feltárását szeretné megvalósítani. Elsősorban a gimnáziumi korosztály ismereteinek vizsgálata valósult meg kérdőíven keresztül, hiszen ez a nemzedék már az MI világába nőtt bele. Mivel az MI önálló entitás, valószínűsíthető, hogy önálló jogi és erkölcsi szabályozások fogják meghatározni a működését és működtetését, egyelőre viszont etikailag még értelmezhetetlen, a felhasználók szempontjából került vizsgálat alá. Mindazonáltal, mivel már megtalálható olyan mesterséges intelligencia, melynél megjelent az önálló életösztön, saját döntések, így a górcső alá kell venni a morál kérdéseit is, illetve, hogy a gimnazista korosztály köztudatában milyen válaszok élnek, a jelenség etikai szemléletében.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kutatásom témája a mesterséges intelligencia és az erkölcs kapcsolatát vizsgálja.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Napjaink középiskolás generációja szinte mindennapos kapcsolatot ápol a mesterséges intelligenciával, ezért például a tanulásban is fontos szerepet játszhat az MI (segítségét kérhetnek tőle a tanulók).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Négyesi Imre tanulmányában megfogalmazott gondolatot osztom, amit megkérdezett katonák mondtak: Ha a mesterséges intelligencia bekerül a fegyverkezésbe (önműködő fegyverek stb.) akkor az sokkal veszélyesebb lesz, mint a ma ismert emberek által működtetett fegyverek.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Azon gondolkodnak a kutatók, hogy az itteni, emberi életet áthelyezzék a Földön kívülre és ehhez mesterséges intelligenciát használnának/használnak.

Pólyik Noémi

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATA A TÖRTÉNELEM OKTATÁSÁBAN

Contact / Kapcsolat: polyiknoemi01@gmail.com

A történelem oktatása a digitális korban olyan kihívások elé állít, amelyekre az oktatási rendszereknek új, innovatív megoldásokat kell találniuk. A mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása lehetővé teszi az oktatási folyamatok átalakítását és gazdagítását a történelemterületen. Ez a prezentáció áttekinti a mesterséges intelligencia használatának lehetséges előnyeit és hatásait a történelem oktatásában.

Az MI alapú technológiák lehetővé teszik a személyre szabott tanulási élmények létrehozását a diákok számára. Az adaptív tanulóplatformok képesek az egyedi tanulási igények figyelembevételére, és dinamikusan alkalmazkodnak a diákok haladásához. Ezenkívül az MI segítségével lehetőség nyílik a történelmi adatok és dokumentumok automatizált elemzésére, amely elősegítheti a diákok kutatói készségeinek fejlődését.

A történelemoktatásban az MI támogathatja a tanárokat az oktatási anyagok előkészítésében és a diákokkal való interakcióban. Ezen felül az MI alapú eszközök támogathatják a diákok vizuális és interaktív tanulási tapasztalatait, például virtuális múzeumok vagy történelmi rekonstrukciók segítségével.

A mesterséges intelligencia által támogatott történelemoktatás segítségével a diákok mélyebb és átfogóbb megértést szerezhetnek a múlt eseményeiről. Az ilyen innovatív oktatási módszerek hozzájárulhatnak a diákok történelmi tudatosságának fejlődéséhez és kritikus gondolkodási képességeinek erősítéséhez a digitális korban.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A történelem oktatásában és más MI alkalmazásokban egyaránt olyan alapvető technológiai elemeket használnak, mint a gépi tanulás és az adatelemzés. Ezek az algoritmusok és módszerek közös alapokon nyugszanak, így azokat át lehet ültetni különböző területekre. Az MI alkalmazása számos területen elterjedt, beleértve a robotokat, automatizált rendszereket, és tanulni képes algoritmusokat. Ezek az eszközök szintén hasznosak lehetnek a történelemoktatásban, például virtuális múzeumok vagy oktatóprogramok létrehozásában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell alkalmazása segíthet megérteni, hogy az MI hogyan befolyásolja és alakítja át a történelem oktatását. Az intelligens rendszerek által támogatott oktatás lehetőséget teremt a hatékonyabb és interaktívabb tanulásra, valamint segít a diákoknak abban, hogy mélyebb megértést szerezzenek a történelmi tartalmakról és folyamatokról

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI lehetőséget kínál a történelmi és hadtörténeti adatok elemzésére, ami segíthet az elmúlt események és stratégiák jobb megértésében. Az MI alkalmazható például a csatateretek és hadműveletek elemzésében, hogy jobban megértsük azokat a történelmi és hadtudományi szempontból. Az MI képes prediktív elemzésekre és modellezésekre, amelyek segíthetnek a történelmi vagy hadászati események kimenetelének és következményeinek előrejelzésében. Ezáltal az MI segíthet az oktatásban a történelmi események és döntéshozatali folyamatok jobb megértésében. . Az intelligens rendszerek lehetőséget teremthetnek az új hadviselési stratégiák és technikák kifejlesztésére.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása lehetővé teszi a nagy mennyiségű történelmi és tudományos adatok hatékonyabb feldolgozását és elemzését. Ezáltal a történelem oktatásában résztvevő diákok számára könnyebben hozzáférhetővé válnak az érdekes és fontos információk. Ugyanakkor az űrkutatásban az MI segíthet az adatok gyorsabb és hatékonyabb értelmezésében. Az MI használata mind a történelem oktatásában, mind pedig a Földön kívüli életfeltételek megteremtésében hozzájárul az innovációhoz és az interdiszciplináris kutatáshoz. Az ilyen módon elősegített fejlődés általánosan támogatja az emberiség tudásának bővülését és technológiai határok áthágását.

Pšenáková, Ildikó; Daňo, Pavol; Glončák, Damian and Valo, Ľuboš

APPLICATIONS FOR CREATING TEACHING MATERIAL FOR FLIPPED CLASSROOM

Contact / Kapcsolat: ildiko.psenakova@gmail.com

Using the flipped classroom method is not new in pedagogical practice. Its usage increased mostly during the coronavirus pandemic, when pupils and students were forced to learn online at home without the physical presence of teachers. Video recordings with teaching materials suitable for education are an indispensable aid in this method. These materials are mostly created by the teachers themselves. The paper deals with software environments suitable for creating video recordings. Comparison of their characteristics will help creators choose the one that best suits teachers' needs.

Financial support for this study was provided from the project KEGA 015TTU-4/2024 „The Implementation of the Flipped Classroom Method in Higher Education.”

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A flipped classroom oktatási forma leggyakrabban videók formájában továbbítja a tananyagot a diákoknak. Ezeket akár kis robotoknak is tekinthetjük, akik átadják a tudásukat másoknak.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A flipped classroom egy tanulási organizáció forma x amelynek bemenete a videókban, prezentációkban található x a „face to face” része az oktatásnak megfelel a „Proces”nek és ennek a végeredménye a diákok tudása (Output).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Lehet, hogy a flipped classroom formával hadat üzenünk a klasszikus oktatásnak?

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A flipped classroom oktatási formát az űrhajók is használhatják.

Rácz Levente

A SPORTOLÁS NÉPSZERŰSÉGE ÉS SZÜKSÉGESSÉGE AZ INFORMATIKA SZAKOS HALLGATÓK KÖRÉBEN

Contact / Kapcsolat: rlevente827@gmail.com

Az előadás központi témája, hogy bemutassa a sportolás elhanyagolhatatlanságát, főleg az informatika szakos hallgatóknál, akiknél a hosszú órákat igénylő számítógépes munka miatt még nagyobb eséllyel alakulnak ki különböző egészségügyi problémák. Az előadás kitér a sportolás fizikai és mentális előnyeire, illetve megoldásokat is felvet arra, hogy hogyan lehetne rávenni a hallgatókat a sportolás megkezdéséhez. Az előadásban szerepel egy felmérés is amit 1-3. éves informatika szakos hallgatók körében végeztem el.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az olyan informatikusok akik sportolnak a munkájuk mellett, kiegyensúlyozottabbak és a munkájukban is jeleskednek. Ezek az emberek lehetnek majd a mesterséges intelligencia fejlődésében a kulcsszereplők.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A rendszeres sportolás javítja a fizikai és mentális egészséget, ezáltal jobb lesz a tanulás minősége is. A tanulmányok során jelentős stressz nehezedik a tanulókra, erre is megoldást nyújthat a sport. A rendszeres testmozgás javítja az alvásminőséget is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A sport megerősíti a hallgató mentális és fizikai jóllétét, amely hozzájárulhat egy békésebb és kiegyensúlyozottabb társadalom kialakulásához. Ezáltal a konfliktusok is csökkenthetők. A sport összekötő erőként is szolgál a különböző kultúrák és nemzetek között.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A sportolás által összeszedettebb, tisztábban látó, nyugodtabb és kreatívabb informatikai szakembereket képezhetünk, akiknek még nagy szerepe is lehet a földönkívüli életfeltételek kialakításában vagy az űrkutatáshoz kapcsolódó rendszerek fejlesztésében.

Rácz Sándor

VIDEÓJÁTÉK POTENCIÁLJA (A TANULÁSBAN)

Contact / Kapcsolat: altalanos44@gmail.com

A videójáték egyre több teret hódít szerteágazó kategóriákban, idetartozik a kikapcsolódás, szimuláció, filmadaptáció stb. Lényegében egyre inkább terjed az emberek széles körében és kezd a hétköznapijaink részévé válni. Tulajdonképpen az előadás célja összefoglalni milyen irányokban lehet integrálni a videójátékokat a tanulásban, például: csapatmunkában a kommunikáció fejlesztése, kreativitás, logika, figyelem és közelebb hozza a belső motivációt.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A videójátékok széles körben feldolgozzák, a témát jövőképet adnak róla vagy ismertetik annak mibenlétét, ezenfelül a mesterséges intelligencia fejlesztheti a videójátékok irányultságát a tanulásban elemzés szempontjából vagy a programozás megkönnyítésében.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A téma a videójáték integrálása a tanulásba.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselésben széles körben használnak oktatásra szimulációs programokat, akár videójátékokat.

Az e-sportban a csapatok magas szinten alkalmazzák egymás ellen a lélektani hadviselést, hogy kibillentsék az ellenfelet az őszpontosításból, számos taktikai játék tanít ezt elhárítani vagy felhasználni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Több játék foglalkozik sci-fi témával például, ahol űrhajót kell tervezni, kolóniát kell létrehozni vagy az egyént (a karaktert) kell életben tartani, ezek a jövőre nézve fontosak lehetnek, legalábbis érdemes a tanításra.

ANGOL NYELV HELYZETE MAGYARORSZÁGON

Contact / Kapcsolat: rimoczibence0@gmail.com

A globalizáció új kihívások elé állítja Magyarországot, így az angol nyelv jelentősége mind az oktatásban, mind a munkaerőpiacon növekszik.

A kutatás arra a kérdésre kereste a választ, hogy hogyan alakult az angol nyelv státusza Magyarországon az általános iskolákban idegen nyelvet tanulók körében és a munkaerőpiacon megtalálható angol nyelvtudás igényének tekintetében.

A kutatás szekunder adatok felhasználásával történt. A vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy az angol nyelv növekvő fontossága megjelenik mind az oktatási intézményekben, mind a munkaerőpiacon Magyarországon. Az oktatásban egyre nagyobb hangsúlyt kap az angol nyelv tanítása és tanulása, míg a vállalatok körében egyre inkább elvárás az alkalmazottak angol nyelvtudása a nemzetközi kommunikációban és az üzleti kapcsolatokban.

A kutatás eredményei hozzájárulhatnak az oktatási és munkaerőpiaci politikák fejlesztéséhez és hatékonyabb tervezéséhez, segítve ezzel az angol nyelv oktatásának javítását, ami hosszú távon elősegítheti Magyarország versenyképességét a globális piacon.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia lehetőséget nyújt videós tartalmak, filmek, sorozatok, oktatási anyagok automatizált fordítására, és feliratozására angol nyelven, így könnyebbé teszi az angol nyelvű tartalmak feldolgozását

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Magyarországon az angol nyelvtanulás bemenete magában foglalhatja az iskolai oktatást, nyelviskolákat, és egyéb tanulási eszközöket.

A Process megfelelője lehetnek azok módszerek, amelyek segítségével az inputból tudás lesz. Ezek lehetnek tanórák, tanulási módszerek stb.

Az Output a tanulási folyamat eredménye, azaz az angol nyelvtudás szintje és alkalmazása. Ezek a nyelvvizsgák és más nyelvi teljesítmények.

Az Organization jelenti az oktatási rendszereket, a tananyagokat, a tanárképzést stb.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az angol nyelv mint a nemzetközi kommunikáció egyik fő nyelve kulcsfontosságú lehet a hadviselésben. Különösen azokban a helyzetekben, amikor a katonai műveletekben résztvevő nemzetek különböző anyanyelvű tagokkal rendelkeznek, az angol nyelv segíthet a hatékony kommunikációban és koordinációban.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az angol nyelv a tudományos területeken, így az űrkutatásban is az egyik fő kommunikációs nyelv. Magyar kutatók és szakemberek részvételéhez és a kutatásokhoz való hozzáféréshez szükség van angol nyelvű képzésre, készségre.

A DOWN SZINDRÓMÁS GYERMEKEK KOMMUNIKÁCIÓJA

Contact / Kapcsolat: ruboczkivivien1@gmail.com

Az előadásomban ismertetni fogom, hogy mi is az a Down szindróma, illetve, hogy milyen fejlődési rendellenességük van az Down szindrómával élőknek. A prezentációban ismertetni fogom a Down szindrómás gyerekeknek az arányát Magyarországon illetve külföldi kitekintésben is, hány Down szindrómás gyermek születik a világon. Az előadásomban ismertetni fogom a Down szindrómás gyermekek nyelvi sajátosságait, nyelvi fejlődésüket illetve, különböző szakirodalmakból megtudhatjuk, hogy más fajta betegséggel szemben a down szindrómás gyermekeknek milyen is a kommunikációjuk.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia fejlődésével várható, hogy a Down szindrómás gyermekek fejlesztésébe is új programokat, fejlesztési lehetőségeket fognak kidolgozni, ami megkönnyíti az életüket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A Down szindrómás gyermekek iskolai tanulásában sokat segíthet az OxiPO-modellen alapuló oktatás-/tanulásmódszertan alkalmazása.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Noha a Down szindrómával élők harctéri katonai alkalmasságáról (értelmi akadályozottságuk és szívfejlődési rendellenességük miatt) nem beszélhetünk, ám hátszágbeli kiegészítő szolgálatot ellátó feladatokról gondoskodhatnak, illetve a civil lakosság olyan speciális csoportját képviselik, akik védelme külön feladatot és akár gyógypedagógiai ellátás biztosítására képes katonai állományt feltételezhet.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Down szindrómás gyermekek nevelése, oktatása esetében is szóba kerülhet az űrkutatás.

Rusli, Nor Amalina

ISSUES FACED BY SUBJECT TEACHERS IN IMPLEMENTING DIGITAL LEARNING TO TEACH AUTISM SPECTRUM DISORDER (ASD) STUDENTS IN INCLUSIVE CLASSROOMS

Contact / Kapcsolat: amalinaa.rusli@gmail.com

The main focus of this study is to see from the teacher's perspective the extent to which digital learning is used by regular teachers in the teaching and learning process of Autism Spectrum Disorder (ASD) in the inclusive classroom. This qualitative study was conducted by interviewing 12 regular teachers (N=12) in Kuala Lumpur, Malaysia. All study participants are primary teachers who teach English, Mathematics, Science, History, and Art in inclusive classes where there is at least one autistic student. The results of the study show that the digital learning used by these subject teachers is very helpful in the teaching and learning process of autistic students in the inclusive classroom. In addition, they also stated some challenges in the use of digital learning, such as the level of use of devices for ASD students and the comprehension ability of these students while utilising digital learning. As a conclusion, teachers agreed that digital learning technologies provide tremendous promise for empowering autistic students in inclusive classrooms. Through the utilisation of these technologies, teachers may design personalised, dynamic learning experiences that are tailored to the needs of each student in an inclusive classroom.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

AI technologies are increasingly being used to develop personalized interventions and support systems tailored to the unique needs of individuals with ASD. Intelligent tutoring systems leverage AI algorithms to adapt learning materials and teaching strategies based on the learner's profile and progress, accommodating the diverse learning styles and preferences of individuals with ASD. Social robots equipped with AI capabilities can serve as companions and mentors, providing social interaction and skill-building opportunities in a controlled and predictable environment.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The connection between research on ASD and the OxIPO model has important implications for educational practice such as designing individualized learning plans tailored to the specific needs and abilities of students with ASD. Furthermore, it will implement evidence-based interventions that target the cognitive processes implicated in learning difficulties associated with ASD.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

One connection between research on ASD using digital learning and psychological warfare lies in the potential for technology to shape attitudes, perceptions, and narratives surrounding autism. Through the strategic dissemination of information, digital platforms can influence public understanding of ASD, challenge stigma, and promote acceptance and inclusion.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

By forging connections between ASD research utilizing digital learning and the creation of extraterrestrial living conditions, cross-disciplinary insights and innovations can emerge. For example, the principles of sensory integration and environmental design, which are central to supporting individuals with ASD, can inform the development of sensory-friendly spacecraft interiors optimized for the well-being of astronauts.

Safarpour, Alireza

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND THE CHALLENGES TO FREEDOM OF CHOICE IN DEMOCRATIC SOCIETIES

Contact / Kapcsolat: alireza@mailbox.unideb.hu

Artificial intelligence (AI) is rapidly transforming our world, fueled by big data and complex algorithms. AI systems analyze vast amounts of information, impacting everything from social media feeds to policy decisions. This power, however, raises concerns about its influence on individual autonomy, the cornerstone of democracy. Autonomy encompasses freedom from manipulation and the ability to make informed decisions.

AI's potential to personalize content and analyze sentiment could limit exposure to diverse viewpoints and nudge us towards specific choices. Deepfakes further blur the line between truth and fiction, eroding trust in institutions. To address these challenges, we need more than just technical solutions. We must cultivate a culture that values independence, self-reliance, and critical thinking. Understanding autonomy as a multifaceted concept, including social and societal dimensions, is crucial.

This research critically examines the threats AI poses to autonomy in democracies. By analyzing scholarly works and policy documents, it identifies five core principles for safeguarding individual autonomy: freedom from domination, privacy protection, informed decision-making, access to diverse information, and equal opportunities. The research ultimately aims to develop evidence-based policy recommendations to mitigate these threats and ensure individual autonomy thrives in the age of AI.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The research directly investigates the connection between Artificial Intelligence (AI) and its impact on autonomy in democratic societies. Here's how:

The research explores how AI systems, fueled by big data and complex algorithms, are influencing various aspects of our lives.

It highlights the specific functionalities of AI, like data collection, analysis, and decision-making, that are affecting autonomy.

The core concern revolves around how AI might threaten individual freedoms and democratic processes by potentially limiting access to information, manipulating opinions, and even influencing decision-making.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The research on AI and autonomy doesn't directly connect to the OxIPO model of learning. The OxIPO model focuses on individual learning processes, while the research investigates the societal impact of AI on a broader scale.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

The research on AI and autonomy makes a connection to psychological warfare but not necessarily to conventional warfare. The research highlights how AI can be used to manipulate information and opinions (through social media for instance). This manipulation can be used to influence public perception, sow discord, and ultimately weaken an opponent's resolve. These tactics are hallmarks of psychological warfare.

AI-powered tools could potentially create deepfakes or other forms of disinformation that could be used to undermine trust in institutions and leaders, further destabilizing a society.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

The current research on AI and autonomy has no direct connection to the creation of extraterrestrial living conditions.

Sáfrány Judit

SZORONGÁS, PÁNIK, ISKOLAFÓBIA

Contact / Kapcsolat: safrany.pszichologus@gmail.com

Az elmúlt időszakban a pedagógiai-pszichológiai határterületen elhelyezkedő tünetegyüttesek száma megnövekedett. A stressz természetes jelenség valamennyi tanuló életében, azonban szélsőséges esetekben a váratlan és túl intenzív szubjektív és vegetatív tünetek tartós diszfunkcionalitást okozhatnak. Az érintett fiatalok szinte „önmaguk fogságába” kerülnek, és az elkerülő mechanizmus aktiválódik, dominánssá válik. Az iskola, mint a „pánik helyszíne” rögzül és a napi rendszerességű iskolába járás akadályokba ütközik. Többféle ellátási forma elérhető, úgymint a pszichés háttérmechanizmust feltérképező pszichodiagnosztika, a kognitív viselkedésterápiás intervenció, csoportterápia vagy az autogén tréning. Sok esetben azonban a tünetelnyők olyan megerősítő hatással bírnak, hogy mind a motiváció, mind a problémamegoldás érdekében kifejtett erőfeszítés elégtelennek bizonyul. A szociális elidegenedés, a fizikális és pszichés teherbírás csökkenése, valamint a stigmatizációtól való félelem továbbnehezíti a segítségnyújtást. Ennek következménye a pedagógus, a mentálhigiénés szakember, a szülő és a gyermek közös kudarcélménye, frusztrációja. Az időben való felismerés, valamint az adaptív megküzdési stratégiák preventív jelleggel való kialakítása elsődleges fontosságú.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az iskolafóbia tünetegyüttesének része az elidegenedés, a személyes kapcsolatok elutasítása. Az otthoni izolációban tölti mindennapjait a fiatal, ami megnövekedett online jelenléttel, a virtuális kapcsolatok számának növekedésével jár együtt.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az iskolafóbia kialakulásában az „Input” a megtapasztalt kellemetlen élmény az iskolában töltött idővel, a személyekkel, feladatokkal összefüggésben. A „Process” a helyszín és a „szenvedés” összekapcsolása, míg az „Output” az elkerülő magatartás. Ugyanúgy az otthon töltött idő mint „Input” összekapcsolódik a békesség, biztonság élményével („Process”), és „Output”-ként izolációt, a megoldásra tett erőfeszítések hiányát eredményezi.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A veszélyhelyzet megtapasztalása, a biztonságérzet elvesztése a hadviselés területén objektíven is mérhető okokkal hozható összefüggésbe. Az iskolával összefüggő biztonságvesztés, szorongásos reakció hasonló pszichés kapcsolódást alakíthat ki, fokozottan szubjektív élmények talaján. Ilyen esetben a veszély (pl. csúfolni fognak, megszegyenülök mások előtt) anticipálása olyan erőteljesen jelentkezik, hogy elkerülő mechanizmust, akár poszttraumás stresszavart generál.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az ismeretlentől való félelem az ember eredendően kódolt élménye, azonban személy és helyzetfüggő ennek intenzitása és diszfunkcionalitást okozó hatása. Ahogyan a bizonytalantól, vélt veszélytől való félelem a napi szintű iskolába járással is kapcsolódhat, ugyanúgy a Földön kívüli életfeltételek, a Föld erőforrásainak megfogyatkozása kapcsán szükségessé váló ismeretlen felé való nyitásra is kiterjedhet.

Sasné Venczel Ildikó

MÓD - SZER - TAN

Contact / Kapcsolat: pityrefiskig@gmail.com

Iskoláink az elmúlt időkben jelentős változáson mentek keresztül. Az iskola az a hely, ahol az innováció és az állandóság különleges szimbiózisban kell, hogy éljenek, és e két színte egymással megférhetetlen folyamat elegyítő folyadéka a módszertan.

Prezentációmban felvillantom az iskoláinkban jellemző két, három generációnyi szakadékot a tanár és a tanítvány között. A mai közép- és általános iskoláinkat megtöltő Z és alfa generációk már a tömeg- és infokommunikáció és azok eszközeinek a gyermekei.

A legfontosabb az oktatás-nevelés folyamatában az egyensúly biztosítása. Ezt úgy mutatom meg, hogy „analizálok” ezt a 3:1-ben szót mód – szer – tan, ami elemeire bontva:

- A mód, a hogyan (induljunk el): az alapok.
- A szer – nem mindegy mivel és miként „szer”-vezzük iskoláink mindennapjait.
- A tan számomra a mit a folyamatban, a gyermekben, a növekedésközpontú jövőbe mutatva.

MÓD – SZER – TAN-nálunk működik a Pitypalattyban. Valljuk és megéljük: gyereket tanítunk, nem tananyagot!

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Használok a mesterséges intelligenciát, mint eszközt.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az, hogy a tanulás szervezés.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Folyamatos lélektani hadviselés eredménye.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Nem látok kapcsolatot.

OLVASÁSI SZOKÁSOK VÁLTOZÁSA A DIGITAIZACIO KORÁBAN

Contact / Kapcsolat: serkinarcisz2003@gmail.com

Az előadásom az olvasási szokások változását mutatja be. Fontos, hogy foglalkozzunk ezzel a témával, hiszen az olvasási szokások változása sok mindent elárulhat egy társadalomról, különböző kulturális hatások figyelhetőek meg általa, illetve jelentős hatással lehet a konyvkiadokra, konyvkereskedokre, könyvtárakra és az oktatásra is. Előadásom első része egy átfogó képet ad a korábbi korok olvasási szokásairól, majd a második részében pedig bemutatom a mai olvasási szokásokat (amely megismerését saját kérdőívem segítette), amelyeket a régi szokásokkal fogok összehasonlítani, majd a végső következtetés levonásra kerül, hogy ma a digitalizáció korában mik a legfontosabb aspektusai az olvasási szokásoknak.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) kozott?

Answer / Válasz:

A digitális platformokon alkalmazott mesterséges intelligencia segıtsegevel személyre szabott ajánlásokat keszıthetnek az olvasok számára, figyelembe veve az elozo olvasmanyaikat, preferenciaikat és szokasaikat, illetve az olvasasra szant ido csokkentheto azaltal, hogy mesterséges intelligencia algoritmusai segítenek az információ gyorsabb és hatékonyabb feldolgozásában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulas OxIPO-modellje kozott? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulas = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az olvasási szokasaink befolyásolják tanulási szokasainkat, hiszen ha egy olyan környezetben és szokásokkal együtt olvasunk, amely komfort érzetet nyújt, sokkal könnyebben odafigyelünk az olvasásra és akár elsajátítjuk például a melyolvasat, amely

hatására a tanulás is sokkal könnyebb lesz, hiszen minden tananyag alapja, hogy értsük, hogy mit olvasunk, így könnyebb és gyorsabb lesz értelmezni a tananyagot.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az információfeldolgozás a 21. században nemcsak személyes élményeket formál, hanem a hadviselési területen is kulcsszerepet játszhat. A lélektani hadviselés és a háborúk során az olvasási szokások elemzése és kihasználása fontos eszköz lehet a hatékony kommunikáció és annak befolyásolása szempontjából.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Minél hatékonyabbá/fejlettebbé változnak az olvasók olvasási szokásai a digitalizáció korában, annál szélesebb körben értesülhetnek az űrkutatásról és az élet kiterjesztésének törekvéseiről, ezáltal az olvasás nem csak szórakozási forma, hanem egy olyan eszköz is lehet, amely segíti az embereket megérteni és együttműködni a kihívásokkal teli űrkorszakban.

Serucza Kitti

GOLI OTOK 1949-1952

Contact / Kapcsolat: kittike013@gmail.com

A téma a Jugoszláv Holokauszt történeté taglalja, melynek magyar áldozatai is voltak. A prezentáció történelmi áttekintéssel indul: elhelyezzük az eseményeket térben és időben. A bemutatásra kerül, hogy miként működött a sziget, ahol a szóban forgó események megtörténtek. E témáról azért fontos megemlékezni, hogy a történelem ilyen formában ne tudjon újra megisméltódni.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia segíthet különféle beszélgetéseket lebonyolítani vagy akár a halálesetekről grafikont vagy táblázatot elkészíteni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A téma nem szerepel az oktatási mintatanterv témakörei között. A Holokauszt témát, ugyanakkor a diákok előtt sem titkolhatjuk.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A téma teljes mértékben érzékenyítésnek is felfogható. Nem könnyű a Holokauszt témáról beszélni, mivel egy fekete időszak a történelem során. A bemutató teljesen leírja, hogy az ott élő személyek miket éltek át lelkileg.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Véleményem szerint nem ismétlődhet meg a választott témám semmilyen formában – még esetleges jövőbeli űrkolóniák esetében sem. Bemutatóm célja, hogy ezt teljes mértékben elkerüljük.

Simó, Ferenc Zoltán

ASIMOV'S PSYCHOHISTORY AND ITS CONNECTION WITH FOUCAULT'S THRESHOLDS OF SCIENCE

Contact / Kapcsolat: simofredz@gmail.com

Isaac Asimov's concept of psychohistory is a fictional concept introduced in his science fiction series, „Foundation”. Psychohistory combines elements of mathematics, sociology, and history to predict the future behavior of large populations. The idea is based on the premise that while individual actions are unpredictable, the behaviour of large groups of people can be modelled and predicted with statistical accuracy. By applying mathematical equations to the study of history and sociology, psychohistory aims to foresee the rise and fall of civilizations on a grand scale.

On the other hand, Michel Foucault, a French philosopher and social theorist, introduced the idea of „thresholds of scientificity” in his work. These thresholds represent the evolving criteria that define what is considered scientific knowledge within a given historical and cultural context. Foucault identified four thresholds.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Asimov's works.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Asimov's works and learning.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Asimov's psychohistory.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Asimov's fictional worlds in our galaxy.

KLÍMAVÁLZOTÁS HATÁSAI A PÉNZÜGYRE

Contact / Kapcsolat: sooslukacs.szabolcs@gmail.com

Az éghajlatváltozás a Föld valamennyi vállalkozására veszélyt jelent. Egyesek azonban kiszolgáltatottabbak, mint mások. A hatások várhatóan aránytalanul sújtják az üzleti tevékenységek különböző szereplőit, miközben vagyoni károkat, az ellátási láncok és az infrastruktúra zavarait, a karbantartási, valamint az anyagköltségek és az árak növekedését okozzák.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

MI segítségével lehetne vizsgálni a lakások hőszigetelését. Hőkamera felvételeket lehetne gyűjteni és adatbázisba fűzni, majd következtetéseket levonni és javaslatokat tenni.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projekt: „Készítsünk projektet, amely egy háztartásban figyeli a kiadásokat a ház hőszigetelésének függvényében! Gyűjtsünk hozzá adatokat interneten!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A hadviselés hatására is erőteljesen változhat a klíma.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?
Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A világűrben készített felvételek segítségével lehetne tanulmányozni a földi körülményeket.

Süveg Eszter

**FESTÉSZETI KIÁLLÍTÁS:
CSALÁDON BELÜLI KIMONDATLAN ÁLLAPOTOK**

Contact / Kapcsolat: suvegeszter66@gmail.com

Festészeti kiállítás ötletét prezentálom. Az ennek megfelelő kiállítóterem összefüggő több szobás épület. A néző egyenként más-más családi minőséggel fog találkozni a szobákba. Elsőként megfogalmazzák a látott festmények és vázlatok kapcsán a megérzéseiket a családhoz. Lehetőséget kapnak elolvasni a történetüket ,majd továbbgondolva rámutathat a nézőben zajló történésekre az amit önmagából vetített ki a látványra. Megfogalmazni a színpátiát, unszinpátiát és azok miéértjét. Segítve az önismeretet, szakemberrel, családjállítóval való közös munkafolyamatot felgyorsíthatja és segítségként szolgálhat.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Segíthet rámutatni a családtagokban keletkező feszültségre, amit a kiszámíthatatlan és rohamosan fejlődő mesterséges intelligencia kelt. Ez gyakran felmerül a családfenntartóknál, ha veszélyeztetve látja a munkáját.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A mentális higiénia nagy mértékben befolyásolja a teljesítményünket a tanulmányaink során is. Általánosságban a családi minőség adja a domináns alapot a mentális egészségünkben.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Egy művészeti kiállítás segíthet rámutatni a családtagokban keletkező feszültségre, amit a háborúk váltanak ki. Továbbá: segíthet felismerni az háborút megtapasztalt családtagok viselkedésmintáit, amik még sokáig befolyásolják a mindennapi „működésüket”.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A művészet segíthet felismerni a családtagokban kiváltott érzéseket a földönkívüli élet megteremtése kapcsán. Beszélgetést kezdeményezhet, ami segíthet megfogalmazni a családon belüli különböző álláspontokat és az ez által keletkező ellentéteket, feszültséget.

KENYÉRHELYETTESÍTŐ ÉLELMISZEREK KIFEJLESZTÉSE MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: vivuska2008@gmail.com

A kenyérhelyettesítő élelmiszerek kifejlesztése mesterséges intelligencia segítségével egy izgalmas és innovatív kutatási terület, amely a modern technológia és a táplálkozástudomány határmezsgyéjén találkozik. Az előrehaladott adatelemzési módszerek és gépi tanulási algoritmusok lehetővé teszik a kutatók számára, hogy megértsék az emberi táplálkozás összetettségét és különféle alapanyagokat kombináljanak olyan élelmiszerek létrehozásához, amelyek alternatívát nyújtanak a hagyományos kenyérnek.

E prezentáció bemutatja az MI alkalmazásának lehetőségeit a kenyérhelyettesítő élelmiszerek fejlesztésében, és hangsúlyozza az adatelemzés és gépi tanulás által nyújtott előnyöket a táplálkozástudomány terén. A kutatások ezen a területen hozzájárulhatnak az egészségesebb és fenntarthatóbb táplálkozási lehetőségek létrehozásához, ami jelentős hatással lehet az élelmiszeriparra és az emberek mindennapi étkezési szokásaira.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kenyérhelyettesítő élelmiszerek kifejlesztése mesterséges intelligencia (MI) segítségével és más MI-technológiák között számos kapcsolat áll fenn. A MI nemcsak az élelmiszeripari termékek fejlesztését, hanem azok előállítását és terjesztését is átalakítja. Az MI algoritmusok képesek javaslatokat tenni új alapanyagok, ízek és textúrák kombinálására, hogy olyan kenyérhelyettesítő élelmiszereket hozzanak létre, amelyek ízletesek és táplálóak. Az optimalizálási folyamatok gyorsabbá válnak azáltal, hogy az MI segítségével automatizálják a termékfejlesztési folyamatokat.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell hangsúlyozza a tanulás és folyamatos fejlődés fontosságát. Az MI által támogatott kenyérhelyettesítő élelmiszerek fejlesztése során az adatok folyamatos gyűjtése és elemzése lehetővé teszi az algoritmusok számára, hogy adaptálódjanak az új információkhoz és visszajelzésekhez, így optimalizálva a fejlesztési folyamatot.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Mind a kenyérhelyettesítő élelmiszerek fejlesztése, mind a hadviselés területén jelentős technológiai fejlesztések történnék. Az MI alkalmazása mindkét területen lehetővé teszi az adatelemzést és gépi tanulási algoritmusok használatát. Ez a technológiai összekapcsolás elősegítheti az általános technológiai haladást és innovációt. Bár az alkalmazási területek eltérőek, az MI kutatói és szakemberei gyakran dolgoznak különböző tudományos területeken. Ez lehetővé teszi az esetleges tudományos átfedéseket és kapcsolatokat, amelyek segíthetik az új technológiák és innovációk terjesztését.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az űrutazás és a Földön kívüli bázisokon történő tartózkodás esetén fontos a hatékony és fenntartható táplálkozás biztosítása. Az MI által támogatott kenyérhelyettesítő élelmiszerek fejlesztése lehetővé teszi olyan táplálkozási megoldások kifejlesztését, amelyek segítik az űrhajósok egészségét és jólétét. Az űrhajósok és a jövőbeli űrutazók számára kulcsfontosságú a táplálkozás és energiaforrások hatékony felhasználása. Az MI segítségével kifejlesztett kenyérhelyettesítő élelmiszerek lehetővé tehetik a korlátozott erőforrások fenntarthatóbb felhasználását.

A TERMÉSZETTUDOMÁNYOK OKTATÁSA MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: vivuska2008@gmail.com

A természettudományok oktatása során alkalmazott mesterséges intelligencia (MI) számos új lehetőséget kínál az oktatási folyamat hatékonyságának növelésére és a diákok tanulási élményének javítására. E prezentáció áttekinti az MI alkalmazásának potenciálját a természettudományok oktatásában, beleértve a fizikát, a biológiát, a kémia és a földtudományok területeit.

Az adaptív tanulási platformok és intelligens tutoriális rendszerek lehetővé teszik az oktatási anyagok testreszabását a diákok egyedi igényei és képességei szerint. Emellett az MI alapú eszközök segíthetik a diákokat abban, hogy interaktív módon fedezzék fel a természettudományokat szimulációk, virtuális környezetek és adaptív gyakorlatok révén. Az MI alkalmazása a természettudományos oktatásban lehetővé teszi az oktatók számára, hogy jobban megértsék a diákok előrehaladását és szükségleteit.

Ezenkívül az MI képes előrejelzéseket tenni a diákok teljesítményéről és segíthet az oktatóknak az oktatási módszerek optimalizálásában. Az ilyen technológiák bevezetése javíthatja a tanulók motivációját és érdeklődését a természettudományok iránt, elősegítve a tudományos gondolkodást és problémamegoldó készségek fejlesztését.

Az MI által támogatott természettudományos oktatás új utakat nyithat az oktatási rendszerekben, hozzájárulva a diákok eredményesebb és inspirálóbb tanulási tapasztalataihoz.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI lehetővé teszi oktatók és diákok számára, hogy innovatív és adaptív oktatási eszközöket használjanak. Ilyen eszközök lehetnek például okos tanulási platformok vagy virtuális laboratóriumok, amelyek interaktív módon mutatják be a természettudományokat. Ezek az eszközök felhasználhatják a robotikát vagy tanulni képes algoritmusokat a diákok oktatásában és gyakorlásában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az MI segítségével az oktatók és oktatási rendszerek jobban szervezhetik és strukturálhatják az oktatási tartalmakat és folyamatokat. Az adaptív tanulási platformok és intelligens tanulási rendszerek lehetővé teszik a tananyagok testreszabását és személyre szabott szervezését a diákok igényeihez és képességeihez igazodva. A szervezés, input, process és output elemek összehangolt alkalmazása révén az MI lehetővé teszi a tanulás személyre szabottabbá és hatékonyabbá tételét.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Közvetlen kapcsolat nem áll fenn a természettudományok oktatása és a hadviselés vagy lélektani hadviselés között az MI használatában, az általános technológiai előrelépések és kutatások hosszú távon befolyásolhatják ezeket az ágazatokat is. Fontos azonban megjegyezni, hogy az MI-t főként a tudományos és oktatási célokra tervezik és alkalmazzák, és a hadviselés vagy lélektani hadviselés más technológiai fejlesztéseket és stratégiákat igényel.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a természettudományos oktatásban elősegítheti az űrkutatáshoz kapcsolódó technológiai fejlesztéseket. Például az oktatók és diákok által használt okos eszközök és szimulációs platformok segíthetnek az űrkutatás alapjainak megértésében és a rájuk vonatkozó tudás elmélyítésében.

STERILIZATION OF S. AUREUS CONTAMINATED SURFACES

Contact / Kapcsolat: szabozsom16@gmail.com

Currently, antibiotic resistant bacteria are an ever present threat to our health, and a lot of deaths are caused by them. In my presentation, I will explore the methods that could be used to prevent these infections, by the method of sterilizing the surfaces that are commonly contaminated by bacteria, focusing on the most common and widespread of them: Staphylococcus Aureus.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

The more data we have, the wider the range of relevant information we can gather. However, filtering the useful information from the raw data can be very time-consuming, and this process can be sped up exponentially with the help of filtering algorithms and AI.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Learning and keeping up with new information and methods of healing is essential in the field of medicine and microbiology. We can only keep up with nature if we cooperate and share information, and learn said information, to build upon it.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Microbes, with the inclusion of S.Aureus is an ever present threat in our lives, and this threat is especially high when we are not able to keep up personal hygiene, for example in wartime. Of course, this means that these simple life forms can be weaponized as bio-weapons.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Even if microbes pose a danger to us, they are necessary for human life, both in our bodies and in our environment. For example, S. Aureus can be found in our intestinal tract and normally poses no danger to us. Even making bread, one of the most basic of food substances, requires microbes to be made, in the extraterrestrial environment too.

SUSTAINABILITY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Contact / Kapcsolat: szabone.balogh.agota@gfe.hu

Today's technological changes and innovations are primarily based on artificial intelligence. For example, machine learning, the Internet of Things, robotization, drones, clean technologies („cleantech”), which can transform business and economic models, consumption patterns and education. Artificial intelligence will play an increasingly important role in environmental protection and sustainability. It is important that students learn about these options. Also, the positive and negative effects of AI.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az előadás tartalmilag kapcsolódik az MI-hoz. Az MI fenntarthatóság, környezetvédelem és oktatás kapcsolatairól, előnyeiről, hátrányairól szól. (A mesterséges intelligencia és a világ kölcsönhatására vonatkozik)

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Egyrészt információfeldolgozás, digitális tartalom. Másrészt folyamatjellegű jelenségek, tevékenységek elemzése a környezetvédelemben, illetve a fenntarthatóság biztosítása érdekében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Technológia fejlődése hadviselésben is fontos. Egyrészt a MI fegyvergyártás, harcászati eszközök, másrészt stratégiai tervezés során is kapcsolatba kerülhet a hadviseléssel. A fenntarthatóság, környezetvédelem esetében is számos olyan terület van, ahol kapcsolódási pontokat lehet találni. Például pontos előrejelzések - időjárás előrejelzés pontosítása, drónok használata, kognitív informatikai rendszerek, diagnosztika. MI komplex gondolkodása - ez a lélektani hadviselésre is nagy befolyással lehet.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI fejlődése, a technikai fejlődés segítheti: a környezetszabályozást, a mesterséges környezetben történő élelmentermelést, az egészségmegőrzést, az emberi szervezet alkalmasabbá tételét az űrutazásra.

INTERDISZCIPLINARITÁS A PÁLYAPROFILOZÁSBAN

Contact / Kapcsolat: mateszalai9@gmail.com

Az előadásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy miként érvényesül napjainkban az interdiszciplinaritás a pályaaorientációs trendek vizsgálatára szempontjából elengedhetetlen jelentőségű pályaprofil-készítésben.

A 21. században a pályaválasztási döntés befolyásoló hatások száma jelentősen megnövekedett, ezek közül egyre jobban kiemelkedik a hagyományos és közösségi média. Feltevésem szerint, az optimális eredmények elérésére érdekében, a pályaaalkalmassággal, pályaismerettel kapcsolatos kutatásoknak, illetve a pályaprofil-készítés technikáinak igazodnia kell ezekhez a trendekhez, így kerül egyre inkább fókuszba az interdiszciplináris megközelítés.

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy a több tudományterület összehangolásával kialakított vizsgálati módszerek milyen előnyöket jelentenek a kutatók számára. Emellett igyekszem példákat hozni arra, hogy a fentiekre alapozva milyen modern technológiák állnak napjainkban a szakemberek rendelkezésére a pályaprofilok optimalizálására, és a Z generáció munkaerőpiaci helyzetének alaposabb feltárására.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az előadás az új technológiák pályaprofilozásban való alkalmazásáról szól. A szöveg-elemzés a pályaválasztással összefüggésben álló kutatások egyik alapja, beszélhetünk itt munkaszerződésekről, munkaköri leírásokról, de akár médiában megjelenő hírekről is. A mesterséges intelligencia nemcsak a kulcsszavak lokalizálását segíti elő ezekben a szövegfolyamokban, de arra is képes, hogy összehasonlítja ezeket, így megkönnyítve a kutató munkáját, aki rengeteg időt és energiát spórol továbbá sokkal szélesebb körben végezhet elemzéseket.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Bár az előadásban e modell szó szerint nem jelenik meg, az egész vizsgálat arról szól, hogy a kutatási módszereket a jelenkor technológiai újításainak és az interdiszciplináris szemlélet fókuszának kell megfeleltetni. A kutatás felhívja a figyelmet a legújabb metódusok, modellek figyelembevételének fontosságára a tudományszervezés területén is, ezzel erősítve azt, hogy folyamatos rendszerszintű modernizálás annak ellenére, hogy olykor egyes alaptézisek megdöntését eredményezi, a tudományos munkát megkönnyíti, az eredményeket pedig javítja.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A lélektani hadviselés hasonlóan az általam tárgyalt témához nagyon sok különleges tudományterület összehangolását teszi szükségessé az optimális eredmény elérése érdekében. Az egyes diszciplínák is mutatnak átfedést, így a kommunikáció-tudomány a pszichológia, a szociológia például mindkét terület komoly hangsúlyt kap. Ugyan a célok nagymértékben eltérnek, az interdiszciplinaritás szempontjának, illetve a haladás igényének párhuzama fontos szerepet játszik.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Természetesen a pályaprofilozás és a kérdésben említett terület közti átfedés szemmel láthatóan nem jelentős, az előbbi kérdésre adott válaszban fogalmazott megközelítés segítségével itt is találhatunk párhuzamot. A kutatásokban lényeges szerepet kap itt is az egyszerre több tudományterület összehangolására vonatkozó igény, ám van egy másik szempont, aminek figyelembevételét fontosnak tartom, ez pedig problémamegoldás fókusz, illetve a folyamatos haladás. A konferencia témájául szolgáló interdiszciplinaritást is azért tartom kifejezetten fontosnak, mert e logika mentén a tudományok, illetve kutatási módszerek együttes, közös fejlődését, illetve az egymástól való tanulást teszi lehetővé.

Száva Boglárka

HATNAK-E AZ ERŐSZAKOS/HORROR VIDEÓJÁTÉKOK A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT FIATALOK SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEIRE?

Contact / Kapcsolat: szavabogi@gmail.com

A fiatalok átvehetik azokat a viselkedéselemeket, amiket környezetükben látnak. Ide tartozhatnak a videójátékokban látott cselekvések is. Az erőszakos/horror videójátékok elterjedtek a fiatalok körében (Szerdi, 2018). Ezekben sok társadalmilag nem támogatott, olykor elítélendő cselekvés jelenik meg. Az erőszakos videójáték használatát vizsgáló kutatások már elkezdődtek a tudományos életben (Anderson, Gentilev és Buckley, 2007), viszont, ilyen jellegű kutatás még nincs a tanulásban akadályozottak körében, ezért a vizsgálat hiánypótló. Az elvégzett vizsgálat azt elemzi, hogy hatással vannak-e az erőszakos/horror videójátékok a középiskolás korú, tanulásban akadályozott fiatalok szociális képességeire, és ha igen milyenel. A középiskolás tanulásában akadályozott fiatalok (n=22) körében felvett mélyinterjú arra keresi a választ, hogy játszanak-e ilyen videójátékkal a tanulásban akadályozott fiatalok, és hogy agresszívebbek lesznek-e tőle. A vizsgálati eredmények alátámasztották, hogy a tanulók játszanak erőszakos videójátékokkal, azonban az, hogy ezek a játékok befolyásolnák a viselkedésüket, hogy átvennének a játékokból viselkedéselemeket, illetve, hogy agresszívebbek lennének a fiatalok a játékok hatására, csak részben – csoportos szinten nem, inkább, egyéni szinten – igazolódott. Mindenesetre érdemes lehet ellenőrizni, szükség esetén szabályozni a fiatalok IKT használatát, és egyéni szintű beszélgetésekkel célszerű megismerni a videójátékozók világát.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A videójátékok kapcsolatban állnak a mesterséges intelligenciával, mivel a játékokba beépíthető az MI. A játékosok a mesterséges intelligencia által beprogramozott karakterektől tanulhatnak is, vagy akár versenyezhetnek velük. A karakterekbe akár bele is lehet programozni egy szabály-, vagy normarendszert.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Mint az OxIPO modellnél, itt is lehet input, process és output. Az input lehet, azon az információk összessége, melyeket a videójáték által kap a felhasználó (ez lehet akár az agresszív viselkedés is). A process, amikor feldolgozza ezt az egyén, és esetleg beleépülhet a személyiségébe. Az output pedig lehet az, ahogy azt a világ, vagy a társai felé közvetíti/felhasználja (pl.: agresszív velük szemben).

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A videójátékok között fellelhető olyan, amiben katonai feladatokat kell elvégezniük. Ezzel minimálisan szinten betekintést nyerhetnek abba, milyen a hadviselés. Lehet rájuk akár ösztönző hatással is, felkeltheti az érdeklődésüket a katonai pályafutással kapcsolatban. Akár olyan szinten is motiválhatja őket, hogy úgy döntenek, a való életben is szeretnének benne részt venni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A videójátékok széles kínálatában megjelennek a földön kívüli élettel foglalkozók is. Ezekben megjelenhetnek életfeltételbeli hasonlóságok, és különbözőségek a földi élet és a földönkívüli között. Továbbá az egyénnek rálátása lesz arra, hogy milyenek is lehetnek ott az életfeltételek, valamint gondolkodásra is készítheti a játékosokat, hogy ők is elképzeljenek más világokat, rendhagyó űrbéli környezetet.

A VIDEÓJÁTÉK ÉS A MŰVÉSZET KAPCSOLATA

Contact / Kapcsolat: szel.vivien@gmail.com

Mivel az emberekhez csak a kész produktum jut el, így sokszor azt sem tudják mennyi munka van egyes alkotások között. Az emberek körében a különböző művészeti ágazatok használata erősen el van terjedve, de mégis van egy dolog, ami elkerülte az emberek figyelmét: a videójáték hova tartozása. A videojátékról bátran ki lehet jelenteni, hogy egy szórakoztatói iparág, de azt már sokan nem gondolnák, hogy művészet is egyben. Sőt: egy videójáték sok különböző művészeti ágazatot foglal magába. A prezentációban ezen ágazatokról lesz szó, ezen felül egy felmérésről is szó lesz. A felmérés során egy fesztivál résztvevőinek lettek kérdések feltéve, s válaszaik hasznosak lehetnek a jövőben videojáték gyártásával foglalkozni kívánó művészek számára.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia túlzott használata átmenetileg megnehezítheti a művészek életét, viszont annak helyes használata akár meg is könnyítheti az alkotói folyamatot. Ugyanez igaz a videojátékoknál is.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Egy videojáték gyártása során különböző nem várt helyzetek fordulhatnak elő, amikkel az alkotó még nem találkozott, s e problémák megoldása, illetve kiküszöbölése egy tanulási folyamat része. Másrészt: léteznek logikai és tanulást segítő videojátékok. Az idegen nyelven játszható játékok pedig a nyelvtanulást is elősegíthetik.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A művészet és a szórakoztató-ipar egyaránt függ attól, hogy béke van-e vagy sem. Békeidőben nagyobb a játékok iránti kereslet, mint háborús időszakban – ez azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy a kereslet eltűnik, inkább arról van szó, hogy másképen alakul.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az embereknek nem csak a fizikai szükségleteit kell megteremteni, hanem a mentális jólétükre is gondolni kell – erre tökéletes a művészet és videojáték is. Míg a művészet segítségével az új, idegen helyet komfortosabbá lehet tenni, addig a videojátékkal meg kikapcsolódni lehet.

Szepesi Zoltán

CORMAC MCCARTHY IRODALMA

Contact / Kapcsolat: szepesizoli1120@gmail.com

Prezentációm Cormac McCarthy irodalmáról szól, a 20. század amerikai irodalmának egy meghatározó alakjáról. Munkásságát erősen jellemzi az elmélkedő, filozofikus stílus és a letisztult formai megjelenés. Munkáiról több elemzés is született, többek között, Harold Bloom, neves Shakespeare szakértő és irodalmár tanulmányait érdemes kiemelni. McCarthy írásait bemutatni, elemezni kívánom a munkák tematikája, érdeklődési körök alapján, illetve a könyvekben megjelenő nyelvtani stílus, esztétikai értékek, és azok hatása alapján.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A generatív mesterséges intelligencia exponenciális fejlődésnek néz elébe, és nem kizárt, hogy a nem túl távoli jövőben ilyen és hasonló irodalmi művek készítésére fogják felhasználni, ami akár jó, akár borzalmas gondolat is lehet egy ember számára. Valószínűleg a jövőben, sokkal tárgyilagosabban fognak hozzáálni az ilyen kérdésekhez.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az olvasás önmagában is arra készíti az embert, hogy osztatlan figyelmét a témának szentelje, és kritikusabban gondolkodjon az őt érintő problémákon. McCarthy irodalma, különösen tanító jellegű lehet, amint az elvont kérdések megvitatását ösztönzi, a könyv lapjain kívül is.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A könyvek és az irodalom mindig is jelentős szerepet vállalt a háborús időkben, különösen lélektani hatásai miatt. Elég visszagondolni könyvégetésekre, vagy azokra az írásokra amik előidéznek a kegyetlenséget a földön. McCarthy irodalmát ebben a szempontból érdemes kiemelni, mert a Véres délkörök című regénye kifejezetten az erőszak és a háború témáját boncolja egy látszólag Friedrich Nietzsche által inspirált hajthatatlan karakteren és az ő filozófiáján keresztül.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az irodalom és az könyvek fontosak lehetnek információszerzés és egy kiegyensúlyozottabb élet fenntartásában, különösen egy olyan barátságtalan környezetben, mint ami a földön kívüli környezetre lehet jellemző.

KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A NÉPVÁNDORLÁSRA

Contact / Kapcsolat: szijgyartojazminszava@gmail.com

Az a jelenséget nevezzük klímamigrációnak, amikor népcsoportok, etnikumok az éghajlat változás negatív következményei miatt kénytelenek elhagyni az addigi otthonukat. E prezentációban a klímamigrációs jellegzetességeit, történelmi aspektusait járjuk körül.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A MI segítségével szimulálható a klímaváltozás hatása hosszú távon is, ha rögzítjük a jelenlegi hatásokat és egy trendet állítunk fel általa.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projekt: „Késztsünk projekt formájában előrejelzést a klímaváltozás további várható következményeiről! Adatgyűjtés, elemzés, összegzés, következtetés sorrendben mutassuk be a projektet!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Sokakat megvisel, ha el kell hagyni hazájukat, életterüket. Ezzel befolyásolni is lehet lélektanilag az embereket.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha a Földön már nem lesznek megfelelő körülmények, akkor más bolygót kell keresni a túléléshez.

Szögi Lilian Eszter

HÚSMENTES ÉTKEZÉS

Contact / Kapcsolat: szogilile@gmail.com

A vegetarianizmus a nevéből eredően az a táplálkozási gyakorlat, melynek követője bármilyen állat megölésével elkészített táplálék elfogyasztását elveti. Több formában létezik, aszerint, hogy a húson kívül mely ételek fogyasztását mellőzik. Vannak, akik elutasítják a tejet és a tejkészítményeket, tejtermékeket, vagy a tojást. A vegán táplálkozás semmilyen állati eredetű ételt nem enged meg, tehát ezek sem fogyaszthatók, és még a mézet is tiltják. A nyers-evők többnyire főtt vagy sült ételeket sem esznek.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Aki nem eszik húst, sok fontos anyagtól megvonja a szervezetét. Az MI segítségével lehetne olyan kalkulációkat végezni, amelyek a lehető legtokéletsebb és a legtöbb építőkövet tartalmazó étrendet javasolnának azok számára, akik nem fogyasztanak húst.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projekt: „Készítsünk olyan mintaértendeket, amelyek kalória és összetétel alapján ad lehetőséget vegetáriánus és vegán étrendű emberek számára a teljes táplálkozás megvalósítására!”.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A táplálkozással nagyon lehet az emberekre hatni. Például a nagyon vékony modellek a fiatal lányok példaképei. Ezért az ideálisnak gondolt alakért hajlandóak sok mindenre. Ezt ki is használhatják a reklámokban és ez is a lélektani hadviselés egyik formája.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha elhagyjuk a Földet, akkor nem biztos, hogy lehetőség lesz minden táplálék előállítására. Ezért ki kell kísérletezni olyan táplálékokat, amelyek az űrben is előállíthatóak biztonságosan. Lehet, hogy a hús nélküli táplálkozás ott majd felértékelődik.

Szögi Lilian Eszter

KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A JÉGHEGYEKRE

Contact / Kapcsolat: szogilile@gmail.com

A sarkvidéki jégtakaró kiterjedése nem állandó, mérete egy természetes folyamatként állandóan csökken, illetve növekszik, de az 1990-es évek óta már nem képes úgy regenerálódni, mint korábban. Miért? A prezentáció során a jéghegyek klímaváltozás által determinált alakulására, s ennek átfogó hatásaira térünk ki.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A sarkvidéki jég helyzete az utóbbi 100 évben, de leginkább a 2000. évtől kezdve óriási változáson ment keresztül. MI segítségével készíthetnénk olyan tékésorozatot, amely a változást leszimulálja és gyorsított formában lejátssza a közönségnek. Megdöbbentő és figyelemfelhívó hatású lenne.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Komplex természettudomány órán lehetséges projekt feladat instrukciója (input-eleme) lehet: „Mi okozza a jéghegyek csökkenését? Gyűtsünk adatokat, információkat erről! Rangsoroljuk őket, keressük meg az összefüggéseket a jelen eseményekkel, majd adjunk javaslatot a megszüntetésére!”.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A jégfelszín a sarkokon már nem annyira fehér a gyarak és hadi tevékenységek porkibocsájtása miatt. A hadviseléssel hozható ilyen módon összefüggésbe a gyorsabb olvadás.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Földön túli körülmények között nem is biztos, hogy találkozunk jéggel. Viszont a műholdak segítségével nagyon jó felvételek készíthetők a sarki jégről. Ezen műholdas képeket lehetne összegyűjteni MI segítségével. Így az MI és az űrhajózás még össze is kapcsolódna. (Egyébként is összefügg)

THE EFFECTS OF EARLY MULTILINGUAL EDUCATION FOR CHILDREN

Contact / Kapcsolat: noelinho8@gmail.com

This presentation investigates the effects of early multilingual education on children. It examines research findings to explore both cognitive and linguistic impacts of exposing children to multiple languages from an early age. The abstract underscores the advantages and challenges linked with multilingual education, emphasizing its potential to boost cognitive flexibility and linguistic proficiency in young learners.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

AI algorithms can analyze large datasets of multilingual education programs, student performance, and cognitive outcomes. They can identify patterns, correlations, and trends that may not be immediately apparent to human researchers, helping to understand the effects of multilingual education on children's development.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Learning multiple languages can enhance cognitive abilities such as problem-solving, critical thinking, and creativity. It challenges the brain to think in different ways and can improve overall cognitive function over time.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

By exposing students to different languages and cultures, multilingual education fosters a sense of cultural awareness, empathy, and respect for diversity. When people understand and appreciate each other's cultures, it reduces the likelihood of misunderstandings and conflicts based on cultural differences.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Space exploration often involves collaboration between scientists, engineers, and astronauts from multiple countries. Multilingual education facilitates effective communication and collaboration across linguistic boundaries, enabling researchers to work together more seamlessly on international space missions.

Tajti Emma

MIÉRT TŰNIK ÉRDEKTELENNEK A Z GENERÁCIÓ – AVAGY A KIÁBRÁNDULT NEMZEDÉK

Contact / Kapcsolat: tajtiemma@gmail.com

Előadásomban a generációk közötti felmerülő konfliktusokat, értékkülönbségeket vetem össze. Az éppen felnövő, új generációk mindig fókuszpontjai a generációk közötti konfliktusoknak. „Bezzeg a mi időnkben!” hangzik el oly sokszor ez a mondat. Vajon, tényleg jobb volt minden régen? Az előadás célja nem az értékítélet formálása, hanem egy jellemzése a Z generációnak, hogy bemutassa, mit értünk félre, mi az ő nézőpontjuk. A Z generáció, mely most a 15-30 éves korosztályt teszi ki, még iskolában vagy már a munkaerőpiacán pár éve tevékenykedő fiatalok, az internet generáció, a digitális bennszülöttek, a globalizált nemzedék... sok névvel illetik őket. Sajátos világszemlélet, melyben a bizonytalanságok szorosan összekapcsolódnak a végeláthatatlan lehetőségekkel.

Vajon kiábrándult ez a nemzedék? Vajon tényleg nem akar annyi fiatal gyereket vállalni, mint régen? Miért nem akarnak a mai fiatalok „rendesen” dolgozni? Vajon kiköltöznek valaha a „mama hotelből”?

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A különböző generációk más és más hozzáállással rendelkeznek a digitális világgal szemben. A digitális bevándorlók és a bennszülöttek között alapvető eltérések láthatóak a digitális világban való adaptációjukban.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A Z generációs egyének tudásfeldolgozási módszerei alapvetően eltérnek az előző generációk tanulási és feldolgozási modelljeitől.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Sokszor megjelenő két mondat a Z generációval kapcsolatban: „Ezeknek egy jó kis katonaság kijárna, akkor megtanulnák, mi a fegyelem és a kemény munka”; Valamint a „A mai fiatalok már nem akarnak katonák lenni”. Kutatások alátámasztják, hogy a Z generáció tagjai a legelfogadóbbak a többi generáció tagjaihoz képest.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Z generáció életében a főbb élettapasztalások közül kettő emelhető itt ki: A folyamatos bizonytalanság és a végeláthatatlan lehetőségek. Abban nőtt fel ez a generáció, hogy folyamatosan a világvégét ígérik a tudósok. A Föld kihasználása, a klímakatasztrófa egy elkerülhetetlen dologgá kezd válni. Sokan gondolják úgy, hogy egyedül akkor élhetjük túl a saját hibáinkat, ha egy másik bolygón keresünk új otthont.

Takács Rebeka

KERÁMIA FELNŐTTEKNEK – ÉNIDŐ

Contact / Kapcsolat: rebi.takacs.919@gmail.com

Bemutatom milyen formában érhetjük el az aktív és egyben pihentető, fejlesztő időtöltést és hogy milyen fontos az énidő a mai rohanó világban. Ebben segít nekünk a kerámia, ami tudományosan igazoltan képes kigyógyítani a depresszió és szorongás világából. Illetve további pozitív hatásokra is kitérek. Ezt a terápiás módszert kifejezetten felnőttek körében céloztam meg.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A jövőben robotok tarthatnák a kerámia kurzusokat, foglalkozván az ember lelki jólétével. Már a mai világban is sokszorosítás szempontjából hasznosítják a mesterséges intelligenciát. Legtöbb esetben a gyártási folyamatot már robotok biztosítják számunkra. Sok mennyiségben, rövid idő alatt különböző kerámia termékek készülnek el az MI-nek hála.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Több kreatív óra legyen az oktatási rendszerben, már egészen kicsi kortól. Nagyobb hangsúly van fektetve az ilyen jellegű foglalkozásokra, akkor nagyon számban megnövelheti az IQ-t és az EQ-t.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Csökkenti a stresszt, kreativitás fejleszti az érzelmi és alap intelligenciát, ezáltal könnyebben kezelhetőek a konfliktus helyzeteket. A művészetek összehozzák az embereket.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Több kreatív ember, előrébb viszi a társadalmat és segít az építkezésben, otthon teremtésben más bolygókon. Keramikus technikák felhasználásra az űrkutatásban, vagy kolónia építésében. A földönkívüli életben is fontos a terápia, így ha már olyan eszközökhöz nyúlunk amit már ismerünk, azzal akár a honvágyat is csökkenthetjük, komfortosabbá tehetjük új otthonunkat.

Tivadar Jázmin

ANYA, MESÉLJ NEKEM! AVAGY A MESEKÖNYV ILLUSZTRÁCIÓ SZEREPE A KISGYERMEKEK FEJLŐDÉSÉBEN.

Contact / Kapcsolat: jazmintivadar@gmail.com

Az olvasás mennyisége és annak minősége is csökken, aminek hatásai a gyermekeknél és felnőtteknél is egyaránt jelen vannak. A téma hazai és nemzetközi szinten is jelentősen kutatott, hiszen az emberekben nagy törekvés él a megfelelő gyermeknevelés iránt. Vajon miért fontos az, hogy a gyermekeknek olvassunk, meséljünk és mennyire vannak tisztában ennek fontosságával a fiatalok/leendő szülők? A kutatás primer adatgyűjtés szerint, egyénileg szerkesztett módszerrel vizsgálja a kérdést, mely elővizsgálata egy nagyobb kutatásnak. Tizenhét (18-22 év közötti) fiatal adatai lettek felvéve. A kutatás eredményei rámutattak arra, hogy a kérdezettek többsége tisztában van a téma fontosságával, bár tudásuk ugyan pontosításra szorul, lelkesedésük és törekvésük mindenképp biztató. A leendő szülők tehát jó úton járnak.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Véleményem szerint a gyermek fejlődését befolyásoló képi világ jó, hogyha ember által készül, például egy mesekönyv illusztrációja. Bár az AI már fantasztikus képi világot tud generálni, szerintem az illusztrálás meg kéne maradjon az embereknek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A gyermek fejlődésében fontos szerepe van a mesélésnek. Ahhoz, hogy jól gondolkodó, egészséges és problémamegoldó készségekkel rendelkező gyermekeket neveljünk, az

olvasást/ mesélést nem szabad kihagyni a mindennapokból. Ezenkívül azok, akiknek olvasnak kiskorukban, könnyebben értik meg később az iskolában az olvasás koncepcióját, tanulnak olvasni és írni.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Gyakran találkozunk a mesékben szomorú, fordulatos vagy akár durvának mondható jelenetekkel, amikor jogosan merül fel a kérdés, hogy vajon jó e a gyermeknek, ha ilyet hall. A válasz egyszerű, igen. Mivel megtanulja, hogyan tud konfliktusokat kezelni, nehéz helyzeteket feldolgozni, megoldani. Ezért ezen meserészletek kihagyása nem javasolt.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Figyelembe véve, hogy előbb-utóbb családokat, illetve gyermekeket is érinthet a téma, nem árt arra gondolnunk, hogy hogyan tudjuk biztosítani azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják a gyermekek egészséges fejlődését. Nem utolsó sorban például a mesekönyveket, amik (bővebben a második kérdésben) hozzájárulnak a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődéséhez. Vajon miben kellene különbözzön egy ilyen könyv a hagyományostól?

Tódor Imre

A TANULÓK IDEGENNYELV-TUDÁS ÉS IDEGEN NYELVI TESZT EREDMÉNYEIT BEFOLYÁSOLÓ MAGYARÁZÓ VÁLTOZÓK VIZSGÁLATA

Contact / Kapcsolat: todorimre@uni.sapientia.ro

Előadásomban a „Nyelvtanulás iskolában és iskolán kívül. Nyelvi attitűdök és nyelvtanulási stratégiák a székelyföldi fiatalok körében” című MTA Domus csoportos kutatás részeredményeit, nevezetesen a középiskolás tanulók demográfiai, családi és iskolai szintű szocio-ökonómiai háttérének idegen nyelvtudásra és -tanulásra gyakorolt hatását ismertetem. Kvantitatív kutatásunkat a tömbmagyar Hargita megyében végeztük el. A nemzetközi empirikus nagymintás kvantitatív és kvalitatív kutatások megállapításai alapján két hipotézist fogalmaztam meg: egyrészt azt feltételezem, hogy a tanulók szubjektív idegennyelv-tudási percepciója szoros összefüggésben áll a szülők idegennyelv-tudási percepciójával. Másrészt azt, hogy a tanulók demográfiai, családi és iskolai szintű háttere (neme, település típusa, iskola típusa, képzési típusa, szülők iskolázottsága, foglalkoztatási státusza stb.) szoros összefüggésben áll a tanulók szubjektív idegennyelv-tudási percepciójával, ahogyan az objektív idegennyelv-tudásával is. Az eredmények alátámasztják azt a megfogalmazott feltételezést, miszerint a szülők szerepe, a tanulók szocio-ökonómiai háttere és környezete a nyelvtudás és -tanulás terén is jelentősegteljesen manifesztálódik. A tanuló iskola- és képzési típusa, osztálya, valamint szülei felsőfokú iskolai végzettsége pozitív hatást fejt ki a szubjektív és objektív nyelvtanulásra és -tudásra.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A tanulók idegennyelv-tanulása és az MI között számos kapcsolat tételezhető, amelyek közül kettőt szeretnék kiemelni. Elsősorban az MI lehetővé teszi a tanulók egyedi igényeinek és képességeinek figyelembevételét azáltal, hogy személyre szabott tanulási útvonalakat kínál, amelyek az egyén nyelvi szintjéhez és tanulási stílusához igazodnak. Másodsorban az MI alapú eszközök képesek automatikusan értékelni a tanulók nyelvi képességeit, például a nyelvtani helyességet vagy a kiejtést. Ez lehetővé teszi a tanároknak és a diákoknak, hogy azonnali visszajelzést kapjanak.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A tanulók idegennyelv-tanulása és az OxIPO-modell közötti kapcsolat az, hogy ez a modell segíthet egyrészt megérteni és strukturálni a nyelvtanulási folyamatot; másrészt azon tényezőket, amelyek a tanulás eredményességét befolyásolják. Az OxIPO-modell alkalmazása lehetővé teszi az oktatási folyamat részletes elemzését és optimalizálását annak érdekében, hogy a tanulók hatékonyabban és eredményesebben tanuljanak idegen nyelveket.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A tanulók idegennyelv-tanulása és a hadviselés között elsősorban az kommunikációs és befolyásolási képességek terén található összefüggés. Mind a tanulók idegennyelv-tanulása, mind a hadviselés során fontos a hatékony kommunikáció. A hadviselés során a katonák különféle kommunikációs stratégiákat alkalmaznak, mint például tárgyalásokat, propaganda eszközöket vagy érveket, hogy azáltal az ellenséges fél gondolkodását vagy viselkedését folyásolják be. Ehhez hasonlóan a nyelvtanulás során a tanulók is olyan kommunikációs stratégiákat sajátítanak el, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy hatékonyan kommunikáljanak idegen nyelven.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ha majd emberi kolóniák alakulnak ki más bolygókon vagy a holdon, akkor az ott élő lakosoknak képeseknek kell lenniük az interkulturális kommunikációra és együttműködésre. Ez magában foglalja az idegen nyelvek tanulását és azoknak a kultúráknak és életmódoknak a megértését, amelyekkel találkozhatnak.

A CHATGPT FELHASZNÁLÁSA A SZÓTANÍTÁSBAN

Contact / Kapcsolat: dr.toth.01@gmail.com

Az előadás a nagy nyelvi modellekkel megvalósított, mesterséges intelligenciaként pozicionált társalgórendszerek, elsősorban a ChatGPT felhasználhatóságát elemzi az angol szókincs oktatásában. Esettanulmányunkban vizsgáljuk, hogy a rendszer képes-e a tanítandó szavak bemutatására alkalmas szöveget generálni, valamint gyakorlófeladatokat és tesztek létrehozni kulcsfontosságú paraméterek (pl. nyelvi szint, korosztály, terjedelem) kontrollálása mellett. Előadásunkban bemutatunk buktatókat is, ezzel együtt is elmondható, hogy a modern nyelvi mesterséges intelligencia rendszerek hasznos, helyzetre szabott segítséget tudnak nyújtani mind a nyelvtanár, mind közvetlenül a nyelvtanuló számára az itt bemutatott feladat megoldásában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A generatív nagy nyelvi modellek, és különösen a ChatGPT a mesterséges intelligencia mindennapi alkalmazásának elsődleges eszközei, előadásunkban ezek felhasználhatóságát vizsgáljuk.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO modell információfeldolgozási komponense a számítógépes nyelvfeldolgozás itt bemutatott formáira is közvetlenül alkalmazható a feldolgozási lépésekkel egyetemben (input-process-output); az organizáció ekkor a neurális/konnekcionista szerveződési mód.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Nem lehet kétségünk afelől, hogy a nyelvi mesterséges intelligencia a (lélektani) hadviselésben is szerepet kap.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az elszigetelt körülmények közt élő emberek hasznára válhat az, hogy ezek a rendszerek az előzetes betanítás után folyamatos online kapcsolat hiányában is sokoldalú segítséget nyújtanak a felhasználóiknak.

A VIZUÁLIS KULTÚRA OKTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: tothelizaa8@gmail.com

Az előadás bemutatja a vizuális kultúra oktatásának lehetséges újításait és lehetőségeit, amelyeket a mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása nyújthat. Az MI által támogatott vizuális kultúra oktatás olyan innovatív megközelítéseket kínál, amelyek felhasználják az intelligens algoritmusokat és technológiákat a tanulási folyamatok támogatására és gazdagítására.

Az MI által támogatott vizuális kultúra oktatás segítségével számos új lehetőség nyílik a tanulók számára. Az intelligens rendszerek képesek azonosítani és elemezni a vizuális elemeket, például képeket, műalkotásokat és filmeket, hogy segítsenek megérteni azokat és összefüggéseiket. Ezáltal az oktatás interaktívabbá és személyre szabottabbá válik, ami támogatja a tanulók vizuális készségeinek és műveltségének fejlődését.

Az MI alkalmazása a vizuális kultúra oktatásában lehetővé teszi az adaptív tanulási környezetek létrehozását, amelyek testre szabott tartalmakat és tananyagot kínálnak a diákok számára. Az intelligens rendszerek által feldolgozott információk segíthetik az oktatókat és tanulókat az elemzés és értelmezés terén, így hozzájárulva a vizuális műveltség és kreativitás fejlesztéséhez.

Az előadás hangsúlyozza az MI által támogatott vizuális kultúra oktatás előnyeit és potenciálját, amelyek új irányokat nyithatnak az oktatásban és hozzájárulhatnak a diákok művészeti élményének gazdagításához és műveltségének elmélyítéséhez.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a vizuális kultúra oktatásában lehetővé teszi a nagy mennyiségű vizuális adat hatékony feldolgozását és elemzését. Az intelligens algoritmusok képesek azonosítani és kategorizálni a vizuális elemeket, például képeket, műalkotásokat vagy filmeket, ezáltal segítve azok értelmezését és kontextusba helyezését az oktatás során.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell szerint a tanulás a szervezés (Organization), bemenet (Input), feldolgozás (Process) és kimenet (Output) folyamatán keresztül valósul meg. Az MI által támogatott vizuális kultúra oktatás mind a négy folyamatban innovatív eszközöket és technikákat kínál, amelyek elősegíthetik a hatékonyabb és gazdagabb tanulási élményeket a vizuális kultúra területén. A modellezett kapcsolatok segíthetnek abban, hogy jobban megértsük, hogyan alakítja át az MI az oktatási folyamatot és támogatja a tanulást ezen a területen.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az MI a vizuális kultúra oktatásában hasznos lehet a műalkotások és vizuális tartalmak elemzésében, addig a hadviselés és lélektani hadviselés teljesen más célkitűzéseket szolgál. A hadviselés az államok közötti konfliktusok és harci cselekmények során alkalmazott stratégiákat és eszközöket foglalja magában, míg a lélektani hadviselés az információs, kommunikációs és pszichológiai manipulációkat jelenti a célok elérése érdekében.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az intelligens technológiák által kínált vizuális inspiráció és tudományos segítség lehetővé teszi az új ötletek generálását és az interdiszciplináris gondolkodást ezen a fontos tudományos és kulturális területen.

Tóth Eliza Bella

TITKOS ÍRÁSOK DEKÓDOLÁSA A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SEGÍTSÉGÉVEL

Contact / Kapcsolat: tothelizaa8@gmail.com

A titkos írások dekódolása az emberiség történetének egyik legizgalmasabb kihívása, amelyet a mesterséges intelligencia (MI) új megközelítései lehetnek képesek megoldani. Ez az absztrakt áttekinti a titkos írások dekódolásának klasszikus problémáit és bemutatja, hogyan alkalmazhatók az MI technológiák a kódok feltörésére és értelmezésére.

Az MI algoritmusok rendkívüli képességei, például a gépi tanulás és adatbányászat, lehetővé teszik a titkosírt szövegek rejtett mintázatainak feltárását és értelmezését. Ezek az algoritmusok képesek automatikusan azonosítani és kategorizálni a kódokban rejlő mintákat, és felhasználhatók a titkos üzenetek eredeti szövegének rekonstruálására.

Az MI lényeges szerepet játszhat a titkos írások dekódolásában, gyakorlati alkalmazásokat kínálhat a kriptográfia, történelem és informatika területein. Az MI által nyújtott lehetőségek segíthetik a kutatókat és történészeket az eddig megoldatlan üzenetek értelmezésében, így új betekintést nyújtva az emberi történelem rejtélyes részeibe.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI alkalmazása a titkosírás dekódolásában megfelel a kriptanalitika kihívásainak. Az intelligens rendszerek képesek analizálni és értelmezni a kódolt adatokat, különböző kódolási technikákra és titkosírási módszerekre vonatkozó ismeretek alapján. Ez segít az új kriptográfiai technikák kifejlesztésében és a korábbi titkosírások feloldásában.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Szervezés (Organization): A titkos írások dekódolása során az MI segítségével történő tanulási folyamat fontos szerepet játszik a szervezésben. Az MI algoritmusok képesek strukturált módon megközelíteni a titkosírt szövegeket, azonosítani a kódolási mintázatokat és összefüggéseket. Ez segít a tanulóknak megérteni és szervezni az információkat a dekódolás folyamatában.

Bemenet (Input): Az MI által támogatott tanulás során a titkosírt szövegek szolgálnak bemenetként a rendszernek. Az algoritmusok feldolgozzák és elemezik ezeket az adatokat, majd kinyerik belőlük a rejtett információkat és mintázatokat, amelyeket további feldolgozásra és értelmezésre használnak.

Feldolgozás (Process): Az OxIPO-modell feldolgozás része a titkos írások dekódolása során a MI segítségével a legfontosabb aspektus. Az MI algoritmusok által feldolgozott információk és mintázatok segítséget nyújtanak a kódok értelmezésében és a rejtett üzenetek visszafejtésében. Ez a folyamat magában foglalja az adatok elemzését, csoportosítását és strukturálását a tanulás során.

Kimenet (Output): Az OxIPO-modell kimenet része az MI által támogatott titkosírás dekódolása során az eredmények és megértések előállítására. Az algoritmusok által feldolgozott és értelmezett információk új tudás és eredmények formájában jelennek meg, amelyek segíthetik a tanulókat az eredeti üzenetek rekonstrukciójában és értelmezésében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A titkos írások dekódolása MI segítségével inkább a matematikai és informatikai kihívásokra koncentrál, míg a hadviselés és lélektani hadviselés a politikai és katonai stratégiai megfontolásokat veszi figyelembe. Bár mindkét terület fontos az információbiztonság és stratégiai tervezés szempontjából, közvetlen kapcsolatuk vagy párhuzamuk nincs az MI által támogatott dekódolással. A titkos írással alkotott szövegek dekódolása főként a biztonsági és kriptográfiai tudományokat érinti, míg a hadviselés és lélektani hadviselés más, tágabb katonai és politikai összefüggésekkel foglalkozik.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Bár mindkét terület innovatív és tudományos jellegű, közvetlen kapcsolatuk nincs egymással. A titkos írások dekódolása főként a matematikai és informatikai kihívásokra összpontosít, míg a Földön kívüli életfeltételek megteremtése a csillagászat, űrkutatás és mérnöki területek körébe tartozik. Mindkét terület fontos és érdekes tudományos kutatási téma, de teljesen eltérő célokat és módszereket követnek.

Tóth Sándor Bence

AZ ÉNEK-ZENE TANTÁRGY OKTATÁSA A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA TÁMOGATOTTSÁGÁVAL

Contact / Kapcsolat: bencetoth2008@gmail.com

Az ének-zene tantárgy oktatása a mesterséges intelligencia (MI) támogatásával egy olyan innovatív megközelítést kínál, amely átalakíthatja a zeneoktatást és a tanulási folyamatot.

Az MI technológiák, beleértve a gépi tanulást és hangfeldolgozást, képesek segíteni a hallgatóknak a hangok és zenei elemek jobb megértésében. Az MI algoritmusok alkalmasak arra, hogy automatikusan értékeljék és elemésszék a zenei teljesítményeket, segítve a diákokat a technikai készségeik fejlesztésében.

Az MI alkalmazása az ének-zene tanulás esetében például a személyre szabott oktatási módszerekben és az adaptív tanulási környezet kialakításában ragadható meg. Az MI támogatása lehetővé teszi a tanárok számára, hogy hatékonyabban mérjék és támogassák a hallgatók zenei fejlődését, miközben innovatív módon ösztönözhetik a kreativitást és a zenei kifejezőkészséget az oktatás során.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az ének-zene tantárgy oktatása mesterséges intelligencia (MI) támogatottságával és más MI alkalmazások között számos kapcsolat és átfedés mutatható ki, például: hangfeldolgozás és -értékelés, személyre szabott oktatás, kreativitás ösztönzése, adaptív tanulási környezetek kialakítása. Ezen kapcsolatok révén az MI által támogatott ének-zene oktatás elősegítheti a hatékonyabb tanulást és fejlődést a diákok számára. Az MI technológiák felhasználása segíthet az oktatóknak és diákoknak egyaránt jobban megérteni és élvezni az ének-zene tanulását, miközben elősegíti a zenei készségek és kreativitás fejlődését.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell feldolgozási szakasza arra utal, hogy hogyan dolgozzuk fel és értelmezzük az információkat a tanulási folyamatban. Az MI támogatottsága lehetővé teszi az automatizált értékelést és visszajelzést az ének-zene gyakorlatok során. Az algoritmusok segíthetik az oktatókat és diákokat abban, hogy megfelelően elemezzék és értelmezzék a zenei teljesítményeket

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Bár mindkét téma fontos az emberi tevékenységek szempontjából, közvetlen kapcsolatuk vagy átfedésük nincs egymással. Az ének-zene oktatása az esztétikai és művészeti területekhez kapcsolódik, míg a hadviselés és lélektani hadviselés a politikai, katonai és pszichológiai stratégiákat érinti. Az MI támogatásának szerepe az oktatásban és a hadviselésben különböző célokat szolgál, és más területeken fejleszt ki és alkalmaz technológiákat

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az ének-zene tantárgy oktatása mesterséges intelligencia (MI) támogatottságával és Földön kívüli életfeltételek megteremtése között nincs közvetlen kapcsolat vagy átfedés, mivel ezek két különböző tudományterület, amelyek eltérő célokat szolgálnak:

Ének-zene tantárgy oktatása MI támogatottságával: Az ének-zene oktatásának MI támogatása olyan terület, amely az oktatási technológiák és művészeti formák között találkozik. Az MI lehetővé teszi az oktatók számára, hogy hatékonyabban mérjék és támogassák a diákok zenei fejlődését, például automatizált értékeléssel és személyre szabott oktatási módszerekkel.

Földön kívüli életfeltételek megteremtése: A Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás) az űrkutatás és mérnöki területekhez kapcsolódik. Célja az, hogy megértse és adaptálja más égitesteken található környezeteket, hogy emberi élet támogatható legyen ezeken a helyeken.

Tóth Sándor Bence

A NÉPTÁNC ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETSÉGES KAPCSOLATAI

Contact / Kapcsolat: bencetoth2008@gmail.com

A néptánc és a mesterséges intelligencia (MI) lehetséges kapcsolatai új lehetőségeket kínálnak a hagyományos táncok megőrzésére, tanítására és továbbfejlesztésére. Az absztrakt bemutatja az MI alkalmazásának lehetséges előnyeit és alkalmazási területeit a néptánc területén.

Az MI technológiák, például gépi tanulás és adatelemzés, segíthetik a néptáncok hagyományainak digitalizálását és megőrzését. Az algoritmusok képesek azonosítani és rögzíteni a különböző stílusokat, mozdulatokat és ritmusokat, amelyek a néptánc kultúráját jellemzik. Az MI alapú rendszerek segíthetnek a tanulóknak az alapvető technikák elsajátításában, valamint a haladó szintű gyakorlatok és koreográfiák tanításában.

Az MI által támogatott néptánc oktatása továbbá lehetőséget teremt a személyre szabott visszajelzésekre és adaptív tanulási módszerekre. Az algoritmusok képesek azonosítani a diákok erősségeit és gyengeségeit, és ennek megfelelően testre szabott oktatási programokat kínálni.

Ezen kapcsolatok révén az MI alkalmazása a néptánc területén hozzájárulhat a hagyományok megőrzéséhez és újraértelmezéséhez, valamint segítheti a tanulókat a táncművészet különböző aspektusainak hatékonyabb elsajátításában és fejlesztésében.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az MI segítségével digitalizálni lehet a néptáncokat, archiválni a hagyományos táncokat és elemző adatbázisokat létrehozni a különböző stílusokról és koreográfiákról. Ez elősegíti a néptánc hagyományainak megőrzését és kutatását.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell általános keretet biztosít a tanulási folyamatok leírásához, míg az MI konkrét eszközöket és technikákat kínál az oktatás optimalizálásához és hatékonyságának növeléséhez. Az MI által támogatott néptánc oktatása a szervezett bemenetek és feldolgozási technikák révén testre szabott kimeneteket eredményezhet, amelyek hozzájárulnak a diákok hatékonyabb tanulásához és fejlődéséhez a néptánc területén.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A néptánc és a mesterséges intelligencia (MI) lehetséges kapcsolatai és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között nincs közvetlen kapcsolat vagy átfedés, mivel ezek két teljesen különböző terület, amelyek eltérő célokat szolgálnak:

Néptánc és mesterséges intelligencia: A néptánc és az MI kapcsolatai a kreativitás, kultúra és művészet területén érhetőek tetten. Az MI segíthet a táncművészeknek az új koreográfiák létrehozásában, a technikai készségek fejlesztésében, valamint a táncok digitalizálásában és megőrzésében. Ez a terület inkább az emberi kreativitás támogatására összpontosít.

Hadviselés vagy lélektani hadviselés: A hadviselés és a lélektani hadviselés a katonai stratégiák és a konfliktuskezelés területéhez kapcsolódik, amely különféle technológiákat és tudományos elveket alkalmaz a konfliktusok kezelésére és a nemzetbiztonság fenntartására. Ez teljesen eltér a táncművészet területétől.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Ezek a területek eltérő célokat szolgálnak, és különböző tudományos és technológiai elveket alkalmaznak. Míg a néptánc és az MI a művészet és kreativitás támogatására fókuszál, addig a Földön kívüli életfeltételek megteremtése a tudományos kutatás és az űrkutatás kiemelt területe, amely az emberiség jövőjét és a bolygók felfedezését célozza meg. E két terület között nincs közvetlen összefüggés vagy kapcsolat.

A MESÉK HATÁSA A GYERMEKEK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSÉRE

Contact / Kapcsolat: treszkotregina.24@gmail.com

Napjainkban nagyon elterjedté vált a digitális eszközökön történő mesenézés, kutatásunkban arra keressük a választ, hogy népszerű-e még az élőszavas mesemondás a szülők körében. Ez már a televízió elterjedésétől kezdve gyakran vitatott témává vált. Elsősorban a digitálisan készült mesék hatásaira voltak kíváncsiak a kutatók, és a konzervképek, valamint a gyermekek fantáziájának képei közötti különbségekre. Vizsgálatunkban továbbá arra is keressük a választ, hogy a szülők tulajdonítanak-e erkölcsi tanításokat a mesékhez. Primer adatgyűjtést alkalmaztunk, a kutatás során online kérdőív segítségével gyűjtöttük az adatokat. A kérdőívet 50 szülő töltötte ki, akik 18 és 50 év közötti életkorúak voltak. Az eredményből kiderült, hogy a szülők egyértelműen elismerik a mesék fontosságát a gyermekek személyiségfejlődésében. Megtudtuk továbbá, hogy a szülők túlnyomó része még szokott mesélni gyermekeinek, azonban a mesenézést sem utasítják el. A mesélés számos jótékony hatásának ismeretében fontos, hogy felhívjuk a szülők és a pedagógusok figyelmét egyaránt, a rendszeres mesélés fontosságára.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesék gyakran foglalkoznak az emberi gondolkodással, érzelmekkel és kapcsolatokkal, melyek inspirációt adhatnak a mesterséges intelligencia fejlesztéséhez. Emellett a számítógépek és robotok témaköre is gyakran szerepel a mesékben, így előrevetíthetik, milyen irányokba fejlődhetnek a technológiai vívmányok a való életben. Továbbá már a mesterséges intelligenciát felhasználják különféle mesék és történetek létrehozására is. Összességében a mesék és a mesterséges intelligencia kölcsönhatásban lehetnek egymással és új perspektívákat nyithatnak meg mind a technológia, mind a kreativitás terén.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A mesék hagyományosan fontos szerepet játszanak a tanulásban és az emlékezetben való szervezésben. Azok a történetek, melyek érdekes karakterekkel, izgalmas cselekménnyel és tanulságos üzenettel rendelkeznek, segíthetnek az emlékezetünkben való elhelyezésében. Mivel a narratívák és a történetek fontos szerepet játszanak az információ feldolgozásában és a tudásszerzésben, a mesék segíthetik a tanulási folyamatot strukturálni és emlékezetessé tenni, ezáltal is hozzájárulva az élményszerű és hatékony tanuláshoz.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Egyes hadviselési eseményeket, történeteket vagy stratégiákat gyakran hasonlítják mesékhez azért, mert általában drámai narratívákat hordoznak a győzelemről, veszteségről és a hősiesség küzdeleméről. A hadviselés során a stratégiák, csatamezők és az ellenség megismerése olyan elemek lehetnek, amelyek hasonlóak lehetnek a történetmesélés eszköztárához. Ami pedig a lélektani hadviselést illeti, ez az a terület, amely az emberi pszichében zajló küzdelmekkel foglalkozik, lehet az stressz, traumák vagy mentális betegségek. A lélektani hadviselés során alkalmazott stratégiák, terápiák gyakran hasonlítanak történetekhez vagy mesékhez, hiszen az érzelmek feldolgozása és az önazonosság megerősítése gyakran narratívákba vagy képzeletbeli világokba ágyazott módon történik. Összességében elmondható, hogy a mesék, legyenek azok hagyományos narratívák vagy modern interpretációk, gyakran hordoznak olyan elemeket, amelyek párhuzamba állíthatók a hadviselés vagy a lélektani hadviselés különböző aspektusaival.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesék gyakran fantasztikus világokba kalauzolnak el bennünket, ahol a lehetetlen is lehetővé válik. Ezekben a történetekben gyakran szerepelnek földönkívüliek, akik különleges képességekkel vagy technológiával rendelkeznek, valamint olyan életfeltételekkel, amelyeket a Földön elképzelni sem tudunk. A tudományos kutatások és fantasztikus mesék egyaránt segítenek nekünk elképzelni, milyen lehetne egy olyan világ, ahol más intelligens fajokkal osztozunk az univerzumban. Továbbá mindezek inspirálnak

minket arra, hogy álmainkért küzdjünk, és higgyünk abban, hogy egy nap talán valóra válhat az az elképzelés, hogy élhető bolygókat találhatunk más csillagok körül, ahol talán már valóban léteznek földön kívüli lények. Ezáltal a mesék és a földön kívüli életfeltételek megteremtése közötti kapcsolat arra is ösztönöz minket, hogy nyitottak és kíváncsiak maradjunk az ismeretlenre, és álmodjuk meg a lehetetlennek tűnő jövőt.

Trixler, Bettina

THE ROLE OF ROBOTS IN THE DEVELOPMENT OF PEOPLE WITH AUTISM

Contact / Kapcsolat: bettina961107@gmail.com

Autism is a comprehensive neurodevelopmental disorder that is associated with socio-communication difficulties and stereotypical, repetitive interests, activities, and behavior. Technologies have undergone significant changes in recent decades. In our 2023 review, we examined 24 studies using the PubMed database for the keywords autism, autism spectrum disorders and robots, technology, technology-based intervention and robotics. Studies were selected based on the educational support and challenges the approach could provide, and the research that could inform the development of skills and knowledge needed to access care. The results show that technical tools can stimulate motivation, create a predictable environment, and enable autonomous task performance, but criticism of the procedures is that they increase isolation and compulsive behavior. They provide many learning opportunities and their use cannot be neglected from a health point of view, enabling remote support. Although people with autism show a good willingness to use technology, there are many negative examples in the literature and caution about usage patterns due to questionable effects on emotional and motor functions. Experts recommend further research on the topic to also examine age characteristics, as there is currently little solid evidence.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Autizmus spektrum zavarok esetén a mesterséges intelligencia alkalmazása a tanulás egy jelentős támogatója lehet. Egy kiszámítható világot teremtve navigálhatja az érintetteket számos tanulási folyamaton keresztül.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A tanulás összetett folyamat, fogyatékosággal élő személyek esetén az egyes műveletek tudatosítása, feltérképezése és támogatása elengedhetetlen a sikeres információszerzés és alkalmazkodás érdekében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Az autista személyek számára evidencia alapú és egyénre adaptált módszereket kell alkalmazni ahhoz, hogy tüneteik ne erősödjenek és kihívást jelentő viselkedések ne jelentkezzenek, melyek meggátolják a tanulási helyzeteket jelentős stresszt okozva az érintett személy számára.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Therese Joliffe nyilatkozott arról, hogy az autizmus spektrum zavarral élni olyan, mintha az érintett egy idegen lényekkel teli bolygón lenne, ahol nem ismeri a körülötte lévő élőlények jelzéseit. A kommunikációs jellegzetességek megfigyelése sok időt vehet igénybe, melyet a következetesség katalizál. Úgy vélem, ezen alapokon megfontolt szocio-kommunikációs formák értelmezhető keretet képesek biztosítani bármely életforma számára.

Váczai Sándor Ede

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETSÉGES HASZNÁLATA A BIOLÓGIA OKTATÁSÁBAN

Contact / Kapcsolat: vaczisedy123@gmail.com

A mesterséges intelligencia (MI) forradalmasítja a modern oktatást, különösen a biológiai tudományok területén. Ez a tanulmány áttekinti az MI lehetséges alkalmazásait a biológia oktatásában, beleértve a tanulók személyre szabott támogatását, a virtuális laboratóriumokat és a kutatásorientált tanulási tapasztalatokat. Az MI segíthet a tanulók személyre szabott oktatásában azáltal, hogy adaptív tanulási utakat kínál, amelyek figyelembe veszik az egyéni erősségeket és gyengeségeket. Az intelligens tanulási platformok elemzik a tanulók teljesítményét, és javaslatokat tesznek a fejlődési területekre, így maximalizálva az oktatási hatékonyságot.

A virtuális laboratóriumok és szimulációk révén az MI lehetővé teszi az interaktív kísérletezést, amely korlátlanul ismételhető és biztonságos a diákok számára. Ezek a platformok valós időben nyújtanak visszajelzést, ami segíti a diákokat azonnali értékelés és tanulásban. Az MI alapú modellek segítségével a tanárok különböző biológiai folyamatokat és jelenségeket is demonstrálhatnak, amelyek gyakran nem lennének lehetségesek hagyományos eszközökkel.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A biológia oktatása és a mesterséges intelligencia között számos kapcsolat mutatkozik, amelyek lehetőséget kínálnak az oktatási folyamatok javítására és gazdagítására. Néhány fontos kapcsolódási pont: személyre szabott oktatás, virtuális laboratóriumok és szimulációk, adatfeldolgozás és elemzés, tudományos kutatás támogatása, távoli oktatás és hozzáférés, intelligens tanulási támogatás

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Az OxIPO-modell segít megérteni, hogyan zajlik a tanulási folyamat a biológia oktatásának keretében. Az oktatás szervezése (Organization) meghatározza az inputot, amelyet a tanulók feldolgoznak (Process), és ezáltal különböző kimeneteket (Output) hoznak létre a tudásban és készségekben. A modell segít az oktatóknak és tanulóknak jobban megérteni és optimalizálni a tanulási folyamatot a biológiai tudományok terén.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A biológia oktatása nemcsak tudományos ismereteket és készségeket ad át, hanem segíthet a hallgatóknak azonosítani és értelmezni a biológiai kapcsolódásokat más területekhez, ideértve a hadviselés és a lélektani hadviselés fenti aspektusait is. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a biológia oktatása mindig az emberiség javát szolgálja, és a tanulás célja a békére és fenntartható fejlődésre összpontosít.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A biológia oktatása nemcsak a Földdel kapcsolatos, hanem a jövőbeli űrkutatás és élettér kutatásának alapjait is képezheti. A biológiai ismeretek és készségek kihasználása lehetővé teheti az emberiség számára, hogy felkészüljön és kezelje a jövőbeli kihívásokat és lehetőségeket az űrkutatás és az űrben történő élet támogatása terén.

Váci Sándor Ede

A SZERZŐI JOG ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

Contact / Kapcsolat: vaczisedy123@gmail.com

A szerzői jogok kérdése az alkotói munka szabályozásának meghatározó elmeit leíró törvények összessége. Minden tudományterületen és művészeti ágban fontos a szellemi alkotások védelme, a plágium megakadályozása. A mesterséges intelligencia által létrehozott szellemi termékek szerzői jogi vizsgálata azonban nem teljesen tisztázott a köztudatban, hiszen három fontos szereplőjét is magában foglalja az MI alkotói folyamata, magát a mesterséges intelligenciát, a mesterséges intelligenciát használó személyt illetve a mesterséges intelligenciát létrehozó programozó/ programfejlesztő személyét. A tudományos életben még nem alakult ki annak a gyakorlata, hogyha valaki valamilyen tudományos munkát végez, tanulmányt, kutatást ír és ehhez a folyamathoz mesterséges intelligenciát használ, azt kötelező érvénnyel fel kell-e tüntetnie társszerzőként. Jelen kutatás előadása a gimnáziumi korosztály véleményét tárja fel, melyet kérdőíven keresztül gyűjtöttünk össze.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A kutatásom témája a mesterséges intelligencia és a szerzői jogok kérdéskört vizsgálják, és a felvetődött szerzői jogi kérdések.

Vanczákne Svercsok Erika

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA, JÁTÉK, JÁTÉKOSSÁG

Contact / Kapcsolat: vanczak.sera@gmail.com

Napjainkban a gyors technológiai változásokkal a generációs különbségek is megjelennek. A mai felnövekvő korosztály gondolkodásmódja, életmódja, igénye alapvetően megváltozott. A néhány éve még eredményes pedagógiai módszerek elavulttá váltak, helyükre újakat kell keresni. A mai pedagógusokra fontos feladat hárul: meg kell érteni a netgeneráció nyelvezetét, motivációját. A hagyományos oktatási módszereken változtatni kell. A tananyag érdekesebb lehet, ha a diákokat engedik játszani, versenyezni. A játékos feladatok során figyelni kell az optimális terhelésre, az ideális szintézisre, az értékelhető teljesítmény arányos jutalmazására. Lehetőségek a tanításban: az önállóság, a kísérletezés, a játékoság, az újra próbálkozás lehetősége, a közelebbi cél és a végcél meghatározása.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Az előadásom címe: Mesterséges intelligencia, játék, játékoság. A mai lehetőségek keresése az oktatásban. Egy X generációs szemszögéből.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetőségek a tanításban: az önállóság, a kísérletezés, a játékoság, az újra próbálkozás lehetősége, a közelebbi cél és a végcél meghatározása.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia a béke fenntartásában is szerepet játszhat.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligencia a Földön kívüli életfeltételek feltérképezését, megteremtését is lehetővé teheti.

Várad Loretta

ANYAGI BIZTONSÁG

Contact / Kapcsolat: varadi1257@gmail.com

Az előadásomat az anyagi biztonság fontosságára fogom felépíteni. Sok ábrával fogom illusztrálni, ami számomra a megértést nagy mértékben segíti. Szó lesz a pozitív, illetve negatív spóroló oldaláról, összehasonlításszerűen. A megtakarítási alternatívákra is kitérek. Az állampapírt, lakástakarék pénztárt, vegyes életbiztosítást, illetve a befektetéshez kötött életbiztosítást fogom részletesen kifejteni.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Ezt a tájékoztatás jellegű beszélgetést hosszú távon áttudja majd venni a mesterséges intelligencia, ha megtanítjuk neki a különböző válaszokra/kifogásokra a megfelelő reagálást.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Háborús helyzetben nem mindegy milyen megtakarításban tartjuk a pénzünket, például állampapírban nem ajánlott, mivel azzal az államnak adunk hitelt, és államcsőd esetén a lakossági állampapírok elértéktelenednek.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?
Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Mivel az űrkutatáshoz rengeteg pénz szükséges, ezért az űrkutatás anyagi háttérének biztosítása is lényeges szervezési probléma.

Varga Nóra

A KATONAPSZICHOLOGIA MÚLTJA, JELENE, JÖVŐJE

Contact / Kapcsolat: varga.nora@mil.hu

Az előadás a katonapszichológia, mint „intézményesített” tudomány I. világháború óta történő megjelenését és azóta átalakuló jellegzetességeit veszi sorra. A múlt és a jelen eddig már megismert és megtapasztalt karakterisztikája, jellegzetessége mellett feltevődik a kérdés, hogy a jelenleg is mutatkozó, rendkívül instabil biztonságpolitikai körkép, a változó trendek és a technológiai fejlődés miképp hat(hat) a diszciplína fejlődésére, ezek a változások milyen következményekkel járnak és milyen eljárásokra kellene a Nyugatnak nagyobb hangsúlyt helyeznie a nagyhatalmi versengés időszakában.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A katonapszichológia, mint „szervezett” tudományterület az I. világháború óta létezik, azonban az emberi viselkedés és magatartás megfigyelése már az ókor óta jelen van a „szükségletek” között, és ez nagy valószínűséggel a jövőben is így lesz. A biztonsági környezet karakterisztikájának megváltozása, valamint a forradalmi technológiák megjelenése a hadszíntéren rengeteg lehetőséget és kihívást rejtenek magukban. A mesterséges intelligencia által támogatott fegyverek és fegyverrendszerek feltehetően a katonapszichológia eszközeire is hatással lesznek, ahogy a katonák moráljára és attitűdjére egyaránt.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Ahogy az OxIPO modell segítséget nyújt az interdiszciplináris kutatások során, úgy maga a katonapszichológiai is az interdiszciplináris kutatás területét fedi le. Ennek értelmében

ugyanis, az emberi pszichével való törődés több tudományterület és szakterület együttes munkáját követeli meg a siker érdekében.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A katonapszichológia a hadviselés elengedhetetlen része, ugyanis a jól működő hadseregek központjában továbbra is, 100%-ban az emberek állnak – a technika csupán kiegészíti és hozzájárul a háború megvívásának módjához. A lélektani hadviselés pedig, úgy gondolom, egyre nagyobb figyelmet kap az által, hogy a világ vezető hatalmainak K+F tevékenysége kezd a kognitív képességfejlesztés irányába orientálódni. A befolyásolás, a megtévesztés és ezek válfajai mind a modern konfliktusok eszköztárába tartoznak, amelyekre a felkészítés nagyban igényli a katonapszichológusok segítségét és a tudományterület fejlesztését.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Az előadásom konkrétan nem kapcsolódik a Földön kívüli életfeltételek megteremtéséhez, bár pl. az űrhajózás és az űr, mint új művelési tér megjelenése valószínűleg a katonapszichológia területén is reformokat hozhat magával. Az USA haderejében már megjelent „Space Force” állományát is folyamatos pszichológiai ellenőrzésnek vetik alá, hiszen az ilyen, az emberi léttől alapvetően teljesen távol álló környezetben másképp alakulnak az egyén pszichés és fizikai képességei, kiváltképp egy esetleges konfliktus esetén.

Werunga, Damaris

CULTURAL HYBRIDITY CONUNDRUM

Contact / Kapcsolat: wdamarissimuli@gmail.com

This article aims to debate the meaning and implications of the term hybridity. It engages in a discursive approach to the use of the universality of the elusive hybridity terminology. The multiplicity and uses of the term hybridity pose ambivalence in its meaning, implications, and importance. This has been acknowledged by Kraidy (2006) who posits that the term hybridity is dynamic. Also, hybridity denotes every culture being hybrid without concrete data with specific contexts lacking the boundaries upon which its conditions shape it. The scope of hybridity seems blurry and thus, leaving room for misinterpretation and understanding. Hybridity is a theory that does not meet what Alan Barnard terms as the four basic elements of a theory: questions, assumptions, methods, and evidence (Barnard, 2021). The evidence of hybridity theory is fragmented without a clear perspective of the phenomenon, thus making it sound like a universal perception of cultures being hybrid, however, without adequate context-based complementary data. Hybridity has a broad dimensional usage, and it can only be scholarly fair if the word is used about the specific contexts of the author's discussion. The article proposes a longitudinal approach whereby there are references to the time in which the meanings attached to the term have transformed based on the time and context.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

Cultural and artificial intelligence relate mutually with each other and as the interplay between them is dynamic. Since cultures are dynamic, it calls for AI to be cultural sensitive,, diverse and inclusive to achieve a design, application, development and deployment to accommodate people from different cultural backgrounds.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Cultural diversity enriches the learning experiences and thus behooves developers to improve and diversify the teaching and learning methods for improved outcomes for learners from diverse cultures.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

Cultural understanding shapes the ethical considerations, tactics to the situation at hand. The culture and psychological warfare influence each other especially in approaches and communication to take care of issues of vulnerability, understanding, resilience and ethical considerations.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Since my presentation is about cultural hybridity, it relates to the creation of extraterrestrial living conditions in the sense that culture shapes the goals and priorities of a society, which in turn influence decisions about terraforming. Culture and terraforming form the basis for diverse discussions about the diverse perspectives, values and ethical frameworks about the technology.

Zsigmond Anna

A FOTOGRAFIA FELHASZNÁLÁSA A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

Contact / Kapcsolat: pannnaka04@gmail.com

A fotográfiát a képzőművészet egyik elengedhetetlen műfajának tekintjük, ha a fotóművészetet vesszük alapul. Egy másik szempontból viszonyulhatunk a vizuális művészet terén úgy a fotográfiához mint eszköz, mely gazdagíthatja alkotásainkat, vizuális szemléletünket. A 21. század alkotói mára ezt elismerték, amihez elsők között a Bauhaus iskola alapítói vezettek rá, köztük magyar származású képzőművészek és fotóművészek. A képek és fotográfiák befolyásolják mindennapi gondolkodásunkat, bár nem mindegy, hogy milyen esztétikai minőségben kapjuk meg azokat.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A fotográfia elterjedése a 20. században, az AI megjelenéséhez hasonlóan forradalmi léptékű technológiai változás volt, mely jelentősen befolyásolta a művészeti gondolkodást és képalkotást. Tekinthetünk úgy a mesterséges intelligenciára, mint lehetőségre, egy új eszközre, amely a befogadó közönség vizuális nevelésében is szerepet játszhat

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A fotók influenciája segíthet a globális és szubjektív problémákra való reflektálásában. A képi felismerés modern felfogása és tanítási-tanulási folyamathoz történő alkalmazása olyan fordulat, amely visszavisz minket az ember természetes kommunikációjához, amit az egyén megél, különösen akkor, amikor értelmezi a textúrákat, vizualizálja mindazt, amit emlékei és képzelőereje által képes egy adott tárgykörben.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A háborús sajtófotók nagy része, rengeteg pusztítást, fájdalmat, rémületet mutatnak meg. Más utat járnának be azok a fotográfiák, amelyek áttételesen, a közvetlen pusztítástól elfordítva a fókuszot, a kulturális és vizuális emlékezet képviselőjében közvetítenék üzenetüket, bár a háború témája ugyanúgy megjelenne az adott képen.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A 20. század második felében olyan technológiai fejlődések mentek végbe az űrkutatás során aminek köszönhetően már a földünk körüli világot részletesebben megtudtuk ismerni. Vizuális szempontból, nem másra tudtunk hagyatkozni mint az űrben készített fotókra. Napjainkban az űrfotózás egy igazán különleges alfajaként nőtte ki magát a fotográfia területén. Egyes képek olyan erővel és kompozíciós beállításokkal bírnak amelyek teljes mértékben megfelelnek a képzőművészeti fotográfia műfajának.

A SZÁMÍTÓGÉPES JÁTÉKOK VILÁGA

Contact / Kapcsolat: zsamarilla@gmail.com

Magyarországon kevésbé esik szó arról, hogy miként használják a mesterséges intelligenciát a videojátékok fejlesztésében, az adatokat leginkább külföldi oldalakon lehet megtalálni. Valamint az ezzel kapcsolatos problémákat és válaszokat is. A leginkább felvetett kérdés a következő: Miért van rossz és jó hatása a mesterséges intelligenciának a videojátékok fejlődésére? A kutatás gyakorlati haszna, hogy ezáltal még több információt tudunk meg mind a mesterséges intelligenciáról, mind a számítógépes játékok működéséről.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

A játékok fejlesztéséhez sokszor használnak mesterséges intelligenciát ezzel is megkönnyítve a játékok tervezését

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

A prezentáció e modell alapján készült el.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A stratégiai játékok segíthetnek megismerni a játékkal a taktikai döntéshozatal alapjait, amik a való életben a hadviselés során is elengedhetetlenül fontosak

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A mesterséges intelligenciát a földön kívüli feltételek kutatásához is fel lehet használni.

HOGYAN CSÖKKENTHETED A SAJÁT ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMODAT

Contact / Kapcsolat: zsirosdavid0130@gmail.com

Az ökológiai lábnyom az erőforrásmenedzselésben és társadalomtervezésben használt érték, amely azt fejezi ki, hogy adott technológiai fejlettség mellett egy emberi társadalomnak milyen mennyiségű földre és vízre van szüksége önmaga fenntartásához és a megtermelt hulladék elnyeléséhez. A kifejezés William Rees és Mathis Wackernagel kanadai ökológusoktól származik. Ez az érték kiszámítható egyes emberekre, csoportokra, régiókra, országokra vagy vállalkozásokra is.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

MI segítségével is ki lehetne számolni az egyes emberek ökológiai lábnyomát. Lehetne olyan algoritmus, amely a feltett kérdések alapján megmondja bárki ökológiai lábnyomát.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Lehetséges iskolai projekt: „Alkossunk egy diákprojektet ökológiai lábnyom számításra! Kezdjük adatgyűjtéssel, forráselemzéssel, majd készítsünk egy egyszerű kalkulátort az ökológiai lábnyom számításra!”

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A legtöbb reklám (mint egyfajta lélektani hadviselési eszköz) arra késztet, hogy vásároljunk, csak vásároljunk. Ez viszont növeli az ökológiai lábnyomot. Pozitív reklámmal lehetne ezt formálni.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)? Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

Egy új bolygón nem engedhetjük meg magunknak, amit itt a Földön, Csak úgy lehet hosszú távon eredményes például egy marsi kolónia, ha felhasználjuk a Földön szerzett tapasztalatokat és felhasználjuk az űrben is.

A KLÍMAGAZDÁLKODÁS HATÁSA A VÍZGAZDÁLKODÁSRA

Contact / Kapcsolat: zsirosdavid0130@gmail.com

A klímaváltozás okait vizsgálva könnyen juthatunk arra az elhamarkodott következtetésre, hogy az emberi tevékenység az egyetlen és egyedüli oka a légkör fokozódó felmelegedésének. Az éghajlatváltozásnak a valóságban azonban több számottevő oka van, például:

- az éghajlati rendszer belső ingadozásai;
- természetes külső és felszínformáló tényezők (naptevékenységek, vulkánkitörések),
- antropogén hatások (ember által okozott hatások),
- az üvegházhatás erősödése a földi növényzet szerkezetének megváltozása,
- az emberi hőtermelés lokális következményei.

A növekvő népesség egyre gyarapodó igényeinek kiszolgálását biztosító ipari és mezőgazdasági termelés lényegesen növeli a légkörben lévő üvegházhatású gázok koncentrációját, ami jelentős mértékben tovább fokozza az üvegházhatást, és ezáltal gyorsítja a globális felmelegedést.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

MI segítségével létre lehetne hozatni olyan térképeket, amelyek az idő távlatában mutatnák, hogy hol fordultak elő az utóbbi 10 évben erdőtüzek. Össze lehetne hasonlítani, hogy milyen arányban nőttek ezek a területek.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

Tanulói projekt: „Az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapjáról gyűjtünk adatokat a saját településünkre vonatkozóan az utóbbi évek éves csapadékmennyisége alapján! Határozzuk meg az évek viszonylatában a tendenciát!”.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

A szárazság, az erdőtüzek komoly lélektani problémát okozhatnak azoknak, akik közvetlenül érintettek. Ha ezt a nyomást kívülről is erősíti például a média, akkor okozhat szorongást is.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

A Földön kívül más viszonyok uralkodnak. Kérdés, hogy egy új bolygón hogyan teremtjük meg az életben maradáshoz szükséges vizet. Ez egy űrhajóban is komoly gondot okoz.

Zurashvili, Salome

EXPLORING MEDICAL STUDENTS' INTEREST IN FAMILY MEDICINE: MOTIVATING FACTORS, CHARACTER AND TEMPERAMENT ASSESSMENT

Contact / Kapcsolat: salomezurashvili0610@gmail.com

Hungary's primary care background, hampered by the decline in the number of family physicians, elucidating the complexities underlying medical students' career preferences emerges as a crucial endeavor. The healthcare system is struggling with the acute challenges, which is due to the lack of motivation of medical students in choosing a specialty and the presence of disincentives. Using an extensive questionnaire and statistical analysis, this study seeks to explore the complex interplay of internal and external factors influencing medical decision-making.

A comprehensive total of 306 fifth-year medical students, including 162 international and 144 Hungarian, participated in the questionnaire. Notably, international students showed a stronger tendency towards general practice as their main specialization ($p=0.002$). Their motivation mainly stemmed from the perception of GP as an enticing career.

In comparison, Hungarian students generally highlighted the attractiveness of a family-friendly job as their key motive. However, both groups shared a common view of the downsides of general practice, such as identifying the monotony or boredom of the profession. In addition, those with general practice aspirations showed higher scores on the self-directedness scale ($p=0.013$).

The study identifies many characteristics that impact medical students' interest in general practice, emphasizing the need for early prioritization of components that make general practice a desirable career path.

Question 1 / 1. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and Artificial Intelligence (e.g. robots, learning algorithms)?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a mesterséges intelligencia (pl. robotok, tanulni képes algoritmusok stb.) között?

Answer / Válasz:

I think it would be interesting to use AI in healthcare for the allocation of resources. AI can analyze healthcare data to predict demand for primary care services in specific regions. This will help us to allocate resources and allocate GPs in the areas that need it

the most , use resources more effectively, ensuring that areas with the greatest need receive adequate GP coverage.

Question 2 / 2. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the OxIPO model of learning? Note: according to this model, the Learning = Organization * (Input + Process + Output).

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a tanulás OxIPO-modellje között? Megjegyzés: e modell szerint a Tanulás = Szervezés * (Input + Process + Output).

Answer / Válasz:

The OxIPO can provide valuable insights into understanding why medical students may not be choosing the GP profession. 1) Observation: Medical students observe various specialties , including general practice. 2) Imitation: Emulate the career paths of GPs. 3) Practice: Hands-on experience in primary care settings. 4) Optimization: Receive feedback from their clinical supervisors or peers regarding their performance in primary care settings.

Question 3 / 3. Kérdés:

EN: What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and warfare or psychological warfare?

HU: Mi a kapcsolat a prezentációja és a hadviselés vagy a lélektani hadviselés között?

Answer / Válasz:

GPs play an important role in providing medical care in war zones. They can provide frontline medical care to soldiers as well as injured civilians. They can treat a wide range of injuries and stabilize patients with serious injuries before they can be evacuated for medical assistance. Also another point can be psychological warfare and healthcare such as disinformation campaigns or spreading fear about medical interventions .GPs play a crucial role by providing accurate information.

Question 4 / 4. Kérdés:

What is the connection between your presentation (and/or your scientific area) and the creation of extraterrestrial living conditions (e.g. spacecraft, terraforming of planets, etc.)?

Mi a kapcsolat a prezentációja és Földön kívüli életfeltételek megteremtése (pl. űrhajózás, terraformálás stb.) között?

Answer / Válasz:

GPs in aerospace medicine can play an important role in space missions to improve the astronaut's health. May be involved in developing medical protocols, monitoring crew members, and providing medical care in the confined and challenging environment of the spacecraft, since on long-duration missions, astronauts may encounter a range of medical issues, including musculoskeletal problems, radiation exposure, and psychological stress.